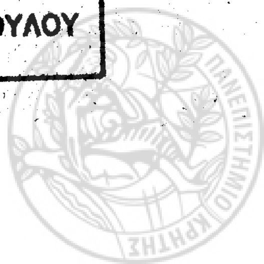
Ἱεροδιακόνου

Νικηφόρου Ι. Τζιφοπούλου

Ἐν Σερβίων

1958

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

ΤΟΝ ΕΣΠΕΡΙΝΟΝ, ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ, ΤΗΝ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΝ,

ΤΑΣ ΤΡΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΓΙΑΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ

ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΗΝ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

Καὶ πολλὰ ἄλλα χρήσιμα εἰς τοὺς ἀρχαρίους Ἱερεῖς καὶ διακόνους.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

(*ἐπηυξημένη*) Λ. Λ.

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ.

ΕΝ ΤΡΙΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΙΩΑΝΝΟΥ Α. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΣΑΛΑΠΑΤΑ.

1892.

Πατέρες Ἅγιοι!

Ἐξαντληθείσης τῆς πρώτης ἐκδόσεως τῆς Θείας Λειτουργίας μέχρις ἑνὸς ἐκ τῶν τριῶν χιλιάδων ἀντιτύπων, ἔσπευσα εἰς ἀνατύπωσιν αὐτῆς ἀπαραλλάκτως μέν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ δευτέρα σκέψις σοφωτέρα τῆς πρώτης, καὶ σύμφωνα μὲ τὸν προορισμὸν τῆς ἡμετέρας Φυλλάδας, καὶ πρὸς εὐκολίαν τῶν μελλόντων μετελθεῖν τὸ ἱερὸν καὶ ἐπίπονον τοῦτο ἔργον, προσετέθησαν ἐν ἀρχῇ ὁ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ καὶ ὁ ΟΡΘΡΟΣ, μετὰ διαφόρων ἑρμηνειῶν ἐπὶ τῆς Θείας Λειτουργίας, καὶ λοιπῶν χρησίμων πρὸς τελειοποίησιν τῆς δευτέρας ταύτης ἐκδόσεως. Ἡ μεγάλη ὑποδοχή, ἧς ἔτυχεν ἡ πρώτη δημοσίευσις, μαρτυρεῖ τὸ χρήσιμον τοῦ ἔργου· ἔτι δὲ μὲ περισσότερον ζῆλον θέλουσι ζητεῖ τὴν παροῦσαν δευτέραν ἔκδοσιν οἵ τε ἱερεῖς καὶ ἱεροδιάκονοι κλπ. ὅταν ἴδωσιν ἰδίοις ὄμμασι καὶ βεβαιωθῶσιν ὅτι αἱ ἐν λόγῳ προσθῆκαι εἰσὶν ὠφελιμώταται καὶ ἀναγκαιόταται εἰς αὐτούς

Ὅθεν πέποιθα, Πατέρες ἅγιοι, ὅτι ὅπως ἡ πρώτη ἔκδοσις ηὐλογήθη, ὡς ἔργον τῆς πολυχρονίου ὑμῶν πείρας, οὕτω καὶ ἡ δευτέρα, οὖσα ἐπίσης ὑμέτερον ἔργον καὶ τῆς αὐτῆς πολυχρονίου πείρας ὑμῶν, θέλει εὐλογηθῇ ὁμοίως.

Ἐπικαλούμενος δὲ καὶ αὖθις τὰς ὑμετέρας εὐχὰς καὶ εὐλογίας, διατελῶ τέκνον ἐν Χριστῷ προθυμότατον.

Ἐν Ἀθήναις, κατὰ μῆνα Μάϊον 1875.

Ὁ ἐκδότης

Γ. Καρυοφύλλης.

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Ἀναγινωσκομένου τοῦ Προοιμιακοῦ Ψαλμοῦ, ὁ Ἱερεὺς ἵσταται ἀσκεπὴς παρὰ τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ καὶ ἀναγινώσκει μυστικῶς τὰς ἑξῆς τοῦ Λυχνιακοῦ Εὐχάς.

ΕΥΧΗ Α'.

Κύριε, οἰκτίρμον καὶ ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν, καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν· ποίησον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν· ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· εὔφρανον τὰς καρδίας ἡμῶν, εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ Ὄνομά σου τὸ ἅγιον· διότι μέγας εἶ σύ, καὶ ποιῶν θαυμάσια· σὺ εἶ Θεὸς μόνος, καὶ οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε· δυνατὸς ἐν ἐλέει, καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύϊ, εἰς τὸ βοηθεῖν, καὶ παρακαλεῖν, καὶ σώζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν

ΕΥΧΗ Β'.

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. Ὁδήγησον ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελήματός σου. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν, εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας· καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον, καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Γ'.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου, ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον ὄνομά σου, καὶ μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους σου,

ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, Κύριε, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾷν, καὶ φοβεῖσθαί σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου· Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Δ'.

Ὁ τοῖς ἀσιγήτοις ὕμνοις, καὶ ἀπαύστοις δοξολογίαις ὑπὸ τῶν ἁγίων Δυνάμεων ἀνυμνούμενος, πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν τῆς αἰνέσεώς σου, τοῦ δοῦναι μεγαλωσύνην τῷ Ὀνόματί σου τῷ ἁγίῳ· καὶ δὸς ἡμῖν μερίδα καὶ κλῆρον μετὰ πάντων τῶν φοβουμένων σε ἐν ἀληθείᾳ, καὶ φυλασσόντων τὰς ἐντολάς σου· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ε'.

Κύριε, Κύριε, ὁ τῇ ἀχράντῳ σου παλάμῃ συνέχων τὰ σύμπαντα, ὁ μακροθυμῶν ἐπὶ πάντας ἡμᾶς, καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις ἡμῶν, μνήσθητι τῶν οἰκτιρμῶν σου καὶ τοῦ ἐλέους σου· ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ σῇ ἀγαθότητι· καὶ δὸς ἡμῖν διαφυγεῖν καὶ τὸ λοιπὸν τῆς παρούσης ἡμέρας, ἐκ τῶν τοῦ πονηροῦ ποικίλων μηχανημάτων, καὶ ἀνεπιβούλευτον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφύλαξον τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου σου Πνεύματος. Ἐλέει καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΣΤ'.

Ὁ Θεός, ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ὁ ἀνεκδιηγήτῳ ἀγαθωσύνῃ καὶ πλουσίᾳ προνοίᾳ διοικῶν τὰ σύμπαντα· ὁ καὶ τὰ ἐγκόσμια ἀγαθὰ ἡμῖν δωρησάμενος, καὶ κατεγγυήσας ἡμῖν τὴν ἐπηγγελμένην βασιλείαν, διὰ τῶν ἤδη κεχαρισμένων ἡμῖν ἀγαθῶν· ὁ ποιήσας ἡμᾶς καὶ τῆς νῦν ἡμέρας τὸ παρελθὸν μέρος ἀπὸ παντὸς ἐκκλῖναι κακοῦ, δώρησαι ἡμῖν καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἀμέμπτως ἐκτελέσαι, ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, ὑμνοῦντας σὲ τὸν μόνον ἀγαθόν, καὶ φιλάνθρωπον Θεὸν ἡμῶν. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ζ'.

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ ὕψιστος, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διαχωρίσας ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους· κα τὸν μὲν ἥλιον θέμενος εἰς ἐξουσία τῆς ἡμέρας, σελήνην δὲ καὶ ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ἁμαρ-

τωλούς, καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης ὥρας, προφθάσαι τὸ πρόσωπόν σου ἐν ἐξομολογήσει, καὶ τὴν ἑσπερινήν σοι δοξολογίαν προσαναγεῖν αὐτός, φιλάνθρωπε Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιον σου, καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. Παράσχου δὲ ἡμῖν τὴν παροῦσαν ἑσπέραν, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, εἰρηνικήν· ἔνδυσον ἡμας ὅπλα φωτός· ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, καὶ ἀπὸ παντὸς πραγματος ἐν σκότει διαπορευομένου· καὶ δὸς ἡμῖν τὸν ὕπνον, ὃν εἰς ἀνάπαυσιν τῇ ἀσθενεια ἡμῶν ἐδωρήσω, πασης διαβολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον. Ναί, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, τῶν ἀγαθῶν χορηγὲ· ἵνα, καὶ ἐπὶ ταῖς κοίταις ἡμῶν κατανυγόμενοι, μνημονεύωμεν, ἐν νυκτί, τοῦ Ὀνόματός σου· καὶ τῇ μελέτῃ τῶν σῶν ἐντολῶν καταυγαζόμενοι ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς διανιστωμεν, πρὸς δοξολογίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, δεήσεις καὶ ἱκεσίας τῇ σῇ εὐσπλαγχνίᾳ προσάγοντες, ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων, καὶ παντός τοῦ λαοῦ σου· ὅν, ταῖς πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτοκου, ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι. Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, και εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν.

Πληρουμένου δὲ τοῦ Προοιμιακοῦ Ψαλμοῦ, λέγει ὁ διάκονος τὰ εἰρηνικὰ ἔξωθεν τῶν Βημοθύρων βλέπων κατ' ἐνώπιον τῆς Εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἀποκρινομένου τοῦ Χοροῦ εἰς ἕκαστον τῶν ἑπομένων Εἰρηνικῶν τό,

Κύριε ἐλέησον.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετα πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

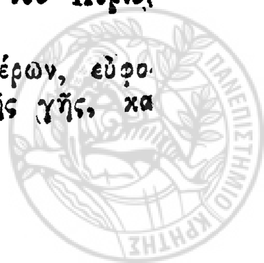
Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ Θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, (ἢ Ἐκκλησίας) πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, και

καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας Ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα. Ὁ χορός· Σοὶ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων

Μετὰ τὸ Κάθισμα τοῦ « Μακάριος ἀνήρ, κτλ.» λέγει ὁ διάκονος τὴν μικρὰν συναπτήν·

Ἔτι, καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι. Τῆς Παναγίας Ἀχράντου, Ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοὶ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ Σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Μετὰ ταῦτα ψαλλομένου τοῦ «Κατευθυνθήτω, » εὐλογεῖ ὁ ἱερεὺς τὸ θυμίαμα, λέγων·

Θυμίαμά σοι προσφέρομεν, Χριστὲ ὁ Θεός, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ὃ προσδεξάμενος εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου θυσιαστήριον, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ Παναγίου σου Πνεύματος.

Καὶ ὁ διάκονος θυμιᾷ τὸν λαὸν κατὰ τὸ εἰωθός.

Μετὰ τό, Δόξα. Καὶ νῦν· εἰσοδευόντων ἀμφοτέρων, λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν τῆς εἰσόδου μυστικῶς·

Ἑσπέρας, καὶ πρωΐ, καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν, καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, φιλάνθρωπε Κύριε. Κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μὴ ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους, ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίας, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν· μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν

Εἶτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς τὴν εἴσοδον λέγει μυστικῶς·

Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ τό,

Σοφία, Ὀρθοί.

Εἰσελθόντων εἰς τὸ ἅγιον βῆμα, καὶ μετὰ τὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας, ἵσταται ὁ ἱεροδιάκονος εἰς τὸν συνήθη τόπον του καὶ ἐκφωνεῖ τὰς δεήσεις ταύτας·

Εἴπομεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε, ἐλέησον.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθάσου ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, καὶ μοναχῶν καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτητόρων τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εὑρισκομένων ἐν τῇ πόλει (ἢ Μονῇ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ Ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Ἱερεύς·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Πληρουμένου τοῦ, «Καταξίωσον Κύριε,» λέγει ὁ διάκονος τὰς ἑξῆς αἰτήσεις, εἰς ἑκάστην τῶν ὁποίων ἀποκρίνεται ὁ χορός· «Παράσχου, Κύριε.»

Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἑσπέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην, καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τῶν πλημμελημά-

των ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανα τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμων, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων των ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἱερεύς

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανούς, καὶ καταβὰς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου, καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου. Σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ, καὶ φιλανθρώπῳ Κριτῇ, οἱ σοὶ δοῦλοι ὑπέκλιναν τὰς κεφαλάς, τοὺς δὲ αὐτῶν ὑπέταξαν αὐχένας· οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸν σὸν περιμένοντες ἔλεον, καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν· οὓς διαφύλαξον ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν, καὶ τὴν προσιοῦσαν νύκτα, ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας διαβολικῆς, καὶ διαλογισμῶν ματαίων, καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως

Εἴη τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου εὐλογημένον, καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (ὁ χορός·) Ἀμήν.

Μετὰ τοῦτο, ἐὰν ᾖ ἀρτοκλασια, ψάλλει ὁ χορὸς τὸ δοξαστικὸν τοῦ ἁγίου καὶ τὸ Θεοτοκίον· ὁ δὲ ἱερεὺς μετὰ τοῦ διακόνου ἐξέρχονται τοῦ ἱεροῦ βήματος· εἶτα λέγει ὁ διάκονος ταῦτα·

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου. Ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· ὕψωσον κέρας χριστιανῶν ὀρθοδόξων, καὶ κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου τὰ πλούσια· πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων. Τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, προφήτου, Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων. Τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμε-

νικῶν μεγάλων διδασκάλων καὶ ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις. Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τῶν θαυματουργῶν. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων μαρτύρων Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ μυροβλήτου· Θεοδώρων Τίρωνος καὶ Στρατηλάτου· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης· τοῦ ἁγίου (τοῦ δεῖνος) οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων. Ἱκετεύομέν σε μόνε Πολυέλεε, Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν δεομένων σου, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ α΄. χορὸς τό, «Κύριε ἐλέησον» γ΄. Εἶτα πάλιν ὁ διάκονος·

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν θεοφυλάκτων βασιλέων ἡμῶν κράτους, νίκης, διαμονῆς, ὑγείας καὶ σωτηρίας αὐτῶν, καὶ τοῦ Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐπὶ πλέον συνεργῆσαι, καὶ κατευοδῶσαι αὐτοὺς ἐν πᾶσι, καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον.

Εἶτα ὁ β΄. χορὸς τό, «Κύριε ἐλέησον» τρίς· καὶ ὁ διάκονος·

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, ἐπισκέψεως, διαφυλάξεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εὑρισκομένων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις· τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου Ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, τῶν ἐπιτελούντων τὴν ἁγίαν ἑορτὴν ταύτην, (καὶ μνημονεύει οὓς βούλεται) ὑγείας καὶ σωτηρίας ὑπὲρ αὐτῶν εἴπωμεν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἀπὸ ὀργῆς, λιμοῦ, λοιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, ἐμφυλίου πολέμου καὶ αἰφνιδίου θανάτου· ὑπὲρ τοῦ ἵλεων, εὐμενῆ καὶ εὐδιάλλακτον γενέσθαι τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον Θεὸν ἡμῶν, τοῦ ἀποστρέψαι καὶ διασκεδάσαι πᾶσαν ὀργὴν τὴν καθ' ἡμῶν κινουμένην, καὶ ῥύσασθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐπικειμένης δικαίας αὐτοῦ ἀπειλῆς καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄.

Ἔτι δεόμεθα καὶ ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς.

Ὁ ἱερεύς·

Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων

τῶν περάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν· καὶ ἵλεως, ἵλεως γενοῦ ἡμῖν Δέσποτα ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἐλεήμων γὰρ καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα λέγει·

Εἰρήνη πᾶσι·

καὶ ὁ διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Καὶ κλινάντων τὰς κεφαλάς, ἐπεύχεται ὁ ἱερεὺς μεγαλοφώνως·

Δέσποτα, πολυέλεε Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, πρεσβείαις τῆς Παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ· προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων· τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἁ[γίων] ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων· τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν· τῶν ἐν ἁγίοις πατέρων ἡμῶν, μεγάλων ἱεραρχῶν, καὶ οἰκουμενικῶν διδασκάλων, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου· τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ· τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου· τοῦ ἁγίου (δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων. Εὐπρόσδεκτον ποίησον τὴν δέησιν ἡμῶν· δώρησαι ἡμῖν τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων ἡμῶν· σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωήν, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Εἶτα θυμιᾷ σταυροειδῶς, προπορευομένων λαμπαδηφόρων. Ὁ δὲ χορὸς ψάλλει τό, «Θεοτόκε Παρθένε,» μέχρις οὗ τελειώσῃ ὁ ἱερεὺς τὸ θυμίαμα, καὶ λαβὼν ἄρτον ἐπὶ χεῖρας, καὶ τυπώσας ἐν αὐτῷ Σταυρόν, ἐπεύχεται τὴν εὐχὴν ταύτην μεγαλοφώνως·

Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐλογήσας τοὺς πέντε ἄρτους ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἐξ αὐτῶν πεντακισχιλίους ἄνδρας χορτάσας, Αὐτὸς εὐλόγησον καὶ τοὺς ἄρτους τούτους, τὸν σῖτον, τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον· καὶ πλήθυνον αὐτὰ ἐν τῇ πόλει (ἢ τῇ Μονῇ) ταύτῃ, καὶ εἰς τὸν κόσμον σου ἅπαντα, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας πιστοὺς δούλους σου ἁγίασον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν, καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα εἰσέρχονται εἰς τὸ ἱερόν, ψάλλοντες εἰς ἦχον βαρὺν τό,

Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπείνασαν· οἱ δὲ ἐκζητοῦντες τὸν Κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ. (ἐκ γ΄.)

Κατόπιν πληρωθέντων τῶν ἀποστίχων κτλ. λέγει ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ προεστώς·

Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου Δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόνσου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

Μετὰ τὸ Τρισάγιον λέγει ὁ ἱερεύς·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ποιεῖ ἀπόλυσιν λέγων·

Σοφία, ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὑπεραγία Θεοτόκε σῶσον ἡμᾶς.

Δόξα σοι Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπὶς ἡμῶν δόξα σοι· Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν· ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου καὶ παναμώμου αὐτοῦ Μητρός. Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων δυνάμεων Ἀσωμάτων. Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας·) τοῦ ἁγίου (τοῦ Ναοῦ)· τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης, καὶ πάντων τῶν ἁγίων ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμω Θεός.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ.

Μετὰ τὸν εὐλογητόν, τὸ Βασιλεῦ οὐράνιε. Τρισάγιον. Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστιν. Κύριε ἐλέησον ιβ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ΄. Ὁ Ν΄. καὶ εὐθὺς λέγομεν τὸν Τριαδικὸν κανόνα τοῦ ἐνδιατάκτου ἤχου. Καὶ μετὰ τὸν κανόνα, ψάλλομεν τὰ Τριαδικὰ ἅπερ εὑρήσεις ἐν τῷ Ὡρολογίῳ σελ. 32. Εἶτα τὸ Τρισάγιον κτλ. Τὴν Ὑπακοὴν τοῦ ἤχου, τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου εὐλόγησον πάτερ. Ὁ ἱερεύς· Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς... Δόξα, καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον γ΄. καὶ ἡ μικρὰ ἀπόλυσις οὕτως·

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν δόξα σοι· (εἰ ἔστι Κυριακή, λέγε·) ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μή,) Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων ἐλεή-

σαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Εὐξώμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου.

Καὶ ὁ λαὸς τὸ Κύριε ἐλέησον, συνεχῶς.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ὑπὲρ τῶν ἀπολειφθέντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν.

Ὑπὲρ τῶν μισούντων καὶ ἀγαπώντων ἡμᾶς.

Ὑπὲρ τῶν ἐλεούντων καὶ διακονούντων ἡμῖν.

Ὑπὲρ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν.

Ὑπὲρ ἀναῤῥύσεως τῶν αἰχμαλώτων.

Ὑπὲρ τῶν ἐν θαλάσσῃ καλῶς πλεόντων.

Ὑπὲρ τῶν ἐν ἀσθενείαις κατακειμένων.

Εὐξώμεθα καὶ ὑπὲρ εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς.

Καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς Χριστιανῶν ὀρθοδόξων.

Μακαρίσωμεν τοὺς εὐσεβεῖς βασιλεῖς.

Τοὺς ὀρθοδόξους ἀρχιερεῖς, τοὺς κτήτορας τῆς ἁγίας ἐκκλησίας ταύτης.

Τοὺς γονεῖς ἡμῶν καὶ διδασκάλους, καὶ πάντας τοὺς προαπελθόντας πατέρας, καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν, τοὺς ἐνθάδε κειμένους καὶ ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξους.

Εἴπωμεν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τό, Κύριε ἐλέησον. (ἐκ γ΄.).

Ἡμᾶς δὲ ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός. Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὅταν δὲ τύχῃ Δεσποτικὴ ἢ Θεομητορικὴ ἑορτή, ἢ ἑορταζομένου ἁγίου, μετὰ τὸ εὐλογητός, Βασιλεῦ οὐράνιε. Τρισάγιον. Ὅτι σοῦ ἐστιν. Κύριε ἐλέησον ιβ΄. Δόξα, καὶ νῦν· Δεῦτε προσκυνήσωμεν, γ΄. Ὁ Ν΄. καὶ εὐθὺς ἡ λιτή. Εἶτα τὸ Τρισάγιον. Τὸ ἀπολυτίκιον τῆς ἑορτῆς, τὸ Κύριε ἐλέησον μ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν, ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ ἱερεύς·

Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς καὶ εὐλογήσαι ἡμᾶς, ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐλεήσαι ἡμᾶς. (Καὶ εὐθύς·)

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος) καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀνακαινιστῶν τοῦ ἁγίου Ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ διαφυλαχθῆναι κτλ. (εἶτα)

Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων κτλ. (ὅρα σελ. 9—11). Κατόπιν τὴν μικρὰν

ἀπόλυσιν· καὶ τό, Εὐξώμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου κλπ. (ἀπαραλλάκτως ὡς προδιεγράφη ἀνωτέρω σελ. 13—14).

ΟΡΘΡΟΣ.

Εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως καὶ εἰπόντος τό. Βασιλεῦ οὐράνιε· τὸ Τρισάγιον· ὅτι σοῦ ἐστιν. Σῶσον Κύριε. Ὁ ὑψωθείς, καὶ τὸ Προστασία φοβερά. κτλ.

Εἶτα λέγει ὁ ἱερεύς·

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος.)

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων

Ὁ λαός· Ἀμήν. Ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλόγησον πάτερ. Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Δόξα τῇ ἁγίᾳ, καὶ ὁμοουσίῳ, καὶ ζωοποιῷ, καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι· πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ λαός· Ἀμήν. Καὶ ἀναγινώσκεται ὁ Ἑξάψαλμος μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ φόβου Θεοῦ· ὁ δὲ ἱερεύς, ἱστάμενος ἀσκεπὴς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ, λέγει μυστικῶς καὶ μετὰ κατανύξεως τὰς ιβ΄. ταύτας Εὐχάς

ΕΥΧΗ Α΄.

Εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῷ ἐξαναστήσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν, καὶ ἐμβάλλοντι εἰς τὸ στόμα ἡμῶν λόγον αἰνέσεως, τοῦ προσκυνεῖν καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸ Ὄνομά σου τὸ ἅγιον· καὶ δεόμεθα τοῖς σοῖς οἰκτιρμοῖς, οἷς πάντοτε ἐχρήσω περὶ τὴν ἡμετέραν ζωήν. Καὶ νῦν ἐξαπόστειλον τὴν βοήθειάν σου ἐπὶ τοὺς ἑστῶτας τοῦ προσώπου τῆς ἁγίας δόξης σου, καὶ ἀπεκδεχομένους τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος· καὶ δὸς αὐτοῖς μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης πάντοτε σοὶ λατρεύουσιν, αἰνεῖν, ὑμνεῖν, προσκυνεῖν τὴν ἀνεκδιήγητόν σου ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Β΄.

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς· δικαιοσύνην καὶ ἁγιασμὸν ἐπιτελεῖν ἐν τῷ φόβῳ σου, συνέτισον ἡμᾶς· σὲ γὰρ δοξάζομεν τὸν ὄντως ὄντα Θεὸν ἡμῶν· κλῖνον τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν· καὶ μνήσθητι, Κύριε, τῶν συμπαρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν πάντων κατ' ὄνομα, καὶ σῶσον αὐτοὺς τῇ δυνάμει σου· εὐλόγησον τὸν λαόν σου, καὶ ἁγίασον τὴν κληρονομίαν σου· εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς Ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου. Ὅτι εὐλόγηται, καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον, καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ

τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Γ'.

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα ἡμῶν πρὸς σέ, ὁ Θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου· δίδαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τὴν δικαιοσύνην σου, τὰς ἐντολάς σου, καὶ τὰ δικαιώματά σου, φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν διανοιῶν ἡμῶν, μήποτε ὑπνώσωμεν ἐν ἁμαρτίαις εἰς θάνατον· ἀπέλασον πάντα ζόφον ἀπὸ τῶν καρδιῶν ἡμῶν· χάρισαι ἡμῖν τὸν τῆς δικαιοσύνης Ἥλιον, καὶ ἀνεπηρέαστον τὴν ζωὴν ἡμῶν διαφύλαξον ἐν τῇ σφραγῖδι τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· κατεύθυνον τὰ διαβήματα ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης· δὸς ἡμῖν τὸν ὄρθρον καὶ τὴν ἡμέραν ἐν ἀγαλλιάσει, ἵνα σοὶ τὰς ἑωθινὰς ἀναπέμπωμεν εὐχάς. Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα. τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Δ'.

Δέσποτα ὁ Θεός, ὁ ἅγιος καὶ ἀκατάληπτος, ὁ εἰπών, ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὁ ἀναπαύσας ἡμᾶς ἐν τῷ τῆς νυκτὸς ὕπνῳ, καὶ διαναστήσας πρὸς δοξολογίαν καὶ ἱκεσίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, δυσωπούμενος ὑπὸ τῆς ἰδίας σου εὐσπλαγχνίας, πρόσδεξαι ἡμᾶς καὶ νῦν προσκυνοῦντάς σε καὶ κατὰ δύναμιν εὐχαριστοῦντάς σοι· καὶ δώρησαι ἡμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Ἀνάδειξον ἡμᾶς υἱοὺς φωτὸς καὶ ἡμέρας, καὶ κληρονόμους τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν. Μνήσθητι, Κύριε, ἐν τῷ πλήθει τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου, τῶν συμπαρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν, καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐν γῇ, τῶν ἐν θαλάσσῃ, τῶν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου, δεομένων τῆς σῆς φιλανθρωπίας καὶ βοηθείας, καὶ πᾶσι χορήγησον τὸ μέγα σου ἔλεος. Ἵνα σεσωσμένοι ψυχῇ τε καὶ σώματι πάντοτε διαμένοντες μετὰ παῤῥησίας δοξάζωμεν τὸ θαυμαστὸν καὶ εὐλογημένον ὄνομά σου τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Β'.

Ἀγαθῶν θησαυρέ, πηγὴ ἀένναος, Πάτερ ἅγιε, θαυμαστοποιέ, παντοδύναμε, καὶ παντοκράτορ, πάντες σὲ προσκυνοῦμεν, καὶ σοῦ δεόμεθα, τὰ σὰ ἐλέη καὶ τοὺς σοὺς οἰκτιρμοὺς ἐπικαλούμενοι, εἰς βοήθειαν καὶ ἀντίληψιν τῆς ἡμετέρας ταπεινώσεως. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν σῶν οἰκετῶν· πρόσδεξαι πάντων ἡμῶν τὰς ἑωθινὰς δεήσεις, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μηδένα ἡμῶν ἀδόκιμον ποιήσῃς, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περιποίησαι διὰ τῶν οἰκτιρμῶν σου. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἀγρυπνούντων, καὶ ψαλλόντων εἰς δόξαν σήν, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος. Γενοῦ αὐτῶν βοηθὸς καὶ ἀν-

τιλήπτων· πρόσδεξαι αὐτῶν τὰς ἱκεσίας εἰς τὸ ὑπερουράνιον καὶ νοερόν σου θυσιαστήριον. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ϛ'.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν, ὅτι πάντα ποιεῖς εἰς εὐεργεσίαν τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἵνα διὰ παντὸς πρὸς σὲ ἀποβλέπωμεν, τὸν σωτῆρα καὶ εὐεργέτην τῶν ἡμετέρων ψυχῶν· ὅτι διανέπαυσας ἡμᾶς ἐν τῷ παρελθόντι τῆς νυκτὸς μέτρῳ, καὶ ἐξήγειρας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν, καὶ ἔστησας εἰς προσκύνησιν τοῦ τιμίου Ὀνόματός σου. Διὸ δεόμεθά σου, Κύριε, δὸς ἡμῖν χάριν καὶ δύναμιν, ἵνα καταξιωθῶμεν ψάλλειν σοι συνετῶς, καὶ προσεύχεσθαι ἀδιαλείπτως, ἐν φόβῳ καὶ τρόμῳ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργαζόμενοι, διὰ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ Χριστοῦ σου. Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν ἐν τῇ νυκτὶ πρὸς σὲ βοώντων· ἐπάκουσον αὐτῶν, καὶ ἐλέησον, καὶ σύντριψον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν τοὺς ἀοράτους καὶ πολεμίους ἐχθρούς. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης, καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ζ'.

Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ἐξαναστήσας ἡμᾶς ἐκ τῶν κοιτῶν ἡμῶν, καὶ ἐπισυναγαγὼν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς, δὸς ἡμῖν χάριν ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι ἡμῶν τὰς κατὰ δύναμιν εὐχαριστίας· καὶ δίδαξον ἡμᾶς τὰ δικαιώματά σου, ὅτι προσεύξασθαι καθ' ὃ δεῖ οὐκ οἴδαμεν, ἐὰν μὴ σύ, Κύριε, τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ ὁδηγήσῃς ἡμᾶς. Διὸ δεόμεθά σου, εἴτι ἡμάρτομεν μέχρι τῆς παρούσης ὥρας, ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν, ἑκουσίως, ἢ ἀκουσίως, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον· ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσῃς, Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ἡ ἀπολύτρωσις· σὺ εἶ μόνος ἅγιος, βοηθός, κραταιὸς ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ ἐν σοὶ ἡ ὕμνησις ἡμῶν διὰ παντός. Εἴη τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Η'.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν τοῦ ὕπνου ῥαθυμίαν ἀποσκεδάσας ἀφ' ἡμῶν, καὶ συγκαλέσας ἡμᾶς κλήσει ἁγίᾳ, τοῦ καὶ ἐν νυκτὶ ἐπᾶραι τὰς χεῖρας ἡμῶν, καὶ ἐξομολογεῖσθαί σοι ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου, πρόσδεξαι τὰς δεήσεις ἡμῶν, τὰς ἐντεύξεις, τὰς ἐξομολογήσεις, τὰς νυκτερινὰς λατρείας· καὶ χάρισαι ἡμῖν ὁ Θεὸς πίστιν ἀκαταίσχυντον, ἐλπίδα βεβαίαν, ἀγάπην ἀνυπόκριτον. Εὐ-

λόγησον ἡμῶν εἰσόδους καὶ ἐξόδους, πράξεις, ἔργα, λόγους, ἐνθυμήσεις· καὶ δὸς ἡμῖν καταντῆσαι εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας, αἰνοῦντας, ὑμνοῦντας, εὐλογοῦντας τῆς σῆς ἀφράστου χρηστότητος τὴν ἀγαθότητα. Ὅτι ηὐλόγηται τὸ πανάγιόν σου ὄνομα, καὶ δεδόξασταί σου ἡ Βασιλεία, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Θ'.

Λάμψον, Δέσποτα φιλάνθρωπε, ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας φῶς ἀκήρατον, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν ὀφθαλμοὺς διάνοιξον, εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν. Ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα πάσας τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ι'.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν διὰ μετανοίας ἄφεσιν τοῖς ἀνθρώποις δωρησάμενος, καὶ τύπον ἡμῖν ἐπιγνώσεως ἁμαρτημάτων καὶ ἐξομολογήσεως τὴν τοῦ Προφήτου Δαβὶδ μετάνοιαν πρὸς συγχώρησιν ὑποδείξας· αὐτός, Δέσποτα, πολλοῖς ἡμᾶς καὶ μεγάλοις περιπεπτωκότας πλημμελήμασιν ἐλέησον κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος, καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὰ ἀνομήματα ἡμῶν· ὅτι σοὶ ἡμάρτομεν, Κύριε, τῷ καὶ τὰ ἄδηλα καὶ κρύφια τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων γινώσκοντι, καὶ μόνῳ ἔχοντι ἐξουσίαν ἀφιέναι ἁμαρτίας. Καρδίαν δὲ καθαρὰν κτίσας ἐν ἡμῖν, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στηρίξας ἡμᾶς, καὶ τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου γνωρίσας ἡμῖν, μὴ ἀποῤῥίψῃς ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ προσώπου σου· ἀλλ' εὐδόκησον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, προσφέρειν σοι θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἀναφορὰν ἐν τοῖς ἁγίοις σου θυσιαστηρίοις. Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΙΑ'.

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς νοερὰς καὶ λογικὰς ὑποστησάμενος δυνάμεις τῷ σῷ θελήματι, σοῦ δεόμεθα, καὶ σὲ ἱκετεύομεν. Πρόσδεξαι ἡμῶν μετὰ τῶν κτισμάτων σου πάντων, τὴν κατὰ δύναμιν δοξολογίαν, καὶ ταῖς πλουσίαις τῆς σῆς ἀγαθότητος ἀντάμειψαι δωρεαῖς· ὅτι σοὶ κάμπτει πᾶν γόνυ ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα πνοὴ καὶ κτίσις ὑμνεῖ τὴν ἀκατάληπτόν σου δόξαν· μόνος γὰρ εἶ Θεὸς ἀληθινὸς καὶ πολυέλεος. Ὅτι σὲ

αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι, τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΙΒ'.

Αἰνοῦμεν, ὑμνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ εὐχαριστοῦμέν σοι, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὅτι παρήγαγες τὴν σκιὰν τῆς νυκτός, καὶ ἔδειξας ἡμῖν πάλιν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας· ἀλλ' ἱκετεύομεν τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ἱλάσθητι ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν, καὶ πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν ἐν τῇ μεγάλῃ σου εὐσπλαγχνίᾳ, ὅτι πρὸς σὲ καταφεύγομεν, τὸν ἐλεήμονα καὶ παντοδύναμον Θεόν. Λάμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν τὸν ἀληθινὸν Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης σου· φώτισον τὸν νοῦν ἡμῶν, καὶ τὰς αἰσθήσεις ὅλας διατήρησον, ἵνα, ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχημόνως περιπατοῦντες τὴν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν σου, καταντήσωμεν εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον· ὅτι παρὰ σοὶ ἐστιν ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς· καὶ ἐν ἀπολαύσει γενέσθαι καταξιωθῶμεν τοῦ ἀπροσίτου φωτός. Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγει τὴν μεγάλην Συναπτήν, ἀποκρινομένου τοῦ Χοροῦ εἰς ἕκαστον τῶν ἑπομένων Εἰρηνικῶν τό,

Κύριε ἐλέησον.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος,) τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ Θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, (ἢ Ἐκκλησίας) πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας Ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σοὶ Κύριε.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τό, Θεὸς Κύριος, καὶ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ά. στιχολογίας λέγει τὴν μικρὰν συναπτήν.

Ἔτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι. Τῆς Παναγίας ἀχράντοο ὑπερευλογημένης ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ἐκφώνως.

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα ὅ τε ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἐξέρχονται τοῦ βήματος ἵνα λάβωσι καιρόν· ὅρα μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου εἰς τὴν προσκομιδήν, σελ. 23.

Μετὰ τὴν β΄. στιχολογίαν λέγει·

Ἔτι, καὶ ἔτι. (ὡς ἀνωτέρω.)

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὸν Ἄμωμον καὶ τὰ Εὐλογητάρια ἐκφωνεῖ·

Ἔτι, καὶ ἔτι, (ὡς ἀνωτέρω.)

Ὅτι ηὐλόγηταί σου τὸ ὄνομα, καὶ δεδόξασταί σου ἡ βασιλεία, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ἡ Ὑπακοή. Οἱ ἀναβαθμοὶ τοῦ ἤχου. Προκείμενον. Ὁ δὲ διάκονος ἐκφωνεῖ·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ δὲ Ἱερεύς·

Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐν ἁγίοις ἐπαναπαύῃ καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τό, Πᾶσα πνοή· καὶ μετὰ τοῦτο ἀναγινώσκεται τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὄρθρου.

Ὁ δὲ διάκονος ἐκφώνως·

Καὶ ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς τῆς ἀκροάσεως τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου, Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱ-

κετεύσωμεν. Σοφία, ὀρθοί, ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου.

Ὁ δὲ ἱερεύς·

Εἰρήνη πᾶσι. Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην (ἢ ἄλλον εὐαγγελιστήν·) ἁγίου εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ δὲ διάκονος·

Πρόσχωμεν.

Καὶ ἀναγινώσκει ὁ ἱερεὺς τὸ εὐαγγέλιον. Μετὰ δὲ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ εὐαγγελίου, ψάλλεται καὶ ὁ Ν'. ψαλμός, εἰ τύχῃ Κυριακή. Εἰ δὲ ἐστιν ἄλλη ἑορτή, ὁ Ν', χύμα. Μετὰ ταῦτα λέγει ὁ διάκονος τό, Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου· μέχρι τοῦ, Ἱκετεύομέν σε Πολυέλεε Κύριε, ὅρα σελ. 8—9.

Μετὰ τό, Κύριε ἐλέησον ιβ'. ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεύς·

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ Παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ἀναγινώσκεται ὁ κανών, ψαλλομένων καὶ τῶν Καταβασιῶν. Εἰς δὲ τὴν γ'. ᾠδὴν γίνεται ἡ ἑξῆς αἴτησις παρὰ τοῦ ἱερέως·

Ἔτι, καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. Ἀντίλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὅτι Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰς δὲ τὴν ς'. ᾠδήν·

Ἔτι, καὶ ἔτι, (ὡς ἀνωτέρω.)

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ συναξαρίου καὶ τῶν ὑπολοίπων ᾠδῶν, λέγει ὁ διάκονος·

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες μεγαλύνομεν.

Καὶ ψάλλεται ἡ Τιμιωτέρα.

Μετὰ δὲ τὴν ἐννάτην ᾠδήν, ἡ μικρὰ συναπτὴ παρὰ τοῦ ἱερέως·

Ἔτι, καὶ ἔτι, (ὡς ἀνωτέρω.)

Ὅτι Σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν, καὶ Σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ψάλλονται οἱ Αἶνοι.

Μετὰ δὲ τὴν δοξολογίαν, λέγει ὁ διάκονος τὴν ἐκτενῆ·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος.)

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, καὶ μοναχῶν,

καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτητόρων τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε εὐσεβῶς κειμένων καὶ ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εὑρισκομένων ἐν τῇ πόλει (ἢ τῇ Μονῇ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεύς.

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος.

Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανικὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ ἱερεύς.

Ὅτι Θεὸς ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος.

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε, ἅγιε, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, καὶ τῷ παντεφόρῳ σου ὄμματι ἐπιβλέπων ἐπὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν, σοὶ ἐκλίναμεν τὸν αὐχένα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, καὶ δεόμεθά σου Ἅγιε Ἁγίων· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν ἀόρατον ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς· καὶ εἴτι ἡμάρτομεν ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον, δωρούμενος ἡμῖν τὰ ἐγκόσμια καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθά σου. (ἐκφώνως.)

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν, καὶ σώζειν ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος.

Σοφία.

Ὁ ἱερεύς.

Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι. (εἰ ἐστι Κυριακή, λέγε·) ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μή,) Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, ἐλεήσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Κατόπιν αἱ ὧραι.

Η ΑΓΙΑ ΠΡΟΘΕΣΙΣ

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΔΙΣΚΑΡΙΟΝ

Ο ΑΜΝΟΣ

ΙΣ	ΧΣ
ΝΙ	ΚΑ

ΘΕΣΙΣ ΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ

ΜΡ Θ

9 ΤΑΓΜΑΤΑ

ΔΔΔ
ΔΔΔ
ΔΔΔ

ΜΕΡΙΔΕΣ ΤΩΝ ΖΩΝΤΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΤΕΘΝΕΩΤΩΝ

Δεξιόν. 'Αριστερόν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΣ.

ΜΕΛΛΩΝ ὁ Ἱερεὺς τὴν Θείαν ἐπιτελεῖν Μυσταγωγίαν ὀφείλει προηγουμένως μὲν κατηλλαγμένος εἶναι μετὰ πάντων, καὶ μὴ ἔχειν τι κατά τινος, καὶ τὴν καρδίαν δέ, ὅση δύναμις, ἀπὸ πονηρῶν τηρῆσαι λογισμῶν· ἐγκρατεύεσθαί τε ἀφ' ἑσπέρας, καὶ ἐγρηγορέναι μέχρι τοῦ τῆς Ἱερουργίας καιροῦ. Τοῦ δὲ καιροῦ ἐπιστάντος, μετὰ τὸ ποιῆσαι τὴν συνήθη τῷ προεστῶτι μετάνοιαν, εἰσέρχεται ἐν τῷ Ναῷ· καὶ ἑνωθεὶς τῷ Διακόνῳ, ποιοῦσιν ὁμοῦ κατὰ Ἀνατολὰς ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων Θυρῶν προσκυνήματα τρία, λέγοντες τό,

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Εἶτα λέγει ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεύς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι, Ἅγιε δόξα σοι.

Βασιλεῦ Οὐράνιε, Παράκλητε τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας κτλ.

Ὁ Διάκονος τὸ Τρισάγιον.

Ὁ Ἱερεύς·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία.

Εἶτα λέγει τό,

Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς· πάσης γὰρ ἀπολογίας ἀποροῦντες, ταύτην σοι τὴν ἱκεσίαν, ὡς Δεσπότῃ, οἱ ἁμαρτωλοὶ προσφέρομεν, ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Διάκονος.

Δόξα Πατρί.

Κύριε ἐλέησον ἡμᾶς, ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποίθαμεν· μὴ ὀργισθῇς ἡμῖν σφόδρα, μηδὲ μνησθῇς τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν· ἀλλ' ἐπίβλεψον καὶ νῦν ὡς εὔσπλαγχνος, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν· σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς λαός σου· πάντες ἔργα χειρῶν σου, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπικεκλήμεθα.

Ὁ Ἱερεύς·

Καὶ νῦν.

Τῆς εὐσπλαγχνίας τὴν πύλην ἄνοιξον ἡμῖν, εὐλογημένη Θεοτόκε· ἐλπίζοντες εἰς σέ, μὴ ἀστοχήσωμεν· ῥυσθείημεν διὰ σοῦ τῶν

περιστάσεων· σὺ γάρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν Χριστιανῶν.

Ὁ Διάκονος τό,

Κύριε ἐλέησον. ιβ΄.

Μὲ σταυροὺς ἀμφότεροι.

Εἶτα ἀπέρχονται ἀσκεπεῖς, προπορευομένου τοῦ Ἱερέως, ἀσπάζονται τὰς ἁγίας Εἰκόνας. Καὶ εἰς μὲν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγουν:

Τὴν ἄχραντον Εἰκόνα σου προσκυνοῦμεν, Ἀγαθέ, αἰτούμενοι συγχώρησιν τῶν πταισμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός· βουλήσει γὰρ ηὐδόκησας σαρκὶ ἀνελθεῖν ἐν τῷ Σταυρῷ, ἵνα ῥύσῃ οὓς ἔπλασας ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ· ὅθεν εὐχαρίστως βοῶμέν σοι· χαρᾶς ἐπλήρωσας τὰ πάντα, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, παραγενόμενος εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον.

Εἰς δὲ τῆς Θεοτόκου, λέγει·

Εὐσπλαγχνίας ὑπάρχουσα πηγή, συμπαθείας ἀξίωσον ἡμᾶς Θεοτόκε, βλέψον εἰς λαὸν τὸν ἁμαρτήσαντα, δεῖξον ὡς ἀεὶ τὴν δυναστείαν σου· εἰς σὲ γὰρ ἐλπίζοντες, τό, Χαῖρε βοῶμέν σοι, ὥς ποτε ὁ Γαβριήλ, ὁ τῶν Ἀσωμάτων Ἀρχιστράτηγος.

Εἰς δὲ τοῦ Προδρόμου λέγε ὁποῖον βούλει ἐκ τῶν δύο· ἢ τό,

Μνήμη δικαίου μετ' ἐγκωμίων, σοὶ δὲ ἀρκέσει ἡ μαρτυρία τοῦ Κυρίου Πρόδρομε· ἀνεδείχθης γὰρ ὄντως, καὶ Προφητῶν σεβασμιώτερος, ὅτι καὶ ἐν ῥείθροις βαπτίσαι κατηξιώθης τὸν κηρυττόμενον· ὅθεν τῆς ἀληθείας ὑπεραθλήσας, χαίρων εὐηγγελίσω καὶ τοῖς ἐν ᾅδῃ Θεόν, φανερωθέντα ἐν σαρκί, τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, καὶ παρέχοντα ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

ἢ τὸ παρὸν Κοντάκιον.

Προφῆτα Θεοῦ, καὶ Πρόδρομε τῆς χάριτος, τὴν κάραν τὴν σήν, ὡς ῥόδον ἱερώτατον, ἐκ τῆς γῆς εὑράμενοι, τὰς ἰάσεις πάντοτε λαμβάνομεν· καὶ γὰρ πάλιν ὡς πρότερον ἐν κόσμῳ κηρύττεις τὴν μετάνοιαν.

Ἀσπάζονται δὲ ἁπάσας τὰς λοιπὰς εἰκόνας, τὰς εὑρισκομένας εἰς τὸ Τέμπλεον, λέγοντες τὸ Ἀπολυτίκιον ἢ Κοντάκιον ἑκάστης.

Εἶτα, μετὰ τὸν ἀσπασμόν, ἐπανέρχονται καὶ ἵστανται εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν θέσιν, (ὁ Διάκονος ἵσταται δεξιὰ τοῦ Ἱερέως,) καὶ λέγει τῷ Ἱερεῖ ἀσκεπής.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Καὶ τὰς κεφαλὰς κλινάντων, ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην:

Κύριε ἐξαπόστειλον τὴν χεῖρά σου ἐξ ὕψους κατοικητηρίου σου, καὶ ἐνίσχυσόν με εἰς τὴν προκειμένην διακονίαν σου, ἵνα, ἀκατακρίτως παραστὰς τῷ φοβερῷ σου Βήματι, τὴν ἀναίμακτον Ἱερουργίαν ἐπιτελέσω. Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος. Δόξα, Καὶ νῦν· Κύριε ἐλέησον τρίς· εὐλόγησον·

Ὁ Ἱερεύς, ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτως:

Εἰ μὲν ἔστι Κυριακή.

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινός, κτλ.

Εἰδὲ μή·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεός. κτλ.

Εἰ δέ ἐστι Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, λέγει εἰς τὸ τέλος:

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας, Οὐρανοφάντορος τοῦ Μεγάλου.

Εἰ δὲ τοῦ Χρυσοστόμου·

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου.

Καὶ οὕτω προσκυνοῦντες τρίς, ποιήσαντες σχῆμα εἰς τὸν λαόν, εἰσέρχονται εἰς τὸ Θυσιαστήριον, ὁ μὲν Ἱερεὺς διὰ τῆς Βορείου θύρας, ὁ δὲ Διάκονος διὰ τῆς Νοτίου, λέγοντες ἑκάτεροι καὶ προσκυνοῦντες ἀσκεπεῖς· τό,

Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν ἅγιον οἶκόν Σου, προσκυνήσω μίαν Θεότητα προσκυνουμένην τρισυποστάτως, ἐν Πατρί τε καὶ ἁγίῳ Πνεύματι, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Καὶ οὕτως ἀσπάζονται τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

Εἶτα λαμβάνει ἕκαστος τὰ ἱερὰ αὑτοῦ ἄμφια.

Καὶ ὁ μὲν διάκονος προσέρχεται τῷ Ἱερεῖ (κρατῶν εἰς χεῖράς του τὸ στοιχάριον, τὰ ἐπιμάνικα καὶ τὸ ὠράριον) καὶ λέγει:

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ στοιχάριον σὺν τῷ ὠραρίῳ.

Καὶ ἀσπάζεται τὴν δεξιὰν τοῦ Ἱερέως. (α).

Εἶτα ὑποχωρεῖ εἰς τὸ διακονικόν. Ὁ δὲ Ἱερεὺς λαβὼν καὶ οὗτος τὸ στοιχάριόν του λέγει:

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Καὶ προσκυνεῖ τρίς.

Εἶτα εὐλογεῖ ἀσπαζόμενος αὐτὸ καὶ λέγων,

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν πάντοτε νῦν. κτλ. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν· Κύριε ἐλέησον.

Καὶ ἐνδυόμενος, λέγει:

Ἀγαλλιάσεται ἡ ψυχή μου ἐπὶ τῷ Κυρίῳ· ἐνέδυσε γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου, καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης περιέβαλέ με· ὡς νυμφίῳ περιέθηκέ μοι μίτραν, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέ με κόσμον. Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Ὡσαύτως καὶ ὁ Διάκονος ἐνδύεται καὶ εὔχεται χωρὶς νὰ εὐλογῇ. Λαβὼν τὸ ὠράριον καὶ ἀσπασάμενος ἐπιτίθησιν αὐτὸ τῷ ἀριστερῷ ὤμῳ. Λαβὼν δὲ καὶ τὰ ἐπιμάνικα, εἰς μὲν τὸ δεξιὸν μετὰ τὸ ἀσπασθῆναι αὐτὸ λέγει:

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Ἡ δεξιά σου χείρ, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιά σου, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς, καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους.

Εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν ποιήσας ὡσαύτως λέγει:

Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με, συνέτισόν με καὶ μαθήσομαι τὰς ἐντολάς σου.

Εἶτα ἀπελθὼν εἰς τὸν Νιπτῆρα λέγει:

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Νίψομαι ἐν ἀθῴοις τὰς χεῖράς μου, καὶ κυκλώσω τὸ Θυσιαστήριόν σου, Κύριε, τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς αἰνέσεώς σου, καὶ διηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου,

(α) Ὁ Διάκονος οὕτω πρέπει νὰ ποιῇ ὁσάκις πρόκειται νὰ ἱεροφορέσῃ.

Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου, καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου· μὴ συναπολέσῃς μετὰ ἀσεβῶν τὴν ψυχήν μου, καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωήν μου, ὧν ἐν χερσὶν αἱ ἀνομίαι· ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων· ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην· λύτρωσαί με Κύριε, καὶ ἐλέησόν με· ὁ ποῦς μου ἔστη ἐν εὐθύτητι· ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογήσω σε Κύριε.

Εἶτα, ἐρχόμενος εἰς τὴν ἱερὰν προσκομιδήν, ποιεῖ προσκυνήματα τρία λέγων:

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

Καὶ οὕτω ξετυλίσσει τὸ ἅγιον ποτήριον (α) λέγων τὸ τροπάριον:

Ἑτοιμάζου Βηθλεέμ, ἤνοικται πᾶσιν ἡ Ἐδέμ· εὐτρεπίζου Εὐφραθᾶ, ὅτι τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, ἐν τῷ Σπηλαίῳ ἐξήνθησεν ἐκ τῆς Παρθένου. Παράδεισος καὶ γάρ, ἡ ἐκείνης γαστήρ, ἐδείχθη νοητός, ἐν ᾧ τὸ θεῖον φυτόν· ἐξ οὗ φαγόντες ζήσομεν· οὐχὶ δὲ ὡς ὁ Ἀδὰμ τεθνηξόμεθα. Χριστὸς γεννᾶται, τὴν πρὶν πεσοῦσαν, ἀναστήσων εἰκόνα.

Εἶτα στρώνει τὸ κάλυμμα ἐπιδεξίως, βάλλει τὸ ἅγιον δισκάριον ἐπάνω, ὡσαύτως καὶ τὴν ἁγίαν λόγχην, ἐβγάζει τὸν ἅγιον σπόγγον μὲ προσοχὴν ἀπὸ τὸ ἅγιον ποτήριον, ἐπιθέτει αὐτὸν ἄντικρυ τοῦ δισκαρίου μὲ τὴν ἁγίαν λαβίδα· παρατηρεῖ τὸ ἅγιον ποτήριον μὴ ὑπάρχῃ τι ἔσωθεν, εἶτα ἐναποθέτει αὐτὸ εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ δισκαρίου. Τὰ δὲ καλύμματα μετὰ τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ ἀστερίσκου ἐπιθέτει εἰς τὰ ἀριστερά, καὶ οὕτω περιμένει τὸν ἱερέα.

Ὁ δὲ ἱερεύς, ἀφ' οὗ φορέσῃ τὸ στοιχάριον, λαμβάνει τὸ ἐπιτραχήλιον, σφραγίζει, ἀσπάζεται αὐτὰ ὡς καὶ τὸ στοιχάριον, καὶ λέγει:

Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ ἐκχέων τὴν χάριν αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ἱερεῖς αὐτοῦ, ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τοῦ Ἀαρών, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ᾤαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ.

Εἶτα λαβὼν τὸ περιζώνιον λέγει.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, κτλ.

Καὶ σφραγίζων αὐτὸ λέγει:

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Καὶ τό,

Ὁ περιζωννύων με δύναμιν, καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου. Καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου ὡσεὶ ἐλάφου, καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἱστῶν με. Πάντοτε, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν τὰ ἐπιμάνικα ποιεῖ ὡς εἴπομεν ἄνωθεν. Ἐὰν ᾖ ἀρχιμανδρίτης φορεῖ τὸ ἐπιγονάτιον καὶ λέγει:

Περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου δυνατέ, τῇ ὡραιότητί σου, καὶ τῷ κάλλει σου, καὶ ἔντεινε, καὶ κατευοδοῦ, καὶ βασίλευε, ἕνεκεν ἀληθείας καὶ πρᾳότητος, καὶ δικαιοσύνης· καὶ ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δεξιά σου.

(α) Γίνωσκε ἀδελφέ, εἴτε ἱερεὺς εἶ, εἴτε διάκονος, ὅτι ὀφείλεις εἰς πᾶν ἱερὸν ὅπου πιάνεις νὰ τὸ ἀσπάζῃσαι μὲ εὐλάβειαν καὶ νὰ τὸ ἀποθέτῃς εἰς τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τόπον. Ὀφείλεις ὡσαύτως πρὶν ἀρχίσῃς νὰ ξετυλίγῃς τὸ ἅγιον ποτήριον νὰ παρατηρήσῃς εἰς τὴν Πρόθεσιν καλῶς μήπως ὑπάρχει κανὲν ζωΰφιον, ἢ ἄλλη ἀκαθαρσία, διότι ἀλλέως ἁμαρτάνεις βαρέως.

Πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν τὸ φελώνιον, καὶ εὐλογήσας, ἀσπάζεται αὐτὸ λέγων:

Οἱ ἱερεῖς σου, Κύριε, ἐνδύσονται δικαιοσύνην, καὶ οἱ ὅσιοί σου ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται. Πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εὐθὺς δὲ ἀπέρχεται εἰς τὸν Νιπτῆρα καὶ ποιεῖ ὡς ἄνωθεν εἴρηται, ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ διακόνου. (α).

Ἐλθὼν ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν Πρόθεσιν προσκυνεῖ τρίς, λέγων:

Ο Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με.

Καὶ λαβὼν τὴν Προσφορὰν καὶ τὴν ἁγίαν Λόγχην, ταῖς δυσὶ χερσίν, ὑψώνει αὐτὴν μέχρι τοῦ μετώπου του, καὶ λέγει:

Ἐξηγόρασας ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, τῷ τιμίῳ σου αἵματι, τῷ Σταυρῷ προσηλωθείς, καὶ τῇ Λόγχῃ κεντηθείς, τὴν ἀθανασίαν ἐπήγασας ἀνθρώποις, Σωτὴρ ἡμῶν δόξα σοι.

Εἶτα λέγει ὁ διάκονος:

Εὐλόγησον Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ποιεῖ εὐλογητόν, καὶ κρατῶν τήν τε προσφορὰν καὶ τὴν λόγχην ποιεῖ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐπάνω τοῦ δισκαρίου λέγων:

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα κρατῶν ὁ ἱερεὺς τὴν μὲν προσφορὰν μὲ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, τὴν δὲ λόγχην μὲ τὴν δεξιάν, τοῦ διακόνου λέγοντος:

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Ποιεῖ σταυρὸν διὰ τῆς λόγχης ἄνω τῆς προσφορᾶς λέγων:

Εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ δὲ διάκονος λέγει·

Πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Τοῦτο ποιεῖ ἐκ τρίτου ὁ ἱερεύς.

Εἶτα λέγει ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς πήγνυσι τὴν λόγχην ἐν τῷ δεξιῷ (β) μέρει τῆς προσφορᾶς καὶ ἀνατέμνων λέγει:

Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη.

Ἐν δὲ τῷ ἀριστερῷ λέγει;

Καὶ ὡς ἀμνὸς ἄμωμος ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

Ἐν δὲ τῷ ἄνω μέρει τῆς σφραγῖδος, λέγει:

Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη.

Ἐν δὲ τῷ κάτω μέρει λέγει:

Τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται;

Ὁ δὲ διάκονος, ἐνορῶν εὐλαβῶς τῇ τοιαύτῃ τελετῇ, λέγει εἰς ἑκάστην ἀνατομήν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Κρατῶν συγχρόνως καὶ τὸ ὠράριον ἐν τῇ δεξιᾷ χειρί.

Μετὰ ταῦτα λέγει;

Ἔπαρον δέσποτα.

(α) Ἐὰν ὁ ἱερεὺς ἦναι λειτουργῶν μόνος, ἄνευ διακόνου, βεβαίως θὰ ποιήσῃ ὅσα εἶπομεν ἀντὶ τοῦ διακόνου.

(β) Δεξιὸν μέρος τῆς προσφορᾶς λέγεται τὸ μέρος ὅπου τίθεται ἡ μερὶς τῆς Θεοτόκου, ἀριστερὸν δὲ ὅπου τίθενται τὰ 9 τάγματα (ὅρα εἰς τὴν εἰκόνα τῆς προσκομιδῆς ἐν σελίδι 22.)

Ὁ ἱερεὺς δὲ ὅτε, ἐμβαλὼν τὴν ἁγίαν λόγχην ἐκ πλαγίου τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς προσφορᾶς, ἐπαίρει τὸν ἅγιον ἄρτον καὶ ἐναποθέτει αὐτὸν εἰς τὸ ἅγιον δισκάριον λέγων:

Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

Καὶ θεὶς αὐτὸν ὕπτιον (ἤτοι τὸ ἀνάπαλιν,) ἐν τῷ ἁγίῳ δίσκῳ, εἰπόντος τοῦ διακόνου:

Θῦσον Δέσποτα.

Θύει αὐτὸν μὲ τὴν λόγχην σταυροειδῶς, λέγων:

Θύεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Πάλιν λέγει ὁ διάκονος:

Σταύρωσον Δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς πάλιν διὰ τῆς λόγχης θύων λέγει:

Σταυρωθέντος σου Χριστέ, ἀνῃρέθη ἡ τυραννίς, ἐπατήθη ἡ δύναμις τοῦ ἐχθροῦ, οὔτε γὰρ Ἄγγελος, οὔτε ἄνθρωπος, ἀλλ' αὐτὸς ὁ Κύριος ἔσωσεν ἡμᾶς, δόξα σοι.

Καὶ εὐθὺς ἀναγυρίζει τὸν Ἀμνὸν ἐκ τῆς ὄψεως, (ἤτοι ἐκ τῆς σφραγῖδος,) λέγοντος τοῦ διακόνου·

Νύξον Δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς δέ, νύττων διὰ τῆς λόγχης ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ ἀμνοῦ, κεντᾷ ἐπάνω εἰς τὸ Ν, λέγων:

Εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἁγίας αὐτοῦ πλευρᾶς αἷμα καὶ ὕδωρ, καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινή ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ.

Εἶτα ὁ διάκονος λαβὼν τὰ δύο ἀγγεῖα, τοῦ νάματος καὶ ὕδατος, καὶ κρατῶν, εἰς μὲν τὴν δεξιάν του τὸν οἶνον, εἰς δὲ τὴν ἀριστεράν του τὸ ὕδωρ, ἐκχέει ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ ὅσον πρέπει, λέγων συνάμα τῷ ἱερεῖ:

Εὐλόγησον Δέσποτα τὴν ἁγίαν ἕνωσιν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγει:

Εὐλογημένη ἡ ἕνωσις τῶν ἁγίων σου.

Ὁ δὲ διάκονος·

Πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν. (α).

Εἶτα θέτει ὁ ἱερεὺς ἐπάνω τοῦ ἁγίου ποτηρίου τὰ δύο καλύμματα καὶ τὸν ἀστερίσκον. Καὶ ὁ μὲν διάκονος ἀπέρχεται καὶ εὐτρεπίζει τὴν ἁγίαν τράπεζαν, καὶ ἀναθεωρεῖ τὸ Εὐαγγέλιον, τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ἀναγνώσῃ. Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὴν δευτέραν προσφοράν, (β), καὶ ἐγχαράττων αὐτὴν διὰ τῆς λόγχης ἐβγάζε

τὴν μερίδα τῆς Θεοτόκου οὕτως, λέγων:

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῆς ὑπερευλογημένης ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἧς ταῖς πρεσβείαις πρόσδεξαι, Κύριε, τὴν θυσίαν ταύ-

---

(α) Μὴ ὑπάρχοντος διακόνου, ἐκτελεῖ ταῦτα πάντα ὁ ἱερεύς.

(β) Λέγομεν δευτέραν προσφορὰν διότι ἐκ τῆς α΄. ἐβγάζομεν τὸν ἅγιον ἄρτον, καὶ ἐξ αὐτῆς θὰ διανεμηθῇ τὸ ἀντίδωρον. Διὰ ποίαν δὲ αἰτίαν πρέπει νὰ προσκομίζωμεν μὲ δύο προσφοράς, ὅρα Συμ. Θεσσαλονίκης, καὶ ἐν τῷ Πηδαλίῳ, τὸν ἡ΄. Κανόνα Φιλοθέου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, ἐν τῇ δ΄. ὑποσημειώσει αὐτοῦ. (Ἂν ὅμως ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχῃ δευτέρα προσφορά, ὁ ἱερεὺς ἂς ἱερουργήσῃ καὶ μὲ μίαν.)

την εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον.

Καὶ αἴρων τὴν μερίδα τῆς Θεοτόκου διὰ τῆς λόγχης τίθησιν αὐτὴν ἐν τῷ δεξιῷ μέρει τοῦ ἁγίου ἄρτου, πλησίον τῆς μέσης αὐτοῦ, λέγων:

Παρέστη ἡ Βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου, ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ, περιβεβλημένη πεποικιλμένη.

Εἶτα ἐκ τῆς ἰδίας προσφορᾶς ἄρχεται νὰ ἐδγάζῃ τὰ ἐννέα τάγματα εἰς μερίδας ἀνὰ τρεῖς στάσεις, οὕτω·

Δ	Δ	Δ
Δ	Δ	Δ
Δ	Δ	Δ

Καὶ αἴρων τὴν ά. μερίδα λέγει:

Εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ, καὶ πασῶν τῶν Ἐπουρανίων Δυνάμεων.

Καὶ οὕτω τίθησιν αὐτὴν ἐν τῷ ἀριστερῷ μέρει τοῦ ἁγίου ἄρτου, πλησίον τῆς μέσης.

Εἶτα αἴρει μερίδα β΄. λέγων:

Τοῦ τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων Προφητῶν, Μωσέως καὶ Ἀαρών, Ἠλιού, Ἐλισσαίου, Δαβὶδ καὶ Ἰεσσαί· τῶν ἁγίων τριῶν Παίδων, καὶ Δανιὴλ τοῦ Προφήτου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Προφητῶν.

Καὶ τίθησιν αὐτὴν ὑπὸ κάτω τῆς ά. μερίδος εὐτάκτως.

Αἴρων δὲ μερίδα γ΄. λέγει:

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, τῶν 12. καὶ 70. καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.

Καὶ οὕτω τίθησι τὴν γ΄. μερίδα ὑπὸ κάτω τῆς β΄. καὶ τελειώνει τὴν πρώτην τάξιν.

Εἶτα αἴρει μερίδα δ΄. λέγων:

Τῶν ἐν ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ Οἰκουμενικῶν Μεγάλων Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Ἱεραρχῶν. (α).

Καὶ τίθησιν αὐτὴν πλησίον τῆς πρώτης μερίδος, ποιῶν δευτέραν ἀρχὴν καὶ στάσιν.

Εἶτα αἴρει μερίδα έ. λέγων:

Τοῦ ἁγίου πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, τῶν ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων Μαρτύρων, Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, Θεοδώρου Τίρωνος καὶ Στρατηλάτου, καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν ἁγίων Μαρτύρων.

Καὶ τίθησιν αὐτὴν ὑπὸ κάτω τῆς ά. μερίδος, τῆς οὔσης ἀρχῆς τῆς δευτέρας τάξεως.

Εἶτα αἴρων μερίδα ς΄. λεγει:

Τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου, Εὐθυμίου, Παϊσίου, Σάββα, Ὀνοφρίου, Πέτρου καὶ Ἀθανασίου τῶν ἐν Ἄθῳ. Διονυσίου τοῦ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ, καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν ἀπ' αἰῶνος ἐν ἀσκήσει λαμψάντων.

Καὶ τίθησιν αὐτὴν ὑπὸ κάτω τῆς

(α) Ἐνταῦθα δύναται ἕκαστος ἱερεὺς νὰ συμπεριλάβῃ οὓς βούλεται ἁγίους ἱεράρχας, Μάρτυρας, Ὁσίους, Ἀνεργύρους, Προφήτας, Ἀποστόλους, κλπ.

δευτέρας μερίδος, καὶ τελειώνει ἡ δευτέρα τάξις.

Εἶτα αἴρων μερίδα ζ΄. λέγει:

Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ θαυματούργων Ἀναργύρων, Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, Κυρίου καὶ Ἰωάννου, Παντελεήμονος καὶ Ἑρμολάου, Θαλαλαίου, Τρύφωνος καὶ Χριστοφόρου, καὶ πάντων καὶ πασῶν τῶν ἁγίων Ἀναργύρων.

Καὶ τίθησιν αὐτὴν ἄνω, πλησίον τῆς δευτέρας μερίδος, ποιῶν τρίτην ἀρχὴν καὶ τάξιν.

Εἶτα αἴρων μερίδα ή. λέγει:

Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης, Ἰωσὴφ τοῦ Μνήστορος, καὶ Συμεὼν τοῦ Θεοδόχου. Καὶ τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας, (δεῖνος,) οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων (α).

Καὶ τίθησιν αὐτὴν ὑπὸ κάτω τῆς ἑβδόμης μερίδος τῆς δευτέρας τάξεως.

Εἶτα αἴρων μερίδα θ΄.

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου (β). οὗ καὶ τὴν θείαν Μυσταγωγίαν ἐπιτελοῦμεν, ἅγιε τοῦ Θεοῦ πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν.

Καὶ τίθησιν αὐτὴν ὑπὸ κάτω τῆς ὀγδόης μερίδος, καὶ οὕτως ἀναπληρώνονται αἱ τρεῖς τάξεις τῶν ἐννέα Ταγμάτων.

(α) Εἰ μὲν ἑορτάζει ἁγία λέγομεν: «ἧς καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν,» εἰ δὲ πολλοὶ ἅγιοι «ὧν καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν.»

(β) Εἰ μὲν τελῆται ἡ λειτουργία τοῦ θείου Χρυσοστόμου, μνημονεύομεν τὸν θεῖον Χρυσόστομον· εἰ δὲ ἡ τοῦ Μ. Βασιλείου, μνημονεύομεν τὸν Μ. Βασίλειον.

Εἶτα λαβὼν τὸ μαχαιρίδιον, (τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται πάντοτε εἰς τὴν Πρόθεσιν διὰ νὰ κόπτωσι τὸ ἀντίδωρον,) κόπτει δύο τμήματα ἐκ τῆς ἰδίας προσφορᾶς, ἅτινα ἔχουν τὸν τύπον τοῦτον:

ΙΣ	ΧΣ
ΝΙ	ΚΑ

Καὶ παίρνει ἀπὸ μὲν τοῦ ἑνὸς μέρους μερίδας τῶν ζώντων, ἀπὸ δὲ τοῦ ἑτέρου μερίδας τῶν κεκοιμημένων. Καὶ κρατῶν τὸ ἓν τμῆμα μὲ τὴν ἀριστεράν του χεῖρα τοῖς τρισὶ δακτύλοις, καὶ μὲ τὴν δεξιάν του τὴν ἁγίαν λόγχην, λέγει·

Μνήσθητι Δέσποτα Φιλάνθρωπε πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων καὶ τοῦ ἀρχιεπισκόπου (ἢ ἐπισκόπου) ἡμῶν (δεῖνος,) τοῦ τιμίου πρεσβυτερίου τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας καὶ παντὸς ἱερατικοῦ τάγματος· (α).

Μνήσθητι Κύριε τοῦ πατρὸς ἡμῶν Καθηγουμένου (δεῖνος) καὶ πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, καὶ τῶν συλλειτουργῶν ἡμῶν ἱερέων, ἱερομονάχων, ἱεροδιακόνων, μοναχῶν, μοναζουσῶν, οὓς προσεκαλέσω εἰς τὴν σὴν κοινωνίαν, διὰ τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας, Πανάγαθε Δέσποτα.

Εἶτα μνημονεύει τὸ ὄνομα οὗ ἕνεκεν γίνεται ἡ Θεία Λειτουργία, καὶ αἴρει μερίδας χωριστάς· ὡσαύτως μνημονεύει καὶ οὓς βούλεται, καὶ οὕτως ἀφίνει τὸ τμῆμα τοῦτο.

(α) Ἐνταῦθα παίρνει ἀνὰ μίαν μερίδα καὶ θέτει ὑπὸ κάτω τοῦ ἁγίου ἄρτου, ὅπου θὰ τεθοῦν ὅλαι αἱ μερίδες, τὰς ὁποίας μέλλει νὰ ἐβγάλῃ δι' ὅλα τὰ ὀνόματα ζώντων τε καὶ τεθνεώτων.

Εἶτα λαμβάνει τὸ ἕτερον τμῆμα καὶ λέγει·

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν τῶν Μακαρίων Κτητόρων τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης (ἢ τῆς Ἐκκλησίας.)

Καὶ οὕτω μνημονεύει τὸν χειροτονήσαντα αὐτὸν Ἀρχιερέα, καὶ οὓς βούλεται· εἰς δὲ τὸ τέλος, καταβιβάζων μερίδας, μνημονεύει οὕτω:

Μνήσθητι, Κύριε, Βασιλέων, Πατριαρχῶν, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, Μοναχῶν, Μοναζουσῶν· καὶ πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι Ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου τῶν τῇ Σῇ Κοινωνίᾳ κεκοιμημένων Ὀρθοδόξων Πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, Φιλάνθρωπε Κύριε.

Καὶ τελευταῖον λέγει οὕτω:

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος, καὶ συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Εἶτα ἀφίνει καὶ αὐτὸ τὸ τμῆμα. Συνάζει καλῶς τὰς μερίδας τῶν ψυχῶν μὲ τὴν λόγχην ὑπὸ κάτω τοῦ ἁγίου ἄρτου· ἀφίνει καὶ τὴν λόγχην εἰς τὴν θέσιν της· σφογγίζει τὰ χείλη τοῦ ἁγίου δισκαρίου μὲ τὸ στρωθὲν κάλυμμα ἀσφαλῶς. Καὶ τὸ μὲν δισκάριον ἀφίνει εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν, τὸ δὲ κάλυμμα διπλώνει (α), καὶ τὸ φέρει εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν.

Εἶτα ὁ διάκονος ἑτοιμάσας τὸ θυμιατὸν προσφέρει αὐτὸ καὶ λέγει τῷ ἱερεῖ·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ θυμίαμα. Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε ἐλέησον.

Καὶ εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ θυμιάματος.

Θυμίαμά σοι προσφέρομεν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ὃ προσδεξάμενος εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ Παναγίου σου Πνεύματος (α).

Εἶτα ὁ μὲν ἱερεὺς λαβὼν τὸν ἀστερίσκον πλησιάζει τὸν θυμιατόν, ὁ δὲ διάκονος κρατῶν τὸν θυμιατὸν καὶ θυμιάζων λέγει·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Τὸ αὐτὸ ποιεῖ καὶ εἰς τὰ καλύμματα καὶ τὸν ἀέρα, ὁ δὲ ἱερεὺς ἀποθέτει τὸν ἀστερίσκον ἐπάνω τοῦ ἁγίου ἄρτου μετὰ τὸ ἀσπασθῆναι αὐτὸν καὶ λέγει

Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἀστὴρ ἔστη ἐπάνω, οὗ ἦν τὸ Παιδίον.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς λαβὼν τὸ πρῶτον κάλυμμα, καὶ θυμιάζοντος τοῦ διακόνου καὶ λέγοντος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εἶτα σκεπάζει τὸ ἅγιον δισκάριον λέγων·

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο· ἐνεδύσατο ὁ Κύριος δύναμιν καὶ περιεζώσατο. Καὶ γὰρ ἐστερέωσε τὴν οἰκουμένην ἥτις οὐ σαλευθήσεται.

Καὶ οὕτως ἀσπασάμενος αὐτὰ ἀποθέτει εὐλαβῶς.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς λαμβάνει τὸ δεύτερον κά-

(α) Τὸ κάλυμμα τοῦτο πρέπει νὰ διπλώνεται εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε τὸ μέρος ὃ ποῦ σφογγιζόμεθα νὰ τυλίσσεται ἔσωθεν.

(α) Μόνον ἐνταῦθα λέγεται ἡ εὐχὴ αὐτη· εἰς δὲ τὰς ἄλλας εὐλογίας τοῦ θυμιάματος λέγεται τό, «Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.»

λουμα, (ὁ δὲ διάκονος ποιεῖ ὡς ἄνω ἐῤῥέθη, καὶ λέγει τῷ ἱερεῖ·)

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν·

Κάλυψον, Δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς καλύπτει τὸ ἅγιον ποτήριον λέγων·

Ἐκάλυψεν, οὐρανοὺς ἡ ἀρετή σου, Χριστέ, καὶ τῆς αἰνέσεώς σου πλήρης ἡ γῆ.

Εἶτα τοῦ ἱερέως λαβόντος τὸν ἀέρα, ὁ διάκονος θυμιάζων αὐτὸν λέγει·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν·

Σκέπασον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς σκεπάζων ἀμφότερα, τό τε δισκάριον καὶ τὸ ἅγιον ποτήριον, λέγει·

Σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· ἀποδίωξον ἀφ' ἡμῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· εἰρήνευσον ἡμῶν τὴν ζωήν· Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς καὶ τὸν κόσμον σου, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Εἶτα λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸν θυμιατὸν θυμιᾷ τὴν πρόθεσιν ἐκ τρίτου λέγων τό.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ οὕτως εὐδοκήσας δόξα σοι.

Ὁ δὲ διάκονος ἐν ἑκάστῃ λέγει·

Πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.

Εἶτα λαβὼν ὁ διάκονος τὸν θυμιατὸν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἱερέως καὶ ἀσπασθεὶς αὐτὴν ἐπιδίδει τὴν Φυλλάδα καὶ λέγει τῷ ἱερεῖ·

Ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ προθέσει τῶν τιμίων δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, Κύριε, ἐλέησον.

Λαβὼν δὲ ὁ ἱερεὺς τὴν φυλλάδα ἀναγινώσκει τὴν εὐχὴν τῆς προθέσεως οὕτως ἔχουσαν·

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ.

Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφὴν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξαποστείλας Σωτῆρα, καὶ λυτρωτήν, καὶ εὐεργέτην, εὐλογοῦντα καὶ ἁγιάζοντα ἡμᾶς· αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην, καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιόν σου Θυσιαστήριον. Μνημόνευσον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, τῶν προσενεγκάντων, καὶ δι' οὓς προσήγαγον· καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου Μυστηρίων. Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα μετὰ τὴν εὐχὴν ποιεῖ ἀπόλυσιν μικρὰν λέγων·

Δόξα σοι Χριστὲ ὁ Θεός, ἡ ἐλπὶς ἡμῶν δόξα σοι.

Ὁ δὲ διάκονος.

Δόξα, καὶ νῦν, Κύριε ἐλέησον γ'.

Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ ἱερεὺς δὲ ποιεῖ ἀπόλυσιν τῆς προσκομιδῆς οὕτως·

Ὁ ἐν Σπηλαίῳ γεννηθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν· (εἰ ἔστι Κυριακή, λέγε) καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μή,) Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας Αὐτοῦ Μητρός. Τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καὶ Βα-

πτιστοῦ Ἰωάννου. Τοῦ ἁγίου τῆς ἡμέρας (δεῖνος.) Του ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου· (ἢ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Καισαρείας Καππαδοκίας τοῦ Μεγάλου, εἰ τελεῖται ἡ λειτουργία αὐτοῦ·) καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Τελειωθείσης τῆς ἀπολύσεως, προσκυνοῦσιν ἀμφότεροι, καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς ἀσπάζεται τὰ ἅγια σταυροειδῶς λέγων·

Ἅγιος ὁ Θεός, ὁ Πατὴρ ὁ Ἄναρχος· Ἅγιος ἰσχυρός, ὁ Υἱὸς ὁ Συνάναρχος· Ἅγιος ἀθάνατος, τὸ Πανάγιον Πνεῦμα· Τριὰς ἁγία δόξα σοι.

Ὁ δὲ διάκονος, μετὰ τὸ εἰπεῖν· Ἀμήν, ἀσπάζεται καὶ αὐτὸς τὸ κάτωθεν μέρος τοῦ Ἀέρος· θυμιᾷ τὴν ἱερὰν πρόθεσιν τρίς· ὡσαύτως καὶ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν κύκλωθεν σταυροειδῶς, καὶ λέγων καθ' ἑαυτόν, τὰ Τροπάρια ταῦτα· (α).

Ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ᾅδου δὲ μετὰ ψυχῆς ὡς Θεός, ἐν Παραδείσῳ δὲ μετὰ Λῃστοῦ, καὶ ἐν Θρόνῳ ὑπῆρχες Χριστέ, μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύματος πάντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος

Δόξα Πατρί.

Ὡς ζωηφόρος, ὡς Παραδείσου ὡραιότερος, ὄντως καὶ παστάδος πάσης Βασιλικῆς, ἀναδέδεικται λαμπρότερος Χριστὲ ὁ Τάφος σου ἡ πηγὴ τῆς ἡμῶν ἀναστάσεως.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Τὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον Θεῖον σκήνωμα Χαῖρε, διὰ σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρὰ Θεοτόκε τοῖς κραυγάζουσιν. Εὐλογημένη σὺ ἐν Γυναιξὶν ὑπάρχεις, Πανάμωμε Δέσποινα.

Εἶτα ἐξέρχεται ἐκ τῶν ἁγίων Βημοθύρων· ἵσταται ἔμπροσθεν τῆς ὡραίας Πύλης· θυμιᾷ τὰς Δεσποτικὰς Εἰκόνας, τὸν Θρόνον τοῦ Δεσπότου, τοὺς χοροὺς δεξιὰ καὶ ἀριστερά, λέγων καὶ τὸν Ν'. ψαλμὸν μυστικῶς.

Εἶτα εἰσέρχεται ἔσω ὅθεν ἐξῆλθε· θυμιᾷ πάλιν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, καὶ τὸ ἱερατεῖον· ἀποθέτει τὸ θυμιατὸν εἰς τὴν θέσιν του, καὶ προσεγγίσας τῷ ἱερεῖ ἐκ δεξιῶν τῆς ἁγίας Τραπέζης, ἀσκεπής, κεκλιμένην ἔχων τὴν κεφαλήν του, λέγει·

Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ, εὐλόγησον Δέσποτα.

Ὁ ἱερεὺς σφραγίζων τὴν κεφαλὴν τοῦ διακόνου λέγει·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ὁ διάκονος.

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ Δέσποτα ἅγιε.

Ὁ δὲ ἱερεύς·

Κατευθύναι Κύριος τὰ διαβήματά σου εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν.

Ὁ Διάκονος.

Μνήσθητί μου Δέσποτα ἅγιε.

Ὁ ἱερεύς·

Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱεροδιακονίας σου, ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(α) Ἐὰν ὁ ἱερεὺς λειτουργεῖ ἄνευ διακόνου, μετὰ τὴν μικρὰν ἀπόλυσιν τῆς προσκομιδῆς, λέγει ὅσα ὁ διάκονος ἔπρεπε νὰ εἴπῃ, χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ τῶν ἁγίων Βημοθύρων, καὶ ἑστὼς εἰς τὴν ὡραίαν Πύλην, θυμιᾷ ὡς ἔθος καὶ ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω.

Καὶ ὁ διάκονος εἰπὼν τό,

Ἀμήν.

Προσκυνεῖ καὶ ἀσπάζεται τὸ Εὐαγγέλιον, τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὴν δεξιὰν τοῦ ἱερέως, καὶ ἐξέρχεται ἐκ τῶν ἁγίων Θυρῶν. Κλίνας δὲ τὴν κεφαλήν, προσεύχεται μυστικῶς ταῦτα·

Βασιλεῦ οὐράνιε, κτλ.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. (ἐκ τρίτου.)

Κύριε, τὰ χείλη μου ἀνοίξεις καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου. (δίς).

Ὡσαύτως προσεύχεται καὶ ὁ ἱερεὺς ἔσω. Εἶτα ἀνίσταται, ἀσπάζεται τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ ἀνυψοῦντος τὸ Εὐαγγέλιον, ταῖς δυσὶ χερσίν, ἐκφωνεῖ ταυτοχρόνως ἀπέξωθεν ὁ διάκονος μεγαλοφώνως·

Εὐλόγησον, Δέσποτα!

Ὁ δὲ ἱερεὺς μεγαλοφώνως λέγει·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ποιεῖ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου σταυρὸν ἐπὶ τοῦ Ἀντιμισίου. Ἀποθέτει αὐτὸ εἰς τὴν ἰδίαν του θέσιν, εἰπόντος καὶ τοῦ ψάλτου τό,

Ἀμήν.

Ὁ δὲ διάκονος ἀνίσταται, φορεῖ τὸ καλυμμαύχιόν του, κλείει τὰ Βημόθυρα, καὶ κρατῶν τὸ ὠράριόν του τοῖς τρισὶ δακτύλοις λέγει μεγαλοφώνως καὶ ἀργῶς·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. κτλ.

(ὅρα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου.)

Ἐντεῦθεν ἄρχεται ἡ Θεία Λειτουργία, καὶ ὁ διάκονος ὡς ὁδηγηθῇ ἐκ τοῦ διακονικοῦ του φυλλαδίου, ὅπερ πρέπει νὰ κρατῇ εἰς χεῖράς του, ἵνα μὴ πίπτῃ εἰς σφάλματα.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΣ.

Η ΘΕΙΑ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ
ΙΩΑΝΝΟΥ
ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Ὁ Διάκονος ἐξέρχεται τοῦ Βήματος, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ του, προσκυνήσας δὲ τρίς, λέγει·

Εὐλόγησον Δέσποτα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ὑψῶν τὸ Εὐαγγέλιον λέγει ἐκφώνως·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(ποιῶν ἐν τῷ λέγειν σταυρὸν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου.) Ὁ Χορός·

Ἀμήν.

Εἶτα, ἀποκρινομένου τοῦ Χοροῦ εἰς ἕκαστον τῶν ἑπομένων Εἰρηνικῶν τό,

Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος,) τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ Θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, (ἢ Ἐκκλησίας) πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων

μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σοὶ Κύριε·

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ψάλλεται τὸ ά ἀντίφωνον παρὰ τῶν ψαλτῶν, ἀναγινώσκοντος τοῦ ἱερέως τὴν εὐχὴν τοῦ ἀντιφώνου. Ὁ δὲ διάκονος προσκυνήσας μεθίσταται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου, βλέπων πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ Α΄ ΑΝΤΙΦΩΝΟΥ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον, καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον, καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος. Αὐτὸς Δέσποτα, κατὰ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον, καὶ ποίησον μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ά. ἀντιφώνου, ἐλθὼν ὁ διάκονος, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, καὶ προσκυνήσας λέγει·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ Β΄ ΑΝΤΙΦΩΝΟΥ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου· Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ Θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

Ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, (ὡς ἀνωτέρω).

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ Γ΄ ΑΝΤΙΦΩΝΟΥ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυσὶ καὶ τρισί, συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, τὰς

αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος, Αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Ψαλλομένου τοῦ, Δόξα Πατρὶ τῶν Μακαρισμῶν, ἢ τῶν Ἀντιφώνων, λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον, δίδωσι τῷ διακόνῳ, καὶ οὕτως ἐξελθόντες διὰ τοῦ βορείου μέρους ποιοῦσι τὴν μικρὰν εἴσοδον κατὰ τὰ διατεταγμένα.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιὰς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποίησον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἴσοδον ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ταύτης τελεσθείσης, λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα, δεικνύων πρὸς ἀνατολὰς τῇ δεξιᾷ χειρί, κρατῶν ἅμα καὶ τὸ ὡράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶθ' οὕτως ἀπέρχεται πρὸς τὸν ἀρχιερέα ἢ τὸν ἡγούμενον ὁ διάκονος, καὶ ἀσπάζεται οὗτος τὸ εὐαγγέλιον, εἰ πάρεστιν· εἰ δὲ μή, ἀσπάζεται τοῦτο ὁ ἱερεύς· πληρωθέντος δὲ τοῦ τελευταίου τροπαρίου, ἔρχεται ὁ διάκονος εἰς τὸ μέσον, καὶ στὰς ἔμπροσθεν τοῦ ἱερέως λέγει μεγαλοφώνως·

Σοφία, ὀρθοί.

Μετὰ τὰ συνήθως ψαλλόμενα τροπάρια, λέγει ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν, καὶ ἀεί·

Ὁ Διάκονος·

Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ τρισαγίου, λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν ἑξῆς εὐχὴν μυστικῶς·

ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΤΡΙΣΑΓΙΟΥ ΥΜΝΟΥ.

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ Τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφὶμ ἀνυμνούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβὶμ δοξολογούμενος, καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου Δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, καὶ παντί σου χαρίσματι κατακοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν, καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στῆναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου, καὶ τὴν ὀφειλομένην σοι προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν. Αὐτὸς Δέσποτα, πρόσδεξαι· καὶ ἐκ

στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν Τρισάγιον Ὕμνον, καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα, καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου τοῦ Τρισαγίου παρὰ τῶν ψαλτῶν, ἀναγινώσκεται καὶ ἐκ τοῦ βήματος παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ διακόνου ἐκ τρίτου· ἐὰν δὲ ἱερουργεῖ ἀρχιερεύς, ἢ συλλειτουργοῦσιν ἱερεῖς, ψάλλεται καὶ ἐκ τοῦ βήματος τρίς· εἶτα λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα·

Κέλευσον, Δέσποτα.

Καὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν Καθέδραν, ἢ εἰς τὴν πρόθεσιν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει ἀπερχόμενος·

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν.

Ὁ ἱερεύς·

Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Τρισαγίου, ὁ διάκονος ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν, λέγει·

Πρόσχωμεν! Σοφία. Πρόσχωμεν.

Εἶτα, τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, λέγει ὁ ἱερεύς·

Εἰρήνη σοι τῷ ἀναγινώσκοντι, καὶ παντὶ τῷ λαῷ.

Ὁ ψάλτης·

Ἀλληλούϊα. (ἐκ γ'.)

Τοῦ ὁποίου ψαλλομένου, ὁ μὲν διάκονος θυμιᾷ, ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς ταύτην τὴν εὐχήν·

ΕΥΧΗ ΠΡΟ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

Ἔλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμούς, εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν· ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ δὲ διάκονος μετὰ τὸ θυμίαμα ἔρχεται πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὑποκλίνας αὐτῷ τὴν κεφαλήν, κρατῶν δὲ καὶ τὸ ὠράριον σὺν τῷ εὐαγγελίῳ, λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (τοῦδε).

Ὁ δὲ ἱερεύς, σφραγίζων αὐτόν, λέγει·

Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐ-

αγγελιστοῦ (δεῖνος), δῴη σοι ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ τοῦ διακόνου ἀπερχομένου, καὶ ἐν τῷ τεταγμένῳ τόπῳ ἱσταμένου, λέγει ὁ ἱερεύς·

Σοφία, ὀρθοί· ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου· εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Ἐκ τοῦ κατὰ (τόνδε) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ ἱερεύς· Πρόσχωμεν.

Εἶτα, πληρωθέντος τοῦ Εὐαγγελίου, λέγει ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν διάκονον·

Εἰρήνη σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ.

Ὁ δὲ διάκονος δοὺς τὸ Εὐαγγέλιον τῷ ἱερεῖ, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ λέγει

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν·

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον!

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΝΟΥΣ ΙΚΕΣΙΑΣ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ διάκονος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος).

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, καὶ Μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν Ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτητόρων τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (ἢ Μονῆς) ταύτης, και υπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων, καὶ ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου Ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούτων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ Ναῷ τούτῳ, κοποιώντων, ψαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιο

Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου ἀντιμινσίου.

Ὁ διάκονος·

Εὔξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἑνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχουμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

ΕΥΧΗ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΩΝ,

πρὸ τοῦ ἁπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ὁ τὴν σωτηρίαν τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἐξαποστείλας, τὸν Μονογενῆ σου Υἱόν, καὶ Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριςόν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλικόσσι τὸν ἑαυτῶν αὐχένα· καὶ καταξίωσον αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας· ἕνωσον αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ συγκαταρίθμησον αὐτοὺς τῇ ἐκλεκτῇ σου ποίμνῃ.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐξαπλοῖ τὸ εἰλητὸν ὁ ἱερεύς.

Ὁ δὲ διάκονος·

Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι προέλθετε· ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε· μή τις τῶν κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΕΥΧΗ ΠΙΣΤΩΝ Α'.

μετὰ τὸ ἁπλωθῆναι τὸ εἰλητόν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Δυνάμεων, τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς παραστῆναι καὶ νῦν τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, καὶ προσπεσεῖν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Πρόσδεξαι, ὁ Θεός, τὴν δέησιν ἡμῶν· ποίησον ἡμᾶς ἀξίους γενέσθαι τοῦ προσφέρειν σοι δεήσεις, καὶ ἱκεσίας, καὶ θυσίας ἀναιμάκτους ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· καὶ ἱκάνωσον ἡμᾶς, οὓς ἔθου εἰς τὴν διακονίαν σου ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ ἁγίου, ἀκαταγνώστως, καὶ ἀπροσκόπτως, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ἐπικαλεῖσθαί σε ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ· ἵνα, εἰσακούων ἡμῶν, ἵλεως ἡμῖν εἴῃς ἐν τῷ πλήθει τῆς σῆς ἀγαθότητος.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΕΥΧΗ ΠΙΣΤΩΝ Β΄.

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Πάλιν καὶ πολλάκις σοι προσπίπτομεν, καὶ σοῦ δεόμεθα, ἀγαθὲ καὶ φιλάνθρωπε, ὅπως ἐπιβλέψας ἐπὶ τὴν δέησιν ἡμῶν καθαρίσῃς ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος· καὶ δώῃς ἡμῖν ἀνένοχον καὶ ἀκατάκριτον τὴν παράστασιν τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου. Χάρισαι δέ, ὁ Θεός, καὶ τοῖς συνευχομένοις ἡμῖν προκοπὴν βίου, καὶ πίστεως, καὶ συνέσεως πνευματικῆς· δὸς αὐτοῖς πάντοτε μετὰ φόβου καὶ ἀγάπης λατρεύειν σοι ἀνενόχως, καὶ ἀκατακρίτως μετέχειν τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων, καὶ τῆς ἐπουρανίου σου Βασιλείας ἀξιωθῆναι.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΧΕΡΟΥΒΙΚΟΥ ΥΜΝΟΥ ΑΔΟΜΕΝΟΥ,

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοι, μέγα καὶ φοβερὸν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν. Ἀλλ᾽ ὅμως, διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος, καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν ἁπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφὶμ Κύριος, καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ μόνος Ἅγιος, καὶ ἐν Ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον. Ἐπίβλεψον ἐπ᾽ ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· καὶ ἱκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς Ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἁγίᾳ σου ταύτῃ Τραπέζῃ, καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρ-

χομαι, κλίνας τὸν ἐμαυτοῦ αὐχένα, καὶ δέομαί σου· Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ᾽ ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου· ἀλλ᾽ ἀξίωσον προσενεχθῆναί σοι ὑπ᾽ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου τὰ Δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων, καὶ προσφερόμενος, καὶ προσδεχόμενος, καὶ διαδιδόμενος, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ψαλλομένου τοῦ χερουβικοῦ ὕμνου ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως μυστικῶς ἐκ γ΄.

Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν Τρισάγιον ὕμνον προσᾴδοντες, πᾶσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

Ὁ διάκονος·

Ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς Ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον Τάξεσιν. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, λέγων καθ᾽ ἑαυτὸν τὰ ἑπόμενα Τροπάρια·

Ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ᾅδου δὲ μετὰ ψυχῆς ὡς Θεός, ἐν Παραδείσῳ δὲ μετὰ Λῃστοῦ, καὶ ἐν Θρόνῳ ὑπῆρχες Χριστέ, μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύματος παντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος.

Δόξα πατρί.

Ὡς ζωηφόρος, ὡς Παραδείσου ὡραιότερος, ὄντως καὶ παστάδος πάσης βασιλικῆς ἀναδέδεικται λαμπρότερος, Χριστέ, ὁ Τάφος σου ἡ πηγὴ τῆς ἡμῶν Ἀναστάσεως.

Καὶ νῦν.

Τὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σκήνωμα χαῖρε, διὰ σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρὰ Θεοτόκε τοῖς κραυγάζουσιν· Εὐλογημένη σὺ ἐν Γυναιξὶν ὑπάρχεις, Πανάμωμε Δέσποινα.

Εἶτα ἵσταται εἰς τὴν ὡραίαν πύλην λέγων μυστικῶς τό, Δεῦτε προσκυνήσωμεν (ἐκ γ΄.) καὶ τὸν Ν΄ ψαλμόν, θυμιᾷ τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ τὸν λαόν, καὶ φθάσας ἕως τὸν στίχον, «Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης ἀναφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα.» Εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα, θυμιᾷ καὶ πάλιν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ ὅλον τὸ ἱερατεῖον, ἀποθέτει τὸ θυμιατὸν εἰς τὴν θέσιν του, ὅτε ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἵστανται ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης λέγοντες ἀμφότεροι τὰ ἑπόμενα·

Ἥμαρτον εἰς σὲ Σωτήρ, ὡς ὁ Ἄσωτος υἱός, δέξαι με Πάτερ μετανοοῦντα, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Κράζω σοι Χριστὲ Σωτήρ, τοῦ Τελώνου τὴν φωνήν. Ἱλάσθητί μοι, ὥσπερ ἐκείνῳ, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Τὴν ταχεῖάν σου σκέπην καὶ τὴν βοήθειαν καὶ τὸ ἔλεος δεῖξον ἐπὶ τῷ δούλῳ σου, καὶ τὰ κύματα, Ἁγνή, σὺ καταπράϋνον τῶν ματαίων λογισμῶν, καὶ τὴν πεσοῦσάν μου ψυχὴν ἀνάστησον, Θεοτόκε· οἶδα γὰρ οἶδα Παρθένε, ὅτι ἰσχύεις ὅσα καὶ βούλεσαι.

Καὶ προσκυνοῦντες ἀμφότεροι ἐκ γ΄. τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἀσπάζονται τὸ ἅ-

γιον Ἀντιμίνσιον, στρέφοντες πρὸς τὸν λαὸν καὶ κλίναντες τὴν κεφαλὴν των ἀπέρχοντας εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει τὰ ἑπόμενα τροπάρια.

Ὡς ὁ περιπεσὼν εἰς τοὺς λῃστάς, καὶ τετραυματισμένος, οὕτω κἀγὼ περιέπεσα ἐξ ἐμῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τετραυματισμένη ὑπάρχει μου ἡ ψυχή· πρὸς τίνα καταφύγω ὁ ὑπεύθυνος ἐγώ, εἰμὴ πρὸς σὲ τὸν εὔσπλαγχνον, τῶν ψυχῶν τὸν ἰατρόν; ἐπίχεε ἐπ' ἐμέ, ὁ Θεός, τὸ μέγα σου ἔλεος.

Ὡς ὁ Ἄσωτος υἱός, ἦλθον κἀγὼ Οἰκτίρμον· δέξαι με προσπίπτοντα, ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου ὁ Θεός, καὶ ἐλέησόν με.

Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον, τὸ φῶς ὥσπερ ἱμάτιον, καθελὼν Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ξύλου, σὺν Νικοδήμῳ, καὶ θεωρήσας νεκρὸν γυμνὸν ἄταφον, εὐσυμπάθητον θρῆνον ἀναλαβών, ὀδυρόμενος ἔλεγεν· Οἴμοι, γλυκύτατε Ἰησοῦ! ὃν πρὸ μικροῦ ὁ ἥλιος ἐν Σταυρῷ κρεμάμενον θεασάμενος ζόφον περιεβάλλετο, καὶ ἡ γῆ τῷ φόβῳ ἐκυμαίνετο, καὶ διεῤῥήγνυτο Ναοῦ τὸ καταπέτασμα· ἀλλ' ἰδοὺ νῦν βλέπω σε, δι' ἐμὲ ἑκουσίως ὑπελθόντα θάνατον· πῶς σὲ κηδεύσω Θεέ μου; ἢ πῶς σινδόσιν εἰλήσω; ποίαις χερσὶ δὲ προσψαύσω τὸ σὸν ἀκήρατον Σῶμα; ἢ ποῖα ᾄσματα μέλψω τῇ σῇ ἐξόδῳ Οἰκτίρμον; Μεγαλύνω τὰ Πάθη σου, ὑμνολογῶ καὶ τὴν Ταφήν σου, σὺν τῇ Ἀναστάσει, κραυγάζων· Κύριε δόξα σοι

Καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν λέγουσιν

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησον με. (ἐκ γ'.)

Εἶτα ἀσπάζονται τὰ ἅγια λέγοντες·

Ἅγιος ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ ὁ Ἄναρχος, Ἅγιος Ἰσχυρὸς ὁ Υἱὸς ὁ Συνάναρχος, Ἅγιος ἀθάνατος τὸ Παράκλητον Πνεῦμα, τὸ ἐκ Πατρὸς ἐκπορευόμενον καὶ ἐν Υἱῷ ἀναπαυόμενον. Τριὰς Ἁγία δόξα σοι.

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λέγει τῷ ἱερεῖ·

Ἔπαρον, Δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς λαμβάνων τὸν ἀέρα ἐπιθέτει ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου λέγων·

Ἐν εἰρήνῃ ἐπάρατε τὰς χεῖρας ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κυριον.

Εἶτα λαβὼν τὸ ἅγιον Δισκάριον ἐπιτίθησιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ διακόνου, λέγων·

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.

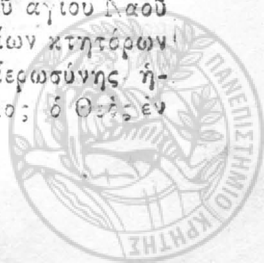
Λαμβάνει δὲ καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον Ποτήριον καὶ ἐξέρχονται τῆς ἀριστερᾶς πύλης· καὶ ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πάντων ἡμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα δὲ ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Τοῦ θεοσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου Βασιλέως ἡμῶν, (δεῖνος) παντὸς τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Στρατοῦ.

Πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εὑρισκομένων ἐν τῇ πόλει (ἢ Μονῇ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀνακαινιστῶν τοῦ ἁγίου Ναοῦ τούτου· τῶν μακαρίων κτητόρων αὐτοῦ. Καὶ τῆς ἱερωσύνης ἡμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν

τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε· νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

("Οταν δὲ συνιερουργεῖ καὶ ἀρχιερεύς, λέγουσι· «Τῆς ἀρχιερωσύνης σου, μνησθείη Κύριος ὁ Θεός. κλ.» (ὡς ἀνωτέρω).

Γενομένης δὲ τῆς εἰσόδου τῶν τιμίων δώρων, ὁ μὲν διάκονος ἵσταται ἐκ δεξιῶν τῆς ἁγίας τραπέζης κρατῶν τὸ ἅγιον Δισκάριον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, λέγων δὲ τῷ ἱερεῖ ἢ ἀρχιερεῖ· «Τῆς ἀρχιερωσύνης σου, ἢ τῆς ἱερωσύνης σου, μνησθείη Κύριος κτλ.» καὶ ὁ ἱερεὺς ἢ ἀρχιερεὺς πρὸς τὸν διάκονον· «Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱεροδιακονίας σου, ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, κτλ.» — Καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς ἀποτίθησι τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπὶ τοῦ Ἀντιμινσίου πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς χειρός του, τὸ δὲ ἅγιον Δισκάριον λαβὼν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ διακόνου ἀποτίθησιν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος, λέγων συνάμα τὰ ἑπόμενα τροπάρια·

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ, εἰλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Ταῖς Μυροφόροις Γυναιξί, παρὰ τὸ μνῆμα ἐπιστάς, ὁ Ἄγγελος ἐβόα· Τὰ μύρα τοῖς θνητοῖς, ὑπάρχει ἁρμόδια, Χριστὸς δὲ διαφθορᾶς ἐδείχθη ἀλλότριος.

Ὅτε κατῆλθες πρὸς τὸν θάνατον, ἡ ζωὴ ἡ ἀθάνατος, τότε τὸν ᾅδην ἐνέκρωσας τῇ ἀστραπῇ τῆς Θεότητος· ὅτε δὲ καὶ τοὺς τεθνεῶτας ἐκ τῶν καταχθονίων ἀνέστησας, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν ἐπουρανίων ἐκραύγαζον· Ζωοδότα Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Καὶ λαβὼν τὸν Ἀέρα ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου, καὶ θυμιάσας αὐτόν, σκεπάζει τὰ Ἅγια, καὶ ἀσπάζονται αὐτά, εἶτα λέγει ὁ διάκονος τῷ ἱερεῖ·

Ἀγάθυνον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὸ θυμιατὸν καὶ θυμιάσας τὰ Ἅγια λέγει τὸ τέλος τοῦ Ν΄ ψαλμοῦ ὡς ἕπεται·

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ Θυσιαστήριόν σου μόσχους.

Καὶ ἀποδίδει τὸ θυμιατὸν τῷ διακόνῳ, ὅς τις θέτει αὐτὸ εἰς τὸν τόπον του.

Εἶτα λέγει ὁ ἱερεὺς τῷ διακόνῳ·

Μνήσθητί μου, ἀδελφέ, καὶ συλλειτουργέ.

Καὶ ὁ διάκονος πρὸς αὐτόν·

Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱερωσύνης σου ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, κτλ.

Εἶτα ὑποκλίνας ὁ διάκονος τὴν κεφαλὴν τῷ ἱερεῖ, κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρί του τὸ ὠράριον, λέγει πρὸς αὐτόν.

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ ἱερεύς·

Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι.

Καὶ ὁ διάκονος.

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσει ἡμῖν, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.

Καὶ πάλιν ὁ διάκονος·

Μνήσθητί μου, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ Ἱερεύς·

Μνησθείη σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, κτλ.

Καὶ ὁ διάκονος μετὰ τό, Ἀμήν· ἀσπαζόμενος τὴν δεξιὰν τοῦ ἱερέως, ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ του λέγει ἐκφώνως·

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ. (Ὁ χορός· Κύριε ἐλέησον.)

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΣ,

μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ μόνος Ἅγιος, ὁ δεχόμενος θυσίαν αἰνέσεως παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, πρόσδεξαι καὶ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὴν δέησιν, καὶ προσάγαγε τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· καὶ ἱκάνωσον ἡμᾶς προσενεγκεῖν σοι Δῶρά τε καὶ θυσίας πνευματικὰς ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Καταξίωσον ἡμᾶς εὑρεῖν χάριν ἐνώπιόν σου, τοῦ γενέσθαι σοι εὐπρόσδεκτον τὴν θυσίαν ἡμῶν, καὶ ἐπισκηνῶσαι τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτός σου τὸ ἀγαθὸν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου.

Ὁ διάκονος ἐκφώνως.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ χορός· Παράσχου Κύριε·

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σὺ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως.

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεύς·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Εἶτα ὁ αὐτός·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας· ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν. (α).

Ὁ δὲ ἱερεύς, ἄρας τὸν ἀέρα ἐπάνω τῶν τιμίων Δώρων, κινεῖ αὐτὸν ἀνοικτόν.

Ὁ Λαὸς τό,

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, κτλ. (6)

Ὁ διάκονος·

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ χορός· Ἔλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν.

(Καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν· ὁ δὲ διάκονος ῥιπίζει τὰ ἅγια εὐλαβῶς.) Ὁ χορός·

Καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματός σου

Ὁ Ἱερεύς·

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας, (ὑψῶν τὰς χεῖράς του.) Ὁ χορός·

Ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ Ἱερεύς·

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός·

Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ἄξιον καὶ δίκαιον σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ αἰνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ προσκυνεῖν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας σου· σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἀνέκφραστος, ἀπερινόητος, ἀόρατος, ἀκατάληπτος, ἀεὶ ὤν, ὡσαύτως ὤν, σὺ καὶ ὁ μονογενής σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμάσου τὸ ἅγιον· σὺ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς παρήγαγες, καὶ παραπεσόντας ἀνέστησας πάλιν, καὶ οὐκ ἀπέστης πάντα ποιῶν, ἕως ἡμᾶς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνήγαγες, καὶ τὴν βασιλείαν σου ἐχαρίσω τὴν μέλλουσαν. Ὑπὲρ τούτων ἁπάντων εὐχαριστοῦμέν σοι, καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, καὶ τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ· ὑπὲρ πάντων ὧν ἴσμεν, καὶ ὧν οὐκ ἴσμεν, τῶν φανερῶν καὶ ἀφανῶν εὐεργεσιῶν, τῶν εἰς ἡμᾶς γεγενημένων. Εὐχαριστοῦμέν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς Λειτουργίας ταύτης, ἣν ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν δέξασθαι κατηξίωσας· καίτοι σοι παρεστήκασι χιλιάδες Ἀρχαγγέλων, καὶ μυριάδες Ἀγγέλων, τὰ Χερουβίμ, καὶ τὰ Σεραφίμ, ἑξαπτέρυγα, πολυόμματα, μετάρσια πτερωτά.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως.

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα, καὶ λέγοντα.

Ὁ χορὸς τό, Ἅγιος, ἅγιος, Κύριος κλ.

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος λαβὼν τὸν ἀστερίσκον ἐκ τοῦ δισκαρίου, καὶ ποιήσας τύπον Σταυροῦ ἐπ' αὐτοῦ, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῶν καλυμμάτων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς τῶν

(α) Κακῶς καὶ ἐσφαλμένως ποιοῦσι τινὲς τῶν ἱερέων, νὰ ἀνοίγωνται αἱ θύραι· διότι ἡ ἔννοια εἶνε διὰ τὰς ἔξω θύρας· (ἴδε περὶ τούτου τὸν σοφὸν Ἀργέντην, περὶ Ἀζύμων).

(6) Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς ἐντὸς τοῦ βήματος τό, Πιστεύω κτλ. συνάμα δὲ αἴρει τὸν ἀέρα, καὶ σείει αὐτὸν μετ' εὐλαβείας ἄνωθεν τῶν τιμίων Δώρων. Καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς τὸ ς'. ἄρθρον τὸ λέγον· Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανούς, κτλ. τότε καταβιβάζει αὐτόν, τὸν διπλώνει καὶ τὸν θέτει εἰς τὸ δεξιὸν μέρος ἐπὶ τῶν καλυμμάτων.

μακαρίων Δυνάμεων, Δέσποτα φιλάνθρωπε, βοῶμεν, καὶ λέγομεν· Ἅγιος εἶ καὶ πανάγιος, Σὺ, καὶ ὁ μονογενής σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον. Ἅγιος εἶ καὶ πανάγιος, καὶ μεγαλοπρεπὴς ἡ δόξα σου· ὃς τὸν κόσμον σου οὕτως ἠγάπησας, ὥςε τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν δοῦναι, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· ὃς ἐλθών, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν πληρώσας, τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδου ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἁγίαις αὐτοῦ καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις χερσίν, εὐχαριστήσας καὶ εὐλογήσας, ἁγιάσας, κλάσας, ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπών·

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ Σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορὸς τό, Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁμοίως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων·

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τὸ Αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορὸς τό, Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μεμνημένοι τοίνυν τῆς σωτηρίου ταύτης ἐντολῆς, καὶ πάντων τῶν ὑπὲρ ἡμῶν γεγενημένων, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Τάφου, τῆς τριημέρου Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναβάσεως, τῆς ἐκ δεξιῶν Καθέδρας, τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξου πάλιν παρουσίας.

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος σταυρώνει τὰς χεῖράς του, θέτων τὴν μὲν δεξιὰν ἄνωθεν τῆς ἀριστερᾶς, καὶ λαμβάνει μὲ τὴν δεξιάν του τὸ ἅγιον δισκάριον, καὶ μὲ τὴν ἀριστεράν του τὸ ἅγιον ποτήριον, κινεῖ αὐτὰ σταυροειδῶς μετὰ μεγάλης προσοχῆς, λέγων συνάμα μεγαλοφώνως·

Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα, καὶ διὰ πάντα.

Ὁ χορὸς τό, Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαριστοῦμεν κτλ.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον λατρείαν, καὶ παρακαλοῦμεν, καὶ δεόμεθα, καὶ ἱκετεύομεν. Κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα.

Ἔπειτα ὅ τε ἱερεὺς καὶ διάκονος προσκυνοῦσι τρὶς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, εὐχόμενοι καθ' ἑαυτούς, καὶ λέγοντες τ

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με.

Εἶτα τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας ὁ διάκονος δεικνύει σὺν τῷ ὠραρίῳ τὸν ἅγιον ἄρτον λέγων μυστικῶς·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.

Καὶ ἀνιστάμενος ὁ ἱερεὺς σφραγίζει τὸν ἅγιον ἄρτον καὶ λέγει μυστικῶς·

Καὶ ποίησον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον, τίμιον Σῶμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ διάκονος·

Ἀμήν.

Καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς δεικνύων σὺν τῷ ὡραρίῳ τὸ ἅγιον ποτήριον λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τοῦτο λέγει·

Τὸ δὲ ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ, τί ν Αἷμα τοῦ Χριστοῦ σου.

Ὁ διάκονος·

Ἀμήν.

Καὶ αὖθις ὁ διάκονὸς δεικνύων μετὰ τοῦ ὡραρίου ἀμφότερα τὰ ἅγια λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, συναμφότερα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν ἀμφότερα τὰ ἅγια λέγει·

Μεταβαλὼν τῷ Πνεύματί σου τῷ ἁγίῳ.

Ὁ διάκονος.

Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν.

Καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας τῷ ἱερεῖ καὶ εἰπὼν τό, Μνήσθητί μου Δέσποτα ἅγιε τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἵσταται ἐν ᾧ πρότερον ἵστατο τόπῳ, καὶ λαβὼν τὸ ῥιπίδιον ῥιπίζει τὰ ἅγια ὡς καὶ τὸ πρότερον.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὥστε γενέσθαι τοῖς μεταλαμβάνουσιν εἰς νῆψιν ψυχῆς, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς κοινωνίαν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν πλήρωμα, εἰς παῤῥησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα. Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσαμένων Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Ἐγκρατευτῶν, καὶ παντὸς πνεύματος ἐν πίστει τετελειωμένου.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Καὶ ὁ χορὸς ψάλλει τό, Ἄξιον ἐστὶ κτλ. Ἐὰν δὲ εἶνε Δεσποτικὴ ἢ Θεομητορικὴ ἑορτή, ψάλλεται ὁ Εἱρμὸς τῆς Θ´ ᾠδῆς.

Ὁ διάκονος θυμιάσας τὴν ἁγίαν τράπεζαν κύκλῳ μνημονεύει τὰ Δίπτυχα ὧν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων, καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τοῦ ἁγίου (τοῦ δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων· ὧν ταῖς ἱκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν κεκοιμημένων ἐπ᾽ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου· (καὶ μνημονεύει οὓς βούλεται). Καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου. — Ἔτι παρακαλοῦμέν σε· Μνήσθητι, Κύριε, πάσης Ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας, παντὸς τοῦ Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας, καὶ παντὸς Ἱερατικοῦ καὶ Μοναχικοῦ Τάγματος. — Ἔτι προσφέρομέν σοι τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ὑπὲρ τῆς Οἰκουμένης, ὑπὲρ τῆς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῶν ἐν ἁγνείᾳ καὶ

σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων, ὑπὲρ τῶν πιστοτάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ παλατίου καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν. Δὸς αὐτοῖς, Κύριε, εἰρηνικὸν τὸ βασίλειον, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶσον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα, καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Ὁ διάκονος·

Καὶ ὧν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ χορός· Καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Μνήσθητι, Κύριε, τῆς πόλεως ἐν ᾗ παροικοῦμεν, καὶ πάσης πόλεως, καὶ χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς. Μνήσθητι Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, καὶ ἐπὶ πάντας ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου ἐξαπόστειλον.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν, καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εὐλογῶν αὐτόν, λέγει ἐκφώνως·

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ Μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ δὲ διάκονος, ἐξελθὼν τοῦ βήματος καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει·

Πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων τιμίων Δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν αὐτοῦ Θυσιαστήριον, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θείαν χάριν, καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Σοὶ παρακατατιθέμεθα τὴν ζωὴν ἡμῶν ἅπασαν, καὶ τὴν ἐλπίδα, Δέσποτα φιλάνθρωπε· καὶ παρακαλοῦμεν, καὶ δεόμεθα, καὶ ἱκετεύομεν. Καταξίωσον ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἐπουρανίων σου καὶ φρικτῶν Μυστηρίων ταύτης τῆς Ἱερᾶς καὶ πνευματικῆς Τραπέζης, μετὰ καθαροῦ συνειδότος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς συγχώρησιν πλημμελημάτων, εἰς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν, εἰς βασιλείας οὐ-

ρανῶν κληρονομίαν, εις παῤῥησίαν τὴν πρὸς σέ, μὴ εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικήν, καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ χορὸς τό, Παράσχου, Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τὴν ἑνότητα τῆς Πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός, Σὺ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παῤῥησίας ἀκατακρίτως, τολμᾷν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα, καὶ λέγειν.

Ὁ Λαός·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...

Ὁ ἱερεύς·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός, Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ὁ διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶ

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Βασιλεῦ ἀόρατε, ὁ τῇ ἀμετρήτῳ σου δυνάμει τὰ πάντα δημιουργήσας, καὶ τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα παραγαγών. Αὐτός, Δέσποτα, οὐρανόθεν ἔπιδε ἐπὶ τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλάς· οὐ γὰρ ἔκλιναν σαρκὶ καὶ αἵματι, ἀλλὰ σοὶ τῷ φοβερῷ Θεῷ. Σὺ οὖν, Δέσποτα, τὰ προκείμενα πᾶσιν ἡμῖν εἰς ἀγαθὸν ἐξομάλισον, κατὰ τὴν ἑκάστου ἰδίαν χρείαν· τοῖς πλέουσι σύμπλευσον· τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον· τοὺς νοσοῦντας ἴασαι, ὁ ἰατρὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωο-

τοιω σου ὀνόματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος, καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου, καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος, καὶ δι ἡμῶν παντὶ τῷ Λαῷ.

Ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεύς, ὑψῶν τὸν ἅγιον ἄρτον, ἐκφωνεῖ·

Τὰ Ἅγια τοῖς ἁγίοις

Ὁ χορός·

Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλει τὸ Κοινωνικόν.

Εἶτα ὁ διάκονος εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἱερόν, καὶ στὰς ἐκ δεξιῶν τοῦ ἱερέως, λέγει·

Μέλισον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς μελίζων αὐτὸν εἰς τέσσαρα τμήματα μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας λέγει·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος, καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθίοντας ἁγιάζων.

Καὶ κατατάττει τὰ τέσσαρα τμήματα ταῦτα σταυροειδῶς ἐν τῷ ἁγίῳ δισκαρίῳ οὕτως

ΙΣ
ΝΙ ΚΑ
ΧΣ

καὶ λαβὼν ἓν τμῆμα τὸ ἔχον ΙΣ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγοντος τοῦ διακόνου·

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Καὶ ῥίπτει τὸ τεμάχιον ἐντὸς τοῦ ἁγίου ποτηρίου λέγων

Πλήρωμα ποτηρίου, πίστεως, Πνεύματος ἁγίου. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ζέσιν.

Ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος, ἐκχέων ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ σταυροειδῶς, λέγει·

Ζέσις πίστεως, πλήρης Πνεύματος ἁγίου. Ἀμήν.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος ἀναγινώσκει τὰς πρὸ τῆς Μεταλήψεως εὐχὰς ταύτας·

Πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ Ναοῦ σου παρέστηκα, καὶ τῶν δεινῶν λογισμῶν οὐκ ἀφίσταμαι· ἀλλὰ σύ, Χριστὲ ὁ Θεός, ὁ Τελώνην δικαιώσας, καὶ Χαναναίαν ἐλεήσας, καὶ τῷ Λῃστῇ Παραδείσου πύλας ἀνοίξας, ἄνοιξόν μοι τὰ σπλάγχνα τῆς φιλανθρωπίας σου, καὶ δέξαι με προσερχόμενον καὶ ἁπτόμενόν σου, ὡς τὴν Πόρνην καὶ τὴν Αἱμόῤῥουν· ἡ μὲν γὰρ τοῦ κρασπέδου σου ἀψαμένη, εὐχερῶς τὴν ἴασιν ἔλαβεν· ἡ δὲ τοὺς σοὺς ἀχράντους πόδας κρατήσασα, τὴν λύσιν τῶν ἁμαρτημάτων ἐκομίσατο.

Ἐγὼ δὲ ὁ ἐλεεινός, ὅλον σου τὸ Σῶμα τολμῶν δέξασθαι, μὴ καταφλεχθείην· ἀλλὰ δέξαι με, ὥσπερ ἐκείνας, καὶ φώτισόν μου τὰ τῆς ψυχῆς αἰσθητήρια, καταφλέγων μου τὰ τῆς ἁμαρτίας ἐγκλήματα· πρεσβείαις τῆς ἀσπόρως τεκούσης σε, καὶ τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων· ὅτι εὐλογητὸς εἶ, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πιστεύω, Κύριε, και ὁμολογῶ ὅτι σὺ εἶ ἀληθῶς ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺ σῶσαι, ὧν πρῶτος εἰμὶ ἐγώ. Ἔτι πιστεύω, ὅτι τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ ἄχραντον Σῶμά σου, καὶ τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ τίμιον Αἷμά σου. Δέομαι οὖν σου· Ἐλέησόν με, καὶ συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ· καὶ ἀξίωσόν με ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου Μυστηρίων. εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

Ἐρχόμενος δὲ μεταλαβεῖν, λέγε καθ' ἑαυτὸν τοὺς παρόντας στίχους.

Ἰδού, βαδίζω πρὸς θείαν Κοινωνίαν.

Πλαστουργέ, μὴ φλέξῃς με τῇ μετουσίᾳ.

Πῦρ γὰρ ὑπάρχεις τοὺς ἀναξίους φλέγον.

Ἀλλ' οὖν κάθαρον ἐκ πάσης με κηλῖδος. Εἶτα τὸ τροπάριον.

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἴπω· οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ Λῃστὴς ὁμολογῶ σοι· Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.

Εἶτα πάλιν τοὺς παρόντας στίχους:

Θεουργὸν Αἷμα φρίξον, ἄνθρωπε, βλέπων.

Ἄνθραξ γάρ ἐστι τοὺς ἀναξίους φλέγων.

Θεοῦ τὸ Σῶμα, καὶ θεοῖ με, καὶ τρέφει·

Θεοῖ τὸ πνεῦμα, τὸν δὲ νοῦν τρέφει ξένως.

Και τὰ τροπάρια ταῦτα.

Ἔθελξας πόθῳ με, Χριστέ, καὶ ἠλλοίωσας τῷ θείῳ σου ἔρωτι· ἀλλὰ κατάφλεξον πυρὶ ἀΰλῳ τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν σοὶ τρυφῆς καταξίωσον, ἵνα τὰς δύο σκιρτῶν μεγαλύνω, Ἀγαθέ, παρουσίας σου.

Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν Ἁγίων σου, πῶς εἰσελεύσομαι ὁ ἀνάξιος; ἐὰν γὰρ τολμήσω συνεισελθεῖν εἰς τὸν νυμφῶνα, ὁ χιτών με ἐλέγχει, ὅτι οὐκ ἔστι τοῦ γάμου, καὶ δέσμιος ἐκβαλοῦμαι ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων. Καθάρισον, Κύριε, τὸν ῥύπον τῆς ψυχῆς μου, καὶ σῶσόν με ὡς φιλάνθρωπος.

Εἶτα τὴν παροῦσαν εὐχήν.

Δέσποτα, φιλάνθρωπε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός μου, μὴ εἰς κρίμα μοι γένοιτο τὰ Ἅγια ταῦτα, διὰ τὸ ἀνάξιον εἶναί με, ἀλλ' εἰς κάθαρσιν καὶ ἁγιασμὸν ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ εἰς ἀῤῥαβῶνα τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ βασιλείας. Ἐμοὶ δὲ τὸ προς-

κολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστι, τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου. Καὶ πάλιν·

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ.....

Ἐνταῦθα ὅ τε ἱερεὺς καὶ διάκονος ἀνιστάμενοι ὑψοῦσι τὰς χεῖράς των ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐπευχόμενοι μυστικῶς·

Εὐλογεῖτέ με θεῖοι Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Ἀρχαί, Κυριότητες καὶ Ἐξουσίαι, τὰ πολυόμματα Χερουβίμ, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφίμ, τὸν ἀνάξιον (δεῖνα) ἱερέα, ἢ ἱερομόναχον.

Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Πᾶσαι αἱ οὐράνιαι Δυνάμεις τῶν ἁγίων Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Ἅγιε Ἰωάννη Προφῆτα καὶ Πρόδρομε καὶ Βαπτιστὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Ἅγιοι ἔνδοξοι Ἀπόστολοι, Προφῆται καὶ Μάρτυρες καὶ πάντες Ἅγιοι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Ὅσιοι Θεοφόροι Πατέρες ἡμῶν, Ποιμένες καὶ Διδάσκαλοι τῆς Οἰκουμένης, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Ἡ ἀήττητος, καὶ ἀκατάληπτος, καὶ θεία Δύναμις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς.

Καὶ προσερχόμενος ὁ ἱερεὺς ἵνα κοινωνήσῃ λέγει τῷ διακόνῳ ἢ τῷ συλλειτουργῷ του·

Ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ συγχώρησόν μοι (ἢ συγχωρήσατέ μοι,) τῷ ἀναξίῳ ἱερεῖ.

Καὶ λαμβάνων συγχώρησιν λέγει τό·

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με. (ἐκ γ΄.)

Καὶ πλησιάσας εἰς τὰ ἅγια μετὰ φόβου καὶ τρόμου, λαμβάνει ἓν τμῆμα ἐκ τοῦ ἁγίου ἄρτου καὶ λέγει·

Ἰδοὺ προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταδίδοταί μοι τῷ (δεῖνι) ἀναξίῳ ἱερεῖ (ἢ ἱερομονάχῳ) εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. (α)

Καὶ μεταλαβὼν τοῦτο λέγει τό·

Ἀμήν.

Ἀφ᾽ οὗ δὲ ἀπομασήσῃ τὸ ἅγιον Σῶμα καὶ καταπίῃ, λαμβάνει τὸ κάλυμμα, καὶ καλῶς ἐπιστηρίξας ὑπὸ τὸν πώγωνά του εὐθὺς πιάνει μὲ τὴν δεξιὰν χεῖ-

---

(α) Μετὰ τὴν μετάληψιν τοῦ θείου Σώματος, προσκαλεῖ τὸν διάκονον, λέγων· ἱεροδιάκονε, πρόσελθε. Ὁ δὲ διάκονος προσελθὼν τῷ ἱερεῖ λέγει· «Μετάδος μοι δέσποτα τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (δεῖνα) τῷ ἀναξίῳ ἱεροδιακόνῳ, εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.» Καὶ ὁ ἱερεὺς δίδων πρὸς αὐτὸν μερίδα τοῦ τιμίου Σώματος λέγει· «Μεταδίδοταί σοι τὸ τίμιον καὶ πανάχραντον καὶ πανακήρατον σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσίν σου ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον.» Τὸ αὐτὸ ποιεῖ καὶ εἰς τὴν μετάληψιν τοῦ τιμίου Αἵματος (λέγων τὰ ἀνωτέρω.) —Τὸ αὐτὸ ποιοῦσι καὶ οἱ ἱερεῖς, ὅταν συλλειτουργῶσι μετὰ ἀρχιερέως.

ρά του σὺν τῷ καλύμματι τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ λέγει·

Ἔτι προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν· τὸ τίμιον καὶ πανάσπιλον, καὶ πανακήρατον καὶ ζωηρὸν αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

Μεταδίδοταί μοι (δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ ἱερεῖ (ἢ ἱερομονάχῳ) εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Εἶτα λέγει·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός· ἀμήν, (καὶ ἐκροφᾷ μίαν,) καὶ τοῦ Υἱοῦ, ἀμήν, (δύο), καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος (τρεῖς·) νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ἀποσπογγίσας τό τε ἅγιον ποτήριον καὶ τὰ ἑαυτοῦ χείλη, ἀσπάζεται αὐτό, λέγων·

Τοῦτο ἥψατο τῶν χειλέων μου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας μου, καὶ τὰς ἁμαρτίας μου περικαθαριεῖ

Εἶτα ἀφίνων τὸ ἅγιον ποτήριον λαμβάνει τὸ ἅγιον δισκάριον σὺν τῇ μούσῃ μὲ τὴν ἀριστερὰν χεῖρά του, καὶ μὲ τοὺς δύο δακτύλους τῆς δεξιᾶς βάζει πρῶτον τὰ τμήματα τοῦ ἁγίου σώματος, καὶ λέγει τὰ ἑπόμενα·

Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν Ἅγιον Κύριον, Ἰησοῦν, τὸν μόνον ἀναμάρτητον. Τὸν Σταυρόν σου Χριστὲ προσκυνοῦμεν, καὶ τὴν ἁγίαν σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἴδαμεν, τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν. Δεῦτε πάντες οἱ πιστοὶ προσκυνήσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἁγίαν Ἀνάστασιν. Ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. Διὰ παντὸς εὐλογοῦντες τὸν Κύριον, ὑμνοῦμεν τὴν Ἀνάστασιν αὐτοῦ· Σταυρὸν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς, θανάτῳ θάνατον ὤλεσε

Φωτίζου, φωτίζου, ἡ νέα Ἱερουσαλήμ· ἡ γὰρ δόξα Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνέτειλε. Χόρευε νῦν, καὶ ἀγάλλου Σιών Σὺ δὲ Ἁγνή, τέρπου Θεοτόκε, ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ Τόκου σου.

Ὢ θείας! ὢ φίλης! ὢ γλυκυτάτης σου φωνῆς! μεθ' ἡμῶν ἀψευδῶς γὰρ ἐπηγγείλω ἔσεσθαι μέχρι τερμάτων αἰῶνος, Χριστέ· ἣν οἱ πιστοὶ ἄγκυραν ἐλπίδος κατέχοντες ἀγαλλόμεθα

Ὢ Πάσχα τὸ μέγα, καὶ ἱερώτατον Χριστέ· ὢ σοφία, καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ, καὶ δύναμις· δίδου ἡμῖν ἐκτυπώτερον σοῦ μετασχεῖν, ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς Βασιλείας σου.

Εἰς δὲ τὰς μερίδας τῶν ψυχῶν (α) λέγει, τό,

Ἀπόπλυνον, Κύριε, τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἐνθάδε μνημονευθέντων δούλων σου τῷ Αἵματί σου τῷ ἁγίῳ· πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων.

Καὶ μετὰ τὸ ἀποσπογγίσαι τὸ ἅγιον Δισκάριον καλῶς τινάζει καὶ τὸ Κά-

(α) Μέλλων ὁ ἱερεὺς νὰ μεταλάβῃ τοὺς πιστούς, δὲν πρέπει νὰ βάλλῃ ἄλλας μερίδας, πλὴν τοῦ Κυριακοῦ Σώματος, τὸ ὁποῖον μελίζει εἰς μικρὰ τεμάχια ἕως νὰ μεταδώσῃ τὴν Θείαν Κοινωνίαν. Εἶτα βάλλει καὶ τὰς λοιπὰς μερίδας ἐν τῷ ἁγίῳ Πα-

λυμμα ..... του αγίου Ποτηρίου, τὸ σκεπάζει μὲ τὸ ἴδιον κάλυμμα, καὶ ἀναγινώσκει τὴν Εὐχὴν ταύτην ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Δέσποτα φιλάνθρωπε, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὅτι καὶ τῇ παρούσῃ ἡμέρᾳ κατηξίωσας ἡμᾶς τῶν ἐπουρανίων σου καὶ ἀθανάτων Μυστηρίων. Ὀρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν. στήριξον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου τοὺς πάντας, φρούρησον ἡμῶν τὴν ζωήν, ἀσφάλισαι ἡμῶν τὰ διαβήματα, εὐχαῖς καὶ ἱκεσίαις τῆς ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου

Εἶτα κτυπᾷ σταυροειδῶς μὲ τὸν Ἀστερίσκον εἰς τὸ Δισκάριον διὰ νὰ κάμῃ τέλος τοῦ Κοινωνικοῦ ὁ ψάλτης, (α) ὁ δὲ διάκονος ἀνοίγων τὰ βημόθυρα λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον Ποτήριον, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ὡραίαν Πύλην θεωρῶν πρὸς τὸν Λαόν, καὶ λέγει·

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως, καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Εἶτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς λέγει·

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Ὁ χορὸς τό. Εἴδομεν τὸ φῶς, κτλ.

Εἶτα ἀποθέτει τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ, καὶ λαβὼν τὸν θυμιατὸν θυμιάζει τρίς, λέγων μυστικῶς·

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. (ἐκ γʹ.)

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον δισκάριον σὺν τοῖς λοιποῖς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ ἀποθέτει αὐτά. Ὁ δὲ ἱερεύς, λαβὼν τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει μυστικῶς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν,

Θεωρῶν δὲ κατὰ τοῦ λαοῦ ἐκφωνεῖ·

Πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθὺς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, ἀφίνει τὸ ἅγιον Ποτήριον, ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, διπλώνει τὸ ἀντιμίνσιον, ὁ δὲ διάκονος λέγει μεγαλοφώνως ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

Ὀρθοὶ μεταλαβόντες τῶν θείων ἁγίων, ἀχράντων ἀθανάτων, ἐπουρανίων, καὶ ζωοποιῶν φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν ἁγίαν, εἰρηνικήν, καὶ ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σὺ Κύριε.

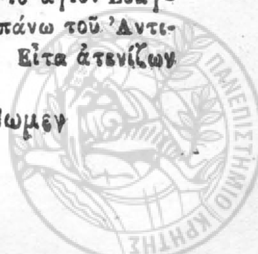
Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ Ἀντιμινσίου, καὶ τὸ ἀφίνει. Εἶτα ἀτενίζων πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν

(α) Ἄτοπον ὅμως νὰ κτυπᾷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον Δισκάριον, διότι δύναται δι' ἄλλου μέσου νὰ εἰδοποιῆται ὁ ψάλτης.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε ἐλέησον, (τρὶς) Δέσποτα ἅγιε εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ταύτην ἔξωθεν τοῦ βήματος ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον, ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς Ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ Στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ Λαῷ σου. Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθή, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων· καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου κτλ.

Εἶτα εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ ἀναγινώσκει μυστικῶς τὴν εὐχὴν ταύτην·

Τὸ πλήρωμα τοῦ Νόμου καὶ τῶν Προφητῶν αὐτὸς ὑπάρχων Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πληρώσας πᾶσαν Πατρικὴν οἰκονομίαν, πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐξερχόμενος εὐλογεῖ τὸν λαόν, λέγων·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δόξα σοι Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ λαός.

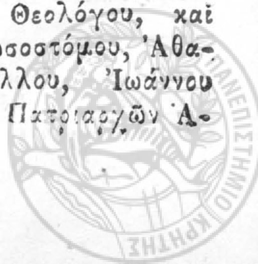
Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον γ'. Δέσποτα ἅγιε εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν· καὶ εἰ ἔστι Κυριακή, λέγει·

Ὁ Ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν

Εἰ δὲ μή.

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας. Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων. Τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων. Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πατριαρχῶν Ἀ-

λεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ. Τῶν Ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων Μαρτύρων, Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, Θεοδώρων Τίρωνος καὶ Στρατηλάτου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους καὶ Ἐλευθερίου. Τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου. Τοῦ ἁγίου (τοῦ Ναοῦ). Τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν. Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης. Τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς Ἀγαθὸς καὶ Φιλάνθρωπος, καὶ Ἐλεήμων Θεός.

Δι' εὐχῶν τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡμῶν· Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν καὶ διανομὴν τοῦ Ἀντιδώρου λέγει ὁ ἱερεὺς εἰς ἕνα ἕκαστον τό, «Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς.» Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς διανομῆς τοῦ ἀντιδώρου λέγει· «Τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.» Εἶτα ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ διάκονος,) ἵνα καταλύσῃ τὰ Ἅγια, καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν αὐτῶν λέγει τὴν Εὐχαριστίαν τῆς Μεταλήψεως ὡς ἀκολούθως·

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑ

μετὰ τὴν θεί Μετάληψιν.

Στίχοι προτρεπτικοὶ εἰς τὴν Εὐχαριστίαν ταύτην·

Ἐπὰν δὲ τύχῃς τῆς καλῆς μετουσίας,
Τῶν ζωοποιῶν μυστικῶν δωρημάτων,
Ὕμνησον εὐθύς, εὐχαρίστησον μέγα,
Καὶ τάδε θερμῶς ἐκ ψυχῆς Θεῷ λέγε·

Δόξα σοι, ὁ Θεός· Δόξα σοι, ὁ Θεός· Δόξα σοι, ὁ Θεός.

Καὶ εὐθὺς τὰς ἑπομένας εὐχαριστηρίους εὐχάς. Παρὰ Ἀνωνύμου.

Εὐχαριστῶ σοι, Κύριε, ὁ Θεός μου, ὅτι οὐκ ἀπῶσω με τὸν ἁμαρτωλόν, ἀλλὰ κοινωνόν με γενέσθαι τῶν ἁγιασμάτων σου κατηξίωσας. Εὐχαριστῶ σοι, ὅτι μὲ τὸν ἀνάξιον μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων σου καὶ ἐπουρανίων δωρεῶν κατηξίωσας. Ἀλλὰ Δέσποτα φιλάνθρωπε, ὁ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανών τε καὶ ἀναστάς, καὶ χαρισάμενος ἡμῖν τὰ φρικτὰ ταῦτα καὶ ζωοποιά σου Μυστήρια, ἐπ' εὐεργεσίᾳ καὶ ἁγιασμῷ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, δὸς γενέσθαι ταῦτα κἀμοὶ εἰς ἴασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς φωτισμὸν τῶν ὀφθαλμῶν τῆς καρδίας μου, εἰς εἰρήνην τῶν ψυχικῶν μου δυνάμεων, εἰς πίστιν ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου, εἰς προσθήκην

τῆς θείας σου χάριτος, καὶ τῆς σῆς βασιλείας οἰκείωσιν· ἵνα ἐν τῷ ἁγιασμῷ σου δι' αὐτῶν φυλαττόμενος τῆς σῆς χάριτος μνημονεύω διὰ παντός, καὶ μηκέτι ἐμαυτῷ ζῶ, ἀλλὰ σοὶ τῷ ἡμετέρῳ Δεσπότῃ καὶ εὐεργέτῃ. Καὶ οὕτω τοῦ τῇδε βίου ἀπάρας, ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, εἰς τὴν ἀΐδιον καταντήσω ἀνάπαυσιν, ἔνθα ὁ τῶν ἑορταζόντων ἦχος ὁ ἀκατάπαυστος, καὶ ἡ ἀπέραντος ἡδονὴ τῶν καθορώντων τοῦ σοῦ προσώπου τὸ κάλλος τὸ ἄρρητον. Σὺ γὰρ εἶ τὸ ὄντως ἐφετόν, καὶ ἡ ἀνέκφραστος εὐφροσύνη τῶν ἀγαπώντων σε, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ κτίσις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Τοῦ μεγάλου Βασιλείου.

Δέσποτα Χριστέ, ὁ Θεός, Βασιλεῦ τῶν αἰώνων, καὶ δημιουργὲ τῶν ἁπάντων, εὐχαριστῶ σοι ἐπὶ πᾶσιν, οἷς παρέσχου μοι ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν σου Μυστηρίων. Δέομαι οὖν σου, ἀγαθὲ καὶ φιλάνθρωπε· φύλαξόν με ὑπὸ τὴν σκέπην σου, καὶ ἐν τῇ τῶν πτερύγων σου σκιᾷ· καὶ δώρησαί μοι ἐν καθαρῷ συνειδότι, μέχρις ἐσχάτης μου ἀπνοῆς, ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρί, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί. καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

Συμεὼν τοῦ Μεταφραστοῦ.

Ὁ δοὺς τροφήν μοι σάρκα σὴν ἑκουσίως,

Ὁ πῦρ ὑπάρχων, καὶ φλέγων ἀναξίους,

Μὴ δὴ καταφλέξῃς με, μὴ πλαστουργέ μου·

Μᾶλλον δίελθε πρὸς μελῶν μου συνθέσεις,

Εἰς πάντας ἁρμούς, εἰς νεφρούς, εἰς καρδίαν.

Φλέξον δ' ἀκάνθας τῶν ὅλων μου πταισμάτων.

Ψυχὴν κάθαρον, ἁγίασον τὰς φρένας.

Τὰς ἰγνύας στήριξον, ὀστέοις ἅμα. Αἰσθήσεων φώτισον ἁπλῆν πεντάδα.

Ὅλον με τῷ σῷ συγκαθήλωσον φόβῳ.

Ἀεὶ σκέπε, φρούρει τε, καὶ φύλαττέ με.

Ἐκ παντὸς ἔργου, καὶ λόγου ψυχοφθόρου.

Ἅγνιζε καὶ κάθαρε. καὶ ῥύθμιζέ με·

Κάλλυνε, συνέτιζε, καὶ φώτιζέ με·

Δεῖξόν με σὸν σκήνωμα Πνεύματος μόνου,

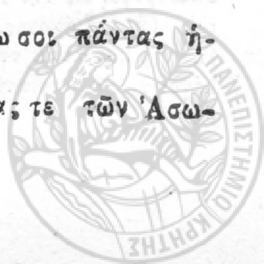
Καὶ μηκέτι σκήνωμα τῆς ἁμαρτίας·

Ἵν' ὡς σὸν οἶκον, εἰσόδῳ κοινωνίας,

Ὡς πῦρ με φεύγῃ πᾶς κακοῦργος, πᾶν πάθος.

Πρέσβεις φέρω σοι πάντας ἡγιασμένους,

Τὰς ταξιαρχίας τε τῶν Ἀσωμάτων,

Τὸν Πρόδρομόν σου, τοὺς σοφοὺς Ἀποστόλους.

Πρὸς τοῖς δε, σὴν ἄχραντον ἁγνὴν Μητέρα·

Ὧν τὰς λιτάς, Εὔσπλαγχνε, δέξαι Χριστέ μου.

Καὶ φωτὸς παῖδα τὸν σὸν ἐργάσαι λάτριν.

Σὺ γὰρ ὑπάρχεις ἁγιασμὸς καὶ μόνος.

Ἡμῶν, Ἀγαθέ, τῶν ψυχῶν, καὶ λαμπρότης.

Καὶ σοὶ πρεπόντως ὡς Θεῷ καὶ Δεσπότῃ.

Δόξαν ἅπαντες πέμπομεν καθ' ἡμέραν.

Ἀνωνύμου.

Τὸ Σῶμά σου τὸ ἅγιον, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, γένοιτό μοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ τὸ Αἷμά σου τὸ τίμιον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Γένοιτο δέ μοι ἡ Εὐχαριστία αὕτη εἰς χαράν, ὑγείαν, καὶ εὐφροσύνην· καὶ ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δευτέρᾳ ἐλεύσει σου, ἀξίωσόν με τὸν ἁμαρτωλὸν στῆναι ἐκ δεξιῶν τῆς σῆς δόξης· πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου Μητρός, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ἀμήν

ΕΥΧΗ

εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον.

Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, τὸ φῶς τῆς ἐσκοτισμένης μου ψυχῆς, ἡ ἐλπίς, ἡ σκέπη, ἡ καταφυγή, ἡ παραμυθία, τὸ ἀγαλλίαμά μου, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι ἠξίωσάς με, τὸν ἀνάξιον, κοινωνὸν γενέσθαι τοῦ ἀχράντου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ Υἱοῦ σου. Ἀλλ' ἡ τεκοῦσα τὸ ἀληθινὸν φῶς, φώτισόν μου τοὺς νοητοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας. Ἡ τὴν πηγὴν τῆς ἀθανασίας κυήσασα, ζωοποίησόν με τὸν τεθανατωμένον τῇ ἁμαρτίᾳ. Ἡ τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ φιλεύσπλαγχνος Μήτηρ, ἐλέησόν με, καὶ δὸς κατάνυξιν καὶ συντριβὴν ἐν τῇ καρδίᾳ μου, καὶ ταπείνωσιν ἐν τοῖς διανοήμασί μου, καὶ ἀνάκλησιν ἐν ταῖς αἰχμαλωσίαις τῶν λογισμῶν μου. Καὶ ἀξίωσόν με, μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς, ἀκατακρίτως ὑποδέχεσθαι τῶν ἀχράντων Μυστηρίων τὸν ἁγιασμόν, εἰς ἴασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος· καὶ παράσχου μοι δάκρυα μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, εἰς τὸ ὑμνεῖν καὶ δοξάζειν σε πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Ὅτι εὐλογημένη, καὶ δεδοξασμένη ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

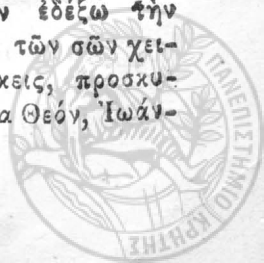
Εἶτα τό, Νῦν ἀπολύεις· τό, Τρισάγιον, κτλ. Ἔπειτα τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Χρυσοστόμου, ἦχος πλ. δ'.

Ἡ τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρσὸς ἐκλάμψασα χάρις, τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν· ἀφιλαργυρίας τῷ κόσμῳ θησαυροὺς ἐναπέθετο, τὸ ὕψος ἡμῖν τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν. Ἀλλὰ σοῖς λόγοις παιδεύων, Πάτερ Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε τῷ Λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ, ἦχος πλ'. β'.

Τὴν ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐδέξω τὴν θείαν χάριν, καὶ διὰ τῶν σῶν χειλέων πάντας διδάσκεις, προσκυνεῖν ἐν Τριάδι τὸν ἕνα Θεόν, Ἰωάν-

νη Χρυσόστομε, παμμακάριστε ὅσιε. Ἐπαξίως εὐφημοῦμέν σε· ὑπάρχεις γὰρ καθηγητής, ὡς τὰ θεῖα σαφῶν.

Εἶτα τό, Κύριε ἐλέησον ιβ΄. Δόξα. καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν κτλ. Καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτως·

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι· (εἰ ἐστι Κυριακή, λέγε·) ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μή), Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Εἶτα προσκυνήσαντες, καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν, ἐξέρχονται.

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΣ

τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν

ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ,

ΤΗ ΑΓΙΑ ΚΑΙ Μ. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ

ΠΑΣΧΑ.

Εὐλόγησον Πάτερ.

Εἴ τις εὐσεβὴς καὶ φιλόθεος, ἀπολαυέτω ταύτης τῆς καλῆς καὶ φαιδρᾶς πανηγύρεως. Εἴ τις δοῦλος εὐγνώμων, εἰσελθέτω χαίρων εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου αὐτοῦ. Εἴ τις ἔκαμε νηστεύων, ἀπολαβέτω νῦν τὸ δηνάριον. Εἴτις ἀπὸ τῆς πρώτης ὥρας εἰργάσατο, δεχέσθω σήμερον τὸ δίκαιον ὀφλημα. Εἴτις μετὰ τὴν τρίτην ἦλθεν, εὐχαρίστως ἑορτασάτω. Εἴ τις μετὰ τὴν ἕκτην ἔφθασε, μηδὲν ἀμφιβαλέτω· καὶ γὰρ οὐδὲν ζημιοῦται. Εἴ τις ὑστέρησεν εἰς τὴν ἐννάτην, προσελθέτω, μηδὲν ἐνδοιάζων. Εἴ τις εἰς μόνην ἔφθασε τὴν ἑνδεκάτην, μὴ φοβηθῇ τὴν βραδύτητα· φιλότιμος γὰρ ὢν ὁ Δεσπότης, δέχεται τὸν ἔσχατον, καθάπερ καὶ τὸν πρῶτον· ἀναπαύει τὸν τῆς ἑνδεκάτης, ὡς τὸν ἐργασάμενον ἀπὸ τῆς πρώτης· καὶ τὸν ὕστερον ἐλεεῖ, καὶ τὸν πρῶτον θεραπεύει· κἀκείνῳ δίδωσι, καὶ τούτῳ χαρίζεται· καὶ τὰ ἔργα δέχεται, καὶ τὴν γνώμην ἀσπάζεται· καὶ τὴν πρᾶξιν τιμᾷ, καὶ τὴν πρόθεσιν ἐπαινεῖ. Οὐκοῦν εἰσέλθετε πάντες εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου ἡμῶν· καὶ πρῶτοι καὶ δεύτεροι τὸν μισθὸν ἀπολάβετε. Πλούσιοι καὶ πένητες, μετ' ἀλλήλων χορεύσατε. Ἐγκρατεῖς καὶ ῥᾴθυμοι, τὴν ἡμέραν τιμήσατε. Νηστεύσαντες, καὶ μὴ νηστεύσαντες, εὐφράνθητε σήμερον. Ἡ τράπεζα γέμει, τρυφήσατε πάντες. Ὁ μόσχος πολύς, μηδεὶς ἐξέλθῃ πεινῶν. Πάντες ἀπολαύετε τοῦ συμποσίου τῆς πίστεως. Πάντες ἀπολαύσατε τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος. Μηδεὶς θρηνείτω πενίαν· ἐφάνη γὰρ ἡ κοινὴ βασιλεία. Μηδεὶς ὀδυρέσθω πταίσματα· συγ-

γνώμη γὰρ ἐκ τοῦ τάφου ἀνέτειλε. Μηδεὶς φοβείσθω θάνατον· ἠλευθέρωσε γὰρ ἡμᾶς ὁ τοῦ Σωτῆρος θάνατος. Ἔσβεσεν αὐτόν, ὑπ' αὐτοῦ κατεχόμενος. Ἐσκύλευσε τὸν ᾅδην, ὁ κατελθὼν εἰς τὸν ᾅδην. Ἐπίκρανεν αὐτόν, γευσάμενος τῆς σαρκὸς αὐτοῦ· καὶ τοῦτο προλαβὼν Ἡσαΐας ἐβόησεν· Ὁ ᾅδης, φησίν, ἐπικράνθη, συναντήσας σοι κάτω. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ κατηργήθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐνεπαίχθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐνεκρώθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ καθῃρέθη. Ἐπικράνθη, καὶ γὰρ ἐδεσμεύθη. Ἔλαβε σῶμα, καὶ Θεῷ περιέτυχεν. Ἔλαβε γῆν, καὶ συνήντησεν οὐρανῷ. Ἔλαβεν ὅπερ ἔβλεπε, καὶ πέπτωκεν ὅθεν οὐκ ἔβλεπε. Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον; ποῦ σου, ᾅδη, τὸ νῖκος; Ἀνέστη Χριστός, καὶ σὺ καταβέβλησαι. Ἀνέστη Χριστός, καὶ πεπτώκασι δαίμονες· Ἀνέστη Χριστός, καὶ χαίρουσιν Ἄγγελοι. Ἀνέστη Χριστός, καὶ ζωὴ πολιτεύεται. Ἀνέστη Χριστός, καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος. Χριστὸς γάρ, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. Αὐτῷ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλεται τὸ παρὸν τροπάριον τοῦ ἁγίου· ἦχος πλ. δ'.

Η τοῦ στόματός σου καθάπερ πυρσὸς ἐκλάμψασα χάρις, τὴν οἰκουμένην ἐφώτισεν· ἀφιλαργυρίας τῷ κόσμῳ θησαυροὺς ἐναπέθετο, τὸ ὕψος ἡμῖν τῆς ταπεινοφροσύνης ὑπέδειξεν. Ἀλλὰ σοῖς λόγοις παιδεύων, Πάτερ Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε τῷ Λόγῳ Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἶτα τό, Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν κτλ. Καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτως·

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι· ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας, καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι, ζωὴν χαρισάμενος.

Εἶτα προσκυνήσαντες, καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν, ἐξέρχονται.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ.

Ὁ Διάκονος ἐξέρχεται τοῦ Βήματος, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ του, προσκυνήσας δὲ τρίς, λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ὑψῶν τὸ Εὐαγγέλιον λέγει ἐκφώνως·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·

(ποιῶν δ' ἐν τῷ λέγειν ςαυρὸν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου). Ὁ Χορός·

Ἀμήν.

Εἶτα, ἀποκρινομένου τοῦ Χοροῦ εἰς ἕκαστον τῶν ἐπομένων Εἰρηνικῶν τό,

Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ Θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης (ἢ Ἐκκλησίας) πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων

μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριςῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα

Ὁ Χορός· Σὺ Κύριε·

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ψάλλεται τὸ ά ἀντίφωνον παρὰ τῶν ψαλτῶν, ἀναγινώσκοντος τοῦ ἱερέως τὴν εὐχὴν τοῦ ἀντιφώνου. Ὁ δὲ διάκονος προσκυνήσας μεθίσταται ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ ἀπελθὼν ἵσταται ἐνώπιον τῆς Θεοτόκου, βλέπων πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ Α΄ ΑΝΤΙΦΩΝΟΥ·

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, οὗ τὸ κράτος ἀνείκαστον, καὶ ἡ δόξα ἀκατάληπτος· οὗ τὸ ἔλεος ἀμέτρητον, καὶ ἡ φιλανθρωπία ἄφατος· Αὐτὸς Δέσποτα, κατὰ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον, καὶ ποίησον μεθ' ἡμῶν καὶ τῶν συνευχομένων ἡμῖν πλούσια τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ά. ἀντιφώνου, ἐλθὼν ὁ διάκονος, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, καὶ προσκυνήσας λέγει·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ Β΄. ΑΝΤΙΦΩΝΟΥ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον· ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ Οἴκου σου· Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ.

Ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, (ὡς ἀνωτέρω).

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ Γ΄. ΑΝΤΙΦΩΝΟΥ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁ τὰς κοινὰς ταύτας καὶ συμφώνους ἡμῖν χαρισάμενος προσευχάς, ὁ καὶ δυσὶ καὶ τρισί, συμφωνοῦσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, τὰς

αἰτήσεις παρέχειν ἐπαγγειλάμενος, Αὐτὸς καὶ νῦν τῶν δούλων σου τὰ αἰτήματα πρὸς τὸ συμφέρον πλήρωσον, χορηγῶν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ζωὴν αἰώνιον χαριζόμενος.

Ψαλλομένου τοῦ Δοξαστικοῦ τῶν Μακαρισμῶν, ἢ τῶν Ἀντιφώνων, λαβὼν ὁ ἱερεὺς τὸ Εὐαγγέλιον δίδωσι τῷ διακόνῳ, καὶ οὕτως ἐξελθόντες διὰ τοῦ βορείου μέρους ποιοῦσι τὴν μικρὰν εἴσοδον κατὰ τὰ διατεταγμένα.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταστήσας ἐν οὐρανοῖς τάγματα καὶ στρατιὰς Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, εἰς λειτουργίαν τῆς σῆς δόξης, ποίησον σὺν τῇ εἰσόδῳ ἡμῶν εἴσοδον ἁγίων Ἀγγέλων γενέσθαι, συλλειτουργούντων ἡμῖν καὶ συνδοξολογούντων τὴν σὴν ἀγαθότητα. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ταύτης τελεσθείσης, λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα, δεικνύων πρὸς ἀνατολὰς τῇ δεξιᾷ χειρί, κρατῶν ἅμα καὶ τὸ ὡράριον τοῖς τρισὶ δακτύλοις·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἁγίαν εἴσοδον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶθ᾽ οὕτως ἀπέρχεται πρὸς τὸν ἀρχιερέα ἢ τὸν ἡγούμενον ὁ διάκονος, καὶ ἀσπάζεται οὗτος τὸ Εὐαγγέλιον, εἰ πάρεστιν· εἰ δὲ μή, ἀσπάζεται τοῦτο ὁ ἱερεύς· πληρωθέντος δὲ τοῦ τελευταίου τροπαρίου, ἔρχεται ὁ διάκονος εἰς τὸ μέσον, καὶ στὰς ἔμπροσθεν τοῦ ἱερέως λέγει μεγαλοφώνως·

Σοφία, Ὀρθοί.

Μετὰ τὰ συνήθως ψαλλόμενα τροπάρια, λέγει ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν, καὶ ἀεί.

Ὁ διάκονος·

Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου δὲ τοῦ τρισαγίου, λέγει ὁ ἱερεὺς τὴν ἑξῆς εὐχὴν μυστικῶς·

ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΤΡΙΣΑΓΙΟΥ ΥΜΝΟΥ.

Ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος, ὁ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος, ὁ Τρισαγίῳ φωνῇ ὑπὸ τῶν Σεραφὶμ ἀνυμνούμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Χερουβὶμ δοξολογούμενος, καὶ ὑπὸ πάσης ἐπουρανίου Δυνάμεως προσκυνούμενος· ὁ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα· ὁ κτίσας τὸν ἄνθρωπον κατ᾽ εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν, καὶ παντί σου χαρίσματι καταχοσμήσας· ὁ διδοὺς αἰτοῦντι σοφίαν καὶ σύνεσιν, καὶ μὴ παρορῶν ἁμαρτάνοντα, ἀλλὰ θέμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ μετάνοιαν· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου καὶ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ στῆναι κατενώπιον τῆς δόξης τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου, καὶ τὴν ὀφειλομένην σοι προσκύνησιν καὶ δοξολογίαν προσάγειν. Αὐτὸς Δέσποτα, πρόσδεξαι

καὶ ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸν Τρισάγιον Ὕμνον, καὶ ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα, καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ὁσιότητι λατρεύειν σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ψαλλομένου τοῦ Τρισαγίου παρὰ τῶν ψαλτῶν, ἀναγινώσκεται καὶ ἐκ τοῦ βήματος παρὰ τοῦ ἱερέως καὶ διακόνου ἐκ τρίτου· ἐὰν δὲ ἱερουργεῖ ἀρχιερεύς, ἢ συλλειτουργοῦσιν ἱερεῖς, ψάλλεται καὶ ἐκ τοῦ βήματος τρίς· εἶτα λέγει ὁ διάκονος πρὸς τὸν ἱερέα·

Κέλευσον, Δέσποτα.

Καὶ ἀπέρχονται εἰς τὴν καθέδραν, ἢ εἰς τὴν πρόθεσιν.

Καὶ ὁ ἱερεὺς λέγει ἀπερχόμενος·

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ἄνω καθέδραν.

Ὁ ἱερεύς·

Εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ Τρισαγίου, ὁ διάκονος ἐλθὼν ἔμπροσθεν τῶν ἁγίων θυρῶν λέγει·

Πρόσχωμεν! Σοφία. Πρόσχωμεν.

Εἶτα, τοῦ Ἀποστόλου πληρωθέντος, λέγει ὁ ἱερεύς·

Εἰρήνη σοι τῷ ἀναγινώσκοντι, καὶ παντὶ τῷ λαῷ.

Ὁ ψάλτης·

Ἀλληλούϊα (ἐκ γ'.)

Τοῦ ὁποίου ψαλλομένου, ὁ μὲν διάκονος θυμιᾷ, ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει μυστικῶς ταύτην τὴν εὐχήν·

ΕΥΧΗ ΠΡΟ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

Ἔλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Δέσποτα, τὸ τῆς σῆς θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμούς, εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν σου κηρυγμάτων κατανόησιν· ἔνθες ἡμῖν καὶ τὸν τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα τὰ πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες. Σὺ γὰρ εἶ ὁ φωτισμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ δὲ διάκονος μετὰ τὸ θυμίαμα ἔρχεται πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ ὑποκλίνας αὐτῷ τὴν κεφαλήν, κρατῶν δὲ καὶ τὸ ὠράριον σὺν τῷ εὐαγγελίῳ, λέγει

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν εὐαγγελιστὴν τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ (τοῦδε).

Ὁ δὲ ἱερεύς, σφραγίζων αὐτόν, λέγει·

Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου καὶ Εὐ-

αγγελιστοῦ (δεῖνος), δώῃ σοι ῥῆμα τῷ εὐαγγελιζομένῳ δυνάμει πολλῇ, εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀγαπητοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Καὶ τοῦ διακόνου ἀπερχομένου, καὶ ἐν τῷ τεταγμένῳ τόπῳ ἱσταμένου, λέγει ὁ ἱερεύς·

Σοφία, ὀρθοί· ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου· εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Ἐκ τοῦ κατὰ (τόνδε) ἁγίου Εὐαγγελίου τὸ ἀνάγνωσμα.

Ὁ ἱερεύς·

Πρόσχωμεν.

Εἶτα, πληρωθέντος τοῦ Εὐαγγελίου, λέγει ὁ ἱερεὺς πρὸς τὸν διάκονον·

Εἰρήνη σοι τῷ εὐαγγελιζομένῳ

Ὁ δὲ διάκονος δοὺς τὸ Εὐαγγέλιον τῷ ἱερεῖ, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ λέγει·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΝΟΥΣ ΙΚΕΣΙΑΣ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ διάκονος·

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος.)

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, καὶ Μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν Ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτητόρων τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (ἢ Μονῆς) ταύτης, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων, καὶ ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου Ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ Ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον

Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου ἀντιμινσίου.

Ὁ δὲ διάκονος·

Εὔξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἑνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

ΕΥΧΗ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΩΝ,

πρὸ τοῦ ἁπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν οὐρανοῖς κατοικῶν, καὶ ἐπιβλέπων ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς Κατηχουμένους, τοὺς ὑποκεκλικότας τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας ἐνώπιόν σου, καὶ δὸς αὐτοῖς τὸν ἐλαφρὸν ζυγόν· ποίησον αὐτοὺς μέλη τίμια τῆς ἁγίας σου Ἐκκλησίας, καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, εἰς ἐπίγνωσιν σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐξαπλοῖ τὸ εἰλητὸν ὁ ἱερεύς.

Ὁ δὲ διάκονος·

Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι προέλθετε· ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε· μή τις τῶν κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΕΥΧΗ ΠΙΣΤΩΝ Α',

μετὰ τὸ ἁπλωθῆναι τὸ εἰλητόν ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Σύ, Κύριε, κατέδειξας ἡμῖν τὸ μέγα τοῦτο τῆς σωτηρίας Μυστήριον· σὺ κατηξίωσας ἡμᾶς, τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου, γενέσθαι λειτουργοὺς τοῦ ἁγίου σου Θυσιαστηρίου· σὺ ἱκάνωσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν διακονίαν ταύτην· ἵνα, ἀκατακρίτως στάντες ἐνώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, προσάγωμέν σοι θυσίαν αἰνέσεως· σὺ γὰρ εἶ ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι. Δός, Κύριε, καὶ ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, δεκτὴν γενέσθαι τὴν θυσίαν ἡμῶν καὶ εὐπρόσδεκτον ἐνώπιόν σου.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα,

τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΕΥΧΗ ΠΙΣΤΩΝ Β',
ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁ Θεός, ὁ ἐπισκεψάμενος ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν· ὁ στήσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινούς, καὶ ἁμαρτωλούς, καὶ ἀναξίους δούλους σου κατενώπιον τῆς ἁγίας δόξης σου, λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ· σὺ ἐνίσχυσον ἡμᾶς τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν διακονίαν σου ταύτην· καὶ δὸς ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, εἰς τὸ ἐπικαλεῖσθαι τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος ἐπὶ τῶν μελλόντων προτίθεσθαι Δώρων.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι σοὶ δόξαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΕΥΧΗ ΤΟΥ ΧΕΡΟΥΒΙΚΟΥ ΥΜΝΟΥ ΑΔΟΜΕΝΟΥ·
ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονεῖν σοι, μέγα καὶ φοβερὸν καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις Δυνάμεσιν. Ἀλλ' ὅμως, διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἀμέτρητόν σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος, καὶ Ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύτης καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν ἁπάντων. Σὺ γὰρ μόνος, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων, ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχούμενος, ὁ τῶν Σεραφὶμ Κύριος, καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ μόνος Ἅγιος, καὶ ἐν Ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἁμαρτωλὸν καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ καθάρισόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς· καὶ ἱκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς Ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἁγίᾳ σου ταύτῃ Τραπέζῃ, καὶ ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα καὶ τὸ τίμιον Αἷμα. Σοὶ γὰρ προσέρχομαι, κλίνας τὸν ἐμαυτοῦ αὐχένα, καὶ δέομαί σου· Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου· ἀλλ' ἀξίωσον προσενεχθῆναί σοι ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου τὰ Δῶρα ταῦτα. Σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων, καὶ προσφε-

ρόμενος, καὶ προσδεχόμενος, καὶ διαδιδόμενος, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ψαλλομένου τοῦ χερουβικοῦ ὕμνου ἀναγινώσκεται παρὰ τοῦ ἱερέως μυστικῶς ἐκ γ'.

Οἱ τὰ Χερουβὶμ μυστικῶς εἰκονίζοντες, καὶ τῇ ζωοποιῷ Τριάδι τὸν Τρισάγιον ὕμνον προσᾴδοντες, πᾶσαν τὴν βιωτικὴν ἀποθώμεθα μέριμναν.

Ὁ διάκονος.

Ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων ὑποδεξόμενοι, ταῖς Ἀγγελικαῖς ἀοράτως δορυφορούμενον Τάξεσιν. Ἀλληλούϊα. (ἐκ γ'.) (α).

Εἶτα ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, λέγων καθ' ἑαυτὸν τὰ ἑπόμενα·

Ἐν τάφῳ σωματικῶς, ἐν ᾅδου δὲ μετὰ ψυχῆς ὡς Θεός, ἐν Παραδείσῳ δὲ μετὰ Λῃστοῦ, καὶ ἐν Θρόνῳ ὑπῆρχες Χριστέ, μετὰ Πατρὸς καὶ Πνεύματος πάντα πληρῶν ὁ ἀπερίγραπτος.

Ὡς ζωηφόρος, ὡς Παραδείσου ὡραιότερος, ὄντως καὶ παστάδος πάσης βασιλικῆς ἀναδέδεικται λαμπρότερος, Χριστέ, ὁ Τάφος σου, ἡ πηγὴ τῆς ἡμῶν Ἀναστάσεως.

Τὸ τοῦ Ὑψίστου ἡγιασμένον θεῖον σκήνωμα χαῖρε, διὰ σοῦ γὰρ δέδοται ἡ χαρά, Θεοτόκε, τοῖς κραυγάζουσιν· Εὐλογημένη σὺ ἐν Γυναιξὶν ὑπάρχεις, Παναμώμε Δέσποινα.

Εἶτα ἵσταται εἰς τὴν ὡραίαν πύλην λέγων μυστικῶς τό, Δεῦτε προσκυνήσωμεν (ἐκ γ'.) καὶ τὸν Ν' ψαλμόν, θυμιᾷ τὰς ἁγίας εἰκόνας καὶ τὸν λαόν, καὶ φθάσας ἕως τὸν στίχον, «Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης ἀναφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα.» Εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα, θυμιᾷ καὶ πάλιν τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ ὅλον τὸ ἱερατεῖον, ἀποθέτει τὸ θυμιατὸν εἰς τὴν θέσιν του, ὅτε ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ διάκονος ἵσανται ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης λέγοντες ἀμφότεροι τὰ ἑπόμενα·

Ἥμαρτον εἰς σὲ Σωτήρ, ὡς ὁ Ἄσωτος υἱός, δέξαι με, Πάτερ, μετανοοῦντα, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Κράζω σοι, Χριστὲ Σωτήρ, τοῦ Τελώνου τὴν φωνήν. Ἱλάσθητί μοι, ὥσπερ ἐκείνῳ, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Τὴν ταχεῖάν σου σκέπην καὶ τὴν βοήθειαν καὶ τὸ ἔλεος δεῖξον ἐπὶ τῷ δούλῳ σου, καὶ τὰ κύματα, Ἁγνή, σὺ καταπράϋνον τῶν ματαίων λογισμῶν, καὶ τὴν πεσοῦσάν μου ψυχὴν ἀνάστησον, Θεοτόκε· οἶδα γὰρ οἶδα, Παρθένε, ὅτι ἰσχύεις ὅσα καὶ βούλεσαι.

Καὶ προσκυνοῦντες ἀμφότεροι ἐκ γ' τὴν ἁγίαν Τράπεζαν ἀσπάζονται τὸ ἅγιον Ἀντιμίνσιον, στρέφοντες πρὸς τὸν λαὸν καὶ κλίναντες τὴν κεφαλὴν των ἀπέρχονται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, ὁ δὲ ἱερεὺς λέγει τὰ ἑπόμεενα τροπάρια.

Ὡς ὁ περιπεσὼν εἰς τοὺς λῃστάς, καὶ τετραυματισμένος, οὕτω κἀγὼ περιέπεσα ἐξ ἐμῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τετραυματισμένη ὑπάρ-

---

(α) Τῇ Μ. Πέμπτῃ, καὶ Μ. Σαββάτῳ, ἐν ᾧ τελεῖται ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ. ὅρα εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης Λειτουργίας ἐν σελίδι 90.

χει μου ἡ ψυχή· πρὸς τίνα καταφύγω ὁ ὑπεύθυνος ἐγώ, εἰμὴ πρὸς σὲ τὸν εὔσπλαγχνον, τῶν ψυχῶν τὸν ἰατρόν; Ἐπίχεε ἐπ᾿ ἐμέ, ὁ Θεός, τὸ μέγα σου ἔλεος.

Ὡς ὁ Ἄσωτος υἱός, ἦλθον κἀγὼ Οἰκτίρμον· δέξαι με προσπίπτοντα, ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου ὁ Θεός, καὶ ἐλέησόν με.

Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον, τὸ φῶς ὥσπερ ἱμάτιον, καθελὼν Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ξύλου, σὺν Νικοδήμῳ, καὶ θεωρήσας νεκρὸν γυμνὸν ἄταφον, εὐσυμπάθητον θρῆνον ἀναλαβών, ὀδυρόμενος ἔλεγεν· Οἴμοι, γλυκύτατε Ἰησοῦ! ὃν πρὸ μικροῦ ὁ ἥλιος ἐν Σταυρῷ κρεμάμενον θεασάμενος ζόφον περιεβάλλετο, καὶ ἡ γῆ τῷ φόβῳ ἐκυμαίνετο, καὶ διεῤῥήγνυτο Ναοῦ τὸ καταπέτασμα· ἀλλ᾿ ἰδοὺ νῦν βλέπω σε, δἰ ἐμὲ ἑκουσίως ὑπελθόντα θάνατον· πῶς σε κηδεύσω Θεέ μου; ἢ πῶς σινδόσιν εἰλήσω; ποίαις χερσὶ δὲ προσψαύσω τὸ σὸν ἀκήρατον σῶμα; ἢ ποῖα ᾄσματα μέλψω τῇ σῇ ἐξόδῳ Οἰκτίρμον; Μεγαλύνω τὰ Πάθη σου, ὑμνολογῶ καὶ τὴν Ταφήν σου, σὺν τῇ Ἀναστάσει, κραυγάζων· Κύριε δόξα σοι.

Καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν λέγουσιν·

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ ἐλέησόν με. (ἐκ γ΄.)

Εἶτα ἀσπάζονται τὰ ἅγια λέγοντες·

Ἅγιος ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ ὁ Ἄναρχος, Ἅγιος ἰσχυρὸς ὁ Υἱὸς ὁ Συνάναρχος, Ἅγιος ἀθάνατος τὸ Παράκλητον Πνεῦμα, τὸ ἐκ Πατρὸς ἐκπορευόμενον καὶ ἐν Υἱῷ ἀναπαυόμενον. Τριὰς ἁγία δόξα σοι.

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λέγει τῷ ἱερεῖ·

Ἔπαρον, Δέσποτα.

Καὶ ὁ ἱερεὺς λαμβάνων τὸν ἀέρα ἐπιτίθετει ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου λέγων·

Ἐν εἰρήνῃ ἐπάρατε τὰς χεῖρας ἡμῶν εἰς τὰ ἅγια, καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

Εἶτα λαβὼν τὸ ἅγιον Δισκάριον ἐπιτίθησιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ διακόνου λέγων·

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.

Λαμβάνει δὲ καὶ ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον Ποτήριον καὶ ἐξέρχονται τῆς ἀριστερᾶς πύλης· καὶ ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πάντων ἡμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα δὲ ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Τοῦ θεοσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου Βασιλέως ἡμῶν, (δεῖνος) παντὸς τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Στρατοῦ.

Πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν κατοικούντων καὶ εὑρισκομένων ἐν τῇ πόλει (ἢ Μονῇ) ταύτῃ, τῶν ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων, συνδρομητῶν καὶ ἀνακαινιστῶν τοῦ ἁγίου Ναοῦ τούτου· τῶν μακαρίων κτητόρων αὐτοῦ. Καὶ τῆς ἱερωσύνης ἡμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε· νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(Ὅταν δὲ συνιερουργεῖ καὶ ἀρχιερεύς, λέγουσι· «Τῆς ἀρχιερωσύνης σου μνησθείη Κύριος ὁ Θεός. κλ.» (ὡς ἀνωτέρω),

Γενομένης δὲ τῆς εἰσόδου τῶν τιμίων δώρων, ὁ μὲν διάκονος ἵσταται ἐκ δε-

ξιῶν τῆς ἁγίας Τραπέζης κρατῶν τὸ ἅγιον Δισκάριον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, λέγων δὲ τῷ ἱερεῖ ἢ ἀρχιερεῖ· «τῆς ἀρχιερωσύνης σου, ἢ τῆς ἱερωσύνης σου, μνησθείη Κύριος κτλ.» καὶ ὁ ἱερεὺς ἢ ἀρχιερεὺς λαβὼν τὸν θυμιατὸν θυμιᾷ τὸ ἅγιον δισκάριον καὶ λέγων πρὸς τὸν διάκονον· «Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱεροδιακονίας σου ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας κλ.» Καὶ ὁ μὲν ἱερεὺς ἀποτίθησι τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐπὶ τοῦ Ἀντιμινσίου πρὸς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς χειρός του, τὸ δὲ ἅγιον Δισκάριον λαβὼν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τοῦ διακόνου ἀποτίθησιν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος, λέγων συνάμα τὰ ἑπόμενα τροπάρια·

Ὁ εὐσχήμων Ἰωσήφ, ἀπὸ τοῦ ξύλου καθελὼν τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα, σινδόνι καθαρᾷ, εἱλήσας καὶ ἀρώμασιν, ἐν μνήματι καινῷ κηδεύσας ἀπέθετο.

Ταῖς Μυροφόροις Γυναιξί, παρὰ τὸ μνῆμα ἐπιστάς, ὁ Ἄγγελος ἐβόα· Τὰ μύρα τοῖς θνητοῖς, ὑπάρχει ἁρμόδια, Χριστὸς δὲ διαφθορᾶς ἐδείχθη ἀλλότριος.

Ὅτε κατῆλθες πρὸς τὸν θάνατον, ἡ ζωὴ ἡ ἀθάνατος, τότε τὸν ᾅδην ἐνέκρωσας τῇ ἀστραπῇ τῆς Θεότητος· ὅτε δὲ καὶ τοὺς τεθνεῶτας ἐκ τῶν καταχθονίων ἀνέστησας, πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν ἐπουρανίων ἐκραύγαζον· Ζωοδότα Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Καὶ λαβὼν τὸν Ἀέρα ἀπὸ τῶν ὤμων τοῦ διακόνου, καὶ θυμιάσας αὐτὸν σκεπάζει τὰ Ἅγια, καὶ ἀσπάζονται αὐτά, εἶτα λέγει ὁ διάκονος τῷ ἱερεῖ·

Ἀγάθυνον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τὸ θυμιατὸν καὶ θυμιάσας τὰ Ἅγια λέγει τὸ τέλος τοῦ Ν΄ ψαλμοῦ ὡς ἕπεται·

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ Θυσιαστήριόν σου μόσχους.

Καὶ ἀποδίδει τὸ θυμιατὸν τῷ διακόνῳ, ὅς τις θέτει αὐτὸ εἰς τὸν τόπον του. Εἶτα λέγει ὁ ἱερεὺς τῷ διακόνῳ·

Μνήσθητί μου, ἀδελφέ, καὶ συλλειτουργέ.

Καὶ ὁ διάκονος πρὸς αὐτόν·

Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἱερωσύνης σου ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, κτλ.

Εἶτα ὑποκλίνας ὁ διάκονος τὴν κεφαλὴν τῷ ἱερεῖ, κρατῶν ἐν τῇ δεξιᾷ χειρί του τὸ ὠράριον, λέγει πρὸς αὐτόν·

Εὖξαι ὑπὲρ ἐμοῦ, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ ἱερεύς·

Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι.

Καὶ ὁ διάκονος

Αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συλλειτουργήσει ἡμῖν, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν

Καὶ πάλιν ὁ διάκονος·

Μνήσθητί μου, Δέσποτα ἅγιε.

Καὶ ὁ ἱερεύς·

Μνησθείη σου Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. κτλ.

Καὶ ὁ διάκονος μετὰ τό, Ἀμήν· ἀσπαζόμενος τὴν δεξιὰν τοῦ ἱερέως, ἐξέρχεται τοῦ ἱεροῦ βήματος καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ του λέγει ἐκφώνως·

Πληρώσωμεν τὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου,

καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΣ,

μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίσας ἡμᾶς καὶ ἀγαγὼν εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, ὁ ὑποδείξας ἡμῖν ὁδοὺς εἰς σωτηρίαν, ὁ χαρισάμενος ἡμῖν οὐρανίων μυστηρίων ἀποκάλυψιν· σὺ εἶ ὁ θέμενος ἡμᾶς εἰς τὴν διακονίαν ταύτην, ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματός σου τοῦ ἁγίου. Εὐδόκησον δή, Κύριε, τοῦ γενέσθαι ἡμᾶς διακόνους τῆς Καινῆς σου Διαθήκης, λειτουργοὺς τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων· πρόσδεξαι ἡμᾶς, προσεγγίζοντας τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· ἵνα γενώμεθα ἄξιοι τοῦ προσφέρειν σοι τὴν λογικὴν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· ἣν προσδεξάμενος εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερόν σου Θυσιαστήριον εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, ἀντικατάπεμψον ἡμῖν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος. Ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς, ὁ Θεός, καὶ ἔπιδε ἐπὶ τὴν λατρείαν ἡμῶν ταύτην, καὶ πρόσδεξαι αὐτήν, ὡς προσεδέξω Ἄβελ τὰ δῶρα, Νῶε τὰς θυσίας, Ἀβραὰμ τὰς ὁλοκαρπώσεις, Μωσέως καὶ Ἀαρὼν τὰς ἱερωσύνας, Σαμουὴλ τὰς εἰρηνικάς· ὡς προσεδέξω ἐκ τῶν ἁγίων σου Ἀποστόλων τὴν ἀληθινὴν ταύτην λατρείαν, οὕτω καὶ ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν πρόσδεξαι τὰ Δῶρα ταῦτα ἐν τῇ χρηστότητί σου, Κύριε· ἵνα, καταξιωθέντες λειτουργεῖν ἀμέμπτως τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, εὕρωμεν τὸν μισθὸν τῶν πιστῶν καὶ φρονίμων οἰκονόμων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ τῆς ἀνταποδόσεώς σου τῆς δικαίας.

Ὁ διάκονος ἐκφώνως·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν (α) πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ χορός· Παράσχου, Κύριε·

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

(α) Σημείωσαι ὅτι, εἰς τὰς παραμονὰς, τῶν Χριστουγέννων, καὶ τῶν Φώτων, καθὼς καὶ ἐν τῇ Μ. Πέμπτῃ, καὶ τῷ Μ. Σαββάτῳ, ἐν ᾧ τελεῖται ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, ἀντὶ «Τὴν ἡμέραν πᾶσαν τελείαν, κτλ.» λέγε· «Τὴν ἑσπέραν πᾶσαν τελείαν κτλ.» Ἐπειδὴ τότε δὲν εἶναι Ὄρθρου ἀκολουθία, ἀλλ' Ἑσπερινοῦ· καὶ πρὸς γνῶσιν τῶν ἱερέων καὶ ἱεροδιακόνων.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σὺ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ᾽ οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεύς·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν.

Εἶτα ὁ αὐτός·

Τὰς θύρας, τὰς θύρας· ἐν σοφίᾳ πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεύς, ἄρας τὸν ἀέρα ἐπάνω τῶν τιμίων Δώρων, κινεῖ αὐτὸν ἀνοικτόν.

Ὁ Λαὸς τό,

Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, κτλ. (α).

Ὁ διάκονος·

Στῶμεν καλῶς· στῶμεν μετὰ φόβου· πρόσχωμεν τὴν ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.

Ὁ χορός· Ἔλεον εἰρήνης, θυσίαν αἰνέσεως.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν.

(Καὶ εὐλογεῖ τὸν λαόν· ὁ δὲ διάκονος ῥιπίζει τὰ ἅγια εὐλαβῶς.) Ὁ χορός·

Καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματός σου.

Ὁ ἱερεύς·

Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας, (ὑψῶν τὰς χεῖράς του). Ὁ χορός·

Ἔχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ ἱερεύς.

Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός·

Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁ Ὤν, Δέσποτα, Κύριε Θεέ, Πάτερ παντοκράτορ, προσκυνητέ, ἄξιον ὡς ἀληθῶς, καὶ δίκαιον, καὶ πρέπον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἁγιωσύνης σου, σὲ αἰνεῖν, σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ προσκυνεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, σὲ δοξάζειν τὸν μόνον ὄντως ὄντα Θεόν, καὶ σοὶ προσφέρειν ἐν καρδίᾳ συντετριμμένῃ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως τὴν λογικὴν ταύτην λατρείαν ἡμῶν· ὅτι σὺ εἶ ὁ χαρισάμενος ἡμῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας. Καὶ τίς ἱκανὸς λαλῆσαι τὰς δυναστείας σου; ἀκουστὰς ποιῆσαι πάσας τὰς αἰνέσεις σου; ἢ δι-

(α) Ὅρα ἐν τῇ 6' ὑποσημειώσει σελ. 46.

ηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου ἐν παντὶ καιρῷ; Δέσποτα τῶν ἁπάντων, Κύριε οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ πάσης κτίσεως ὁρωμένης τε καὶ οὐχ ὁρωμένης, ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου δόξης, καὶ ἐπιβλέπων ἀβύσσους, ἄναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀπερίγραπτε, ἀναλλοίωτε, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος τῆς ἐλπίδος ἡμῶν· ὅς ἐστιν εἰκὼν τῆς σῆς ἀγαθότητος, σφραγὶς ἰσότυπος, ἐν ἑαυτῷ δεικνὺς Σὲ τὸν Πατέρα, Λόγος ζῶν, Θεὸς ἀληθινὸς, ἡ πρὸ αἰώνων Σοφία, Ζωή, Ἁγιασμός, Δύναμις, τὸ Φῶς τὸ ἀληθινόν· παρ' οὗ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐξεφάνη, τὸ τῆς ἀληθείας Πνεῦμα, τὸ τῆς υἱοθεσίας χάρισμα, ὁ ἀῤῥαβὼν τῆς μελλούσης κληρονομίας, ἡ ἀπαρχὴ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἡ ζωοποιὸς δύναμις, ἡ πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ, παρ' οὗ πᾶσα κτίσις λογική τε καὶ νοερά, δυναμουμένη, σοὶ λατρεύει, καὶ σοὶ τὴν ἀΐδιον ἀναπέμπει δοξολογίαν, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά. Σὲ γὰρ αἰνοῦσιν Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Θρόνοι, Κυριότητες, Ἀρχαί, Ἐξουσίαι, Δυνάμεις, καὶ τὰ πολυόμματα Χερουβίμ· σοὶ παρίστανται κύκλῳ τὰ Σεραφίμ, ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνί, καὶ ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνί· καὶ ταῖς μὲν δυσὶ κατακαλύπτουσι τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν, ταῖς δυσὶ δὲ τοὺς πόδας, καὶ ταῖς δυσὶ πετόμενα κέκραγεν ἕτερον πρὸς τὸν ἕτερον ἀκαταπαύστοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως.

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα, καὶ λέγοντα.

Ὁ χορὸς τό, Ἅγιος, ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ, κτλ.

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος, λαβὼν τὸν ἀστερίσκον ἐκ τοῦ δισκαρίου, καὶ ποιήσας τύπον Σταυροῦ ἐπ' αὐτοῦ, θέτει αὐτὸν ἐπὶ τῶν καλυμμάτων.

Ὁ δὲ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μετὰ τούτων τῶν μακαρίων Δυνάμεων, Δέσποτα φιλάνθρωπε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ βοῶμεν καὶ λέγομεν· Ἅγιος εἶ ὡς ἀληθῶς καὶ πανάγιος, καὶ οὐκ ἔστι μέτρον τῇ μεγαλοπρεπείᾳ τῆς ἁγιωσύνης σου, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου, ὅτι ἐν δικαιοσύνῃ καὶ κρίσει ἀληθινῇ πάντα ἐπήγαγες ἡμῖν· πλάσας γὰρ τὸν ἄνθρωπον, χοῦν λαβὼν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ εἰκόνι τῇ σῇ, ὁ Θεός, τιμήσας, τέθεικας αὐτὸν ἐν τῷ Παραδείσῳ τῆς τρυφῆς, ἀθανασίαν ζωῆς καὶ ἀπόλαυσιν αἰωνίων ἀγαθῶν, ἐν τῇ τηρήσει τῶν ἐντολῶν σου, ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ· ἀλλὰ παρακούσαντα σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, τοῦ κτίσαντος αὐτόν, καὶ τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὄφεως ὑπαχθέντα, νεκρωθέντα τε τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ παραπτώμασιν, ἐξώρισας αὐτὸν ἐν τῇ δικαιοκρισίᾳ σου, ὁ Θεός, ἐκ τοῦ Παραδείσου εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, καὶ ἀπέστρεψας εἰς τὴν γῆν, ἐξ ἧς ἐλήφθη, οἰκονομῶν αὐτῷ τὴν ἐκ παλιγγενεσίας σωτηρίαν, τὴν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου. Οὐ γὰρ ἀπεστράφης τὸ πλάσμα σου εἰς τέλος, ὃ ἐποίησας, Ἀγαθέ.

οὐδὲ ἐπελάθου ἔργου χειρῶν σου, ἀλλ' ἐπεσκέψω πολυτρόπως διὰ σπλάγχνα ἐλέους σου· Προφήτας ἐξαπέστειλας· ἐποίησας δυνάμεις διὰ τῶν Ἁγίων σου, τῶν καθ' ἑκάστην γενεὰν εὐαρεστησάντων σοι· ἐλάλησας ἡμῖν διὰ στόματος τῶν δούλων σου τῶν Προφητῶν, προκαταγγέλλων ἡμῖν τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι σωτηρίαν· νόμον ἔδωκας εἰς βοήθειαν· Ἀγγέλους ἐπέστησας φύλακας. Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τῶν καιρῶν, ἐλάλησας ἡμῖν ἐν αὐτῷ τῷ Υἱῷ σου, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησας· ὅς, ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης σου, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεώς σου, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί· ἀλλὰ Θεὸς ὢν προαιώνιος, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφη· καὶ ἐκ Παρθένου ἁγίας σαρκωθεὶς ἐκένωσεν ἑαυτόν, μορφὴν δούλου λαβών, σύμμορφος γενόμενος τῷ σώματι τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα ἡμᾶς συμμόρφους ποιήσῃ τῆς εἰκόνος τῆς δόξης αὐτοῦ. Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, ηὐδόκησεν ὁ μονογενής σου Υἱός, ὁ ὢν ἐν τοῖς κόλποις σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, γενόμενος ἐκ γυναικός, τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, γενόμενος ὑπὸ νόμον, κατακρῖναι τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ· ἵνα οἱ ἐν τῷ Ἀδὰμ ἀποθνήσκοντες ζωοποιηθῶσιν ἐν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου· καὶ ἐμπολιτευσάμενος τῷ κόσμῳ τούτῳ, δοὺς προστάγματα σωτηρίας, ἀποστήσας ἡμᾶς τῆς πλάνης τῶν εἰδώλων, προσήγαγε τῇ ἐπιγνώσει σοῦ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, κτησάμενος ἡμᾶς ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον· καὶ καθαρίσας ἐν ὕδατι, καὶ ἁγιάσας τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ, ἔδωκεν ἑαυτὸν ἀντάλλαγμα τῷ θανάτῳ, ἐν ᾧ κατειχόμεθα πεπραμένοι ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν· καὶ κατελθὼν διὰ τοῦ Σταυροῦ εἰς τὸν Ἅδην, ἵνα πληρώσῃ ἑαυτοῦ τὰ πάντα, ἔλυσε τὰς ὀδύνας τοῦ θανάτου· καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ὁδοποιήσας πάσῃ σαρκὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν, (καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι ὑπὸ τῆς φθορᾶς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς), ἐγένετο ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα ᾖ αὐτὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσι πρωτεύων· καὶ ἀνελθὼν εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης σου ἐν ὑψηλοῖς· ὃς καὶ ἥξει ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Κατέλιπε δὲ ἡμῖν ὑπομνήματα τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ Πάθους, ταῦτα, ἃ προτεθείκαμεν, κατὰ τὰς αὐτοῦ ἐντολάς· μέλλων γὰρ ἐξιέναι ἐπὶ τὸν ἑκούσιον, καὶ ἀοίδιμον, καὶ ζωοποιὸν αὐτοῦ θάνατον, τῇ νυκτί, ᾗ παρεδίδου ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἁγίων αὐτοῦ καὶ ἀχράντων χειρῶν, καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρί, καὶ εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἁγιάσας, κλάσας

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπών·

Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ Σῶμα, τὸ ὑπὲρ ἡμῶν κλώμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορὸς τό, Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁμοίως καὶ τὸ Ποτήριον ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου λαβών, κεράσας, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἁγιάσας.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἔδωκε τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις, εἰπών·

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό ἐστι τὸ Αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὁ χορὸς τό, Ἀμήν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν Ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ Ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε, καὶ τὴν ἐμὴν Ἀνάστασιν ὁμολογεῖτε. Μεμνημένοι οὖν, Δέσποτα, καὶ ἡμεῖς τῶν σωτηρίων αὐτοῦ Παθημάτων, τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τῆς τριημέρου Ταφῆς, τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως, τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, τῆς ἐκ δεξιῶν σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς Καθέδρας, καὶ τῆς ἐνδόξου καὶ φοβερᾶς δευτέρας αὐτοῦ Παρουσίας.

Ἐνταῦθα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος σταυρώνει τὰς χεῖράς του, θέτων τὴν μὲν δεξιὰν ἄνωθεν τῆς ἀριστερᾶς, καὶ λαμβάνει μὲ τὴν δεξιάν του τὸ ἅγιον δισκάριον, καὶ μὲ τὴν ἀριστεράν του τὸ ἅγιον ποτήριον, κινεῖ αὐτὰ σταυροειδῶς μετὰ μεγάλης προσοχῆς, λέγων συνάμα μεγαλοφώνως·

Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα, καὶ διὰ πάντα.

Ὁ χορὸς τό, Σὲ ὑμνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν, σοὶ εὐχαριστοῦμεν κτλ.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Διὰ τοῦτο, Δέσποτα πανάγιε, καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ ἀνάξιοι δοῦλοί σου, οἱ καταξιωθέντες λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, οὐ διὰ τὰς δικαιοσύνας ἡμῶν· (οὐ γὰρ ἐποιήσαμέν τι ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς γῆς·) ἀλλὰ διὰ τὰ ἐλέη σου καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου, οὓς ἐξέχεας πλουσίως ἐφ' ἡμᾶς, θαῤῥοῦντες προσεγγίζομεν τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ, καὶ προθέντες τὰ ἀντίτυπα τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, σοῦ δεόμεθα, καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, Ἅγιε Ἁγίων, εὐδοκίᾳ τῆς σῆς ἀγαθότητος, ἐλθεῖν τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα Δῶρα ταῦτα, καὶ εὐλογῆσαι αὐτά, καὶ ἁγιάσαι, καὶ ἀναδεῖξαι.

Ἔπειτα ὅ τε ἱερεὺς καὶ διάκονος προσκυνοῦσι τρὶς ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας τραπέζης, εὐχόμενοι καθ' ἑαυτούς, καὶ λέγοντες τό,

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με.

Εἶτα τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας ὁ διάκονος δεικνύει σὺν τῷ ὠραρίῳ τὸν ἅγιον ἄρτον λέγων·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον ἄρτον.

Καὶ ἀνιστάμενος ὁ ἱερεὺς σφραγίζει τὸν ἅγιον ἄρτον καὶ λέγει μυστικῶς·

Τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον, αὐτὸ τὸ τίμιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ὁ διάκονος·

Ἀμήν.

Καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς δεικνύων σὺν τῷ ὠραρίῳ τὸ ἅγιον ποτήριον λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον ποτήριον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογῶν τοῦτο λέγει·

Τὸ δὲ ἐν τῷ Ποτηρίῳ τούτῳ, αὐτὸ τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ διάκονος·

Ἀμήν.

Καὶ αὖθις ὁ αὐτὸς δεικνύων μετὰ τοῦ ὠραρίου ἀμφότερα τὰ ἅγια λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, συναμφότερα.

Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν ἀμφότερα τὰ ἅγια λέγει.

Τὸ ἐκχυθὲν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

Ὁ διάκονος.

Ἀμήν, Ἀμήν, Ἀμήν.

Καὶ τὴν κεφαλὴν ὑποκλίνας τῷ ἱερεῖ καὶ εἰπὼν τό, Μνήσθητί μου, Δέσποτα ἅγιε, τοῦ ἁμαρτωλοῦ, μεθίσταται ἐν ᾧ πρότερον ἵστατο τόπῳ, καὶ λαβὼν τὸ ῥιπίδιον ῥιπίζει τὰ ἅγια ὡς καὶ τὸ πρότερον.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ἡμᾶς δὲ πάντας, τοὺς ἐκ τοῦ ἑνὸς Ἄρτου καὶ τοῦ Ποτηρίου μετέχοντας, ἑνώσας ἀλλήλοις εἰς ἑνὸς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν, καὶ μηδένα ἡμῶν εἰς κρίμα, ἢ εἰς κατάκριμα ποιήσας μετασχεῖν τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου, ἀλλ' ἵνα εὕρωμεν ἔλεον καὶ χάριν μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, Προπατόρων, Πατέρων, Πατριαρχῶν, Προφητῶν, Ἀποστόλων, Κηρύκων, Εὐαγγελιστῶν, Μαρτύρων, Ὁμολογητῶν, Διδασκάλων, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τετελειωμένου.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἐξαιρέτως τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Καὶ ὁ χορὸς ψάλλει τό, Ἐπὶ σοὶ χαίρει Κεχαριτωμένη, κτλ. Εἶτα τό,

Τὴν γὰρ σὴν Μήτραν Θρόνον ἐποίησε καὶ τὴν σὴν γαστέρα κτλ.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, Προφήτου, Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ· τῶν ἁγίων ἐνδόξων, καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων· τοῦ ἁγίου (τοῦ δεῖνος), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων· ὧν ταῖς ἱκεσίαις ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ὁ Θεός. Καὶ μνήσθητι πάντων τῶν προκεκοιμημένων ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου.

Ὁ διάκονος θυμιάσας τὴν ἁγίαν τράπεζαν κύκλῳ μνημονεύει τὰ Δίπτυχα ὧν βούλεται ζώντων καὶ τεθνεώτων.

Καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ζώντων λέγει·

Ὑπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τοῦ δούλου σου (τοῦ δεῖνος).

Ἐπὶ δὲ τῶν τεθνεώτων λέγει·

Ὑπὲρ ἀναπαύσεως καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τῆς ψυχῆς τοῦ δούλου σου (τοῦ δεῖνος) ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἔνθα ἀπέδρα λύπη καὶ στεναγμός, ἀνάπαυσον αὐτόν, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Καὶ ἀνάπαυσον αὐτούς, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου. Ἔτι σοῦ δεόμεθα. Μνήσθητι Κύριε, τῆς ἁγίας σου Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης, καὶ εἰρήνευσον αὐτήν, ἣν περιεποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου· καὶ τὸν ἅγιον Οἶκον τοῦτον στερέωσον μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν τὰ δῶρά σοι ταῦτα προσκομισάντων, καὶ ὑπὲρ ὧν, καὶ δι' ὧν, καὶ ἐφ' οἷς αὐτὰ προσεκόμισαν. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις, καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων· ἄμειψαι αὐτοὺς τοῖς πλουσίοις σου καὶ ἐπουρανίοις χαρίσμασι· χάρισαι αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια, ἀντὶ τῶν προσκαίρων τὰ αἰώνια, ἀντὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἄφθαρτα. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν ἐρημίαις, καὶ ὄρεσι, καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν παρθενίᾳ, καὶ εὐλαβείᾳ, καὶ ἀσκήσει, καὶ σεμνῇ πολιτείᾳ διαγόντων Μνήσθητι, Κύριε, τῶν εὐσεβεστάτων καὶ πιστοτάτων ἡμῶν Βασιλέων, οὓς ἐδικαίωσας βασιλεύειν ἐπὶ τῆς γῆς· ὅπλῳ ἀληθείας, ὅπλῳ εὐδοκίας στεφάνωσον αὐτούς· ἐπισκίασον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, ἐνίσχυσον αὐτῶν τὸν βραχίονα· ὕψωσον αὐτῶν τὴν δεξιάν· κράτυνον αὐτῶν τὴν βασιλείαν· ὑπόταξον αὐτοῖς πάντα τὰ βάρβαρα ἔθνη, τὰ τοὺς πολέμους θέλοντα· χάρισαι αὐτοῖς βαθεῖαν καὶ ἀναφαίρετον εἰρήνην· λάλησον εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας σου, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ἵνα ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, καὶ τῶν ἐν τῷ παλατίῳ ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ παντὸς τοῦ στρατοπέδου. Τοὺς ἀγαθοὺς ἐν τῇ ἀγαθότητί σου διατήρησον· τοὺς πονηρούς, ἀγαθοὺς ποίησον ἐν τῇ χρηστότητί σου. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, καὶ τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων, καὶ ἐλέησον αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· τὰ ταμεῖα αὐτῶν ἔμπλησον παντὸς ἀγαθοῦ· τὰς συζυγίας αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατήρησον· τὰ νήπια ἔκθρεψον· τὴν νεότητα παιδαγώγησον· τὸ γῆρας περικράτησον· τοὺς ὀλιγοψύχους παραμύθησαι· τοὺς ἐσκορπισμένους ἐπισυνάγαγε· τοὺς πεπλανημένους ἐπανάγαγε, καὶ σύναψον τῇ ἁγίᾳ σου Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ· τοὺς ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκα-

θάρτων ἐλευθέρωσον· τοῖς πλέουσι σύμπλευσον· τοῖς ὁδοιποροῦσι συνόδευσον· χηρῶν πρόστηθι· ὀρφανῶν ὑπεράσπισον· αἰχμαλώτους ῥῦσαι· νοσοῦντας ἴασαι· τῶν ἐν βήμασι, καὶ μετάλλοις, καὶ ἐξορίαις, καὶ πικραῖς δουλείαις, καὶ πάσῃ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ καὶ περιστάσει ὄντων, μνημόνευσον, ὁ Θεός, καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς μεγάλης σου εὐσπλαγχνίας· καὶ τῶν ἀγαπώντων ἡμᾶς, καὶ τῶν μισούντων, καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις εὔχεσθαι ὑπὲρ αὐτῶν. Καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἐπὶ πάντας ἔκχεον τὸ πλούσιόν σου ἔλεος, πᾶσι παρέχων τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Καὶ ὧν ἡμεῖς οὐκ ἐμνημονεύσαμεν δι' ἄγνοιαν, ἢ λήθην, ἢ πλῆθος ὀνομάτων, αὐτὸς μνημόνευσον, ὁ Θεός, ὁ εἰδὼς ἑκάστου τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν προσηγορίαν, ὁ εἰδὼς ἕκαστον ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Σὺ γὰρ εἶ, Κύριε, ἡ βοήθεια τῶν ἀβοηθήτων, ἡ ἐλπὶς τῶν ἀπηλπισμένων, ὁ τῶν χειμαζομένων σωτήρ, ὁ τῶν πλεόντων λιμήν, ὁ τῶν νοσούντων ἰατρός· αὐτὸς τοῖς πᾶσι τὰ πάντα γενοῦ, ὁ εἰδὼς ἕκαστον, καὶ τὸ αἴτημα αὐτοῦ, οἶκον, καὶ τὴν χρείαν αὐτοῦ. Ῥῦσαι, Κύριε, τὴν πόλιν (ἢ τὴν Μονὴν) ταύτην, καὶ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν, ἀπὸ λοιμοῦ, λιμοῦ, σεισμοῦ, καταποντισμοῦ, πυρός, μαχαίρας, ἐπιδρομῆς ἀλλοφύλων, καὶ ἐμφυλίου πολέμου.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἐν πρώτοις μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), ὃν χάρισαι ταῖς ἁγίαις σου Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα, καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας.

Ὁ διάκονος·

Καὶ ὃν ἕκαστος κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ χορός· Καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ἐπισκοπῆς Ὀρθοδόξων, τῶν ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας. Μνήσθητι, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ τῆς ἐμῆς ἀναξιότητος· συγχώρησόν μοι πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον· καὶ μὴ διὰ τὰς ἐμὰς ἁμαρτίας κωλύσῃς τὴν χάριν τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος ἀπὸ τῶν προκειμένων Δώρων. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, καὶ παντὸς ἱερατικοῦ Τάγματος· καὶ μηδένα ἡμῶν καταισχύνῃς τῶν κυκλούντων τὸ ἅγιόν σου Θυσιαστήριον. Ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου, Κύριε· ἐπιφάνηθι ἡμῖν ἐν τοῖς πλουσίοις σου οἰκτιρμοῖς· εὐκράτους καὶ ἐπωφελεῖς τοὺς ἀέρας ἡμῖν χάρισαι· ὄμβρους εἰρηνικοὺς τῇ γῇ πρὸς καρποφορίαν δώρησαι· εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου· παῦσον τὰ σχίσματα τῶν Ἐκκλησιῶν· σβέσον τὰ φρυάγματα τῶν ἐθνῶν· τὰς τῶν αἱρέσεων ἐπαναστάσεις τα-

χέως κατάλυσον τῇ δυνάμει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος· πάντας ἡμᾶς πρόσδεξαι εἰς τὴν βασιλείαν σου, υἱοὺς φωτὸς καὶ υἱοὺς ἡμέρας ἀναδείξας· τὴν σὴν εἰρήνην καὶ τὴν σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν ἑνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάζειν, καὶ ἀνυμνεῖν τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, καὶ εὐλογῶν αὐτόν, λέγει ἐκφώνως·

Καὶ ἔσται τὰ ἐλέη τοῦ Μεγάλου Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ δὲ διάκονος, ἐξελθὼν τοῦ βήματος καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ, λέγει·

Πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἔτι, καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἁγιασθέντων τιμίων Δώρων τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν αὐτοῦ Θυσιαστήριον, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θείαν χάριν, καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς τοῦ σώζειν, σὺ ἡμᾶς δίδαξον εὐχαριστεῖν σοὶ ἀξίως ὑπὲρ τῶν εὐεργεσιῶν σου, ὧν ἐποίησας καὶ ποιεῖς μεθ' ἡμῶν. Σὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος τὰ δῶρα ταῦτα, καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ δίδαξον ἐπιτελεῖν ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ σου, ἵνα, ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὑποδεχόμενοι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου, ἑνωθῶμεν τῷ ἁγίῳ Σώματι καὶ Αἵματι τοῦ Χριστοῦ σου· καί, ὑποδεξάμενοι αὐτὰ ἀξίως, σχῶμεν τὸν Χριστὸν κατοικοῦντα ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, καὶ γενώμεθα ναὸς τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος. Ναί, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ μηδένα ἡμῶν ἔνοχον ποιήσῃς τῶν φρικτῶν σου τούτων καὶ ἐπουρανίων Μυστηρίων, μηδὲ ἀσθενῆ ψυχῇ καὶ σώματι, ἐκ τοῦ ἀναξίως τούτων μεταλαμβάνειν· ἀλλὰ δὸς ἡμῖν, μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς, ἀξίως ὑποδέχεσθαι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς ἀπολογίαν εὐπρόσδεκτον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ σου· ὅπως ἂν καὶ ἡμεῖς μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, γενώμεθα μέτοχοι τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν, ὧν ἡτοίμασας τοῖς ἀγαπῶσί σε, Κύριε.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον,

καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικήν, καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ χορὸς τό, Παράσχου, Κύριε.

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τὴν ἑνότητα τῆς Πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός, Σοὶ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, μετὰ παῤῥησίας ἀκατακρίτως, τολμᾷν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα, καὶ λέγειν.

Ὁ Λαός·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...

Ὁ ἱερεύς·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ χορός, Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ὁ διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Δέσποτα Κύριε, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν, καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, τοὺς ὑποκεκλικότας σοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς εὐλόγησον, ἁγίασον, φρούρησον, ὀχύρωσον, ἐνδυνάμωσον, ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ ἀπόστησον· παντὶ δὲ ἔργῳ ἀγαθῷ σύναψον, καὶ καταξίωσον ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου τούτων καὶ ζωοποιῶν Μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος, καὶ ὧδε ἡμῖν

ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου, καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ Λαῷ.

Ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεύς, ὑψῶν τὸν ἅγιον ἄρτον, ἐκφωνεῖ·

Τὰ Ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Ὁ χορός·

Εἷς ἅγιος, εἷς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός. Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλει τὸ Κοινωνικόν.

Εἶτα ὁ διάκονος εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἱερόν, καὶ στὰς ἐκ δεξιῶν τοῦ ἱερέως, λέγει·

Μέλισον, Δέσποτα, τὸν ἅγιον Ἄρτον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς μελίζων αὐτὸν εἰς τέσσαρα τμήματα μετὰ προσοχῆς καὶ εὐλαβείας λέγει·

Μελίζεται καὶ διαμερίζεται ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος, καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθίοντας ἁγιάζων.

Καὶ κατατάττει τὰ τέσσαρα τμήματα ταῦτα σταυροειδῶς ἐν τῷ ἁγίῳ Δισκαρίῳ οὕτως

ΙΣ
ΝΙ ΚΑ
ΧΣ

καὶ λαβὼν ἓν τμῆμα τὸ ἔχον ΙΣ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγοντος τοῦ διακόνου·

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Καὶ ῥίπτει τὸ τεμάχιον ἐντὸς τοῦ ἁγίου ποτηρίου λέγων·

Πλήρωμα ποτηρίου, πίστεως, Πνεύματος ἁγίου. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ζέσιν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Εὐλογημένη ἡ ζέσις τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ δὲ διάκονος, ἐκχέων ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ σταυροειδῶς, λέγει·

Ζέσις πίστεως, πλήρης Πνεύματος ἁγίου. Ἀμήν. (α)

Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος ἀναγινώσκει τὰς πρὸ τῆς Μεταλήψεως εὐχὰς ταύτας·

Πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ Ναοῦ σου παρέστηκα, καὶ τῶν δεινῶν λογισμῶν οὐκ ἀφίσταμαι· ἀλλὰ σύ, Χριστὲ ὁ Θεός, ὁ Τελώνην δικαιώσας, καὶ Χαναναίαν ἐλεήσας, καὶ τῷ Λῃστῇ Παραδείσου πύλας ἀνοίξας, ἄνοιξόν μοι τὰ σπλάγχνα τῆς φιλανθρωπίας σου, καὶ δέξαι με προσερχόμενον καὶ ἁπτόμενόν σου, ὡς τὴν Πόρνην καὶ τὴν Αἱμόῤῥουν· ἡ μὲν γὰρ τοῦ κρασπέδου σου ἁψαμένη, εὐχερῶς τὴν ἴασιν ἔλαβεν· ἡ δὲ τοὺς σοὺς ἀχράν-

(α) Μετὰ δὲ τὸν μελισμὸν τοῦ ἁγίου ἄρτου κλπ. ὁπόταν ὁ ἱερεὺς πρόκειται νὰ φυλάξῃ ἁγίους ἄρτους διὰ τὰς Τετάρτας καὶ Παρασκευὰς τῆς ἁγίας καὶ Μ. Τεσσαρακοστῆς ἐν ᾧ βάφει αὐτοὺς μὲ τὴν ἁγίαν λαβίδα σταυροειδῶς, λέγει τὰ ἑπόμενα εἰς ἕκαστον ἅγιον ἄρτον, (καὶ τοῦτο εἰ βούλεται)·
« Θεοῤῥύτῳ αἵματι κενωθέντι, Δέσποτα « Χριστέ, ἐκ σῆς ἀχράντου πλευρᾶς, καὶ « ζωοποιοῦ, θυσία μὲν πέπαυται εἰδωλική· « πᾶσα δὲ ἡ γῆ σοῦ τῆς αἰνέσεως τὴν θυ« σίαν ἀναφέρει ἀεί.
« Ἕνωσις καὶ τελείωσις τοῦ ἀχράντου « Σώματος καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος. Ἀ« μήν.»

τους πόδας κρατήσασα, τὴν λύσιν τῶν ἁμαρτημάτων ἐκομίσατο. Ἐγὼ δὲ ὁ ἐλεεινός, ὅλον σου τὸ Σῶμα τολμῶν δέξασθαι, μὴ καταφλεχθείην· ἀλλὰ δέξαι με, ὥσπερ ἐκείνας, καὶ φώτισόν μου τὰ τῆς ψυχῆς αἰσθητήρια, καταφλέγων μου τὰ τῆς ἁμαρτίας ἐγκλήματα· πρεσβείαις τῆς ἀσπόρως τεκούσης σε, καὶ τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων· ὅτι εὐλογητὸς εἶ, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι σὺ εἶ ἀληθῶς ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτος εἰμὶ ἐγώ. Ἔτι πιστεύω, ὅτι τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ ἄχραντον Σῶμά σου, καὶ τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ τίμιον Αἷμά σου. Δέομαι οὖν σου· Ἐλέησόν με, καὶ συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τι ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ· καὶ ἀξίωσόν με ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου Μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

Ἐρχόμενος δὲ μεταλαβεῖν, λέγε καθ' ἑαυτὸν τοὺς παρόντας στίχους.

Ἰδού, βαδίζω πρὸς θείαν Κοινωνίαν.

Πλαστουργέ, μὴ φλέξῃς με τῇ μετουσίᾳ.

Πῦρ γὰρ ὑπάρχεις τοὺς ἀναξίους φλέγον.

Ἀλλ' οὖν κάθαρον ἐκ πάσης με κηλῖδος. Εἶτα τὸ τροπάριον.

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἴπω· οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ Λῃστὴς ὁμολογῶ σοι· Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.

Εἶτα πάλιν τοὺς παρόντας στίχους:

Θεουργὸν Αἷμα φρίξον, ἄνθρωπε, βλέπων

Ἄνθραξ γάρ ἐστι τοὺς ἀναξίους φλέγων.

Θεοῦ τὸ Σῶμα, καὶ θεοῖ με, καὶ τρέφει.

Θεοῖ τὸ πνεῦμα, τὸν δὲ νοῦν τρέφει ξένως.

Καὶ τὰ τροπάρια ταῦτα.

Ἔθελξας πόθῳ με, Χριστέ, καὶ ἠλλοίωσας τῷ θείῳ σου ἔρωτι· ἀλλὰ κατάφλεξον πυρὶ ἀΰλῳ τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν σοὶ τρυφῆς καταξίωσον, ἵνα τὰς δύο σκιρτῶν μεγαλύνω, Ἀγαθέ, παρουσίας σου.

Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν Ἁγίων σου, πῶς εἰσελεύσομαι ὁ ἀνάξιος; ἐὰν γὰρ τολμήσω συνεισελθεῖν εἰς τὸν νυμφῶνα, ὁ χιτών με ἐλέγχει, ὅτι οὐκ ἔστι τοῦ γάμου, καὶ δέσμιος ἐκβαλοῦμαι ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων. Καθάρισον, Κύριε, τὸν ῥύπον τῆς ψυχῆς μου, καὶ σῶσόν με ὡς φιλάνθρωπος.

Εἶτα τὴν παροῦσαν εὐχήν:

Δέσποτα, φιλάνθρωπε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός μου, μὴ εἰς κρίμα μοι γένοιτο τὰ Ἅγια ταῦτα, διὰ τὸ ἀνάξιον εἶναί με, ἀλλ' εἰς κάθαρσιν καὶ ἁγιασμὸν

ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ εἰς ἀῤῥαβῶνα τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ βασιλείας. Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστι, τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας μου. Καὶ πάλιν·

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ.....

Ἐνταῦθα ὅ τε ἱερεὺς καὶ διάκονος ἀνιστάμενοι ὑψοῦσι τὰς χεῖράς των ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης ἐπευχόμενοι μυστικῶς·

Εὐλογεῖτέ με θεῖοι Ἄγγελοι, Ἀρχάγγελοι, Ἀρχαί, Κυριότητες καὶ Ἐξουσίαι, τὰ πολυόμματα Χερουβίμ, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφίμ, τὸν ἀνάξιον (δεῖνα) ἱερέα, ἢ ἱερομόναχον.

Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Πᾶσαι αἱ οὐράνιαι Δυνάμεις τῶν ἁγίων Ἀγγέλων καὶ Ἀρχαγγέλων, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Ἅγιε Ἰωάννη Προφῆτα καὶ Πρόδρομε καὶ Βαπτιστὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρέσβευε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Ἅγιοι ἔνδοξοι Ἀπόστολοι, Προφῆται καὶ Μάρτυρες καὶ πάντες Ἅγιοι, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Ὅσιοι Θεοφόροι Πατέρες ~~ἡμῶν~~, Ποιμένες καὶ Διδάσκαλοι τῆς Οἰκουμένης, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν.

Ἡ ἀήττητος, καὶ ἀκατάληπτος, καὶ θεία Δύναμις τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς.

Καὶ προσερχόμενος ὁ ἱερεὺς ἵνα κοινωνήσῃ λέγει τῷ διακόνῳ ἢ τῷ συλλειτουργῷ του·

Ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ συγχώρησόν μοι (ἢ συγχωρήσατέ μοι,) τῷ ἀναξίῳ ἱερεῖ.

Καὶ λαμβάνων συγχώρησιν λέγει τό,

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με. (ἐκ γʹ.)

Καὶ πλησιάσας εἰς τὰ ἅγια μετὰ φόβου καὶ τρόμου, λαμβάνει ἓν τμῆμα ἐκ τοῦ ἁγίου ἄρτου καὶ λέγει·

Ἰδοὺ προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν.

Τὸ τίμιον καὶ πανάγιον Σῶμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεταδίδοταί μοι (δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ ἱερεῖ (ἢ ἱερομονάχῳ) εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν. καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. (α)

Καὶ μεταλαβὼν τοῦτο λέγει τό,

Ἀμήν

Ἀφ' οὗ δὲ ἀπομασήσῃ τὸ ἅγιον Σῶμα καὶ καταπίῃ, λαμβάνει τὸ κάλυμμα, καὶ καλῶς ἐπιστηρίξας ὑπὸ τὸν πώγωνά του εὐθὺς πιάνει μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρά του σὺν τῷ καλύμματι τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ λέγει·

Ἔτι προσέρχομαι Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν· τὸ τίμιον καὶ πανάσπιλον, καὶ παναχήρατον καὶ ζωηρὸν αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ

(α) Μετὰ την μετάληψιν τοῦ θείου Σώματος, προσκαλεῖ τὸν διάκονον, λέγων· ἱερεῦ διάκονε, πρόσελθε. κτλ. (ὅρα σελ. 53.)

Μεταδίδοταί μοι (δεῖνι) τῷ ἀναξίῳ ἱερεῖ (ἢ ἱερομονάχῳ·) εἰς ἄφεσίν μου ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Εἶτα λέγει·

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός· ἀμήν, (καὶ ἐκροφᾷ μίαν,) καὶ τοῦ Υἱοῦ, ἀμήν, (δύο), καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος (τρεῖς·) νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα, ἀποσπογγίσας τό τε ἅγιον ποτήριον καὶ τὰ ἑαυτοῦ χείλη, ἀσπάζεται αὐτό, λέγων·

Τοῦτο ἥψατο τῶν χειλέων μου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας μου, καὶ τὰς ἁμαρτίας μου περικαθαριεῖ.

Εἶτα δ' ἀφίνων τὸ ἅγιον ποτήριον λαμβάνει τὸ ἅγιον δισκάριον σὺν τῇ μούσῃ μὲ τὴν ἀριστερὰν χεῖρά του, καὶ μὲ τοὺς δύο δακτύλους τῆς δεξιᾶς βάζει πρῶτον τὰ τμήματα τοῦ ἁγίου σώματος, καὶ λέγει τὰ ἑπόμενα·

Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι, προσκυνήσωμεν Ἅγιον Κύριον, Ἰησοῦν, τὸν μόνον ἀναμάρτητον. Τὸν Σταυρόν σου Χριστὲ προσκυνοῦμεν, καὶ τὴν ἁγίαν σου Ἀνάστασιν ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἡμῶν, ἐκτός σου ἄλλον οὐκ οἴδαμεν, τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν. Δεῦτε πάντες οἱ πιστοὶ προσκυνήσωμεν τὴν τοῦ Χριστοῦ Ἁγίαν Ἀνάστασιν. Ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. Διὰ παντὸς εὐλογοῦντες τὸν Κύριον, ὑμνοῦμεν τὴν Ἀνάστασιν αὐτοῦ· Σταυρὸν γὰρ ὑπομείνας δι' ἡμᾶς, θανάτῳ θάνατον ὤλεσε.

Φωτίζου, φωτίζου, ἡ νέα Ἱερουσαλήμ· ἡ γὰρ δόξα Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνέτειλε. Χόρευε νῦν, καὶ ἀγάλλου Σιών· Σὺ δὲ Ἁγνή, τέρπου Θεοτόκε, ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ Τόκου σου.

Ὢ θείας! ὢ φίλης! ὢ γλυκυτάτης σου φωνῆς! μεθ' ἡμῶν ἀψευδῶς γὰρ ἐπηγγείλω ἔσεσθαι μέχρι τερμάτων αἰῶνος, Χριστέ· ἣν οἱ πιστοὶ ἄγκυραν ἐλπίδος κατέχοντες ἀγαλλόμεθα

Ὢ Πάσχα τὸ μέγα, καὶ ἱερώτατον Χριστέ· ὦ σοφία, καὶ Λόγε τοῦ Θεοῦ, καὶ δύναμις· δίδου ἡμῖν ἐκτυπώτερον σοῦ μετασχεῖν, ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς Βασιλείας σου.

Εἰς δὲ τὰς μερίδας τῶν ψυχῶν λέγει, τό,

Ἀπόπλυνον, Κύριε, τὰ ἁμαρτήματα τῶν ἐνθάδε μνημονευθέντων δούλων σου τῷ Αἵματί σου τῷ ἁγίῳ· πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων.

Καὶ μετὰ τὸ ἀποσπογγίσαι τὸ ἅγιον Δισκάριον καλῶς τινάζει καὶ τὸ Κάλυμμα ἔνδον τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, τὸ σκεπάζει μὲ τὸ ἴδιον κάλυμμα, καὶ ἀναγινώσκει τὴν Εὐχὴν ταύτην ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων καὶ ἐπουρανίων σου Μυστηρίων, ἃ ἔδωκας ἡμῖν ἐπ' εὐεργεσίᾳ καὶ ἁγιασμῷ, καὶ ἰάσει τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν. Αὐτός, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, δὸς γενέσθαι ἡμῖν τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Σώ-

ματος καὶ Αἵματός τοῦ Χριστοῦ σου εἰς πίστιν ἀκαταίσχυντον, εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτον, εἰς πλησμονὴν σοφίας, εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν παντὸς ἐναντίου, εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου, εἰς ἀπολογίαν εὐπρόσδεκτον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ σου.

Εἶτα κτυπᾷ σταυροειδῶς μὲ τὸν Ἀστερίσκον εἰς τὸ Δισκάριον διὰ νὰ κάμῃ τέλος τοῦ Κοινωνικοῦ ὁ ψάλτης, ὁ δὲ διάκονος ἀνοίγων τὰ βημόθυρα λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον Ποτήριον, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ὡραίαν Πύλην θεωρῶν πρὸς τὸν Λαόν, καὶ λέγει·

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως, καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Εἶτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς λέγει·

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Ὁ χορὸς τό, Εἴδομεν τὸ φῶς, κτλ.

Εἶτα ἀποθέτει τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ, καὶ λαβὼν τὸν θυμιατὸν θυμιάζει τρίς, λέγων μυστικῶς·

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. (ἐκ γ΄.)

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον δισκάριον σὺν τοῖς λοιποῖς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ ἀποθέτει αὐτά. Ὁ δὲ ἱερεύς, λαβὼν τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει μυστικῶς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν,

Θεωρῶν δὲ κατὰ τοῦ λαοῦ ἐκφωνεῖ·

Πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθὺς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, ἀφίνει τὸ ἅγιον Ποτήριον, ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, διπλώνει τὸ ἀντιμίνσιον, ὁ δὲ διάκονος λέγει μεγαλοφώνως ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

Ὀρθοὶ μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων ἀθανάτων, ἐπουρανίων, καὶ ζωοποιῶν φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικήν, καὶ ἀναμάρτητον αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σὺ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Ἐνταῦθα λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ Ἀντιμινσίου, καὶ τὸ ἀφίνει. Εἶτα ἀτενίζων πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε ἐλέησον, (τρίς) Δέσποτα ἅγιε εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ταύτην ἔξωθεν τοῦ βήματος ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ θυσίαν αἰνέσεως, καὶ λατρείαν εὐάρεστον, τὴν λογικὴν

ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν προσδεχόμενος παρὰ τῶν ἐπικαλουμένων σε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Ἀμνὸς καὶ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὁ μόσχος ὁ ἄμωμος, ὁ μὴ δεχόμενος ἁμαρτίας ζυγὸν, καὶ τυθεὶς δι' ἡμᾶς ἑκών· ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος, τοὺς δὲ ἐσθίοντας ἁγιάζων· ὁ εἰς ἀνάμνησιν τοῦ ἑκουσίου Πάθους σου, καὶ τῆς ζωοποιοῦ τριημέρου Ἐγέρσεως, κοινωνοὺς ἡμᾶς ἀναδείξας τῶν ἀῤῥήτων καὶ ἐπουρανίων καὶ φρικτῶν σου Μυστηρίων, τοῦ ἁγίου σου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου σου Αἵματος· τήρησον ἡμᾶς τοὺς δούλους σου τοὺς Διακόνους, καὶ τοὺς πιστοὺς ἡμῶν Βασιλεῖς, καὶ τὸν φιλόχριστον Στρατόν, καὶ τὸν περιεστῶτα Λαὸν ἐν τῷ σῷ ἁγιασμῷ. Καὶ δὸς ἡμῖν ἐν παντὶ χρόνῳ καὶ καιρῷ μελετᾷν τὴν σὴν δικαιοσύνην, ὅπως, πρὸς τὸ σὸν θέλημα ὁδηγηθέντες, καὶ τὰ εὐάρεστά σοι ποιήσαντες, ἄξιοι γενώμεθα καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν σου παραστάσεως, ὅταν ἐλεύσῃ κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. Τοὺς ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἀδελφοὺς ἡμῶν ἀνάῤῥυσαι, τοὺς ἐν ἀσθενείᾳ ἐπίσκεψαι, τοὺς ἐν κινδύνοις θαλάσσης κυβέρνησον, καὶ τὰς προαναπαυσαμένας ψυχὰς ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου ἀνάπαυσον, ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου· καὶ πάντων τῶν δεομένων τῆς σῆς βοηθείας ἐπάκουσον· ὅτι σὺ εἶ ὁ δοτὴρ τῶν ἀγαθῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

(Εἰ βούλεται ὁ ἱερεύς, ἃς λέγει μόνον τὴν παροῦσαν Εὐχήν).

Ὁ εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς σε, Κύριε, καὶ ἁγιάζων τοὺς ἐπὶ σοὶ πεποιθότας, σῶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου· τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας σου φύλαξον, ἁγίασον τοὺς ἀγαπῶντας τὴν εὐπρέπειαν τοῦ οἴκου σου. Σὺ αὐτοὺς ἀντιδόξασον τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει, καὶ μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. Εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, ταῖς Ἐκκλησίαις σου, τοῖς Ἱερεῦσι, τοῖς Βασιλεῦσιν ἡμῶν, τῷ Στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ Λαῷ σου. Ὅτι πᾶσα δόσις ἀγαθή, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον, ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἐκ σοῦ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων· καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου κτλ.

Εἶτα εἰσέρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ ἀναγινώσκει μυστικῶς τὴν εὐχὴν ταύτην·

Ἤνυσται καὶ τετέλεσται, ὅσον εἰς τὴν ἡμετέραν δύναμιν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὸ τῆς σῆς οἰκονομίας Μυστήριον· ἔσχομεν γὰρ τοῦ θανάτου σου τὴν μνήμην, εἴδομεν

της ἀναστάσεώς σου τὸν τύπον, ἐνεπλήσθημεν τῆς ἀτελευτήτου σου ζωῆς, ἀπηλαύσαμεν τῆς ἀκενώτου σου τρυφῆς, ἧς καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι πάντας ἡμᾶς καταξιωθῆναι εὐδόκησον· χάριτι τοῦ ἀνάρχου σου Πατρός, καὶ τοῦ ἁγίου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐξερχόμενος εὐλογεῖ τὸν λαόν, λέγων·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δόξα σοι Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ λαός.

Δόξα. Καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον Δέσποτα ἅγιε εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν· καὶ εἰ ἔστι Κυριακή, λέγει

Ὁ Ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν,

Εἰ δὲ μή,

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας. Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων. Τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων. Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ. Τῶν Ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων Μαρτύρων, Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου, Θεοδώρων Τίρωνος καὶ Στρατηλάτου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους καὶ Ἐλευθερίου. Τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας Οὐρανοφάντορος τοῦ Μεγάλου. Τοῦ ἁγίου (τοῦ Ναοῦ). Τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν. Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης. Τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς Ἀγαθὸς καὶ Φιλάνθρωπος, καὶ Ἐλεήμων Θεός.

Δι' εὐχῶν τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡμῶν· Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὁ χορός· Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν καὶ διανομὴν τοῦ Ἀντιδώρου λέγει ὁ ἱερεὺς εἰς ἕνα ἕκαστον τό, «Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς.» Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς διανομῆς τοῦ ἀντιδώρου λέ-

γει· «Τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.» Εἶτα ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν ὁ ἱερεὺς (ἢ ὁ διάκονος,) ἵνα καταλύσῃ τὰ Ἅγια, καὶ μετὰ τὴν κατάλυσιν αὐτῶν λέγει τὴν Εὐχαριστίαν τῆς Μεταλήψεως, (ὅρα εἰς τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας τοῦ Χρυσοστόμου σελ. 57—59)

Εἶτα τό, Νῦν ἀπολύεις· τό, Τρισάγιον, κτλ. Ἔπειτα τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Βασιλείου· ἦχος ά.

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος σου, ὡς δεξαμένην τὸν λόγον σου, δι' οὗ θεοπρεπῶς ἐδογμάτισας, τὴν φύσιν τῶν ὄντων ἐτράνωσας, τὰ τῶν ἀνθρώπων ἤθη κατεκόσμησας· βασίλειον ἱεράτευμα, Πάτερ ὅσιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ, ἦχος δ'.
Ἐπεφάνης σήμερον.

Ὤφθης βάσις ἄσειστος τῇ Ἐκκλησίᾳ, νέμων πᾶσιν ἄσυλον τὴν κυριότητα βροτοῖς, ἐπισφραγίζων σοῖς δόγμασιν, Οὐρανοφάντορ Βασίλειε Ὅσιε.

Εἶτα τό, Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν κτλ. Καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτως·

Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι· (εἰ ἔστι Κυριακή, λέγε·) ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, (εἰ δὲ μή,) Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς· ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Εἶτα προσκυνήσαντες, καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν, ἐξέρχονται. (α)

Τῇ ἁγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ, ἐν ᾧ τελεῖται ἡ Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου, ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ ψάλλεται τὸ παρὸν τροπάριον εἰς ἦχον πλ. β'.

Τοῦ Δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ σήμερον Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ Μυστήριον εἴπω· οὐ φίλημα σοὶ δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ Λῃστὴς ὁμολογῶ σοι· «Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.»

Ἐν δὲ τῷ ἁγίῳ καὶ Μεγάλῳ Σαββάτῳ, ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ τὸ ἑπόμενον τροπάριον, εἰς ἦχον πλ. ά.

Σιγησάτω πᾶσα σὰρξ βροτεία, καὶ στήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου, καὶ μηδὲν γήϊνον ἐν ἑαυτῇ λογιζέσθω· ὁ γὰρ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν Κυριευόντων, προσέρχεται σφαγιασθῆναι, καὶ δοθῆναι εἰς βρῶ-

---

(α) Ἰστέον ὅτι, κατὰ τὸ Ἱεροσολυμικὸν Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα, δώδεκα τελοῦνται Λειτουργίαι τοῦ Μ. Βασιλείου εἰς ὅλον τὸν Ἐνιαυτόν, ἐκ τῶν ὁποίων μία ἐστὶ καὶ τῆς Ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, τῇ ιδ'. τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός, καὶ τὴν ὁποίαν οἱ πλεῖστοι παραλείπουσι, βεβαίως κατ' ἄγνοιαν.

σιν τοῖς πιστοῖς. Προηγοῦνται δὲ τούτου οἱ χοροὶ τῶν Ἀγγέλων, μετὰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, τὰ πολυόμματα Χερουβὶμ, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφὶμ, τὰς ὄψεις καλύπτοντα, καὶ βοῶντα τὸν ὕμνον· Ἀλληλούϊα. (ἐκ γ΄.).

Κοινωνικὸν τοῦ Μ. Σαββάτου

ἦχος πλ. ά.

Ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος καὶ ἀνέστη σώζων ἡμᾶς. Ἀλληλουϊα.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ

τοῦ κατὰ τὴν Μ. Πέμπτην ἁγιαζομένου καὶ καθ' ὅλον τὸ ἔτος φυλαττομένου Ἁγίου Ἄρτου.

Ὅταν ὁ ἱερεὺς θέλῃ να προετοιμάσῃ δι' ἀνάγκην ἅγια Μυστήρια, τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Πέμπτῃ, ἢ ἄλλην ἡμέραν, λαβὼν δεύτερον ἄρτον, ποιεῖ κατὰ τὴν τάξιν, καθὼς καὶ τὴν μεγάλην τεσσαρακοστὴν διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν προηγιασμένων· (βλέπε ἑρμηνείαν εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου). Μετὰ δὲ τὸ εὐλογῆσαι τὸ ζέον, καὶ εἰπεῖν. «Ζέσις πίστεως κτλ.», ποτίζει, καὶ βρέχει τὸν ἅγιον ἄρτον μὲ τὸ ζωοποιὸν αἷμα κατ' ὀλίγον, μὲ τὴν λαβίδα, ὥστε νὰ ποτισθῇ ὅλος, ἐπάνω εἰς τὸ ἅγιον ποτήριον, μὲ μεγάλην προσοχὴν, διὰ νὰ μὴ τὸν βρέξῃ πολύ, καὶ στάξῃ τὸ θεῖον αἷμα ἀπὸ τὴν πλησμονήν, καὶ τότε μὲν τὸν ἀποθέτει εἰς τὸ ἅγιον ἀρτοφόριον ὑπεστρωμένην ἔχον τὴν μοῦσαν· μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς Λειτουργίας ἁπλώνει τὸ ἀντιμίνσιον εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, καὶ ἐκβαλὼν ἀπὸ τὸ ἀρτοφόριον, τὸν βάλλει εἰς τὸ δισκάριον, καὶ θυμιάσας κύκλῳ, καὶ προσκυνήσας εὐλαβῶς, τὸν μελίζει μὲ τὴν ἁγίαν Λόγχην εἰς μερίδια μικρά, μετ' εὐλαβείας καὶ φόβου· μετὰ δὲ ταῦτα, βάλλει ἐκ δεξιῶν τῆς ἁγίας Τραπέζης σκαμνίον, καὶ ἐν αὐτῷ πλίνθον, ἢ λίθον, καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὸ σκεῦος πήλινον, ἢ χαλκοῦν, ἢ σιδηροῦν καθαρόν, μὲ κάρβουνα ἀναμμένα, καὶ προσκυνήσας εὐλαβῶς λαμβάνει τὸν ἅγιον Δίσκον, ὅστις νὰ μὴ εἶνε ἀπὸ κασσίτερον, μὲ μεγάλην προσοχήν, καὶ τὸν βάλλει ἐπάνω εἰς τὸ σκεῦος, ἐν ᾧ εἶνε τὰ κάρβουνα, προσέχων καλῶς, διὰ νὰ ξηρανθῶσιν αἱ μερίδες κατὰ μικρόν, γυρίζων αὐτὰς μὲ τὴν ἁγίαν Λόγχην, καὶ νὰ μὴ παρακαῶσιν· ἀφ' οὗ δὲ καλῶς θερμανθῇ τὸ Δισκάριον, τὸ καταιβάζει, καὶ τὸ βάλλει ἐπάνω εἰς τὸ ἅγιον Ἀντιμίνσιον, ἢ εἰς τὰ καλύμματα, προσέχων μὴ παραζεσταθῇ καὶ καῶσιν· ὅταν δὲ αἱ μερίδες ψυχρανθῶσι, βάλλει τὸν Δίσκον καὶ ἐκ δευτέρου εἰς τὸ πῦρ, καὶ οὕτω ποιήσας πολλάκις ἕως νὰ ξηρανθῶσι καλῶς, εἶτα τὰς βάλλει εἰς τὸ ἀρτοφόριον, τὸ ὁποῖον βάλλει εἰς τὸν τόπον του προσκυνήσας εὐλαβῶς. καὶ διπλώσας τὸ Ἀντιμίνσιον.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ·

Ἤτοι τῶν Προηγιασμένων.

Λέγεται ἡ Λειτουργία αὐτὴ τῶν προηγιασμένων· διότι δὲν δέχεται ἄλλην τῶν δώρων μετουσίωσιν, εἰμὴ μόνον ἀνάμνησιν τῆς λειτουργίας πρὸς ἁγιασμὸν τῶν πιστῶν, ἐν ᾗ ὁ ἱερεὺς προσφέρει τὸ ὁποῖον ἔχει πεφυλαγμένον ἐν τῷ ἁγίῳ ἀρτοφορίῳ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, βεβαμμένον μὲ τὸ τίμιον αἷμα ἀπὸ λειτουργίας τελειωθείσης. Τελεῖται δὲ ἡ λειτουργία αὕτη τὰς Τετράδας καὶ Παρασκευὰς τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, αἵτινες λέγονται καὶ ἡμέραι πάθους· διότι τὴν μὲν τετάρτην ἐγένετο τὸ συμβούλιον τῶν Ἰουδαίων διὰ τὴν προδοσίαν τοῦ Χριστοῦ, τὴν δε παρασκευὴν ἐσταύρωσαν αὐτόν· ὅθεν δὲν λέγομεν οὔτε ἀπόστολον οὔτε εὐαγγέλιον, ἀλλ' ἀντ' αὐτῶν λέγει ὁ ἱερεὺς τό, «Σοφία ὀρθοί, φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι·» δηλαδὴ ἐθυσιάσθη πρότερον ὁ Ἀμνός, καὶ τὸ ἀληθινὸν φῶς, ὁ Ἀμνὸς αὐτὸς τοῦ Θεοῦ, λάμπει εἰς ὅλους· Τελεῖται δὲ ἡ λειτουργία αὕτη καὶ εἰς ἄλλας ἡμέρας τῆς τεσσαρακοστῆς (πλὴν Σαββάτων καὶ Κυριακῶν,) ὅταν τελῆται μνήμη ἑορταζομένων ἁγίων.

Ἑρμηνεία τῆς λειτουργίας αὐτῆς.

Εἰς τὴν προσκομιδὴν τῆς Κυριακῆς, ἢ τοῦ Σαββάτου, ἀφ' οὗ περικόψῃ ὁ ἱερεὺς τὸν ἄρτον καὶ τὸν κεντήσῃ, περικόπτει τόσους ἄλλους, ὅσων θέλει λάβει ἀνάγκην ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος, καὶ λέγει εἰς ἕνα ἕκαστον τό, εἰς ἀνάμνησιν.... ὡς πρόβατον.... Θύεται... καὶ τό, εἷς τῶν στρατιωτῶν· κτλ. Εἶτα ἐγχέει ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ οἶνον καὶ ὕδωρ, λέγων τὰ συνήθη, καὶ καλύψας αὐτὰ ἄρχεται τῆς θείας λειτουργίας.

Ὅταν δὲ μέλλῃ νὰ σφραγίσῃ τοὺς ἄρτους ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ λέγει· ποίησον τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον, ἑνικῶς· διότι εἷς εἶνε ὁ Χριστός, καὶ ὄχι ὥς τινες λέγουσι, τοὺς ἄρτους τούτους· καὶ ὅτε μέλλει νὰ ὑψώσῃ, ὑψοῖ ὅλους ὁμοῦ, καὶ μελίζει τὸν προσκομιζόμενον πρῶτον ἄρτον, καὶ τίθησι τὴν μερίδα ἐν τῷ ἁγίῳ Ποτηρίῳ καὶ ἐγχέει καὶ τὸ ζέον· εἶτα, λαβὼν τὴν ἁγίαν λαβίδα μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρα, βάφει αὐτὴν ἐν τῷ ἁγίῳ αἵματι, καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν λαμβάνει ἕκαστον ἄρτον, καὶ ἐγγίζει σταυροειδῶς εἰς αὐτοὺς εἰς τὸ χάραγμα τοῦ Σταυροῦ πρὸς τὴν ψίχαν τὴν λαβίδα μετὰ τοῦ ἁγίου αἵματος βεβαμμένην· τὸ αὐτὸ δὲ ποιεῖ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἄρτους, ὅσους ἔχει, ἵνα λειτουργήσῃ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, καὶ τοὺς θέτει εἰς τὸ ἀρτοφόριον. Προκειμένου δὲ νὰ μεταλάβῃ ὁ ἱερεύς τινα ἐξ αὐτοῦ πρέπει νὰ λάβῃ μερίδα ἐκ τοῦ χαράγματος, ἔνθα ἐστὶ βεβαμμένος ὁ ἄρτος μετὰ τοῦ τιμίου αἵματος. Μὲ τμῆμα δὲ μόνον τοῦ ἁγίου ἄρτου δὲν πρέπει ποτὲ ὁ ἱερεὺς νὰ λειτουργήσῃ προηγιασμένην· διότι εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶνε ὁλόκληρος ὁ ἅγιος ἄρτος, ἵνα μελισθῇ.

Ὅταν δὲ τελῆται ἡ ἱερουργία, μετὰ τό, Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία, λέγεται τό, Δεῦτε προσκυνήσωμεν, ὁ Προοιμιακός, αἱ εὐχαὶ τοῦ λυχνικοῦ κατὰ τὰ διατεταγμένα, ἡ μεγάλη συναπτή, τά, Πρὸς Κύριον, καὶ ἐν ἑκάστῳ ἀντιφώνῳ γίνονται καὶ τρεῖς μικραὶ συναπταί. Ἅμα ἀρχίσῃ ἡ στιχολογία, ἔρχεται ὁ ἱερεὺς εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, λαμβάνει τὸν προηγιασμένον ἄρτον ἐκ τοῦ ἀρτοφορίου, θέτει αὐτὸν εἰς τὸ δισκάριον μετ' εὐλαβείας, βάλλει εἰς τὸ ἅγιον Ποτήριον οἶνον καὶ ὕδωρ, λέγων μόνον τό, δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων κτλ. καὶ οὐδὲν ἄλλο, καὶ καλύπτει αὐτὰ διὰ τοῦ δι' εὐχῶν.

Ἔπειτα ἀφ' οὗ ψαλῇ τὸ ἰδιόμελον, τὸ μαρτυρικόν, τὰ τρία προσόμοια τοῦ τριῳδίου, τὰ τοῦ μηναίου, τό, Δόξα, καὶ νῦν· εἰσοδεύει ὁ ἱερεὺς ἄνευ Εὐαγγελίου, ἐκτὸς ἐὰν εἶνε ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα Μαρτύρων, ἢ ἄλλη τις, καθὼς καὶ τὴν μεγάλην ἑβδομάδα, ὅτε εἰσοδεύει μὲ τὸ Εὐαγγέλιον. Κατόπιν, Φῶς ἱλαρόν, πρόσχωμεν, τὸ προκείμενον εἰς τὴν Γένεσιν, τὸ δεύτερον προκείμενον, καὶ μετὰ τοῦτο ἐκφωνεῖται ὑπὸ τοῦ διακόνου, ἢ τοῦ

ἀναγνώστου, τό, Κελεύσατε. Ὁ δὲ ἱερεὺς λαβὼν τῇ δεξιᾷ χειρὶ τὸ θυμιατὸν καὶ λαμπάδα ἵσταται ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης. καὶ σφραγίζων Σταυρὸν λέγει· Σοφία, ὀρθοί. Ἔπειτα, στραφεὶς πρὸς τὸν λαόν, λέγει Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσιν· εἶτα ὁ ἀναγνώστης· Παροιμιῶν τὸ ἀνάγνωσμα· καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, ψάλλει ὁ ἱερεὺς τό, Κατευθυνθήτω· μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὁποίου, θυμιᾷ, καὶ λέγει τοὺς στίχους, ἐν ᾧ ἐπαναλαμβάνουσι τοῦτο οἱ ἔξωθεν χοροί. Τελευταῖον δ' ἐπαναλαμβάνει τοῦτο καὶ αὐτὸς ὁ ἱερεὺς μέχρι τοῦ, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ αὐτὸς μὲν θυμιᾷ τὸν λαὸν ἐκ τῶν βημοθύρων, τὸ δέ, Ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου κλπ. ἀναπληροῦσιν οἱ χοροί· εἰς δὲ τὴν μεγάλην εἴσοδον ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ, ψάλλεται τό,

Νῦν αἱ Δυνάμεις κτλ.

Ὅταν δὲ μέλλῃ νὰ ὑψώσῃ τὸν ἅγιον ἄρτον δὲν ἀποκαλύπτει τὰ ἅγια, ἀλλὰ μὲ πολὺν φόβον εἰσάγει τὴν χεῖρά του, καὶ ἁπτόμενος τοῦ ἁγίου ἄρτου λέγει·

Πρόσχωμεν, τὰ προηγιασμένα ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Κοινωνικόν, Γεύσασθε καὶ ἴδετε κτλ.
Ἀντὶ τοῦ, Εἴδομεν τὸ φῶς· λέγεται τό,

Εὐλογήσω τὸν Κύριον κτλ.

(ἐλήφθη ἐκ τῆς Λειτ. φυλλάδας Βογιατζῆ)

Ὁ Διάκονος ἐξέρχεται τοῦ Βήματος, καὶ στὰς ἐν τῷ συνήθει τόπῳ του, προσκυνήσας δὲ τρίς, λέγει·

Εὐλόγησον, Δέσποτα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ὑψῶν τὸ Εὐαγγέλιον λέγει ἐκφώνως·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων·

(ποιῶν δ' ἐν τῷ λέγειν σταυρὸν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου). Ὁ Χορός·

Ἀμήν.

Μετὰ δὲ τὸν Προοιμιακὸν ψαλμόν, ὁ διάκονος ἐξελθὼν τοῦ βήματος λέγει τὰ ἑπόμενα Εἰρηνικά. Ὁ δὲ χορὸς τό,

Κύριε, ἐλέησον.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας, καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ Θεοφυλάκτων Βασιλέων ἡμῶν, παντὸς τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Στρατοπέδου αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ συμπολεμῆσαι καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, (ἢ Ἐκκλησίας) πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων,

νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριςῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σὺ Κύριε·

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα ἀναγινώσκονται τά, Πρὸς Κύριον κτλ. κάθισμα ΙΗʹ 18 τοῦ Ψαλτηρίου εἰς τρεῖς στάσεις.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ Αʹ ΣΤΑΣΕΩΣ,
ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε, οἰκτίρμον καὶ ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε, ἐνώτισαι τὴν προσευχὴν ἡμῶν, καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεως ἡμῶν. Ποίησον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθόν. Ὁδήγησον ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ σου, τοῦ πορεύεσθαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου. Εὔφρανον τὰς καρδίας ἡμῶν, εἰς τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον· διότι μέγας εἶ σύ, καὶ ποιῶν θαυμάσια· σὺ εἶ Θεὸς μόνος, καὶ οὐκ ἔστιν ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε· δυνατὸς ἐν ἐλέει, καὶ ἀγαθὸς ἐν ἰσχύϊ, εἰς τὸ βοηθεῖν, καὶ παρακαλεῖν, καὶ σώζειν πάντας τοὺς ἐλπίζοντας εἰς τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.

Μετὰ τό, Δόξα Πατρί, τῆς αʹ στάσεως τῶν ψαλμῶν λέγει ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς Παναγίας ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σὺ Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὸν τὸ κράτος, καὶ σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ Βʹ ΣΤΑΣΕΩΣ,
ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς.

Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς ἡμᾶς, μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς ἡμᾶς· ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ἰατρὲ καὶ θεραπευτὰ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὁδηγῶν ἡμᾶς ἐπὶ λιμένα θελήματός σου. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν καρδιῶν ἡμῶν, εἰς ἐπίγνωσιν τῆς σῆς ἀληθείας· καὶ δώρησαι ἡμῖν τὸ λοιπὸν τῆς πα-

ρούσης ἡμέρας εἰρηνικὸν καὶ ἀναμάρτητον, καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων σου.

Μετὰ τό, Δόξα Πατρί, τῆς β' στάσεως τῶν ψαλμῶν λέγει ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, (ὡς ἀνωτέρω).

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ Γ' ΣΤΑΣΕΩΣ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, μνήσθητι ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἀχρείων δούλων σου, ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι ἡμᾶς τὸ ἅγιον καὶ προσκυνητὸν ὄνομά σου, καὶ μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ἀπὸ τῆς προσδοκίας τοῦ ἐλέους σου· ἀλλὰ χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεός, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ ἀξίωσον ἡμᾶς ἀγαπᾷν καὶ φοβεῖσθαί σε ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ ποιεῖν ἐν πᾶσι τὸ θέλημά σου.

Μετὰ τό, Δόξα Πατρί, τῆς γ' στάσεως τῶν ψαλμῶν λέγει ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν. κλ. (ὡς ἀνωτέρω).

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Θεὸς τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Μετὰ τό, Κύριε ἐκέκραξα κτλ. ψάλλει ὁ χορὸς τὸ Ἰδιόμελον τῆς ἡμέρας δίς, τὸ Μαρτυρικόν, τὰ τρία προσόμοια τοῦ Τριῳδίου, καὶ τοῦ μηναίου ἕτερα τέσσαρα. Εἰς δὲ τὸ Δοξαστικὸν ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς σὺν τῷ διακόνῳ μετὰ τοῦ θυμιατοῦ, καὶ ποιεῖ εἴσοδον, ἐν ᾗ λέγει.

Ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Ἑσπέρας, καὶ πρωΐ, καὶ μεσημβρίας αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, εὐχαριστοῦμεν, καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, φιλάνθρωπε Κύριε. Κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ μὴ ἐκκλίνῃς τὰς καρδίας ἡμῶν εἰς λόγους, ἢ εἰς λογισμοὺς πονηρίας, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάντων τῶν θηρευόντων τὰς ψυχὰς ἡμῶν· ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, Κύριε, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, καὶ ἐπὶ σοὶ ἠλπίσαμεν· μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς τὴν εἴσοδον λέγει μυστικῶς·

Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ δὲ διάκονος ἐκφωνεῖ τό,

Σοφία, ὀρθοί.

Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς Γενέσεως, ὁ ἱερεὺς κρατῶν λαμπάδα καὶ τὸ θυμιατὸν μὲ τὴν δεξιάν του χεῖρα ποιεῖ σταυρὸν μετὰ τοῦ θυμιατοῦ καὶ τῆς λαμπάδος ἔμπροσθεν τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ ἐκφωνεῖ τό,

Σοφία, ὀρθοί.

Εἶτα ἐπιστρέφει πρὸς τὸν λαόν, ἐκφωνῶν τό,

Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν τῆς Παροιμίας, ψάλλει ὁ ἱερεὺς ἐκ τοῦ βήματος τό, Κατευθυνθήτω κτλ. ἅπαξ, καὶ ἐκ τῶν χορῶν ἀνὰ δύο, καὶ πάλιν ἐπαναλαμβάνει ὁ ἱερεὺς ψάλλων τό, Κατευθυνθήτω, θυμιάζει συνάμα τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὰς Εἰκόνας καὶ τὸν Λαόν· εἶτα ὁ χορὸς ψάλλει τὸ τέλος, τό, Ἔπαρσις τῶν χειρῶν μου κτλ.

Εἶτα λέγει τὴν Ἐκτενῆ ὁ διάκονος·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας ἡμῶν εἴπωμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Κύριε Παντοκράτορ, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΝΟΥΣ ΙΚΕΣΙΑΣ,

ἣν λέγει ὁ Ἱερεὺς μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὴν ἐκτενῆ ταύτην ἱκεσίαν πρόσδεξαι παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ ἐλέησον ἡμᾶς κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου· καὶ τοὺς οἰκτιρμούς σου κατάπεμψον ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, τὸν ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ δὲ διάκονος ἐκφώνως·

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (τοῦ δεῖνος.)

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, καὶ Μοναχῶν, καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν Ἀδελφότητος.

Ἔτι δεόμεθα ὑπερ τῶν μακαρίων καὶ ἀοιδίμων κτητόρων τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας (ἢ Μονῆς) ταύτης, καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν προαναπαυσαμένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε κειμένων, καὶ ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξων.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἐλέους, ζωῆς, εἰρήνης, ὑγείας, σωτηρίας, ἐπισκέψεως, συγχωρήσεως, καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ, πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, ἐνοριτῶν, ἐπιτρόπων καὶ συνδρομητῶν τοῦ ἁγίου Ναοῦ τούτου.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων, καὶ καλλιεργούντων ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ πανσέπτῳ Ναῷ τούτῳ, κοπιώντων, ψαλλόντων, καὶ ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ μέγα καὶ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει ὁ ἱερεὺς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου ἀντιμινσίου.

Ὁ δὲ διάκονος·

Εὔξασθε οἱ κατηχούμενοι τῷ Κυρίῳ.

Οἱ πιστοὶ ὑπερ τῶν κατηχουμένων δεηθῶμεν.

Ἵνα ὁ Κύριος αὐτοὺς ἐλεήσῃ.

Κατηχήσῃ αὐτοὺς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς δικαιοσύνης.

Ἑνώσῃ αὐτοὺς τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ Καθολικῇ καὶ Ἀποστολικῇ Ἐκκλησίᾳ.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ κατηχούμενοι, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

ΕΥΧΗ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΟΥΜΕΝΩΝ,

πρὸ τοῦ ἁπλωθῆναι τὸ Εἰλητόν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Ὁ Θεὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κτίστης καὶ δημιουργὸς τῶν ἁπάντων, ὁ πάντας θέλων σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς δούλους σου τοὺς κατηχουμένους, καὶ λύτρωσαι αὐτοὺς τῆς παλαιᾶς πλάνης, καὶ τῆς μεθοδείας τοῦ ἀντικειμένου· καὶ προσκάλεσαι αὐτοὺς εἰς τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, φωτίζων αὐτῶν τὰς ψυχάς, καὶ τὰ σώματα, καὶ συγκαταριθμῶν αὐτοὺς τῇ λογικῇ σου ποίμνῃ, ἐφ' ἣν τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον ἐπικέκληται.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ἵνα καὶ αὐτοὶ σὺν ἡμῖν δοξάζωσι τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἐξαπλοῖ τὸ εἰλητὸν συγχρόνως.

Ὁ δὲ διάκονος·

Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι προέλθετε· ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε· μή τις τῶν κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί. Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ταῦτα μόνα λέγονται μέχρι τῆς Τρίτης τῆς δ' ἑβδομάδος τῶν Νηστειῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς Τετάρτης τῆς Μεσονηστίμου, μετὰ τό, Ἵνα καὶ αὐτοί, κτλ. λέγονται παρὰ τοῦ διακόνου καὶ τὰ ἑπόμενα·

Ὅσοι κατηχούμενοι προέλθετε· οἱ κατηχούμενοι προέλθετε. Ὅσοι πρὸς τὸ φώτισμα, προέλθετε· εὔξασθε οἱ πρὸς τὸ φώτισμα· τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Οἱ πιστοὶ ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φώτισμα εὐτρεπιζομένων ἀδελφῶν, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν στηρίξῃ αὐτοὺς καὶ ἐνδυναμώσῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Φωτίσῃ αὐτοὺς φωτισμῷ γνώσεως καὶ εὐσεβείας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καταξιώσῃ αὐτοὺς ἐν καιρῷ εὐθέτῳ τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν·

Ἀναγεννήσῃ αὐτοὺς δι' Ὕδατος καὶ Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Χαρίσηται αὐτοῖς τὴν τελειότητα τῆς Πίστεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Συγκαταριθμήσῃ αὐτοὺς τῇ ἁ-

γίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐκλεκτῇ ποίμνῃ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Σῶσον, ἐλέησον, ἀντιλαβοῦ, καὶ διαφύλαξον αὐτούς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Οἱ πρὸς τὸ φώτισμα, τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

ΕΥΧΗ

ὑπὲρ τῶν πρὸς τὸ ἅγιον φώτισμα εὐτρεπιζομένων, λεγομένη ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Μεσονηστίμου παρὰ τοῦ ἱερέως μυστικῶς·

Ἐπίφανον, Δέσποτα, τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς πρὸς τὸ ἅγιον φώτισμα εὐτρεπιζομένους καὶ ἐπιποθοῦντας τὸν τῆς ἁμαρτίας μολυσμὸν ἀποτινάξασθαι· καταύγασον αὐτῶν τὴν διάνοιαν, βεβαίωσον αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει· στήριξον ἐν ἐλπίδι· τελείωσον ἐν ἀγάπῃ· μέλη τίμια τοῦ Χριστοῦ σου ἀνάδειξον, τοῦ δόντος ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἶτα ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Ὅσοι πρὸς τὸ φώτισμα προέλθετε· οἱ πρὸς τὸ φώτισμα προέλθετε.

Ὅσοι κατηχούμενοι, προέλθετε· μή τις τῶν κατηχουμένων. Ὅσοι πιστοί.

Ἔτι καὶ ἔτι ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἕως ὧδε τὰ ἀπὸ τῆς Τετάρτης τῆς Μεσονηστίμου.

ΕΥΧΗ ΠΙΣΤΩΝ Α',

μετὰ τὸ ἁπλωθῆναι τὸ εἰλητὸν ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ αἰνετός, ὁ τῷ ζωοποιῷ τοῦ Χριστοῦ σου θανάτῳ εἰς ἀφθαρσίαν ἡμᾶς ἐκ φθορᾶς μεταστήσας· σὺ πάσας ἡμῶν τὰς αἰσθήσεις τῆς ἐμπαθοῦς νεκρώσεως ἐλευθέρωσον, ἀγαθὸν ταύταις ἡγεμόνα τὸν ἔνδοθεν λογισμὸν ἐπιστήσας· καὶ ὀφθαλμὸς μὲν ἀπέσω παντὸς πονηροῦ βλέμματος, ἀκοὴ δὲ λόγοις ἀργοῖς ἀνεπίβατος, ἡ δὲ γλῶσσα καθαρευέτω ῥημάτων ἀπρεπῶν. Ἅγνισον ἡμῶν τὰ χείλη τὰ αἰνοῦντά σε, Κύριε· τὰς χεῖρας ἡμῶν ποίησον, τῶν μὲν φαύλων ἀπέχεσθαι πράξεων, ἐνεργεῖν δὲ μόνα τὰ σοὶ εὐάρεστα, πάντα ἡμῶν τὰ μέλη καὶ τὴν διάνοιαν τῇ σῇ κατασφαλιζόμενος χάριτι.

Ὁ διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι. Σοφία.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΕΥΧΗ ΠΙΣΤΩΝ Β',

ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Δέσποτα ἅγιε, ὑπεράγαθε, δυσωποῦμέν σε τὸν ἐν ἐλέει πλούσιον, ἵλεον γενέσθαι ἡμῖν τοῖς ἁ-

μαρτωλοῖς, καὶ ἀξίους ἡμᾶς ποιῆσαι τῆς ὑποδοχῆς τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦ Βασιλέως τῆς δόξης. Ἰδοὺ γὰρ τὸ ἄχραντον αὐτοῦ Σῶμα, καὶ τὸ ζωοποιὸν Αἷμα, κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν εἰσπορευόμενα, τῇ μυστικῇ ταύτῃ προτίθεσθαι μέλλει Τραπέζῃ, ὑπὸ πλήθους Στρατιᾶς οὐρανίου ἀοράτως δορυφορούμενα, ὧν τὴν μετάληψιν ἀκατάκριτον ἡμῖν δώρησαι· ἵνα, δι' αὐτῶν τὸ τῆς διανοίας ὄμμα καταυγαζόμενοι, υἱοὶ φωτὸς καὶ ἡμέρας γενώμεθα.

Ὁ δὲ διάκονος ἐκφώνως·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι. Σοφία.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Κατα τὴν δωρεὰν τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορὸς τό, Ἀμήν.

Καὶ ψάλλεται ὑπὸ τοῦ χοροῦ ἀντὶ τοῦ χερουβικοῦ τὸ ἑπόμενον, ὅπερ ἀναγινώσκει καὶ ὁ ἱερεὺς μυστικῶς (ἐκ γ'.)

Νῦν αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, σὺν ἡμῖν ἀοράτως λατρεύουσιν· ἰδοὺ γὰρ εἰσπορεύεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης. (Ὁ δὲ διάκονος).

Ἰδοὺ θυσία μυστικὴ τετελειωμένη δορυφορεῖται· πίστει καὶ πόθῳ προσέλθωμεν, ἵνα μέτοχοι ζωῆς αἰωνίου γενώμεθα. Ἀλληλούϊα

Τοῦ Χερουβικοῦ ψαλλομένου, ὁ ἱερεὺς θυμιᾷ τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, τὸ ἱερατεῖον, εἶτα ἵσταται εἰς τὴν ὡραίαν πύλην θυμιάζων κατὰ τὰ διατεταγμένα καὶ λέγων καθ' ἑαυτὸν τό, Δεῦτε προσκυνήσωμεν (ἐκ γ'.) τὸν Ν'. ψαλμόν, καὶ φθάσας εἰς τὸν στίχον «Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν κτλ.» εἰσέρχεται εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα καὶ προσκυνήσαντες μετὰ τοῦ διακόνου ἔρχονται εἰς τὴν ὡραίαν πύλην, καὶ λαβόντες συγχώρησιν παρὰ τοῦ λαοῦ ἀπέρχονται εἰς τὴν πρόθεσιν καὶ λαμβάνοντες τὰ ἅγια κατὰ τὰ διατεταγμένα οὐδὲν λέγουσιν εἰμὴ τό, δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν κτλ. μυστικῶς· καὶ εἰσοδεύοντες οὐδὲν λέγουσι, μόνον τό, δι' εὐχῶν κτλ. καθ' ἑαυτούς· εἰσέρχονται εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν καὶ ἀποθέτει ὁ ἱερεὺς τὰ ἅγια καὶ ἀποκαλύπτει αὐτά, καὶ τὰ μὲν καλύμματα ἀποθέτει εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τῆς ἁγίας Τραπέζης, καὶ λαβὼν τὸν ἀέρα μόνον καὶ θυμιάσας αὐτὸν σκεπάζει δι' αὐτοῦ τὰ ἅγια, εἶτα θυμιάσας αὐτὰ λέγει τὸ τέλος τοῦ Ν'. ψαλμοῦ, «Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους·» καὶ ἀσπασάμενος τὰ ἅγια λέγει τό, δι' εὐχῶν κτλ. ὁ δὲ διάκονος ἐξελθὼν τοῦ βήματος λέγει τὴν ἐκτενῆ·

Πληρωσωμεν τὴν ἑσπερινὴν δέησιν ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὑπὲρ τῶν προτεθέντων, καὶ προαγιασθέντων τιμίων Δώρων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

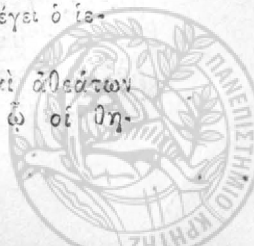
Ὅπως ὁ φιλάνθρωπος Θεὸς ἡμῶν, ὁ προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ νοερὸν αὐτοῦ Θυσιαστήριον, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς, ἀντικαταπέμψῃ ἡμῖν τὴν θείαν χάριν, καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΕΥΧΗ

μετὰ τὴν ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ τῶν θείων δώρων ἀπόθεσιν, ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς μυστικῶς.

Ὁ τῶν ἀρρήτων καὶ ἀθεάτων Μυστηρίων Θεός, παρ' ᾧ οἱ θη-

σαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως οἱ ἀπόκρυφοι· ὁ τὴν διακονίαν τῆς Λειτουργίας ταύτης ἀποκαλύψας ἡμῖν, καὶ θέμενος ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς, διὰ τὴν πολλήν σου φιλανθρωπίαν, εἰς τὸ προσφέρειν σοι δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· Αὐτός, ἀόρατε Βασιλεῦ, ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα, ἔνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός, ἔπιδε ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου, τοὺς τῷ ἁγίῳ σου τούτῳ Θυσιαστηρίῳ, ὡς τῷ χερουβικῷ σου παρισταμένους Θρόνῳ, ἐφ' ᾧ ὁ Μονογενής σου Υἱός, καὶ Θεὸς ἡμῶν, διὰ τῶν προκειμένων φρικτῶν ἐπαναπαύεται Μυστηρίων· καὶ πάσης ἡμᾶς καὶ τὸν πιστόν σου λαὸν ἐλευθερώσας ἀκαθαρσίας, ἁγίασον ἡμῶν πάντων τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα ἁγιασμῷ ἀναφαιρέτῳ· ἵνα ἐν καθαρῷ συνειδότι, ἀνεπαισχύντῳ προσώπῳ, πεφωτισμένῃ καρδίᾳ, τῶν θείων τούτων μεταλαμβάνοντες ἁγιασμάτων, καὶ ὑπ' αὐτῶν ζωοποιούμενοι, ἑνωθῶμεν αὐτῷ τῷ Χριστῷ σου, τῷ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν, τῷ εἰπόντι· Ὁ τρώγων μου τὴν Σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ Αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ· ὅπως, ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν καὶ ἐμπεριπατοῦντος τοῦ Λόγου σου, Κύριε, γενώμεθα ναὸς τοῦ παναγίου καὶ προσκυνητοῦ σου Πνεύματος, λελυτρωμένοι πάσης διαβολικῆς μεθοδείας ἐν πράξει, ἢ λόγῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν ἐνεργουμένης, καὶ τύχωμεν τῶν ἐπηγγελμένων ἡμῖν ἀγαθῶν, σὺν πᾶσι τοῖς Ἁγίοις σου, τοῖς ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστήσασιν.

Ὁ δὲ διάκονος ἐκφώνως·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἑσπέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ χορός· Παράσχου, Κύριε·

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ μετανοίᾳ ἐκτελέσαι, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν, τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ Βήματος τοῦ Χριστοῦ, αἰτησώμεθα.

Τὴν ἑνότητα τῆς Πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν, Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ χορός· Σὺ Κύριε.

Ὁ ἱερεὺς ἐκφώνως·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσπο-

τα, μετὰ παῤῥησίας ἀκατακρίτως, τολμᾷν ἐπικαλεῖσθαι σὲ τὸν ἐπουράνιον Θεὸν Πατέρα, καὶ λέγειν.

Ὁ Λαὸς τό,

Πάτερ ἡμῶν, κτλ.

Ὁ ἱερεύς·

Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα·

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Ὁ ἱερεὺς κλινόμενος ἐπεύχεται μυστικῶς·

Ὁ Θεός, ὁ μόνος ἀγαθὸς καὶ εὔσπλαγχνος, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, ἔπιδε εὐσπλάγχνῳ ὄμματι ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου, καὶ φύλαξον αὐτόν, καὶ ἀξίωσον πάντας ἡμᾶς ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ζωοποιῶν σου τούτων Μυστηρίων· σοὶ γὰρ τὰς ἑαυτῶν ὑπεκλίναμεν κεφαλάς, ἀπεκδεχόμενοι τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Χάριτι, καὶ οἰκτιρμοῖς, καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ ἱερεὺς μυστικῶς·

Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἁγιάσαι ἡμᾶς, ὁ ἄνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος, καὶ ὧδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου Σώματός σου, καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ Λαῷ.

Ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ·

Πρόσχωμεν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς δὲν ἀποκαλύπτει τὸν ἀέρα ἐνῷ εἶνε κεκαλυμμένα τὰ ἅγια, ἀλλὰ θέτων τὰς χεῖράς του μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ εὐλαβείας ὑψοῖ τὸν ἅγιον ἄρτον λέγων μεγαλοφώνως·

Τὰ προηγιασμένα Ἅγια τοῖς ἁγίοις.

Εἶτα ἀποκαλύπτει τὰ ἅγια καὶ μελίζει τὸν ἅγιον ἄρτον λέγων τό,

Δι' εὐχῶν τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Καὶ κατατάττει τὰ τέσσαρα τμήματα ταῦτα σταυροειδῶς ἐν τῷ ἁγίῳ Δισκαρίῳ οὕτως

	ΙΣ	
ΝΙ		ΚΑ
	ΧΣ	

καὶ λαβὼν ἓν τμῆμα τὸ ἔχον ΙΣ ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ ἁγίου Ποτηρίου, λέγοντος τοῦ διακόνου·

Πλήρωσον, Δέσποτα, τὸ ἅγιον Ποτήριον.

Καὶ ῥίπτει τὸ τεμάχιον ἐντὸς τοῦ ἁγίου ποτηρίου λέγων·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων κτλ.

Ὁ διάκονος·

Εὐλόγησον, Δέσποτα, τὴν ζέσιν.

Ὁ δὲ ἱερεὺς εὐλογῶν λέγει·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων κτλ.

Τοῦ δὲ διακόνου ἐκχέοντος ἐν τῷ ἁγίῳ ποτηρίῳ σταυροειδῶς, λέγει ὁ ἱερεὺς

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων κτλ.

Εἶτα ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ διάκονος ἀναγινώσκει τὰς πρὸ τῆς Μεταλήψεως εὐχὰς ταύτας·

Πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ Ναοῦ σου παρέστηκα, καὶ τῶν δεινῶν λογισμῶν οὐκ ἀφίσταμαι· ἀλλὰ σύ, Χριστὲ ὁ Θεός, ὁ Τελώνην δικαιώσας, καὶ Χαναναίαν ἐλεήσας, καὶ τῷ Ληστῇ Παραδείσου πύλας ἀνοίξας, ἄνοιξόν μοι τὰ σπλάγχνα τῆς φιλανθρωπίας σου, καὶ δέξαι με προσερχόμενον καὶ ἁπτόμενόν σου, ὡς τὴν Πόρνην καὶ τὴν Αἱμόῤῥουν· ἡ μὲν γὰρ τοῦ κρασπέδου σου ἁψαμένη, εὐχερῶς τὴν ἴασιν ἔλαβεν· ἡ δὲ τοὺς σοὺς ἀχράντους πόδας κρατήσασα, τὴν λύσιν τῶν ἁμαρτημάτων ἐκομίσατο. Ἐγὼ δὲ ὁ ἐλεεινός, ὅλον σου τὸ Σῶμα τολμῶν δέξασθαι, μὴ καταφλεχθείην· ἀλλὰ δέξαι με, ὥσπερ ἐκείνας, καὶ φώτισόν μου τὰ τῆς ψυχῆς αἰσθητήρια, καταφλέγων μου τὰ τῆς ἁμαρτίας ἐγκλήματα· πρεσβείαις τῆς ἀσπόρως τεκούσης σε, καὶ τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων· ὅτι εὐλογητὸς εἶ, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι σὺ εἶ ἀληθῶς ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. Ἔτι πιστεύω, ὅτι τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ ἄχραντον Σῶμά σου, καὶ τοῦτο αὐτό ἐστι τὸ τίμιον Αἷμά σου. Δέομαι οὖν σου· Ἐλέησόν με, καὶ συγχώρησόν μοι τὰ παραπτώματά μου, τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν ἔργῳ, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ· καὶ ἀξίωσόν με ἀκατακρίτως μετασχεῖν τῶν ἀχράντων σου Μυστηρίων, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Ἀμήν.

Ἐρχόμενος δὲ μεταλαβεῖν, λέγε καθ' ἑαυτὸν τοὺς παρόντας στίχους.

Ιδού, βαδίζω πρὸς θείαν Κοινωνίαν.

Πλαστουργέ, μὴ φλέξῃς με τῇ μετουσίᾳ.

Πῦρ γὰρ ὑπάρχεις τοὺς ἀναξίους φλέγον.

Ἀλλ' οὖν κάθαρον ἐκ πάσης με κηλῖδος.

Εἶτα τὸ τροπάριον.

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ, σήμερον Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνόν με παράλαβε· οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἴπω· οὐ φίλημά σοι δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας· ἀλλ' ὡς ὁ Ληστὴς ὁμολογῶ σοι· Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου.

Εἶτα πάλιν τοὺς παρόντας στίχους.

Θεουργὸν Αἷμα φρῖξον, ἄνθρωπε, βλέπων.

Ἄνθραξ γάρ ἐστι τοὺς ἀναξίους φλέγων.

Θεοῦ τὸ Σῶμα, καὶ θεοῖ με καὶ τρέφει.

Θεοῖ τὸ πνεῦμα, τὸν δὲ νοῦν τρέφει ξένως.

Καὶ τὰ τροπάρια ταῦτα.

Ἔθελξας πόθῳ με, Χριστέ, καὶ ἠλλοίωσας τῷ θείῳ σου ἔρωτι· ἀλλὰ κατάφλεξον πυρὶ ἀΰλῳ τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ ἐμπλησθῆναι τῆς ἐν σοὶ τρυφῆς καταξίωσον.

ινα τὰς δύο σκιρτῶν μεγαλύνω, Ἀγαθέ, παρουσίας σου.

Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν Ἁγίων σου, πῶς εἰσελεύσομαι ὁ ἀνάξιος; ἐὰν γὰρ τολμήσω συνεισελθεῖν εἰς τὸν νυμφῶνα, ὁ χιτὼν με ἐλέγχει, ὅτι οὐκ ἔστι τοῦ γάμου, καὶ δέσμιος ἐκβαλοῦμαι ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων. Καθάρισον, Κύριε, τὸν ῥύπον τῆς ψυχῆς μου, καὶ σῶσόν με ὡς φιλάνθρωπος.

Καὶ πάλιν·

Τοῦ δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ...

Καὶ προσερχόμενος ὁ ἱερεὺς ἵνα κοινωνήσῃ λέγει τῷ διακόνῳ·

Ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ συγχώρησόν μοι τῷ ἀναξίῳ ἱερεῖ.

Καὶ λαμβάνων συγχώρησιν λέγει τό·

Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με. (ἐκ γ΄.)

Καὶ πλησιάσας εἰς τὰ ἅγια μετὰ φόβου καὶ τρόμου λαμβάνει ἓν τμῆμα ἐκ τοῦ ἁγίου ἄρτου καὶ λέγει·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων κτλ.

Καὶ μεταλαβὼν τοῦτο λέγει τό,

Ἀμήν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀπομασήσῃ τὸ ἅγιον Σῶμα καὶ καταπίῃ, λαμβάνει τὸ κάλυμμα, καὶ καλῶς ἐπιστηρίξας ὑπὸ τὸν πώγωνά του εὐθὺς πιάνει μὲ τὴν δεξιὰν χεῖρά του σὺν τῷ καλύμματι τὸ ἅγιον ποτήριον, καὶ κοινωνίσας ἐξ αὐτοῦ τοῦ τιμίου αἵματος ἐκ γ΄ λέγει·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων κτλ.

Εἶτα, ἀποσπογγίσας τό τε ἅγιον ποτήριον καὶ τὰ ἑαυτοῦ χείλη, ἀσπάζεται αὐτό, λέγων·

Τοῦτο ἥψατο τῶν χειλέων μου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας μου, καὶ τὰς ἁμαρτίας μου περικαθαριεῖ.(α)

Εἶτα τὴν παροῦσαν εὐχήν.

Εὐχαριστοῦμέν σοι τῷ Σωτῆρι τῶν ὅλων Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν οἷς παρέσχου ἡμῖν ἀγαθοῖς, καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· καὶ δεόμεθά σου, Δέσποτα φιλάνθρωπε, φύλαξον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων σου· καὶ δὸς ἡμῖν μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς ἐπαξίως μετέχειν τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς φωτισμὸν ψυχῆς καὶ σώματος, εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν.

Εἶτα δὲ ἀφίνων τὸ ἅγιον ποτήριον λαμβάνει τὸ ἅγιον δισκάριον σὺν τῇ μούσᾳ μὲ τὴν ἀριστερὰν χεῖρά του, καὶ μὲ τοὺς δύο δακτύλους τῆς δεξιᾶς βάζει τὰ τμήματα τοῦ ἁγίου σώματος, καὶ λέγει·

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων κτλ.

Εἶτα κτυπᾷ σταυροειδῶς μὲ τὸν Ἀστερίσκον εἰς τὸ Δισκάριον διὰ νὰ κάμῃ τέλος τοῦ Κοινωνικοῦ ὁ ψάλτης, ὁ δὲ διάκονος ἀνοίγων τὰ βημόθυρα λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον Ποτήριον, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ὡραίαν Πύλην θεωρῶν πρὸς τὸν Λαόν, καὶ λέγει·

Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως, καὶ ἀγάπης προσέλθετε.

Εἶτα εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς λέγει·

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου.

Ὁ δὲ χορὸς τό,

Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ

(α) Μετὰ τὴν μετάληψιν τοῦ θείου Σώματος, καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, προσκαλεῖ τὸν διάκονον λέγων· ἱεροδιάκονε, πρόσελθε, κτλ. (ὅρα σημείωσιν ἐν σελ. 52)

καιρῷ· διὰ παντὸς ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου. Ἄρτον Οὐράνιον, καὶ ποτήριον ζωῆς γεύσασθε, καὶ ἴδετε, ὅτι Χριστὸς ὁ Κύριος. Ἀλληλούϊα. (ἐκ γ'.)

Εἶτα ἀποθέτει τὸ ἅγιον Ποτήριον ἐν τῇ ἁγίᾳ Τραπέζῃ, καὶ λαβὼν τὸ θυμίαμα τὸν θυμιάζει τρίς, λέγων μυστικῶς·

Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανούς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου. (ἐκ γ'.)

Καὶ ὁ μὲν διάκονος λαμβάνων παρὰ τοῦ ἱερέως τὸ ἅγιον δισκάριον σὺν τοῖς λοιποῖς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ ἀποθέτει αὐτά. Ὁ δὲ ἱερεύς, λαβὼν τὸ ἅγιον Ποτήριον, λέγει μυστικῶς·

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν,

Θεωρῶν δὲ πρὸς τὸν λαὸν ἐκφωνεῖ·

Πάντοτε· νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εὐθὺς ἀπέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, ἀφίνει τὸ ἅγιον ποτήριον, ἐπιστρέφει εἰς τὴν ἁγίαν Τράπεζαν, διπλώνει τὸ ἀντιμίνσιον, ὁ δὲ διάκονος λέγει μεγαλοφώνως ἔμπροσθεν τῆς εἰκόνος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

Ὀρθοὶ μεταλαβόντες τῶν θείων, ἁγίων, ἀχράντων, ἀθανάτων, ἐπουρανίων, καὶ ζωοποιῶν, φρικτῶν τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων, ἀξίως εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τὴν ἑσπέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐνταῦθα λαμβάνει τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, ποιεῖ σταυρὸν ἐπάνω τοῦ Ἀντιμινσίου, καὶ τὸ ἀφίνει. Εἶτα ἀτενίζων πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Ἐν εἰρήνῃ προέλθωμεν.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορός· Κύριε ἐλέησον, (γ'.) Δέσποτα ἅγιε, εὐλόγησον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἀναγινώσκει μεγαλοφώνως τὴν ὀπισθάμβωνον εὐχὴν ταύτην κατὰ τὰ διατεταγμένα.

Δέσποτα Παντοκράτορ, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας· ὁ διὰ τὴν ἄφατόν σου πρόνοιαν, καὶ πολλὴν ἀγαθότητα, ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας, πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, πρὸς ἐγκράτειαν παθῶν, πρὸς ἐλπίδα ἀναστάσεως· ὁ διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν πλάκας χειρίσας τὰ Θεοχάρακτα γράμματα τῷ θεράποντί σου Μωσεῖ, παράσχου καὶ ἡμῖν, Ἀγαθέ, τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίσασθαι, τὸν δρόμον τῆς Νηστείας ἐκτελέσαι, τὴν πίστιν ἀδιαίρετον τηρῆσαι, τὰς κεφαλὰς τῶν ἀοράτων δρακόντων συνθλάσαι, νικητάς τε τῆς ἁμαρτίας ἀναφανῆναι, καὶ ἀκατακρίτως φθάσαι προσκυνῆσαι καὶ τὴν ἁγίαν Ἀνάστασιν. Ὅτι ηὐλόγηται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός· Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον κτλ. ἐκ γ΄.

Καὶ ταὐτοχρόνως ὁ ἱερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὴν ἁγίαν Πρόθεσιν καὶ ἀναγινώσκει μυστικῶς τὴν εὐχὴν ταύτην·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἀγαγὼν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους ἡμέρας ταύτας, καὶ κοινωνοὺς ἡμᾶς ποιήσας τῶν φρικτῶν σου Μυστηρίων, σύναψον τῇ λογικῇ σου ποίμνῃ, καὶ κληρονόμους ἀνάδειξον τῆς Βασιλείας σου, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ χορὸς τό, Κύριε ἐλέησον.

Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐξερχόμενος εὐλογεῖ τὸν λαόν, λέγων·

Εὐλογία Κυρίου καὶ ἔλεος ἔλθοι ἐφ' ἡμᾶς, τῇ αὐτοῦ θείᾳ χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ, πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Δόξα σοι Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι.

Ὁ λαός· Δόξα· καὶ νῦν. Κύριε ἐλέησον, Δέσποτα ἅγιε εὐλόγησον.

Καὶ ὁ ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν οὕτως·

Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου, Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας. Δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Προστασίαις τῶν τιμίων ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων. Τοῦ τιμίου, ἐνδόξου, Προφήτου Προδρόμου, καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων. Τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν καὶ οἰκουμενικῶν Διδασκάλων καὶ Ἱεραρχῶν, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου, Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας· Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις, Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος τοῦ θαυματουργοῦ. Τῶν Ἁγίων ἐνδόξων μεγάλων Μαρτύρων, Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου, Θεοδώρων Τίρωνος καὶ Στρατηλάτου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων ἱερομαρτύρων Χαραλάμπους καὶ Ἐλευθερίου. Τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ καλλινίκων Μαρτύρων. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου Πάππα Ῥώμης. Τοῦ ἁγίου (τοῦ Ναοῦ). Τῶν Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν. Τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης. Τοῦ ἁγίου (τῆς ἡμέρας), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς Ἀγαθὸς καὶ Φιλάνθρωπος, καὶ Ἐλεήμων Θεός.

Εἶτα ὁ χορὸς ἀναγινώσκει τοὺς δύο ψαλμούς· τό,

Εὐλογήσω τὸν Κύριον .... καί,

Ὑψώσω σε, ὁ Θεός μου, ὁ Βασιλεύς μου κτλ.

(ὅρα ἐν τῷ Ὡρολογίῳ σελ. 104—107).

Μετὰ δὲ τὴν μεγάλην ἀπόλυσιν καὶ διανομὴν τοῦ ἀντιδώρου κλπ. λέγει τό,

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων κτλ.

Εἶτα τὴν Εὐχαριστίαν τῆς Μεταλήψεως· ὅρα εἰς τὴν Λειτουργίαν τοῦ Χρυ-

.οστόμου σελ. 56—58. τό, Νῦν ἀπολύεις· τό, Τρισάγιον, καὶ κτλ. Ἔπειτα τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἦχος δ'. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τῆς Ῥώμης τὸν πρόεδρον, Μυσταγωγὸν Ἱερόν, διάδοχον Πέτρου τε, τοῦ Κορυφαίου σοφόν, Γρηγόριον μύστην τε, τῆς Προηγιασμένης, Λειτουργίας ἐν ὕμνοις, πάντες ἀνευφημοῦμεν, τὸν Διάλογον πόθῳ· πρεσβεύει γὰρ ἀπαύστως Χριστῷ, εἰς τὸ σωθῆναι ἡμᾶς.

Κοντάκιον τοῦ αὐτοῦ, ἦχος δ'.

Ἐπεφάνης σήμερον.

Τὸν σοφὸν Γρηγόριον, τὸν Ῥώμης Πάππαν, Λειτουργίας θείας τε, Μυσταγωγὸν ὑφηγητήν, ἡγιασμένον τιμήσωμεν νῦν ἐπαξίως, τὸν θεῖον Διάλογον.

Εἶτα τό, Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δόξα, καὶ νῦν. Τὴν τιμιωτέραν κτλ. Καὶ ποιεῖ μικρὰν ἀπόλυσιν οὕτως·

Δόξα σοι Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, δόξα σοι· Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου καὶ Παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός· τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τῶν ἁγίων καὶ δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης. Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου Πάππα Ῥώμης καὶ πάντων σου τῶν ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων κλπ.

Εἶτα προσκυνήσαντες, καὶ εὐχαριστήσαντες τῷ Θεῷ ἐπὶ πᾶσιν, ἐξέρχονται.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΣΙΜΟΥ ΤΡΙΣΑΓΙΟΥ.

Ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸν Εὐλογητὸν λέγε τό, Τρισάγιον, Δόξα Πατρί. Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστιν κτλ. Καὶ ἔπειτα ψάλλει τὰ τροπάρια ταῦτα. Ἦχος δ'.

Μετὰ πνευμάτων δικαίων, τετελειωμένων, τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, Σῶτερ ἀνάπαυσον, φυλάττων αὐτὴν εἰς τὴν μακαρίαν ζωήν, τὴν παρὰ σοῦ φιλάνθρωπε.

Εἰς τὴν κατάπαυσίν σου Κύριε, ὅπου πάντες οἱ Ἅγιοί σου ἀναπαύονται, ἀνάπαυσον, Κύριε, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, ὅτι μόνος ὑπάρχεις ἀθάνατος.

Δόξα Πατρί.

Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταβὰς εἰς ᾅδην, καὶ τὰς ὀδύνας λύσας τῶν πεπεδημένων· αὐτὸς καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου, Σῶτερ, ἀνάπαυσον.

Καὶ νῦν, Θεοτοκίον.

Ἡ μόνη ἁγνὴ καὶ ἄχραντος Παρθένος, ἡ Θεὸν ἀσπόρως κυήσασα, πρέσβευε τοῦ ἐλεηθῆναι τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου.

Ὁ διάκονος ἢ ὁ ἱερεύς·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου, ἐπάκουσον, καὶ ἐλέησον.

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως καὶ συγχωρήσεως τῆς ψυχῆς τοῦ κεκοιμημένου δούλου τοῦ Θεοῦ

(τοῦδε), καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται. Τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ ἄφεσιν τῶν αὐτοῦ ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεύς·

Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταπατήσας, τὸν δὲ διάβολον καταργήσας, καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος· Αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου (τοῦδε), καὶ τάξον αὐτὴν ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα, ὀδύνη, λύπη, καὶ στεναγμός· πᾶν ἁμάρτημα, τὸ παρ' αὐτοῦ πραχθὲν ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται, καὶ οὐχ ἁμαρτήσει· σὺ γὰρ μόνος, Κύριε, ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ λόγος σου ἀλήθεια.

Ὁ διάκονος·

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ ἱερεύς·

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου σου (τοῦδε), Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Δόξα, καὶ νῦν. Καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Δόξα σοι Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡ ἐλπὶς ἡμῶν δόξα σοι.

Ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων ἐξουσιάζων ὡς Θεός, καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων, τῶν ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν, τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου τετραημέρου φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου, καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ἐξ ἡμῶν μεταστάντος δούλου σου (δεῖνος) ἐν σκηναῖς δικαίων τάξαι, ἐν κόλποις Ἀβραὰμ ἀναπαῦσαι, καὶ μετὰ δικαίων συναριθμῆσαι, καὶ ἡμᾶς ἐλεῆσαι, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός. Δι' εὐχῶν. κτλ.

Αἴτησις γινομένη κατὰ τὰ Σάββατα τῶν ψυχῶν.

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, δεόμεθά σου ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον. Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ μακαρίας μνήμης καὶ αἰωνίου ἀναπαύσεως πάντων τῶν κεκοιμημένων εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, Βασιλέων, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, Ἱερομονάχων, Ἱεροδιακόνων, Μοναχῶν, μοναζουσῶν, πατέρων, προπατόρων, πάππων καὶ προπάππων ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχά-

των· καὶ ὑπὲρ τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα ἑκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον. Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐτῶν, ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται· τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ, τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καὶ ἄφεσιν τῶν ἑαυτοῖς ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπαυσις (ὡς ἀνωτέρω).

Νεκρώσιμος ἀκολουθία κατὰ τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα.

Ψάλλεται τό, Χριστὸς ἀνέστη, μέχρι τοῦ Ναοῦ. Εἶτα, Εὐλογητός, καὶ τό, Χριστὸς ἀνέστη ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἅπαξ καὶ ἀνὰ μίαν ὑπὸ τῶν χορῶν. Κατόπιν ψάλλεται ὁ ἀναστάσιμος κανὼν ἀνὰ δ' ἑκάστῃ ᾠδῇ· ἡ καταβασία, Ἀναστάσεως ἡμέρα· Χριστὸς ἀνέστη, ἐκ γ' καὶ ἀναστὰς ὁ Ἰησοῦς. Ὁ διάκονος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, καὶ ὁ ἱερεύς· Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις κτλ. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ᾠδῆς γίνεται αἴτησις. Ἀπὸ τῆς θ' ψάλλεται τό, Σαρκὶ ὑπνώσας, δίς· εἶτα ὁ ἀπόστολος καὶ τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας· εἶτα ὁ διάκονος· Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεὸς κτλ. καὶ εἰ ἔξεστιν ἀρχιερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν·» μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας ὁ διάκονος· τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν, καὶ ὁ ἀρχιερεὺς τὴν β' εὐχήν. «Δέσποτα πολυέλεε κτλ.» καὶ ἀπόλυσις. Εἰς δὲ τὸν ἀσπασμὸν τοῦ λειψάνου ψάλλεται τό, Ἀναστάσεως ἡμέρα· ὅπερ ἐπαναλαμβάνεται μέχρι τοῦ τάφου.

Εὐχαὶ Συγχωρητικαί,

Εἰς πᾶσαν ἀρὰν καὶ ἀφορισμόν, εἰς τεθνεῶτα, ἀναγινωσκόμεναι παρ' Ἀρχιερέως, ἢ ἐξ ἀνάγκης, παρὰ Πνευματικοῦ Πατρός, εἰ οὐ πάρεστιν Ἀρχιερεύς.

Τοῦ Κυριου δεηθῶμεν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῇ σῇ ἀρρήτῳ σοφίᾳ δημιουργήσας τὸν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ χοός, καὶ τοῦτον ἀναμορφώσας εἰς εἶδος καὶ κάλλος, καὶ ἐξωραΐσας, ὡς τίμιον καὶ οὐράνιον κτῆμα, εἰς δοξολογίαν καὶ εὐπρέπειαν τῆς σῆς δόξης καὶ βασιλείας, διὰ τὸ κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν τοῦτον παραγαγεῖν· τὴν ἐντολὴν δὲ παραβάντα τοῦ σοῦ προστάγματος, καὶ μεταλαβόντα τῆς εἰκόνος, καὶ μὴ φυλάξαντα· διὰ τοῦτο, ἵνα μὴ τὸ κακὸν ἀθάνατον γένηται, φιλανθρώπως ἐκέλευσας τὴν κρᾶσιν, καὶ μίξιν ταύτην, καὶ τὸν ἄρρητόν σου τοῦτον δεσμόν, ὡς Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, τῷ σῷ θείῳ βουλήματι, ἀποτέμνεσθαι καὶ διαλύεσθαι· ὥστε τὴν μὲν ψυχὴν ἐκεῖσε χωρεῖν, ἔνθα καὶ τὸ εἶναι προσελάβετο, μέχρι τῆς κοινῆς ἀναστάσεως, τὸ δὲ σῶμα, εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη, ἀναλύεσθαι. Διὰ τοῦτο δεόμεθα σοῦ τοῦ ἀνάρχου Πατρός, καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, καὶ τοῦ παναγίου, καὶ ὁμοουσίου, καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, ἵνα μὴ παρίδῃς τὸ σὸν πλάσμα καταποθῆναι τῇ ἀπωλείᾳ· ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα διαλυθῆναι

εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη, τὴν δὲ ψυχὴν καταταγῆναι ἐν τῷ χορῷ τῶν δικαίων. Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, νικησάτω σου τὸ ἄμετρον ἔλεος, καὶ ἡ φιλανθρωπία ἡ ἀνείκαστος· καὶ εἴτε ὑπὸ κατάραν πατρός, ἢ μητρός, εἴτε τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσεν ὁ δοῦλός σου οὗτος, εἴτε τινὰ τῶν ἱερωμένων παρεπίκρανε, καὶ παρ' αὐτοῦ δεσμὸν ἄλυτον ἐδέξατο, εἴτε ὑπὸ Ἀρχιερέως βαρυτάτῳ ἀφορισμῷ περιέπεσε, καὶ ἀμελείᾳ ἢ ῥαθυμίᾳ χρησάμενος, οὐκ ἔτυχε συγχωρήσεως, συγχώρησον αὐτῷ, δι' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, καὶ ἀναξίου δούλου σου· καὶ τὸ μὲν σῶμα αὐτοῦ, εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη διάλυσον, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ἐν σκηναῖς Ἁγίων κατάταξον. Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τοῖς ἁγίοις σου Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις ταύτην τὴν ἐξουσίαν δούς, ὥστε τῶν ἁμαρτημάτων διδόναι τὴν ἄφεσιν, καὶ εἰπών. Ὅσα ἂν δήσωσι, καὶ λύσωσιν, ἵνα ὦσι δεδεμένα, καὶ λελυμένα· δι' αὐτῶν δὲ καὶ εἰς ἡμᾶς, εἰ καὶ ἀναξίους, ὡσαύτως τὴν τηλικαύτην δωρεὰν φιλανθρώπως διαβιβάσας, λῦσον τὸν κοιμηθέντα δοῦλόν σου (δεῖνα), τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἁμαρτήματος, καὶ ἔστω συγκεχωρημένος, καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· πρεσβείαις τῆς Παναχράντου, καὶ ἀειπαρθένου σου Μητρός, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Δέσποτα πολυέλεε, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὰς κλεῖς τῆς τῶν οὐρανῶν Βασιλείας, καί, τῇ σῇ χάριτι, τὴν τοῦ δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰς τῶν ἀνθρώπων ἁμαρτίας, μετὰ τὴν ἁγίαν σου ἐκ νεκρῶν τριήμερον Ἐξανάστασιν, τοῖς σοῖς ἁγίοις Μαθηταῖς καὶ ἱερεῖς Ἀποστόλοις δωρησάμενος ἐξουσίαν, ὥστε δεδεμένα εἶναι καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅσα δι' αὐτῶν καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅσα δι' αὐτῶν ἐν γῇ δέδενται, καὶ λελυμένα ὡσαύτως ἐν τῷ οὐρανῷ; ὅσα δι' αὐτῶν ἐν γῇ λέλυνται· διαδόχους δὲ ἡμᾶς, τοὺς εὐτελεῖς καὶ ἀναξίους δούλους σου, τῆς αὐτῆς ταύτης παρὰ σοῦ ὑπεραγίας δωρεᾶς τε καὶ χάριτος, τῇ ἀφάτῳ σου φιλανθρωπίᾳ, καταξιώσας γενέσθαι ὥστε καὶ ἡμᾶς οὕτω δεσμεῖν τε καὶ λύειν τὰ ἐν τῷ λαῷ σου συμβαίνοντα. Αὐτός, πανάγαθε Βασιλεῦ, δι' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἀχρείου δούλου σου, συγχώρησον τῷ δούλῳ σου (δεῖνι), εἴτε ἐν τῷ παρόντι βίῳ, ὡς ἄνθρωπος, ἐπλημμέλησε· καὶ ἄφες αὐτῷ ὅσα ἐν λόγῳ, ἢ ἔργῳ, ἢ κατὰ διάνοιαν ἥμαρτε, λύσας αὐτῷ καὶ τὸν ἐπικείμενον, μεθ' οἱωνδήποτε τρόπων, δεσμόν, ὃν αὐτὸς καθ' ἑαυτόν, ἐκ συναρπαγῆς, ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας ἔδησε, εἴτε ὑπὸ Ἀρχιερέως, εἴτε παρ' ἄλλου τινός, φθόνῳ καὶ συνεργείᾳ τοῦ πονηροῦ, τοιοῦτον ὑπέστη ὀλίσθημα· εὐδόκησον, ὡς μόνος ἀγαθὸς καὶ πολυέλεος, τὴν μὲν ψυχὴν αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἁγίων ταχθῆναι τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, τὸ δὲ σῶμα τῇ παρὰ σοῦ δημιουργηθείσῃ φύ-

σει δοθῆναι. Ὅτι εὐλογητὸς καὶ δεδοξασμένος ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΕΥΧΑΙ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΟΟΥΝΤΩΝ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, Ποιμὴν καὶ Ἀμνέ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ὁ τὸ δάνειον χαρισάμενος τοῖς δυσὶ χρεωφειλέταις, καὶ τῇ ἁμαρτωλῷ δοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν αὐτῆς, Αὐτός, Δέσποτα, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον τὰς ἁμαρτίας, τὰς ἀνομίας, τὰ πλημμελήματα τὰ ἑκούσια καὶ τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει, τὰ ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ ἐν παραβάσει καὶ παρακοῇ γενόμενα παρὰ τῶν δούλων σου τούτων. Καὶ εἴ τι ὡς ἄνθρωποι σάρκα φοροῦντες, καὶ τὸν κόσμον οἰκοῦντες, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐπλανήθησαν, εἴτε ἐν λόγῳ, εἴτε ἐν ἔργῳ, εἴτε ἐν γνώσει, εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ, εἴτε λόγον ἱερέως κατεπάτησαν, ἢ ὑπὸ κατάραν ἱερέως ἐγένοντο, εἴτε τῷ ἰδίῳ ἀναθέματι ὑπέπεσον, ἢ ὅρκῳ ὑπήχθησαν· αὐτός, ὡς ἀγαθὸς καὶ ἀμνησίκακος Δεσπότης, τούτους τοὺς δούλους σου λόγῳ λυθῆναι εὐδόκησον, συγχωρῶν αὐτοῖς καὶ τὸ ἴδιον ἀνάθεμα, καὶ τὸν ὅρκον κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος. Ναί, Δέσποτα φιλάνθρωπε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων τῆς σῆς ἀγαθότητος ὑπὲρ τῶν δούλων σου τούτων, καὶ πάριδε ὡς πολυέλεος τὰ πταίσματα αὐτῶν ἅπαντα, ἀπάλλαξον αὐτοὺς τῆς αἰωνίου κολάσεως· σὺ γὰρ εἶπας Δέσποτα· «Ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.» Ὅτι σὺ εἶ μόνος ἀναμάρτητος, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΤΕΡΑ ΕΥΧΗ.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῷ Πέτρῳ καὶ τῇ Πόρνῃ διὰ δακρύων ἄφεσιν ἁμαρτιῶν δωρησάμενος, καὶ τὸν Τελώνην τὰ ἴδια ἐπιγνόντα πταίσματα δικαιώσας, πρόσδεξαι τὴν ἐξομολόγησιν τοῦ δούλου σου (δεῖνος)· καὶ εἴ τι ἐπλημμέλησεν ἑκούσιον ἢ ἀκούσιον ἁμάρτημα, ἐν λόγῳ ἢ κατὰ διάνοιαν, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς συγχώρησον· σὺ γὰρ εἶ ὁ μόνος ἐξουσίαν ἔχων ἀφιέναι ἁμαρτίας, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ Ἀγαθῷ καὶ Ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, διὰ τῆς ἐμῆς ἐλαχιστότητος, ἔχοι σε λελυμένον καὶ συγκεχωρημένον.

Εὐχὴ τῶν κολλύβων

Εἰς μνήμην Ἁγίου.

Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου, Κύριε, καὶ κελεύσας τῇ γῇ παντοδαποὺς ἐκφύειν καρποὺς εἰς ἀπόλαυσιν καὶ τροφὴν ἡμετέραν· ὁ τοῖς σπέρμασι τοὺς τρεῖς Παῖδας καὶ Δανιὴλ τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἁβροδιαίτων λαμπροτέρους ἀναδείξας· Αὐτός, πανάγαθε Βασιλεῦ, καὶ τὰ σπέρματα ταῦτα σὺν τοῖς διαφόροις καρποῖς εὐλόγησον, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας ἁγίασον· ὅτι εἰς δόξαν σήν, καὶ εἰς τιμὴν καὶ μνήμην τοῦ Ἁγίου (τοῦδε) ταῦτα προετέθησαν παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ εἰς μνημόσυνον τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων. Παράσχου δέ, Ἀγαθέ, τοῖς τε εὐτρεπίσασι ταῦτα, καὶ τοῖς τὴν μνήμην ἐπιτελοῦσι, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ τῶν αἰωνίων σου ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν δώρησαι· πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ Ἁγίου (τοῦδε), οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν καὶ ἁγιάζων τὰ σύμπαντα, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ

εἰς τὴν μετάληψιν Σταφυλῆς τῇ ϛ΄ Αὐγούστου.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν καρπὸν τοῦτον τῆς ἀμπέλου τὸν νέον, ὃν διὰ τῆς τοῦ ἀέρος εὐκρασίας, καὶ τῶν σταγόνων τῆς βροχῆς, καὶ τῆς τῶν καιρῶν γαλήνης, εἰς ταύτην τὴν ὡριμωτάτην στάσιν ἐλθεῖν εὐδόκησας, ἵνα ᾖ ἐν ἡμῖν τοῖς ἐξ αὐτοῦ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου μεταλαμβάνουσιν, εἰς εὐφροσύνην, καὶ τοῖς προσενέγκασι δῶρον, εἰς ἐξιλασμὸν ἁμαρτιῶν, διὰ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἁγίου Σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ

εἰς τὸ εὐλογῆσαι τὰ Βαΐα τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβίμ· ὁ ἐξεγείρας τὴν δυναστείαν, καὶ ἀποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἵνα σώσῃ τὸν κόσμον διὰ τοῦ Σταυροῦ, τῆς Ταφῆς, καὶ τῆς Ἀναστάσεως αὐτοῦ· οὗ παραγενομένου ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὸ ἑκούσιον Πάθος, ὁ λαὸς ὁ καθήμενος

ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, λαβόντες τὰ τῆς νίκης σύμβολα, τοὺς κλάδους τῶν δένδρων, καὶ τὰ Βαΐα τῶν φοινίκων, τὴν Ἀνάστασιν προεμήνυσαν· Αὐτός, Δέσποτα, καὶ ἡμᾶς, τοὺς κατὰ μίμησιν ἐκείνων τῇ προεορτίῳ ταύτῃ ἡμέρᾳ, Βαΐα καὶ κλάδους δένδρων ἐν χερσὶ φέροντας, διατήρησον· καὶ, ὡς ἐκεῖνοι οἱ ὄχλοι καὶ οἱ Παῖδες, τό, Ὡσαννά σοι προσφέροντας, διαφύλαξον· ὅπως ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς καταξιωθῶμεν τῆς ζωοποιοῦ καὶ τριημέρου Ἀναστάσεως, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΣΠΟΡΟΥ.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐκ τῆς ἀχράντου καὶ παμπλούτου παλάμης σου προκειμένην πρὸ ὀφθαλμῶν σου τῶν σπερμάτων παροχὴν ἐκομισάμεθα, Δέσποτα, καὶ ταύτην σοι παρακαταθέσθαι δεόμεθα· οὐ γὰρ ἐθαῤῥήσαμεν τοῖς ἀψύχοις τῆς γῆς κόλποις ἐγκαθεῖρξαι ταῦτα, εἰμὴ ἀφορῶμεν εἰς τὸ πρόσταγμα τῆς σῆς μεγαλειότητος, τὸ κελεῦσαν ἐκτεκεῖν καὶ βλαστῆσαι τὴν γῆν, καὶ δοῦναι σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν. Καὶ νῦν δεόμεθά σου ὁ Θεὸς ἡμῶν· Ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου καὶ ἄνοιξον ἡμῖν τὸν θησαυρόν σου τὸν μέγαν, καὶ ἀγαθόν, καὶ οὐράνιον, καὶ ἔκχεον τὴν εὐλογίαν σου, ἕως τοῦ ἱκανωθῆναι, κατὰ τὰς ἀψευδεῖς σου ἐπαγγελίας· καὶ διάστειλον ἀφ' ἡμῶν ἅπαντα τὰ βριβρώσκοντα τὸν καρπὸν τῆς γῆς ἡμῶν, καὶ πᾶσαν παιδείαν δικαίως ἐπαγομένην ἡμῖν διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ τοὺς πολλούς σου οἰκτιρμοὺς κατάπεμψον ἐπὶ πάντα τὸν λαόν σου. Χάριτι καὶ φιλανθρωπίᾳ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΙΣΟΔΙΚΑ

τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν

τὰ ἐν τῇ μικρᾷ εἰσόδῳ τῆς θείας Λειτουργίας.

Μετὰ τό, Σοφία, ὀρθοί.

Ψαλλόμενα εἰς ἦχον β'.

Εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν.

Ἐκ γαστρὸς πρὸ Ἑωσφόρου ἐγέννησά σε· ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ ὁ ἐκ Παρθένου τεχθείς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Θεὸς Κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν Ἰορ-

δάνη ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθείς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν.

Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτοῦ· ἐναντίον τῶν ἐθνῶν ἀπεκάλυψε τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν.

Εὐαγγελίζεσθε ἡμέραν ἐξ ἡμέρας τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ δι' ἡμᾶς σαρκωθείς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθείς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα, καὶ καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα.

Ἐν Ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραήλ.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ Ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν ἁγίαν Ἀνάληψιν.

Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν φωνῇ σάλπιγγος.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς Οὐρανούς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, καὶ τῇ Δευτέρᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Ὑψώθητι, Κύριε, ἐν τῇ δυνάμει σου· ᾄσομεν καὶ ψαλοῦμεν τὰς δυναστείας σου.

Σῶσον ἡμᾶς, Παράκλητε Ἀγαθέ, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν ἁγίαν Μεταμόρφωσιν.

Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς, Κύριε, ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθείς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

Εἰς τὴν Ὕψωσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ.

Ὑψοῦτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν, καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

Σῶσον ἡμᾶς Υἱὲ Θεοῦ, ὁ σαρκὶ σταυρωθείς, ψάλλοντάς σοι Ἀλληλούϊα.

ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ

τῶν Δεσποτικῶν Ἑορτῶν

λεγόμεναι κατὰ τάξιν,

Εἰς τὸν Ἑσπερινόν, εἰς τὸν Ὄρθρον, καὶ εἰς τὴν Λειτουργίαν.

Εἰς τὴν Χριστοῦ Γέννησιν.

Ὁ ἐν σπηλαίῳ γεννηθείς, καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθεὶς διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὴν Περιτομήν.

Ὁ ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ σαρκὶ περιτμηθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.

Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Εἰς τὴν Ὑπαπαντήν.

Ὁ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων.

Ὁ ἐπὶ πώλου ὄνου καθεσθῆναι καταδεξάμενος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας, μέχρι τῆς Μ. Τετάρτης.

Ἐρχόμενος ὁ Κύριος ἐπὶ τὸ ἑκούσιον Πάθος, διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν.

Τῇ μεγάλῃ Πέμπτῃ.

Ὁ δι' ὑπερβάλλουσαν ἀγαθότητα, ὁδὸν ἀρίστην τὴν ταπείνωσιν ὑποδείξας, ἐν τῷ νίψαι τοὺς πόδας τῶν Μαθητῶν, καὶ μέχρι Σταυροῦ καὶ Ταφῆς συγκαταβὰς ἡμῖν.

Εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἁγίων Παθῶν.

Ὁ ἐμπτυσμούς, καὶ μάστιγας, καὶ κολαφισμούς, καὶ Σταυρόν, καὶ θάνατον ὑπομείνας, διὰ τὴν τοῦ κόσμου σωτηρίαν.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ Μ. Παρασκευῇ.

Ὁ δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τὰ φρικτὰ Πάθη, καὶ τὸν ζωοποιὸν Σταυρόν, καὶ τὴν ἑκούσιον Ταφὴν σαρκὶ καταδεξάμενος.

Τῇ ἁγίᾳ καὶ Μ. Κυριακῇ τοῦ Πάσχα καὶ εἰς ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ ἔτους.

Ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν.

Εἰς τὴν Ἀνάληψιν.

Ὁ ἐν δόξῃ ἀναληφθεὶς ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός.

Τῇ Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς.

Ὁ ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους.

Τῇ αὐτῇ Κυριακῇ ἑσπέρας.

Ὁ ἐκ τῶν Πατρικῶν καὶ Θεϊκῶν κόλπων κενώσας ἑαυτόν, καὶ ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς κατελ-

θών, καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀναλαβόμενος φύσιν, καὶ θεώσας αὐτήν· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὖθις ἀνελθὼν, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό τε Θεῖον, καὶ ἅγιον, καὶ ὁμοούσιον, καὶ ὁμοδύναμον, καὶ ὁμόδοξον, καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων ἐνδόξων, πανευφήμων, Θεοκηρύκων, καὶ πνευματοφόρων Ἀποστόλων, καὶ πάντων· τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Εἰς τὴν Μεταμόρφωσιν:

Ὁ ἐν τῷ ὄρει τῷ Θαβὼρ μεταμορφωθεὶς ἐν δόξῃ ἐνώπιον τῶν ἁγίων αὐτοῦ Μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων.

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Παρὰ τοῦ ἱερέως τῶν ἐννέα ᾠδῶν τοῦ Κανόνος τῆς Μ. Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, καὶ ὅλης τῆς Διακαινησίμου Ἑβδομάδος, ἐκφωνούμεναι ἐν τέλει ἑκάστης ᾠδῆς, ἵνα μὴ ἐρωτᾷ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἔξω καὶ γίνηται χασμωδία.

Εἰς τὴν α' ᾠδήν.

Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ ἐστιν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ Δύναμις, καὶ ἡ δόξα, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἰς τὴν γ' ᾠδήν:

Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, κτλ.

Εἰς τὴν δ' ᾠδήν:

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, κτλ.

Εἰς τὴν ε' ᾠδήν:

Ὅτι ἡγίασται καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου τοῦ Πατρός, κτλ.

Εἰς τὴν ϛ' ᾠδήν:

Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῆς εἰρήνης καὶ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, κτλ.

Εἰς τὴν ζ' ᾠδήν:

Εἴη τὸ κράτος τῆς Βασιλείας σου, εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρός, κτλ.

Εἰς τὴν η' ᾠδήν:

Ὅτι ηὐλόγηται, καὶ δεδόξασται, τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρός, κτλ.

Εἶτα ὁ διάκονος:

Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός, ἐν ὕμνοις τιμῶντες, μεγαλύνομεν.

Εἰς τὸ τέλος τῆς θ' ᾠδῆς.

Ὅτι σὲ αἰνοῦσι πᾶσαι αἱ Δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπουσι, τῷ Πατρί, κ.τ.λ.

Τύπος κανονικῆς συμμαρτυρίας.

Οἱ τὰ πάντα καλῶς διαταξάμενοι Θεοκήρυκες Ἀπόστολοι, καὶ ὁ μετ' αὐτοὺς τῶν Θεοφόρων Πατέρων σύλλογος, κανονικῶς ὥρισαν, μηδένα τοῦ θείου βαθμοῦ τῆς ἱερωσύνης καταξιοῦσθαι δίχα πολλῆς ἐρεύνης καὶ ἀκριβοῦς ἐξετάσεως, ἵνα μὴ ὑπὸ ἀναξίων τὰ θειότατα τελεσιουργῶνται· προσελθὼν τοίνυν ἐμοὶ καὶ ὁ κατὰ πνεῦμά μοι υἱὸς (δεῖνα), υἱὸς τοῦ (δεῖνος), ἐκ χώρας τῆς (δεῖνος), ἐζήτησε λαβεῖν τὸ μέγα τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα· ὃν καὶ στήσας ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς εἰκόνος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰ βάθη τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐρευνήσας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παρ' ἄλλων ἀξιοπίστων ἀνδρῶν πληροφορηθείς, τῶν εἰδότων τὴν αὐτοῦ πολιτείαν, καὶ μηδὲν εὑρὼν ἐν αὐτῷ κατὰ νόμους κωλύον, μαρτύρομαι αὐτὸν ἄξιον τῆς ἱερωσύνης ὄντα, καὶ τέλειον τῇ ἡλικίᾳ, καθὼς οἱ ἱεροὶ κανόνες διακελεύουσιν. Ὅθεν καὶ ἐδόθη αὐτῷ τὸ παρὸν εἰς ἔνδειξιν, κεχυρωμένον ἰδίᾳ ἐμῇ ὑπογραφῇ, καὶ μαρτυρίαις, ὧν προείρηκα ἀξιοπίστων μαρτύρων.

Τὰ καθ' ἡμέραν προκείμενα.

Τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας, ἦχος β'.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο.

Τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας, ἦχος πλ. δ'.

Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖται τὸν Κύριον πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου.

Τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας, ἦχος δ'.

Κύριος εἰσακούσεταί μου ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτόν.

Τῇ Τρίτῃ ἑσπέρας, ἦχος α'.

Τὸ ἔλεός σου, Κύριε, καταδιώξαι με, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου.

Τῇ Τετάρτῃ ἑσπέρας, ἦχος πλ. α'.

Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου σῶσόν με, καὶ ἐν τῇ δυνάμει σου κρινεῖς με.

Τῇ Πέμπτῃ ἑσπέρας, ἦχος πλ. β'.

Ἡ βοήθειά μου παρὰ Κυρίου, τοῦ ποιήσαντος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν.

Τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας, ἦχος βαρύς.

Ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ, τὸ ἔλεός σου προφθάσαι με.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ
ΜΕΤΑΛΗΨΕΩΣ.

Μέλλων προσελθεῖν τοῖς ἀχράντοις Μυστηρίοις, μετὰ τὴν ἀφ' ἑσπέρας εἰθισμένην ἀκολουθίαν τοῦ Ἀποδείπνου, ἕως τέλους τοῦ, Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν, λέγε μετὰ κατανύξεως τὸν παρόντα Κανόνα, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς κατὰ Ἀλφάβητον.

Ὠδὴ α΄ ἦχος β΄ Δεῦτε λαοί.

Ἄρτος ζωῆς αἰωνιζούσης γενέσθω μοι τὸ Σῶμά σου τὸ ἅγιον, εὔσπλαγχνε, Κύριε, καὶ τὸ τίμιον Αἷμα, καὶ νόσων πολυτρόπων ἀλεξητήριον.

Βεβηλωθεὶς ἔργοις ἀτόποις ὁ δείλαιος, τοῦ σοῦ ἀχράντου Σώματος, καὶ θείου Αἵματος, ἀνάξιος ὑπάρχω, Χριστέ, τῆς μετουσίας, ἧς μὲ ἀξίωσον.

Θεοτοκίον.

Γῆ ἀγαθή, εὐλογημένη Θεόνυμφε, τὸν στάχυν ἡ βλαστήσασα τὸν ἀγεώργητον, καὶ σωτήριον κόσμῳ, ἀξίωσόν με τοῦτον τρώγοντα σώζεσθαι.

Ὠδὴ γ΄. ὁ Εἱρμός.

Ἐν πέτρᾳ με τῆς πίστεως στερεώσας, ἐπλάτυνας τὸ στόμα μου ἐπ' ἐχθρούς μου· εὐφράνθη γὰρ τὸ πνεῦμά μου ἐν τῷ ψάλλειν, οὐκ ἔστιν ἅγιος, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστι δίκαιος, πλήν σου, Κύριε.

Δακρύων μοι παράσχου Χριστὲ ῥανίδας τὸν ῥύπον τῆς καρδίας μου καθαιρούσας, ὡς ἂν εὐσυνειδήτως κεκαθαρμένος πίστει προσέρχωμαι, καὶ φόβῳ Δέσποτα, ἐν τῇ μεταλήψει τῶν θείων Δώρων σου.

Εἰς ἄφεσιν γενέσθω μοι τῶν πταισμάτων τὸ ἄχραντόν σου Σῶμα καὶ θεῖον Αἷμα, εἰς Πνεύματος ἁγίου τε κοινωνίαν, καὶ εἰς αἰώνιον ζωὴν Φιλάνθρωπε, καὶ παθῶν καὶ θλίψεων ἀλλοτρίωσιν.

Θεοτοκίον.

Ζωῆς τοῦ Ἄρτου τράπεζα Παναγία, τοῦ ἄνωθεν δι' ἔλεος καταβάντος, καὶ κόσμῳ καινοτέραν ζωὴν διδόντος, κἀμὲ ἀξίωσον νῦν τὸν ἀνάξιον μετὰ φόβου γεύσασθαι τούτου καὶ ζήσασθαι.

Ὠδὴ δ΄ Ἐλήλυθας ἐκ Παρθένου.

Ἠθέλησας, δι' ἡμᾶς σαρκωθεὶς Πολυέλεε, τυθῆναι ὡς πρόβατον, διὰ βροτῶν ἁμαρτήματα· ὅθεν ἱκετεύω σε καὶ τὰ ἐμὰ ἐξαλεῖψαι πλημμελήματα.

Θεράπευσον τῆς ψυχῆς μου τὰ τραύματα, Κύριε, καὶ ὅλον ἁγίασον, καὶ καταξίωσον Δέσποτα, ὅπως κοινωνήσω σου τοῦ μυστικοῦ θείου δείπνου ὁ ταλαίπωρος.

Θεοτοκίον.

Ἱλέωσαι καὶ ἐμοὶ τὸν ἐκ σπλάγχνων σου, Δέσποινα, καὶ τήρει με ἄρρυπον, τὸν σὸν ἱκέτην, καὶ ἄμεμπτον, ὅπως εἰσδεχόμενος τὸν νοητὸν μαργαρίτην ἁγιάζωμαι.

Ὠδὴ ε΄ Ὁ τοῦ φωτὸς χορηγός.

Καθὼς προέφης Χριστέ, γενέσθω δὴ τῷ εὐτελεῖ δούλῳ σου· καὶ ἐν ἐμοὶ μεῖνον ὡς ὑπέσχου· ἰδοὺ γὰρ τὸ Σῶμα τρώγω σου τὸ θεῖον, καὶ πίνω τὸ Αἷμά σου.

Λόγε Θεοῦ καὶ Θεέ, ὁ ἄνθραξ γένοιτο τὸ σοῦ Σώματος, εἰς φωτισμὸν τῷ ἐσκοτισμένῳ ἐμοί, καὶ καθαρισμὸν τῆς βεβηλωθείσης ψυχῆς μου τὸ Αἷμά σου.

Θεοτοκίον.

Μαρία Μήτηρ Θεοῦ, τῆς εὐωδίας τὸ σεπτὸν σκήνωμα. ταῖς σαῖς εὐχαῖς σκεῦος ἐκλογῆς με ἀπέργασαι, ὅπως τῶν ἁγιασμάτων μετέχω τοῦ τόκου σου.

Ὠδὴ ς'. Ἐν ἀβύσσῳ πταισμάτων.

Νοῦν, ψυχὴν καὶ καρδίαν ἁγίασον, Σῶτερ, καὶ τὸ σῶμά μου, καὶ καταξίωσον ἀκατακρίτως Δέσποτα, τοῖς φρικτοῖς Μυστηρίοις προσέρχεσθαι.

Ξενωθείην παθῶν καὶ τῆς χάριτος, σχοίην τε προσθήκην, ζωῆς τε ἀσφάλειαν, διὰ τῆς μεταλήψεως τῶν ἁγίων Χριστὲ Μυστηρίων σου. Θεοτοκίον.

Ὁ Θεοῦ Θεὸς Λόγος ὁ ἅγιος, ὅλον με ἁγίασον, νῦν προσερχόμενον τοῖς θείοις Μυστηρίοις σου, τῆς ἁγίας Μητρός σου δεήσεσι.

Κοντάκιον ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Τὸν ἄρτον, Χριστέ, λαβεῖν μὴ ὑπερίδῃς με, τὸ Σῶμα τὸ σόν, καὶ τὸ θεῖον νῦν Αἷμά σου, τῶν ἀχράντων, Δέσποτα, καὶ φρικτῶν Μυστηρίων σου μετασχεῖν· τῷ ἀθλίῳ, μὴ εἰς κρίμα μοι, γένοιτο, γένοιτο δέ μοι εἰς ζωὴν αἰώνιον καὶ ἀθάνατον.

Ὠδὴ ζ'. Εἰκόνος χρυσῆς.

Πηγὴ ἀγαθῶν, ἡ μετάληψις Χριστὲ τῶν ἀθανάτων σου νῦν Μυστηρίων γενηθήτω μοι, φῶς καὶ ζωὴ καὶ ἀπάθεια, καὶ πρὸς ἀρετῆς θειοτέρας προκοπὴν καὶ ἐπίδοσιν πρόξενος, μόνε ἀγαθέ, ὅπως δοξάζω σε.

Ῥυσθείην παθῶν, καὶ ἐχθρῶν, καὶ ἀναγκῶν, καὶ πάσης θλίψεως, τρόμῳ καὶ πόθῳ προσιὼν τανῦν, μετ' εὐλαβείας Φιλάνθρωπε, σοῦ τοῖς ἀθανάτοις, καὶ θείοις Μυστηρίοις, καὶ ψάλλων σοι· Εὐλογητὸς εἶ ὁ Θεὸς ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν.

Θεοτοκίον.

Σωτῆρα Χριστόν, ἡ τεκοῦσα ὑπὲρ νοῦν, Θεοχαρίτωτε, ἐκδυσωπῶ σε νῦν ὁ δοῦλός σου, τὴν καθαρὰν ὁ ἀκάθαρτος. Μέλλοντά με νῦν τοῖς ἀχράντοις Μυστηρίοις προσέρχεσθαι, κάθαρον ὅλον μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος.

Ὠδὴ η'. Τὸν ἐν καμίνῳ τοῦ πυρός.

Τῶν οὐρανίων καὶ φρικτῶν καὶ ἁγίων σου Χριστὲ νῦν Μυστηρίων, καὶ τοῦ θείου σου δείπνου καὶ μυστικοῦ, κοινωνὸν γενέσθαι κἀμὲ καταξίωσον, τὸν ἀπεγνωσμένον ὁ Θεὸς ὁ Σωτήρ μου.

Ὑπὸ τὴν σὴν καταφυγών, εὐσπλαγχνίαν ἀγαθέ, κράζω σοι φόβῳ. Ἐν ἐμοὶ μεῖνον Σῶτερ, κἀγὼ ὡς ἔφης ἐν σοί· ἰδοὺ γάρ, θαῤῥῶν τῷ ἐλέει σου, τρώγω σου τὸ Σῶμα, καὶ πίνω σου τὸ Αἷμα.

Φρίττω δεχόμενος τὸ πῦρ, μὴ φλεχθῶ ὡσεὶ κηρὸς καὶ ὡσεὶ χόρτος. Ὢ φρικτοῦ Μυστηρίου! ὢ εὐσπλαγχνίας Θεοῦ! Πῶς θείου Σώματος καὶ Αἵματος ὁ πηλὸς μετέχω, καὶ ἀφθαρτοποιοῦμαι.

Ὠδὴ θ'. Ἀνάρχου γεννήτορος.

Χριστός ἐστι γεύσασθε, καὶ ἴδετε ὁ Κύριος· δι' ἡμᾶς καθ' ἡμᾶς γὰρ πάλαι γενόμενος, ἅπαξ ἑαυτόν τε προσάξας, ὡς προσφοράν, Πατρὶ τῷ ἰδίῳ, ἀεὶ σφαγιάζεται, ἁγιάζων τοὺς μετέχοντας.

Ψυχὴν σὺν τῷ σώματι, ἁγιασθείην Δέσποτα, φωτισθείην, σωθείην, γενοίμην οἶκός σου, τῇ τῶν μυστηρίων μεθέξει τῶν ἱερῶν, ἔνοικόν σε ἔχων, σὺν Πατρὶ καὶ Πνεύματι, εὐεργέτα πολυέλεε.

Ὡς πῦρ γενηθήτω μοι, καὶ ὡς

σει φῶς τὸ Σῶμά σου καὶ τὸ αἷμα, Σωτήρ μου, τὸ τιμιώτατον, φλέγον ἁμαρτίας τὴν ὕλην, καὶ ἐμπιπρῶν παθῶν τὰς ἀκάνθας, καὶ ὅλον φωτίζον με, προσκυνεῖν σου τὴν Θεότητα.

Θεοτοκίον.

Θεὸς σεσωμάτωται ἐκ τῶν ἁγνῶν αἱμάτων σου· ὅθεν πᾶσα ὑμνεῖ σε γενεά, Δέσποινα, νόων τε τὰ πλήθη δοξάζει, ὡς διὰ σοῦ σαφῶς κατιδόντα τὸν πάντων δεσπόζοντα, οὐσιωθέντα τὸ ἀνθρώπινον.

Καὶ εὐθὺς τό, Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς κτλ. Τρισάγιον. Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστιν. Καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ Ἀποδείπνου, καὶ ἀπόλυσις.

Τῇ δὲ ἐπαύριον, μετὰ τὴν συνήθη Ἑωθινὴν Ἀκολουθίαν, λέγε· Τρισάγιον. Παναγία Τριάς. Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστιν. Κύριε ἐλέησον ιβ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Δεῦτε προσκυνήσωμεν γ΄, καὶ τοὺς ἑπομένους ψαλμούς.

ΨΑΛΜΟΣ ΚΒ΄. 22.

Κύριος ποιμαίνει με, καὶ οὐδέν με ὑστερήσει· εἰς τόπον χλόης ἐκεῖ με κατεσκήνωσεν. Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με· τὴν ψυχήν μου ἐπέστρεψεν. Ὡδήγησέ με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ἐὰν γὰρ καὶ πορευθῶ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου, οὐ φοβηθήσομαι κακά, ὅτι σὺ μετ' ἐμοῦ εἶ. Ἡ ῥάβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου, αὗται με παρεκάλεσαν. Ἡτοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν, ἐξ ἐναντίας τῶν θλιβόντων με. Ἐλίπανας ἐν ἐλέῳ τὴν κεφαλήν μου· καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον με ὡσεὶ κράτιστον. Καὶ τὸ ἔλεός σου καταδιώξει με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Καὶ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου, εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

ΨΑΛΜΟΣ ΚΓ΄. 23.

Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς· ἡ οἰκουμένη, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. Αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἐθεμελίωσεν αὐτήν, καὶ ἐπὶ ποταμὸν ἡτοίμασεν αὐτήν. Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου; ἢ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ; Ἀθῷος χερσί, καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ, ὃς οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ὤμοσεν ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ. Οὗτος λήψεται εὐλογίαν παρὰ Κυρίου, καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ Θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ. Αὕτη ἡ γενεά, ζητούντων τὸν Κύριον, ζητούντων τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης. Τίς ἐστιν οὗτος ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης; Κύριος κραταιὸς καὶ δυνατός, Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ. Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης. Τίς ἐστιν οὗτος ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης; Κύριος τῶν δυνάμεων, αὐτός ἐστιν ὁ Βασιλεὺς τῆς δόξης.

ΨΑΛΜΟΣ ΡΙΕ΄. 115.

Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα· ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου· Πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης. Τί ἀνταποδώσω

τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι; Ποτήριον σωτηρίου λήψομαι, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι. Τὰς εὐχάς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ. Ὦ Κύριε, ἐγὼ δοῦλος σός, ἐγὼ δοῦλος σὸς καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου· διέῤῥηξας τοὺς δεσμούς μου. Σοὶ θύσω θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου ἐπικαλέσομαι. Τὰς εὐχάς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω, ἐναντίον παντὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου, ἐν μέσῳ σου Ἱερουσαλήμ.

Δόξα; καὶ νῦν. Ἀλληλούϊα γ΄. Κύριε ἐλέησον γ΄. Καὶ τὰ παρόντα τροπάρια. Ἦχος πλ. β΄.

Τὰς ἀνομίας μου ὑπάριδε, Κύριε, ὁ ἐκ Παρθένου τεχθείς, καὶ τὴν καρδίαν μου καθάρισον, ναὸν αὐτὴν ποιῶν τοῦ ἀχράντου σου Σώματος καὶ Αἵματος· μή με ἐξουδενώσῃς ἀπὸ τοῦ σοῦ προσώπου, ὁ ἀμέτρητον ἔχων τὸ μέγα ἔλεος. Δόξα.

Εἰς τὴν μετάληψιν τῶν ἁγιασμάτων σου πῶς ἀναιδεσθῶ ὁ ἀνάξιος; ἐὰν γὰρ τολμήσω σοι προσελθεῖν σὺν τοῖς ἀξίοις, ὁ χιτών με ἐλέγχει, ὅτι οὐκ ἔστι τοῦ Δείπνου, καὶ κατάκρισιν προξενήσω τῇ πολυαμαρτήτῳ μου ψυχῇ. Καθάρισον, Κύριε, τὸν ῥύπον τῆς ψυχῆς μου, καὶ σῶσόν με ὡς φιλάνθρωπος.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Πολλὰ τὰ πλήθη τῶν ἐμῶν, Θεοτόκε, πταισμάτων· πρὸς σὲ κατέφυγον, ἁγνή, σωτηρίας δεόμενος. Ἐπίσκεψαι τὴν ἀσθενοῦσάν μου ψυχήν, καὶ πρέσβευε τῷ Υἱῷ σου καὶ Θεῷ ἡμῶν, δοθῆναί μοι τὴν ἄφεσιν ὧν ἔπραξα δεινῶν, μόνη εὐλογημένη.

Τῇ δὲ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Πέμπτῃ τὸ παρόν.

Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταὶ ἐν τῷ νιπτῆρι τοῦ Δείπνου ἐφωτίζοντο, τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβής, φιλαργυρίαν νοσήσας, ἐσκοτίζετο, καὶ ἀνόμοις κριταῖς σὲ τὸν δίκαιον Κριτὴν παραδίδωσι. Βλέπε, χρημάτων ἐραστά, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνῃ χρησάμενον· φεῦγε ἀκόρεστον ψυχήν, τὴν Διδασκάλῳ τοιαῦτα τολμήσασαν. Ὁ περὶ πάντας ἀγαθός, Κύριε, δόξα σοι.

Τό, Κύριε ἐλέησον μ΄. Μετανοίας ὅσας βούλει· καὶ εὐθὺς τὰς ἑπομένας ἱκετηρίους εὐχάς.

ΣΤΙΧΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ.

Περὶ τοῦ πῶς δεῖ προσέρχεσθαι τοῖς ἀχράντοις Μυστηρίοις.

Μέλλων φαγεῖν, ἄνθρωπε, σῶμα Δεσπότου,
φόβῳ πρόσελθε, μὴ φλεγῇς· πῦρ τυγχάνει.
Θεῖον δὲ πίνων Αἷμα πρὸς μετουσίαν,
πρῶτον καταλλάγηθι τοῖς σὲ λυποῦσιν,
ἔπειτα θαῤῥῶν μυστικὴν βρῶσιν φάγε.
Πρὸ τοῦ μετασχεῖν τῆς φρικώδους θυσίας,
τοῦ ζωοποιοῦ σώματος τοῦ Δεσπότου,
τῷδε πρόσευξαι τῷ τρόπῳ μετὰ τρόμου.

ΕΥΧΗ Α'. ΤΟΥ Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, ὁ πάσης ὁρατῆς καὶ ἀοράτου κτίσεως δημιουργός, ὁ τοῦ ἀνάρχου Πατρὸς συναΐδιος Υἱὸς καὶ συνάναρχος, ὁ δι' ὑπερβολὴν ἀγαθότητος, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, σάρκα φορέσας, καὶ σταυρωθείς, καὶ τυθεὶς ὑπὲρ τῶν ἀχαρίστων καὶ ἀγνωμόνων ἡμῶν, καὶ τῷ οἰκείῳ σου αἵματι ἀναπλάσας τὴν φθαρεῖσαν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας φύσιν ἡμῶν· αὐτός, ἀθάνατε Βασιλεῦ, πρόσδεξαι κἀμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ τὴν μετάνοιαν, καὶ κλῖνον τὸ οὖς σου ἐπ' ἐμοί, καὶ εἰσάκουσον τῶν ῥημάτων μου· ἥμαρτον γάρ, Κύριε, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἀτενίσαι εἰς τὸ ὕψος τῆς δόξης σου· παρώργισα γάρ σου τὴν ἀγαθότητα, τὰς σὰς ἐντολὰς παραβάς, καὶ μὴ ὑπακούσας τοῖς σοῖς προστάγμασιν. Ἀλλὰ σύ, Κύριε, ἀνεξίκακος ὤν, μακρόθυμός τε καὶ πολυέλεος, οὐ παρέδωκάς με συναπολέσθαι ταῖς ἀνομίαις μου, τὴν ἐμὴν πάντως ἀναμένων ἐπιστροφήν. Σὺ γὰρ εἶπας, φιλάνθρωπε, διὰ τοῦ Προφήτου σου, ὅτι οὐ θελήσει θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν· οὐ γὰρ βούλει, Δέσποτα, τὸ πλάσμα τῶν σῶν ἀπολέσθαι χειρῶν, οὐδὲ εὐδοκεῖς ἐπ' ἀπωλείᾳ ἀνθρώπων, ἀλλὰ θέλεις πάντας σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. Διὸ κἀγὼ εἰ καὶ ἀνάξιός εἰμι τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ αὐτῆς τῆς προσκαίρου ζωῆς, ὅλον ἐμαυτὸν ὑποτάξας τῇ ἁμαρτίᾳ, καὶ ταῖς ἡδοναῖς δουλώσας, καὶ τὴν σὴν ἀχρειώσας εἰκόνα, ἀλλὰ ποίημα καὶ πλάσμα σὸν γεγονώς, οὐκ ἀπογινώσκω τὴν ἐμαυτοῦ σωτηρίαν ὁ ἄθλιος· τῇ δὲ σῇ ἀμετρήτῳ εὐσπλαγχνίᾳ θαῤῥήσας προσέρχομαι. Δέξαι οὖν κἀμέ, φιλάνθρωπε Χριστέ, ὡς τὴν Πόρνην, ὡς τὸν Λῃστήν, ὡς τὸν Τελώνην καὶ ὡς τὸν Ἄσωτον· καὶ ἆρόν μου τὸ βαρὺ φορτίον τῶν ἁμαρτιῶν, ὁ τὴν ἁμαρτίαν αἴρων τοῦ κόσμου, καὶ τὰς ἀσθενείας τῶν ἀνθρώπων ἰώμενος· ὁ τοὺς κοπιῶντας καὶ πεφορτισμένους πρὸς σεαυτὸν καλῶν καὶ ἀναπαύων· ὁ μὴ ἐλθὼν καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν· καὶ καθάρισόν με ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος· δίδαξόν με ἐπιτελεῖν ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ σου· ἵνα ἐν καθαρῷ τῷ μαρτυρίῳ τῆς συνειδήσεώς μου, τῶν ἁγιασμάτων σου τὴν μερίδα ὑποδεχόμενος, ἑνωθῶ τῷ ἁγίῳ Σώματί σου καὶ Αἵματι, καὶ ἕξω σε ἐν ἐμοὶ κατοικοῦντα καὶ μένοντα, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ σου Πνεύματι. Ναί, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός μου· καὶ μὴ εἰς κρίμα μοι γένοιτο ἡ μετάληψις τῶν ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν Μυστηρίων σου, μηδὲ ἀσθενὴς γενοίμην ψυχῇ τε καὶ σώματι, ἐκ τοῦ ἀναξίως αὐτῶν μεταλαμβάνειν, ἀλλὰ δός μοι, μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς ἀ-

κατακρίτως ὑποδέχεσθαι τὴν μερίδα τῶν ἁγιασμάτων σου, εἰς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν, εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, καὶ εἰς εὐπρόσδεκτον ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματός σου· ὅπως ἂν κἀγώ, σὺν πᾶσι τοῖς ἐκλεκτοῖς σου μέτοχος γένωμαι τῶν ἀκηράτων σου ἀγαθῶν, ὧν ἡτοίμασας τοῖς ἀγαπῶσί σε, Κύριε, ἐν οἷς δεδοξασμένος ὑπάρχεις εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Β΄. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Οἶδα, Κύριε, ὅτι ἀναξίως μεταλαμβάνω τοῦ ἀχράντου σου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου σου Αἵματος, καὶ ἔνοχός εἰμι, καὶ κρίμα ἐμαυτῷ ἐσθίω καὶ πίνω, μὴ διακρίνων τὸ Σῶμα καὶ Αἷμα σοῦ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ μου· ἀλλὰ τοῖς οἰκτιρμοῖς σου θαῤῥῶν προσέρχομαί σοι, τῷ εἰπόντι· Ὁ τρώγων μου τὴν Σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ Αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. Σπλαγχνίσθητι οὖν, Κύριε, καὶ μὴ παραδειγματίσῃς με τὸν ἁμαρτωλόν, ἀλλὰ ποίησον μετ' ἐμοῦ κατὰ τὸ ἔλεός σου· καὶ γενέσθω μοι τὰ ἅγια ταῦτα εἰς ἴασιν, καὶ κάθαρσιν, καὶ φωτισμόν, καὶ φυλακτήριον, καὶ σωτηρίαν, καὶ ἁγιασμὸν ψυχῆς τε καὶ σώματος, εἰς ἀποτροπὴν πάσης φαντασίας, καὶ πονηρᾶς πράξεως, καὶ ἐνεργείας διαβολικῆς, κατὰ διάνοιαν τῆς ἐν τοῖς μέλεσί μου ἐνεργουμένης· εἰς παῤῥησίαν καὶ ἀγάπην τὴν πρός σε· εἰς διόρθωσιν βίου καὶ ἀσφάλειαν· εἰς αὔξησιν ἀρετῆς καὶ τελειότητος· εἰς πλήρωσιν ἐντολῶν· εἰς Πνεύματος ἁγίου κοινωνίαν· εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, καὶ εἰς ἀπολογίαν εὐπρόσδεκτον τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματός σου· μὴ εἰς κρίμα ἢ εἰς κατάκριμα.

ΕΥΧΗ Γ΄. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Κύριε ὁ Θεός μου, οἶδα, ὅτι οὐκ εἰμὶ ἄξιος, οὐδὲ ἱκανός, ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς τοῦ οἴκου τῆς ψυχῆς, διότι ὅλη ἔρημος καὶ καταπεσοῦσά ἐστι, καὶ οὐκ ἔχεις παρ' ἐμοὶ τόπον ἄξιον τοῦ κλῖναι τὴν κεφαλήν. Ἀλλ' ὡς ἐξ ὕψους δι' ἡμᾶς ἐταπείνωσας σεαυτόν, συμμετρίασον καὶ νῦν τῇ ταπεινώσει μου. Καὶ ὡς κατεδέξω ἐν σπηλαίῳ καὶ φάτνῃ ἀλόγων ἀνακλιθῆναι, οὕτω κατάδεξαι καὶ ἐν τῇ φάτνῃ τῆς ἀλόγου μου ψυχῆς, καὶ ἐν τῷ ἐσπιλωμένῳ μου σώματι εἰσελθεῖν. Καὶ ὡς οὐκ ἀπηξίωσας εἰσελθεῖν, καὶ συνδειπνῆσαι ἁμαρτωλοῖς, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, οὕτω κατάδεξαι εἰσελθεῖν καὶ εἰς τὸν οἶκον τῆς ταπεινῆς μου ψυχῆς, τοῦ λεπροῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ. Καὶ ὡς οὐκ ἀπώσω τὴν ὁμοίαν μοι Πόρνην καὶ ἁμαρτωλὸν προσερχομένην καὶ ἁπτομένην σου, οὕτω σπλαγχνίσθητι καὶ ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ, προσερχομένῳ καὶ ἁπτομένῳ σου. Καὶ ὡς οὐκ ἐβδελύξω τὸ ῥυπαρὸν ἐκείνης στόμα καὶ ἐναγὲς καταφιλοῦν σε, μηδὲ ἐμοῦ βδελύξῃ τὸ ῥυπαρώτερον ἐκείνης στόμα καὶ ἐναγέστερον, μηδὲ τὰ ἔμμυσα καὶ ἀκάθαρτά μου

χείλη καὶ βέβηλα, καὶ τὴν ἀχαθαρτωτέραν μου γλῶσσαν. Ἀλλὰ γενέσθω μοι ὁ ἄνθραξ τοῦ παναγίου σου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου σου Αἵματος εἰς ἁγιασμόν, καὶ φωτισμόν, καὶ ῥῶσιν τῆς ταπεινῆς μου ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος· εἰς κουφισμὸν τοῦ βάρους τῶν πολλῶν μου πλημμελημάτων· εἰς φυλακτήριον πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας· εἰς ἀποτροπὴν καὶ ἐμπόδιον τῆς φαύλης μου καὶ πονηρᾶς συνηθείας· εἰς ἀπονέκρωσιν τῶν παθῶν· εἰς περιποίησιν τῶν ἐντολῶν σου· εἰς προσθήκην τῆς θείας σου χάριτος, καὶ τῆς σῆς βασιλείας οἰκείωσον. Οὐ γὰρ ὡς καταφρονῶν προσέρχομαί σοι, Χριστὲ ὁ Θεός, ἀλλ' ὡς θαῤῥῶν τῇ ἀφάτῳ σου ἀγαθότητι· καὶ ἵνα μή, ἐπιπολὺ ἀφιστάμενος τῆς κοινωνίας σου, θηριάλωτος ὑπὸ τοῦ νοητοῦ λύκου γένωμαι. Διὸ δέομαί σου, ὡς μόνος ὢν ἅγιος, Δέσποτα, ἁγίασόν μου τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, τοὺς νεφροὺς καὶ τὰ σπλάγχνα. καὶ ὅλον με ἀνακαίνισον, καὶ ῥίζωσον τὸν φόβον σου ἐν τοῖς μέλεσί μου, καὶ τὸν ἁγιασμόν σου ἀνεξάλειπτον ἀπ' ἐμοῦ ποίησον. Καὶ γενοῦ μοι βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ, κυβερνῶν ἐν εἰρήνῃ τὴν ζωήν μου, καταξιῶν με καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν σου παραστάσεως μετὰ τῶν ἁγίων σου. Εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις τῆς παναχράντου σου Μητρός, τῶν ἀΰλων σου λειτουργῶν καὶ ἀχράντων Δυνάμεων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Δ'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Οὐκ εἰμὶ ἱκανός, Δέσποτα Κύριε, ἵνα εἰσέλθῃς ὑπὸ τὴν στέγην τῆς ψυχῆς μου· ἀλλ' ἐπειδὴ βούλει σύ, ὡς φιλάνθρωπος, οἰκεῖν ἐν ἐμοί, θαῤῥῶν προσέρχομαι. Κελεύεις, ἀναπετάσω τὰς πύλας, ἃς σὺ μόνος ἐδημιούργησας, καὶ εἰσέρχῃ μετὰ φιλανθρωπίας ὡς πέφυκας· εἰσέρχῃ, καὶ φωτίζεις τὸν ἐσκοτισμένον μου λογισμόν. Πιστεύω, ὡς τοῦτο ποιήσεις· οὐ γὰρ Πόρνην προσελθοῦσάν σοι μετὰ δακρύων ἀπέφυγες, οὐδὲ Τελώνην ἀπεβάλου μετανοήσαντα, οὐδὲ Ληστὴν ἐπιγνόντα τὴν βασιλείαν σου ἀπεδίωξας, οὐδὲ διώκτην μετανοήσαντα κατέλιπες, ὃ ἦν· ἀλλὰ τοὺς ὑπὸ τῆς μετανοίας σοι προσαχθέντας, ἅπαντας ἐν τῷ χορῷ τῶν σῶν φίλων κατέταξας, ὁ μόνος ὑπάρχων εὐλογημένος πάντοτε, νῦν, καὶ εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ε'. ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεός μου, ἄνες, ἄφες, ἱλάσθητι, καὶ συγχώρησόν μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἀχρείῳ, καὶ ἀναξίῳ δούλῳ σου τὰ πταίσματα, καὶ πλημμελήματα, καὶ παραπτώματά μου, ὅσα σοι ἐκ νεότητός μου, μέχρι τῆς παρούσης ἡμέρας καὶ ὥρας ἥμαρτον, εἴτε ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ, εἴτε ἐν λόγοις, ἢ ἔργοις, ἢ ἐνθυμήμασιν, ἢ διανοήμασι καὶ ἐπιτηδεύμασι, καὶ πάσαις μου ταῖς αἰσθήσεσι. Καὶ τῇ πρεσβείᾳ τῆς ἀσπόρως κυησάσης σε παναχράντου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς

Μητρός σου, τῆς μόνης ἀκαταισχύντου ἐλπίδος, καὶ προστασίας, καὶ σωτηρίας μου, καταξίωσόν με ἀκατακρίτως μεταλαβεῖν τῶν ἀχράντων, καὶ ἀθανάτων, καὶ ζωοποιῶν σου φρικτῶν Μυστηρίων εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον· εἰς ἁγιασμόν, καὶ φωτισμόν, καὶ ῥώμην, καὶ ἴασιν καὶ ὑγείαν ψυχῆς τε καὶ σώματος· καὶ εἰς ἐξάλειψιν καὶ παντελῆ ἀφανισμὸν τῶν πονηρῶν μου λογισμῶν, καὶ ἐνθυμήσεων, καὶ προλήψεων, καὶ νυκτερινῶν φαντασιῶν τῶν σκοτεινῶν καὶ πονηρῶν πνευμάτων. Ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα, και ἡ τιμή, καὶ ἡ προσκύνησις, σὺν τῷ Πατρί, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΣΤ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ.

Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ μόνος ἔχων ἐξουσίαν ἀνθρώποις ἀφιέναι ἁμαρτίας ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος, πάριδέ μου πάντα τὰ ἐν γνώσει καὶ ἀγνοίᾳ πταίσματα, καὶ ἀξίωσόν με ἀκατακρίτως μεταλαβεῖν τῶν θείων, καὶ ἐνδόξων, καὶ ἀχράντων, καὶ ζωοποιῶν σου Μυστηρίων, μὴ εἰς κόλασιν, μὴ εἰς προσθήκην ἁμαρτιῶν, ἀλλ' εἰς καθαρισμόν, καὶ ἁγιασμόν, καὶ ἀῤῥαβῶνα τῆς μελλούσης ζωῆς καὶ βασιλείας, εἰς τεῖχος καὶ βοήθειαν καὶ ἀνατροπὴν τῶν ἐναντίων, καὶ εἰς ἐξάλειψιν τῶν πολλῶν μου πλημμελημάτων. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς ἐλέους, καὶ οἰκτιρμῶν, καὶ φιλανθρωπίας, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρί, καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ Ζ΄. ΣΥΜΕΩΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

Ἀπὸ ῥυπαρῶν χειλέων,
ἀπὸ βδελυρᾶς καρδίας,
ἀπὸ ἀκαθάρτου γλώττης,
ἐκ ψυχῆς ἐῤῥυπωμένης,
δέξαι δέησιν, Χριστέ μου·
καὶ μὴ παρωσάμενός μου,
μὴ τοὺς λόγους, μὴ τοὺς τρόπους,
μηδὲ τὴν ἀναισχυντίαν,
δός μοι παῤῥησίᾳ λέγειν,
ἃ βεβούλευμαι, Χριστέ μου,
μᾶλλον δὲ καὶ δίδαξόν με,
τί με δεῖ ποιεῖν καὶ λέγειν.
Ἥμαρτον ὑπὲρ τὴν Πόρνην,
ἥ, μαθοῦσα ποῦ κατάγεις,
μύρον ἐξωνησαμένη,
ἦλθε τολμηρῶς ἀλεῖψαι
σοῦ τοὺς πόδας τοῦ Χριστοῦ μου,
τοῦ Δεσπότου καὶ Θεοῦ μου.
Ὡς ἐκείνην οὐκ ἀπώσω,
προσελθοῦσαν ἐκ καρδίας,
μηδ' ἐμὲ βδελύξῃ, Λόγε·
σοὺς δὲ πάρασχέ μοι πόδας,
καὶ κρατῆσαι, καὶ φιλῆσαι,
καὶ τῷ ῥείθρῳ τῶν δακρύων
ὡς πολυτιμήτῳ μύρῳ,
τούτους τολμηρῶς ἀλεῖψαι.
Πλῦνόν με τοῖς δάκρυσί μου,
κάθαρόν αὐτοῖς με, Λόγε·
ἄφες καὶ τὰ πταίσματά μου,
καὶ συγγνώμην πάρασχέ μοι.
Οἶδας τῶν κακῶν τὸ πλῆθος,
οἶδας καὶ τὰ τραύματά μου,
καὶ τοὺς μώλωπας ὁρᾷς μου·
ἀλλὰ καὶ τὴν πίστιν οἶδας,
καὶ τὴν προθυμίαν βλέπεις,
καὶ τοὺς στεναγμοὺς ἀκούεις.

Οὐ λανθάνει σε, Θεέ μου,
ποιητά μου, λυτρωτά μου,
οὔτε σταλαγμὸς δακρύων,
οὔτε σταλαγμοῦ τι μέρος.
Τὸ μὲν ἀκατέργαστόν μου
ἔγνωσαν οἱ ὀφθαλμοί σου,
ἐπὶ τὸ βιβλίον δέ σου
καὶ τὰ μήπω πεπραγμένα
γεγραμμένα σοι τυγχάνει.
Ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου,
ἴδε μου τὸν κόπον, ὅσος,
καὶ τὰς ἁμαρτίας πάσας
ἄφες μοι, Θεὲ τῶν ὅλων,
ἵνα καθαρᾷ καρδίᾳ,
περιτρόμῳ διανοίᾳ,
καὶ ψυχῇ συντετριμμένῃ,
τῶν ἀχράντων σου μετάσχω
καὶ πανάγνων Μυστηρίων.
Οἷς ζωοῦται καὶ θεοῦται
πᾶς ὁ τρώγων σε καὶ πίνων
ἐξ εἰλικρινοῦς καρδίας.
Σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτά μου·
Πᾶς ὁ τρώγων μου τὴν Σάρκα,
πίνων δέ μου καὶ τὸ Αἷμα,
ἐν ἐμοὶ μὲν οὗτος μένει,
ἐν αὐτῷ δ' ἐγὼ τυγχάνω.
Ἀληθὴς ὁ λόγος πάντως
τοῦ Δεσπότου καὶ Θεοῦ μου.
Τῶν γὰρ θείων ὁ μετέχων
καὶ θεοποιῶν χαρίτων,
οὐμενοῦν, οὐκ ἔστι μόνος,
ἀλλὰ μετὰ σοῦ, Χριστέ μου,
τοῦ φωτὸς τοῦ τρισηλίου,
τοῦ φωτίζοντος τὸν κόσμον.
Ἵνα γοῦν μὴ μόνος μένω
δίχα σοῦ τοῦ Ζωοδότου,
τῆς πνοῆς μου τῆς ζωῆς μου,
τοῦ ἀγαλλιάματός μου,
τῆς τοῦ κόσμου σωτηρίας·
διὰ τοῦτό σοι προσῆλθον,
ὡς ὁρᾷς, μετὰ δακρύων
καὶ ψυχῆς συντετριμμένης,
λύτρον τῶν ἐμῶν πταισμάτων
ἱκετεύων τοῦ λαβεῖν με,
καὶ τῶν σῶν ζωοπαρόχων
καὶ ἀμέμπτων Μυστηρίων
μετασχεῖν ἀκατακρίτως·
ἵνα μένῃς, καθὼς εἶπας,
μετ' ἐμοῦ τοῦ τρισαθλίου·
ἵνα μή, χωρὶς εὑρών με
τῆς σῆς χάριτος ὁ πλάνος,
ἀφαρπάσῃ με δολίως,
καὶ πλανήσας ἀπαγάγῃ
τῶν θεοποιῶν σου λόγων.
Διὰ τοῦτό σοι προσπίπτω,
καὶ θερμῶς ἀναβοῶ σοι·
Ὡς τὸν Ἄσωτον ἐδέξω,
καὶ τὴν Πόρνην προσελθοῦσαν,
οὕτω δέξαι με τὸν πόρνον
καὶ τὸν ἄσωτον, οἰκτίρμον,
ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ
νῦν με προσερχόμενόν σοι.
Οἶδα, Σῶτερ, ὅτι ἄλλος,
ὡς ἐγώ, οὐκ ἔπταισέ σοι,
οὐδὲ ἔπραξε τὰς πράξεις,
ἃς ἐγὼ κατειργασάμην.
Ἀλλὰ τοῦτο πάλιν οἶδα,
ὡς οὐ μέγεθος πταισμάτων,
οὐχ ἁμαρτημάτων πλῆθος,
ὑπερβαίνει τοῦ Θεοῦ μου
τὴν πολλὴν μακροθυμίαν,
καὶ φιλανθρωπίαν ἄκραν·
ἀλλ' ἐλαίῳ συμπαθείας,
τοὺς θερμῶς μετανοοῦντας
καὶ καθαίρεις καὶ λαμπρύνεις,
καὶ φωτὸς ποιεῖς μετόχους,
κοινωνοὺς Θεότητός σου
ἐργαζόμενος ἀφθόνως·
καί, τὸ ξένον καὶ Ἀγγέλοις
καὶ ἀνθρώπων διανοίαις,
ὁμιλεῖς αὐτοῖς πολλάκις,
ὥσπερ φίλοις σου γνησίοις.
Ταῦτα τολμηρόν ποιεῖ με,
ταῦτά με πτεροῖ, Χριστέ μου
καὶ θαῤῥῶν ταῖς σαῖς πλουσίαις
πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσίαις,
χαίρων τε καὶ τρέμων ἅμα,
τοῦ πυρὸς μεταλαμβάνω,
χόρτος ὤν, καί, ξένον θαῦμα!
δροσιζόμενος ἀφράστως,

ὥσπερ οὖν ἡ βάτος πάλαι,
ἡ ἀφλέκτως καιομένη.
Τοίνυν εὐχαρίστῳ γνώμῃ,
εὐχαρίστῳ δὲ καρδίᾳ,
εὐχαρίστοις μέλεσί μου
τῆς ψυχῆς καὶ τῆς σαρκός μου,
προσκυνῶ, καὶ μεγαλύνω,
καὶ δοξάζω σε, Θεέ μου,
ὡς εὐλογημένον ὄντα
νῦν τε καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

ΕΥΧΗ Η΄. ΣΥΜΕΩΝ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΟΥ.

Ὁ μόνος καθαρὸς καὶ ἀκήρατος Κύριος, ὁ δι᾽ οἶκτον φιλανθρωπίας ἀνεκδιήγητον τὸ ἡμέτερον ὅλον προσλαβόμενος φύραμα, ἐκ τῶν ἁγνῶν καὶ παρθενικῶν αἱμάτων τῆς ὑπερφυῶς κυησάσης σε, Πνεύματος θείου ἐπελεύσει, καὶ εὐδοκίᾳ Πατρὸς ἀϊδίου, Χριστὲ Ἰησοῦ, σοφία Θεοῦ, καὶ εἰρήνη, καὶ δύναμις· ὁ τῷ προσλήμματί σου τὰ ζωοποιὰ καὶ σωτήρια πάθη καταδεξάμενος, τὸν Σταυρόν, τοὺς Ἥλους, τὴν Λόγχην, τὸν Θάνατον, νέκρωσόν μου τὰ ψυχοφθόρα πάθη τοῦ σώματος. Ὁ τῇ ταφῇ σου τὰ τοῦ ᾅδου σκυλεύσας βασίλεια, θάψον μου διὰ τῶν ἀγαθῶν λογισμῶν τὰ πονηρὰ διαβούλια, καὶ τὰ τῆς πονηρίας πνεύματα διασκέδασον. Ὁ τῇ τριημέρῳ σου καὶ ζωηφόρῳ Ἀναστάσει τὸν πεπτωκότα Προπάτορα ἀναστήσας, ἀνάστησόν με τῇ ἁμαρτίᾳ κατολισθήσαντα, τρόπους μοι μετανοίας ὑποτιθέμενος. Ὁ τῇ ἐνδόξῳ σου Ἀναλήψει τῆς σαρκὸς θεώσας τὸ πρόσλημμα, καὶ τοῦτο τῇ δεξιᾷ καθέδρᾳ τιμήσας τοῦ Πατρός, ἀξίωσόν με, διὰ τῆς τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων μεταλήψεως, τῆς δεξιᾶς μερίδος τῶν σωζομένων τυχεῖν. Ὁ τῇ ἐπιδημίᾳ τοῦ Παρακλήτου Πνεύματος σκεύη τίμια τοὺς ἱερούς σου Μαθητὰς ἐργασάμενος, δοχεῖον κἀμὲ τῆς αὐτοῦ ἀνάδειξον ἐπελεύσεως. Ὁ μέλλων πάλιν ἔρχεσθαι κρῖναι τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, εὐδόκησον κἀμὲ προϋπαντῆσαί σοι ἐν νεφέλαις τῷ Ποιητῇ καὶ Πλάστῃ μου, σὺν πᾶσι τοῖς Ἁγίοις σου· ἵνα ἀτελευτήτως δοξολογῶ, καὶ ἀνυμνῶ σε σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Ὡς ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ σου, καὶ ἀπροσωπολήπτου παρεστηκὼς βήματος, Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ δίκας ὑπέχων, καὶ λόγον ποιούμενος τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων κακῶν· οὕτω σήμερον, πρὸ τοῦ φθάσαι τὴν ἡμέραν τῆς κατακρίσεώς μου, ἐπὶ τῷ ἁγίῳ σου Θυσιαστηρίῳ παριστάμενος ἐνώπιόν σου, καὶ τῶν φοβερῶν καὶ ἁγίων Ἀγγέλων σου, κατακαμπτόμενος ὑπὸ τοῦ ἰδίου συνειδότος, προσφέρω τὰς πονηράς μου καὶ ἀθέσμους πράξεις, θριαμβεύων αὐτάς, καὶ δημοσιεύων. Ἴδε, Κύριε, τὴν ταπείνωσίν μου, καὶ ἄφες πάσας τὰς ἁμαρτίας μου· ἴδε, ὅτι ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου αἱ ἀνομίαι μου. Τί γὰρ οὐκ ἔπραξα κακόν; ποῖον ἁμάρτημα οὐκ ἐποίησα; ποῖον κακὸν οὐ διετυπωσάμην ἐν τῇ ψυχῇ μου;

Ἤδη δὲ καὶ ἐν τοῖς ἔργοις διεπραξάμην πορνίαν, μοιχείαν, ὑπερηφανίαν, ἀλαζονείαν, λοιδορίαν, βλασφημίαν, ἀργολογίαν, βρασμὸν γέλωτος, μέθην, γαστριμαργίαν, ἀδηφαγίαν, μῖσος, φθόνον, φιλαργυρίαν, φιλοχρηματίαν, πλεονεξίαν, φιλαυτίαν, φιλοδοξίαν, ἁρπαγήν, ἀδικίαν, αἰσχροκέρδειαν, ζηλοτυπίαν, καταλαλιάν, παρανομίαν· πᾶσάν μου αἴσθησιν, καὶ πᾶν μέλος ἐμίανα, ἔφθειρα, ἠχρείωσα, ἐργαστήριον γενόμενος καθ' ὅλου τοῦ Διαβόλου. Καὶ οἶδα, Κύριε, ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπερῆραν τὴν κεφαλήν μου· ἀλλ' ἀνείκαστον τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ τὸ ἔλεος ἄφατον τῆς σῆς ἀνεξικάκου ἀγαθωσύνης, καὶ οὐκ ἔστιν ἁμαρτία ἡ νικῶσα τὴν φιλανθρωπίαν σου. Διό, πανθαύμαστε Βασιλεῦ, ἀνεξίκακε Κύριε, θαυμάστωσον καὶ ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ τὰ ἐλέη σου, δεῖξον τῆς χρηστότητός σου τὴν δύναμιν, καὶ ἐμφάνισον τὴν ἰσχὺν τῆς εὐσπλάγχνου ῥοπῆς σου, καὶ ἐπιστρέφοντα δέξαι με τὸν ἁμαρτωλόν· δέξαι με, ὡς ἐδέξω τὸν Ἄσωτον, τὸν Ληστήν, τὴν Πόρνην· δέξαι με τὸν ὑπερβαλλόντως καὶ λόγῳ, καὶ ἔργῳ, καὶ ἐπιθυμίᾳ ἀτόπῳ καὶ ἐνθυμήσει ἀλόγῳ ἡμαρτηκότα σοι· καὶ ὡς τοὺς περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐδέξω, μηδὲν ἄξιον ἐργασάμενος, οὕτω δέξαι κἀμὲ τὸν ἁμαρτωλόν. Πολλὰ ἐπλημμέλησα, καὶ ἠσέλγησα, καὶ ἐλύπησα τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον, καὶ παρεπίκρανα τὰ φιλάνθρωπα σπλάγχνα σου, καὶ ἔργῳ, καὶ λόγῳ, καὶ διανοίᾳ, ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ, φανερῶς τε καὶ ἀφανῶς, ἑκουσίως τε καὶ ἀκουσίως· καὶ οἶδα, ὅτι παραστήσεις τὰς ἁμαρτίας μου ἔμπροσθέν μου τοιαύτας, οἷαι καὶ παρ' ἐμοῦ γεγόνασι, καὶ συναρεῖς λόγον μετ' ἐμοῦ ὑπὲρ ὧν ἐν γνώσει ἀσύγγνωστα ἔπραξα ἁμαρτήματα· ἀλλά, Κύριε, μὴ τῇ δικαίᾳ κρίσει, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃς με μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσῃς με· ἐλέησόν με Κύριε, ὅτι οὐ μόνον εἰμὶ ἀσθενής, ἀλλὰ καὶ σόν εἰμι πλάσμα. Σὺ μὲν Κύριε, ἐπεστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὸν φόβον σου, ἐγὼ δὲ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα. Σοὶ οὖν μόνῳ ἥμαρτον, ἀλλὰ δέομαί σου, μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου· ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσῃς Κύριε, Κύριε, τίς ὑποστήσεται; ἐγὼ γάρ εἰμι τὸ πέλαγος τῆς ἁμαρτίας, καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιος, οὐδὲ ἱκανὸς ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ ὕψος τοῦ Οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἁμαρτιῶν μου, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. Πᾶσαι γὰρ κακοπραγίαι, καὶ ἐπίνοιαι, καὶ μεθοδίαι σατανικαί, διαφθοραί, ῥεύσεις, μαλακίαι, παιδοφθορίαι, μνησικακίαι, συμβουλίαι πρὸς ἁμαρτίαν, γαργαλισμοί, ἄλλα τε μυρία πάθη οὐκ ἐξέλιπον ἀπ' ἐμοῦ. Ποίοις γὰρ οὐ διεφθάρην ἁμαρτήμασι; ποίοις οὐ συνεσχέθην κακοῖς; πᾶσαν ἁμαρτίαν διεπραξάμην, πᾶσαν ἀσωτίαν διεθέμην ἐν τῇ ψυχῇ μου, ἠχρείωμαι ἀπὸ σοῦ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἀνθρώπων· τίς ἀναστήσει με τὸν ἐν τοιούτοις κακοῖς, καὶ τοσούτοις περιπεσόντα πλημμελήμασιν; Ἐπὶ σοὶ Κύ-

ριε ἤλπισα, ὁ Θεός μου εἰ ἔστι μοι σωτηρίας ἐλπίς, εἰ νικᾷ ἡ φιλανθρωπία σου τὰ πλήθη τῶν ἀνομιῶν μου, γενοῦ μοι Σωτήρ· καὶ κατὰ τοὺς οἰκτιρμούς σου καὶ τὰ ἐλέη σου, ἄνες, ἄφες, συγχώρησόν μοι πάντα ὅσα σοι ἥμαρτον· ὅτι πολλῶν κακῶν ἡ ψυχή μου ἐπλήσθη, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοὶ σωτηρίας ἐλπίς. Ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ μὴ ἀποδώσῃς μοι κατὰ τὰ ἔργα μου· ἀλλ' ἐπίστρεψον, ἀντιλαβοῦ. ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου ἀπὸ τῶν συμφιέντων αὐτῇ κακῶν, καὶ δεινῶν προλήψεων· σῶσόν με ἕνεκεν τοῦ ἐλέους σου, ἵνα, ὅπου ἡ ἁμαρτία ἐπλεόνασεν, ὑπερπερισσεύῃ ἡ χάρις σου· καὶ αἰνέσω, καὶ δοξάσω σε διὰ παντὸς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Σὺ γὰρ εἶ Θεὸς τῶν μετανοούντων, καὶ Σωτὴρ τῶν ἁμαρτανόντων, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ.

Ὁ Θεός, ἄνες, ἄφες, συγχώρησόν μοι τὰ πλημμελήματά μου, ὅσα σοι ἥμαρτον εἴτε ἐν λόγῳ, εἴτε ἐν ἔργῳ, εἴτε κατὰ διάνοιαν, ἑκουσίως, ἢ ἀκουσίως, ἐν γνώσει, ἢ ἐν ἀγνοίᾳ· πάντα μοι συγχώρησον, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος. Καὶ τῇ πρεσβείᾳ τῆς παναχράντου σου Μητρός, τῶν νοερῶν λειτουργῶν, καὶ ἁγίων Δυνάμεων καὶ πάντων τῶν ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, ἀκατακρίτως εὐδόκησον δέξασθαί με τὸ ἅγιον καὶ ἄχραντόν σου Σῶμα, καὶ τὸ τίμιον Αἷμα, εἰς ἴασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ εἰς ἐξάλειψιν τῶν πονηρῶν μου λογισμῶν. ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Μέχρις ὧδε ἀναγινώσκει ὁ ἱερεὺς μετὰ τὴν ἑωθινὴν Ἀκολουθίαν.—Τὰς δὲ ἑπομένας ἐπιλοίπους Εὐχάς, τό,

Πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ ναοῦ σου.......

Πιστεύω, Κύριε, καὶ ὁμολογῶ, κτλ. ὅρα σελ. 51—53. καὶ σελ. 83—84.

Τὴν δὲ Εὐχαριστίαν ὅρα σελ. 57—59.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑΛΗΨΕΩΣ.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΕΙΣ

ΙΕΡΕΑ ΕΝΥΠΝΙΑΣΘΕΝΤΑ

Μετὰ τὸν ἐνυπνιασμόν, εὐθὺς ἀνίσταται· καὶ ποιήσας Εὐλογητόν, ἄρχεται τοῦ Τρισαγίου. Τό, Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν, γ'. τὸν Ν'. Εἶτα τό, Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου. Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ. Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν· τό, Ἄνες, ἄφες.

Καὶ τὸ ἀπολυτίκιον, καὶ τὸ Κοντάκιον τῆς ἡμέρας.

Εἶθ' οὕτω τὰ Τροπάρια ταῦτα.

Ἦχος β'.

Ἥμαρτον εἰς σὲ Σωτήρ, ὡς ὁ Ἄσωτος υἱὸς δέξαι με Πάτερ μετανοοῦντα, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Κράζω σοι Χριστὲ Σωτήρ, τοῦ Τελώνου τὴν φωνήν· Ἱλάσθητί μοι, ὥσπερ ἐκείνῳ, καὶ ἐλέησόν με ὁ Θεός.

Θεοτοκίον. Ἦχος πλ. ά.

Τὴν ταχεῖάν σου σκέπην καὶ τὴν βοήθειαν, καὶ τὸ ἔλεος δεῖξον ἐπὶ τῷ δούλῳ σου, καὶ τὰ κύματα Ἁγνὴ σὺ καταπράϋνον, τῶν ματαίων λογισμῶν καὶ τὴν πεσοῦσάν μου ψυχήν, ἀνάστησον Θεοτόκε· οἶδα γὰρ οἶδα Παρθένε, ὅτι ἰσχύεις ὅσα καὶ βούλεσαι.

Τρισάγιον.

Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· ὅτι σοῦ.

Ἕτερα Στιχηρά, Ἦχος βαρύς.

Ὡς ὁ περιπεσὼν εἰς τοὺς λῃστάς, καὶ τετραυματισμένος, οὕτω κἀγὼ περιέπεσα ἐξ ἐμῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τετραυματισμένη ὑπάρχει μου ἡ ψυχή· πρὸς τίνα καταφύγω ὁ ὑπεύθυνος ἐγώ, εἰμὴ πρὸς σὲ τὸν εὔσπλαγχνον, τῶν ψυχῶν τὸν ἰατρόν; ἐπίχεε ἐπ' ἐμὲ ὁ Θεός, τὸ μέγα σου ἔλεος.

Ὡς ὁ Ἄσωτος υἱός, ἦλθον κἀγὼ Οἰκτίρμων· δέξαι με προσπίπτοντα, ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου ὁ Θεός, καὶ ἐλέησόν με.

Ἦχος πλ. δ'.

Τοῖς τῶν ἐμῶν λογισμῶν λῃσταῖς περιπεσών, ἐσυλήθην ὁ τάλας τὸν νοῦν, καὶ δεινῶς πληγωθεὶς ὅλην μου τὴν ψυχὴν τετραυμάτισμαι, καὶ ἔνθεν κεῖμαι γυμνὸς ἀρετῶν ἐν τῇ τοῦ βίου ὁδῷ. Ἱερεὺς δὲ ἰδών με τῷ μώλωπι ὀδυνώμενον, διὰ τὸ ἀνίατον παρορῶν οὐκ ἀποβλέπει με· Λευΐτης δὲ πάλιν μὴ φέρων τὴν ψυχοφθόρον ἀλγηδόνα, καὶ αὐτὸς κατιδὼν ἐν

τιπαρῆλθέ μοι. Σὺ δὲ ὁ εὐδοκήσας οὐκ ἐκ Σαμαρείας, ἀλλ᾽ ἐκ Μαρίας σαρκωθῆναι Χριστὲ ὁ Θεός, τῇ φιλανθρωπίᾳ σου παράσχου μοι τὴν ἴασιν, ἐπιχέων ἐπ᾽ ἐμὲ τὸ μέγα σου ἔλεος.

Ἦχος πλ. β'.

Ἐννοῶ τὴν ἡμέραν τὴν φοβεράν, καὶ θρηνῶ μου τὰς πράξεις τὰς πονηράς· πῶς ἀπολογήσομαι τῷ ἀθανάτῳ Βασιλεῖ; ποία δὲ παρρησίᾳ ἀτενίσω τῷ Κριτῇ, ὁ ἄσωτος ἐγώ; Εὔσπλαγχνε Πάτερ, Υἱὲ μονογενές, καὶ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἐλέησόν με.

Εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τὸν τόπον ὃν διέθου, ὅταν καθίσῃς Ἐλεῆμον, ποιῆσαι δικαίαν κρίσιν, μὴ δημοσιεύσῃς μου τὰ κεκρυμμένα, μηδὲ καταισχύνῃς με ἐνώπιον τῶν Ἀγγέλων· ἀλλὰ φεῖσαί μου ὁ Θεός, καὶ ἐλέησόν με.

Δόξα.

Ἐγὼ ὑπάρχω τὸ δένδρον τὸ ἄκαρπον Κύριε, κατανύξεως καρπὸν μὴ φέρων τὸ σύνολον, καὶ τὴν ἐκκοπὴν πτοοῦμαι, καὶ τὸ πῦρ ἐκεῖνο δειλιῶ τὸ ἀκοίμητον· Διό σε ἱκετεύω. Πρὸ ἐκείνης τῆς ἀνάγκης ἐπίστρεψον, καὶ σῶσόν με.

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ἐλπὶς τοῦ κόσμου ἀγαθή, Θεοτόκε Παρθένε, τὴν σὴν καὶ μόνην φοβερὰν προστασίαν αἰτοῦμαι. Σπλαγχνίσθητι ἐπ᾽ ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ δυσώπησον τὸν ἐλεήμονα Θεόν, ῥυσθῆναι τὴν ἐμὴν ψυχὴν ἐκ πάσης ἀπειλῆς, μόνη εὐλογημένη.

Τὸ Κύριε ἐλέησον μ'.

Καὶ ἡ εὐχὴ αὕτη Μάρκου Μοναχοῦ.

Ἄχραντε, ἀμόλυντε, πολυεύσπλαγχνε Κύριε, ὁ τῇ ἀναλήψει τῆς σῆς ἀνθρωπότητος τὴν ἡμετέραν φύσιν τῆς φθορᾶς ἀπαλλάξας, καὶ τῇ ἑνώσει τῆς κρείττονος ὅλην καθαγιάσας· ὁ τοῖς εἰς σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν ἀνενδοιάστως πιστεύουσι, τὴν χάριν σου δαψιλῶς παρεχόμενος, καὶ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ τῆς σαρκὸς τὸν μεγάλαυχον καταισχύνων, καὶ παλαιὸν πτερνιστήν· αὐτὸς εὐεργέτα Κύριε, κἀμὲ τὸν ἐμπαθῆ καὶ φιλαμαρτήμονα, διὰ τῆς καθ᾽ ὕπνον φαντασίας χραθέντα, κάθαρον ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ μὴ λογίσῃ μοι τοῦτο εἰς ἁμαρτίαν, εἴτε φθόνῳ τοῦ μισοκάλου καὶ ἀνυποστάτου δαίμονος, διὰ τῆς ὀνειρώσεως ἐμολύνθην, εἴτ᾽ ἀμελείᾳ, καὶ ἀκρασίᾳ τῶν βλαβερῶν, ἢ ἕξει πονηρᾷ καὶ προσλήψεων τυραννίδι. Ἐνίσχυσον δέ με τοῦ λοιποῦ κατὰ τῆς αὐτοῦ σκαιότητος καὶ μανίας, τῇ παντοδυνάμῳ σου χάριτι, καὶ ἀνώτερον τῶν αὐτοῦ ποικίλων ἐπινοιῶν διατήρησον, τὸν τῆς σωφροσύνης μου λύχνον ἄσβεστον μέχρι τέλους διαφυλάττων· ἵνα μυσαρᾶς μὲν ἁπάσης τῶν γαργαλισμῶν ἡδυπαθείας, καὶ παντοίας φοβερᾶς τῶν νυκτερινῶν φαντασιῶν ἀχλύος, διὰ τῆς σῆς βοηθείας, ἀπηλλαγμένος τῇ φωταυγεῖ δὲ θεωρίᾳ τῶν ἐπιθυμητῶν καὶ ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον ἡδυνόντων χριμάτων σου, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐμμελετῶν, ἐν

καθαρῷ συνειδότι, τῶν ζωοποιῶν καὶ ἀθανάτων σου Μυστηρίων μετασχεῖν ἀξιωθήσωμαι· πρεσβείαις τῆς ἀφθόρως τεκούσης σε παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων τῶν ἁγίων. Ἀμήν.

Εὐχὴ ἑτέρα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου.

Πολυεύσπλαγχνε, ἀκήρατε, ἀμόλυντε, ἄχραντε, μόνε ἀναμάρτητε Κύριε, κάθαρόν με τὸν ἀχρεῖον δοῦλόν σου ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, καὶ τῆς νῦν ἐξ ἀπροσεξίας μου καὶ ῥαθυμίας ἐπιγενομένης μοι ἀκαθαρσίας, μετὰ τῶν ἄλλων μου πασῶν ἀνομιῶν· καὶ ἀνάδειξόν με ἄσπιλον, διὰ τῆς χάριτος τοῦ Χριστοῦ σου, καὶ ἁγίασόν με τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· ἵνα, ἀνανήψας ἐκ τῆς ὁμίχλης τῶν ἀκαθαρσιῶν μου καὶ τῶν φαντασιῶν τοῦ Διαβόλου, ἔτι δὲ καὶ ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ διαβολικοῦ, καταξιωθῶ ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ἀνοῖξαι τὸ ῥυπαρόν μου στόμα καὶ ἐναγές, εἰς τὸ ὑμνεῖσαι τὸ πανάγιον Ὄνομά σου, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· καὶ οὕτω μετασχεῖν ἀνενόχως καὶ ἀκατακρίτως τῶν ἀχράντων, ἀθανάτων, ὑπεραγίων, καὶ ζωοποιῶν Μυστηρίων τοῦ Μονογενοῦς σου Υἱοῦ, τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

ΕΥΧΗ ΕΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ,

Τινὲς δέ φασιν εἶναι ταύτην τοῦ ὁσίου Μαρτιανοῦ.

Πάλιν ὑπεσκελίσθην ὁ τάλας τὸν νοῦν, τῇ πονηρᾷ συνηθείᾳ τῆς ἁμαρτίας δουλεύων· πάλιν ὁ τοῦ σκότους ἄρχων, καὶ τῆς ἐμπαθοῦς ἡδονῆς ὁ γεννήτωρ αἰχμάλωτον εἷλέ με, καὶ ὥσπερ δοῦλον τεταπεινωμένον, τῷ ἑαυτοῦ θελήματι, ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς δουλεύειν καταναγκάζει με. Καὶ τί ποιήσω Κύριε, Κύριε, λυτρωτὰ καὶ ὑπερασπιστὰ τῶν πεποιθότων ἐπὶ σέ; εἰμὴ πρὸς σὲ πάλιν ἐπιστραφήσομαι, καὶ στενάξω, καὶ συγγνώμην αἰτήσομαι, τῶν πεπραγμένων μοι. Ἀλλὰ δέδοικα καὶ τρέμω, μήπως, καθ' ἑκάστην ἐξομολογούμενος, καὶ ἀποχὴν τῶν κακῶν ἐπαγγελλόμενος, καθ' ὥραν ἁμαρτάνων καὶ μὴ παυόμενος, μὴ ἀποδιδοὺς τὰς εὐχάς μου σοὶ τῷ Θεῷ μου, τὴν μακροθυμίαν σου διεγείρω πρὸς ἀγανάκτησιν· καὶ τίς ὑποίσει, Κύριε τὸν θυμόν σου; Γινώσκων οὖν τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου, καὶ τὴν ἄβυσσον τῆς φιλανθρωπίας σου, πάλιν ἐπιρρίπτω ἐμαυτὸν εἰς τὰ ἐλέη σου, καὶ κράζω σοι τό, Ἥμαρτον ὁ Θεός, καὶ ἐλέησόν με τὸν παραπεπτωκότα· δός μοι χεῖρα βοηθείας τῷ ἐν βόθρῳ τῶν ἡδονῶν βεβυθισμένῳ, καὶ μὴ καταλίπῃς με, Κύριε, τὸ πλάσμα σου, φθαρῆναι ταῖς ἀνομίαις, καὶ ταῖς ἁμαρτίαις μου· ἀλλὰ τῇ συνήθει σου χρηστότητι χρησάμενος, ῥῦσαί με τοῦ μιασμοῦ, καὶ τοῦ ῥύπου τῆς σαρκός

μου, καὶ τῶν ἐμπαθῶν λογισμῶν μου, τῶν καθ' ἑκάστην καταχραινόντων τὴν ἐμὴν ἀθλίαν ψυχήν· Ἰδοὺ γάρ, Κύριε ὁ Θεός μου, οὐκ ἔστι τόπος ἐν αὐτῇ καθαρός, ἀλλ' ὅλη λελέπρωται, τὴν ὁλοσώματον ἔχουσα πληγήν. Αὐτὸς οὖν, ὡς ἰατρὸς τῶν ψυχῶν, καὶ τοῦ ἐλέους πηγή, κάθαρον αὐτὴν τῇ τῶν δακρύων μου καθάρσει, ταῦτα προχέων ἐπ' ἐμὲ δαψιλῶς· καὶ δός μοι τὴν ἴασιν καὶ τὴν κάθαρσιν, καὶ μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καί, ὡς πῦρ, καταφάγῃ με τὸ τῆς ἀπογνώσεως σκότος. Ἀλλ' ὥσπερ εἶπας ὁ ἀψευδὴς Θεός, ὅτι· Χαρὰ γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, τοῦτο πραχθείη καὶ ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ· καὶ μὴ κλείσῃς τὰ ὦτα τῆς εὐσπλαγχνίας σου εἰς τὴν προσευχὴν τῆς μετανοίας μου· ἀλλ' ἄνοιξόν μοι ταῦτα, καὶ ὡς θυμίαμα κατεύθυνον αὐτὴν ἐνώπιόν σου· οἶδας γὰρ τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως, ὁ Πλάστης, καὶ τὸ εὐόλισθον τῆς νεότητος, καὶ παρορᾷς ἁμαρτίας, καὶ τὴν μετάνοιαν ἐκδέχῃ τῶν ἐν ἀληθείᾳ ἐξομολογουμένων σοι. Ὅτι σὺ εἶ μόνος ἀναμάρτητος, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ποιεῖ μετανοίας ν'. Ὀφείλει δὲ λέγει κατὰ μετάνοιαν, τό,

Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ ἐλέησόν με, διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον·

Ἢ τό,

Ἥμαρτόν σοι, Κύριε, συγχώρησόν μοι τῷ ἀσώτῳ.

Εἶτα λέγει τό,

Ὁ ἐν παντὶ χαιρῷ· Τὴν τιμιωτέραν.

Καὶ τὴν εὐχήν,

Δέσποτα Θεέ. Πάτερ Παντοκράτορ.

Εἶτα Τρισάγιον·

Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν· τό, Κύριε ἐλέησον ιβ'. Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβίμ. Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ.

Καὶ Ἀπόλυσις.

Καὶ εἰ μέν ἐστιν ἡ φαντασία ἐκ δαιμονικῆς ἐπηρείας, ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς τὴν αὐτὴν διάταξιν, καὶ ἱερουργεῖ· ὁ δὲ λαϊκὸς μεταλαμβάνει. Εἰ δὲ ἐκ πολυποσίας γένηται, μὴ ἀπτέσθω κατὰ τὸν δ'. Κανόνα τοῦ Διονυσίου, καὶ κατὰ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, ἐν τῇ πρὸς Ἀμμοῦν Ἐπιστολῇ, καὶ κατὰ τὸν Μέγαν Βασίλειον ἐν τοῖς Ἀσκητικοῖς, Ζήτει ταῦτα εἰς τὸν νόμον, εἰς τὸ Κ. στοιχεῖον, ἐν Κεφαλαίῳ κή.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ
ΤΟΥ
ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΓΙΑΣΜΟΥ
ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ.

Μετὰ τὸ εἰπεῖν τὸν Ἱερέα τὴν Ὀπισθάμβωνον Εὐχήν, ἐξερχόμεθα ἐν τῇ Κολυμβήθρᾳ, προπορευομένου τοῦ Ἱερέως μετὰ λαμπάδων καὶ τοῦ θυμιατοῦ· καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν τὰ παρόντα,

Ἰδιόμελα. Ἦχος πλ. δ'.

Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων βοᾷ λέγουσα· Δεῦτε λάβετε πάν-

τες, Πνεῦμα σοφίας, Πνεῦμα συνέσεως, Πνεῦμα φόβου Θεοῦ, τοῦ ἐπιφανέντος Χριστοῦ.

Σήμερον τῶν ὑδάτων, ἁγιάζεται ἡ φύσις· καὶ ῥήγνυται ὁ Ἰορδάνης, καὶ τῶν ἰδίων ναμάτων ἐπέχει τὸ ῥεῦμα, Δεσπότην ὁρῶν ῥυπτόμενον.

Ὡς ἄνθρωπος ἐν Ποταμῷ, ἦλθες Χριστὲ Βασιλεῦ· καὶ δουλικὸν Βάπτισμα λαβεῖν, σπεύδεις ἀγαθέ, ὑπὸ τῶν τοῦ Προδρόμου χειρῶν, διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φιλάνθρωπε.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ὁ αὐτός.

Πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, ἦλθες Κύριε, μορφὴν δούλου λαβών, Βάπτισμα αἰτῶν, ὁ μὴ γνοὺς ἁμαρτίαν. Εἴδοσάν σε ὕδατα, καὶ ἐφοβήθησαν· σύντρομος γέγονεν ὁ Πρόδρομος, καὶ ἐβόησε λέγων· Πῶς φωτίσει ὁ λύχνος τὸ φῶς; πῶς χειροθετήσει ὁ δοῦλος τὸν Δεσπότην; Ἁγίασον ἐμὲ καὶ τὰ ὕδατα Σωτήρ, ὁ αἴρων τοῦ κόσμου τὴν ἁμαρτίαν.

Καὶ εὐθὺς τὰ Ἀναγνώσματα

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. λέ. 1.

Τάδε λέγει Κύριος· Εὐφράνθητι ἔρημος διψῶσα, ἀγαλλιάσθω ἔρημος, καὶ ἀνθείτω ὡς κρίνον. Καὶ ἐξανθήσει, καὶ ὑλοχαρήσει, καὶ ἀγαλλιάσεται τὰ ἔρημα τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου ἐδόθη αὐτῇ, καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Καρμήλου· καὶ ὁ λαός μου ὄψεται τὴν δόξαν Κυρίου, καὶ τὸ ὕψος τοῦ Θεοῦ. Ἰσχύσατε χεῖρες ἀνειμέναι, καὶ γόνατα παραλελυμένα. Παρακαλέσατε, καὶ εἴπατε τοῖς ὀλιγοψύχοις τῇ διανοίᾳ· Ἰσχύσατε, καὶ μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ ὁ Θεὸς ἡμῶν κρίσιν ἀνταποδίδωσι καὶ ἀνταποδώσει· αὐτὸς ἥξει καὶ σώσει ἡμᾶς. Τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ ὦτα κωφῶν ἀκούσονται. Τότε ἁλεῖται χωλὸς ὡς ἔλαφος, καὶ τρανὴ ἔσται γλῶσσα μογγιλάλων, ὅτι ἐῤῥάγη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ, καὶ φάραγξ ἐν γῇ διψώσῃ. Καὶ ἔσται ἡ ἄνυδρος εἰς ἕλη, καὶ εἰς τὴν διψῶσαν γῆν πηγὴ ὕδατος ἔσται· ἐκεῖ ἔσται εὐφροσύνη ὀρνέων, ἐπαύλεις σειρήνων, καὶ καλάμη, καὶ ἕλη. Καὶ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς καθαρά, καὶ ὁδὸς ἁγία κληθήσεται· οὐ μὴ παρέλθῃ ἐκεῖ ἀκάθαρτος, οὐδὲ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς ἀκάθαρτος· οἱ δὲ διεσπαρμένοι πορεύσονται ἐπ' αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσι. Καὶ οὐκ ἔσται ἐκεῖ λέων, οὐδὲ τῶν πονηρῶν θηρίων οὐ μὴ ἀναβῇ εἰς αὐτήν, οὐδὲ μὴ εὑρεθῇ ἐκεῖ· ἀλλὰ πορεύσονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι, καὶ συνηγμένοι ὑπὸ Κυρίου. Καὶ ἀποστραφήσονται, καὶ ἥξουσιν εἰς Σιὼν μετ' εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν· ἐπὶ γὰρ τῆς κεφαλῆς αὐτῶν αἴνεσις καὶ ἀγαλλίαμα, καὶ εὐφροσύνη καταλήψεται αὐτούς· ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη, καὶ στεναγμός.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. νέ. 1

Τάδε λέγει Κύριος· Οἱ διψῶντες, πορεύεσθε ἐφ᾿ ὕδωρ· καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, βαδίσαντες ἀγοράσατε· καὶ φάγεσθε, καὶ πίεσθε, ἄνευ ἀργυρίου καὶ τιμῆς, οἶνον, καὶ στέαρ. Ἵνα τί τιμᾶσθε ἀργυρίου ἐν οὐκ ἄρτοις, καὶ ὁ μόχθος ὑμῶν οὐκ εἰς πλησμονήν; Ἀκούσατέ μου, καὶ φάγεσθε ἀγαθά, καὶ ἐντρυφήσει ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν. Προσέχετε τοῖς ὠσὶν ὑμῶν, καὶ ἐπακολουθεῖτε ταῖς ὁδοῖς μου· εἰσακούσατέ μου, καὶ ζήσεται ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ἡμῶν· καὶ διαθήσομαι ὑμῖν Διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσια Δαυῒδ τὰ πιστά. Ἰδοὺ μαρτύριον ἐν ἔθνεσιν ἔδωκα αὐτὸν ἄρχοντα καὶ προστάσσοντα ἐν ἔθνεσιν. Ἰδοὺ ἔθνη, ἃ οὐκ οἴδασί σε, ἐπικαλέσονταί σε· καὶ λαοὶ οἳ οὐκ ἐπίστανταί σε, ἐπὶ σὲ καταφεύξονται, ἕνεκεν Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ τοῦ Ἁγίου Ἰσραὴλ, ὅτι ἐδόξασέ σε. Ζητήσατε τὸν Κύριον, καὶ ἐν τῷ εὑρίσκειν αὐτόν, ἐπικαλέσασθε· ἡνίκα δι᾿ ἂν ἐγγίζῃ ὑμῖν, ἀπολιπέτω ὁ ἀσεβὴς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ ἀνὴρ ἄνομος τὰς βουλὰς αὐτοῦ· καὶ ἐπιστράφητε πρὸς Κύριον, καὶ ἐλεηθήσεσθε, καὶ κράξεσθε, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἀφήσει τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. Οὐ γάρ εἰσιν αἱ βουλαί μου, ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν, οὐδ᾿ ὥσπερ αἱ ὁδοὶ ὑμῶν, αἱ ὁδοί μου, λέγει Κύριος. Ἀλλ᾿ ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ἡμῶν, καὶ τὰ διανοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου. Ὡς γὰρ ἂν καταβῇ ὑετός, ἢ χιὼν ἐκ του οὐρανοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ, ἕως ἂν μεθύσῃ τὴν γῆν, καὶ ἐκτέκῃ, καὶ ἐκβλαστήσῃ, καὶ δῷ σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν· οὕτως ἔσται τὸ ῥῆμά μου, ὃ ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου, οὐ μὴ ἀποστραφῇ πρός με κενόν, ἕως ἂν τελεσθῇ ὅσα ἂν ἠθέλησα, καὶ εὐοδώσω τὰς ὁδούς μου, καὶ τὰ ἐντάλματά μου. Ἐν γὰρ εὐφροσύνῃ ἐξελεύσεσθε, καὶ ἐν χαρᾷ διδαχθήσεσθε· τὰ γὰρ ὄρη καὶ οἱ βουνοι ἐξαλοῦνται, προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ, καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπικροτήσει τοῖς κλάδοις. Καὶ ἀντὶ τῆς στοιβῆς, ἀναβήσεται κυπάρισσος, ἀντὶ δὲ τῆς κονίζης, ἀναβήσεται μυρσίνη· καὶ ἔσται Κυρίῳ εἰς ὄνομα, καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον καὶ οὐκ ἐκλείψει.

Προφητείας Ἡσαΐου τὸ Ἀνάγνωσμα.

Κεφ. ιβ΄. 3.

Τάδε λέγει Κύριος· Ἀντλήσατε ὕδωρ μετ᾿ εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου. Καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· Ὑμνεῖτε τὸν Κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀναγγείλλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔνδοξα αὐτοῦ, μιμνήσκεσθε, ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ὑμνήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψηλὰ ἐποίησεν· ἀναγγείλατε ταῦτα ἐν πάσῃ τῇ γῇ. Ἀγαλλιᾶσθε καὶ εὐφραίνεσθε, οἱ κατοικοῦντες Σιών· ὅτι ὑψώθη ὁ Ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ αὐτῆς.

Εἶτα, Προκείμενον. Ἦχος γ΄.

Κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου.

Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου.

Ὁ Ἀπόστολος.

Πρὸς Κορινθίους ά. Ἐπιστολῆς Παύλου.

Κεφ. ί. 1.

Ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ὅτι οἱ Πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον. Καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο, ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον. Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας· ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός.

Ἀλληλούϊα. Ἦχος δ'.

Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων.

Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησεν ἐπὶ ὑδάτων.

Εὐαγγέλιον ἐκ τοῦ κατὰ Μάρκον.

Κεφ. ά. 9.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανούς, καὶ τὸ Πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν. Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ εἶ ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ηὐδόκησα.

Καὶ εὐθὺς ὁ Διάκονος τὰ Εἰρηνικά.

Ἐν ὅσῳ δὲ λέγονται ταῦτα ὑπὸ τοῦ Διακόνου, ὁ Ἱερεὺς λέγει μυστικῶς τὴν ἑξῆς εὐχήν·

Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ μονογενὴς Υἱός, κτλ. σελ. 136.

Εἰρηνικά.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης, καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Οἴκου τούτου, καὶ τῶν μετὰ πίστεως, εὐλαβείας καὶ φόβου Θεοῦ εἰσιόντων ἐν αὐτῷ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, παντὸς τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ Λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ταύτης, πάσης πόλεως, χώρας, καὶ τῶν πίστει οἰκούντων ἐν αὐταῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, καὶ καιρῶν εἰρηνικῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, νοσούντων, καμνόντων, αἰχμαλώτων, καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἁγιασθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῇ ἐπιφοιτήσει, καὶ δυνάμει, καὶ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ καταφοιτῆσαι τοῖς ὕδασι τούτοις τὴν καθαρκτικὴν τῆς ὑπερουσίου Τριάδος ἐνέργειαν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ δωρηθῆναι αὐτοῖς τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν

εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ φωτισθῆναι ἡμᾶς φωτισμὸν γνώσεως καὶ εὐσεβείας, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ γενηθῆναι τὸ ὕδωρ τοῦτο, ἁγιασμοῦ δῶρον, ἁμαρτημάτων λυτήριον, εἰς ἴασιν ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτήδειον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸ, ὕδωρ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἀναδειχθῆναι αὐτο ἀποτρόπαιον πάσης ἐπιβουλῆς ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν ἀντλούντων καὶ ἀρυομένων εἰς ἁγιασμὸν οἴκων, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ γενέσθαι αὐτὸ πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων πᾶσι τοῖς ἀρυομένοις πίστει, καὶ μεταλαμβάνουσιν ἐξ αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ καταξιωθῆναι ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι ἁγιασμοῦ διὰ τῆς τῶν ὑδάτων τούτων μεταλήψεως, τῇ ἀοράτῳ ἐπιφανείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ εἰσακοῦσαι Κύριον τὸν Θεὸν φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ἐλεῆσαι ἡμᾶς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, καὶ ἀνάγκης, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν Ἁγίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχὴν μυστικῶς·

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ μονογενὴς Υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, τὸ φῶς τὸ ἐκ τοῦ φωτός, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον τοῦ φωτίσαι αὐτόν, καταύγασον ἡμῶν τὴν διάνοιαν τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, καὶ πρόσδεξαι ἡμᾶς, μεγαλωσύνην καὶ εὐχαριστίαν σοι προσάγοντας, ἐπὶ τοῖς ἀπ' αἰῶνος θαυμαστοῖς σου μεγαλουργήμασι, καὶ τῇ ἐπ' ἐσχάτων τῶν αἰώνων σωτηρίῳ σου οἰκονομίᾳ. Ἐν ᾗ τὸ ἀσθενὲς ἡμῶν καὶ πτωχὸν περιβαλόμενος φύραμα, καὶ τοῖς τῆς δουλείας μέτροις συγκατιὼν, ὁ τῶν ἁπάντων βασιλεὺς, ἔτι καὶ δουλικῇ χειρὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι καταδέξω, ἵνα, τὴν τῶν ὑδάτων φύσιν ἁγιάσας ὁ ἀναμάρτητος, ὁδοποιήσῃς ἡμῖν τὴν δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος ἀναγέννησιν, καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἡμᾶς ἀποκαταστήσῃς ἐλευθερίαν. Οὗ τινος θείου Μυστηρίου τὴν ἀνάμνησιν ἑορτάζοντες, δεόμεθά σου, Δέσποτα φιλάνθρωπε· Ῥᾶνον καὶ ἐφ' ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους δούλους σου, κατὰ τὴν θείαν σου ἐπαγγελίαν, ὕδωρ καθάρσιον, τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας τὴν δωρεάν, εἰς

τὸ τὴν ἐπὶ τῷ ὕδατι τούτῳ αἴτησιν ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τῇ σῇ ἀγαθότητι, καὶ τὴν εὐλογίαν σου δι' αὐτοῦ ἡμῖν τε καὶ παντὶ τῷ πιστῷ σου χαρισθῆναι Λαῷ εἰς δόξαν τοῦ ἁγίου καὶ προσκυνητοῦ σου Ὀνόματος. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ εἰπὼν καθ' ἑαυτὸν τό,

'Αμήν.

Τοῦ Διακόνου ἤδη πεπληρωκότος τὴν Συναπτήν, ἄρχεται ὁ Ἱερεὺς μεγαλοφώνως τῆς Εὐχῆς ταύτης (*).

Ποίημα Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

Τριὰς ὑπερούσιε, ὑπεράγαθε, ὑπέρθεε, παντοδύναμε, παντεπίσκοπε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, δημιουργὲ τῶν νοερῶν οὐσιῶν καὶ τῶν λογικῶν φύσεων· ἡ ἔμφυτος ἀγαθότης, τὸ φῶς τὸ ἀπρόσιτον, τὸ φωτίζον πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον, λάμψον κἀμοὶ τῷ ἀναξίῳ δούλῳ σου· φώτισόν μου τῆς διανοίας τὰ ὄμματα, ὅπως ἀνυμνῆσαι τολμήσω τὴν ἄμετρον εὐεργεσίαν καὶ δύναμιν. Εὐπρόσδεκτος γενέσθω ἡ παρ' ἐμοῦ δέησις, διὰ τὸν παρεστῶτα λαόν, ὅπως τὰ πλημμελήματά μου μὴ κωλύσωσιν ἐνθάδε παραγενέσθαι τὸ Ἅγιόν σου Πνεῦμα· ἀλλὰ συγχώρησόν μοι ἀκατακρίτως βοᾷν σοι, καὶ λέγειν καὶ νῦν, Ὑπεράγαθε· Δοξάζομέν σε, Δέσποτα φιλάνθρωπε, παντοκράτορ, προαιώνιε Βασιλεῦ. Δοξάζομέν σε τὸν κτίστην καὶ δημιουργὸν τοῦ παντός. Δοξάζομέν σε, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ μονογενές, τὸν ἀπάτορα ἐκ Μητρός, καὶ ἀμήτορα ἐκ Πατρός· ἐν γὰρ τῇ προλαβούσῃ Ἑορτῇ νήπιόν σε εἴδομεν· ἐν δὲ τῇ παρούσῃ, τέλειόν σε ὁρῶμεν, τὸν ἐκ τελείου τέλειον ἐπιφανέντα Θεὸν ἡμῶν. Σήμερον γὰρ ὁ τῆς Ἑορτῆς ἡμῖν ἐπέστη καιρός, καὶ χορὸς Ἁγίων ἐκκλησιάζει ἡμῖν, καὶ Ἄγγελοι μετὰ ἀνθρώπων συνεορτάζουσι. Σήμερον ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐν εἴδει περιστερᾶς, τοῖς ὕδασιν ἐπεφοίτησε. Σήμερον ὁ ἄδυτος Ἥλιος ἀνέτειλε, καὶ ὁ κόσμος τῷ φωτὶ Κυρίου καταυγάζεται. Σήμερον ἡ σελήνη λαμπραῖς ταῖς ἀκτῖσι τῷ κόσμῳ συνεκλαμπρύνεται. Σήμερον οἱ φωτοειδεῖς ἀστέρες τῇ φαιδρότητι τῆς λάμψεως τὴν οἰκουμένην καλλωπίζουσι. Σήμερον αἱ νεφέλαι ὑετὸν δικαιοσύνης τῇ ἀνθρωπότητι οὐρανόθεν δροσίζουσι. Σήμερον ὁ ἄκτιστος ὑπὸ τοῦ ἰδίου πλάσματος βουλῇ χειροθετεῖται. Σήμερον ὁ Προφήτης καὶ Πρόδρομος τῷ Δεσπότῃ προσέρχεται, ἀλλὰ τρόμῳ παρίσταται, ὁρῶν Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς συγκατάβασιν. Σήμερον τὰ τοῦ Ἰορδάνου νάματα, εἰς ἰάματα μεταποιεῖται, τῇ τοῦ Κυρίου παρουσίᾳ Σήμερον ῥείθροις μυστικοῖς

(*) Ἡ παροῦσα Εὐχὴ ἀναγινώσκεται μὲν παρά τισιν· ἐν δὲ τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ ἁγίῳ Ὄρει οὐ λέγεται. Σὺ δέ, εἰ οὐ βούλῃ, μετάβηθι εὐθὺς μετὰ τὴν Ἐκφώνησιν εἰς τό, Μέγας εἶ, Κύριε.

πᾶσα ἡ κτίσις ἀρδεύεται. Σήμερον τὰ τῶν ἀνθρώπων πταίσματα τοῖς ὕδασι τοῦ Ἰορδάνου ἀπαλείφονται. Σήμερον ὁ Παράδεισος ἠνέῳκται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ὁ τῆς δικαιοσύνης Ἥλιος καταυγάζει ἡμῖν. Σήμερον τὸ πικρὸν ὕδωρ, τὸ ἐπὶ Μωϋσέως, τῷ λαῷ εἰς γλυκύτητα μεταποιεῖται τῇ τοῦ Κυρίου παρουσίᾳ. Σήμερον τοῦ παλαιοῦ θρήνου ἀπηλλάγημεν, καὶ ὡς νέος Ἰσραὴλ διεσώθημεν. Σήμερον τοῦ σκότους ἐλυτρώθημεν, καὶ τῷ φωτὶ τῆς θεογνωσίας καταυγαζόμεθα. Σήμερον ἡ ἀχλὺς τοῦ κόσμου καθαίρεται, τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σήμερον λαμπαδοφεγγεῖ πᾶσα ἡ κτίσις ἄνωθεν. Σήμερον ἡ πλάνη κατήργηται, καὶ ὁδὸν ἡμῖν σωτηρίας ἐργάζεται ἡ τοῦ Δεσπότου ἐπέλευσις. Σήμερον τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνεορτάζει, καὶ τὰ κάτω τοῖς ἄνω συνομιλεῖ. Σήμερον ἡ ἱερὰ καὶ μεγαλόφωνος τῶν Ὀρθοδόξων πανήγυρις ἀγάλλεται. Σήμερον ὁ Δεσπότης πρὸς τὸ Βάπτισμα ἐπείγεται, ἵνα ἀναβιβάσῃ πρὸς ὕψος τὸ ἀνθρώπινον. Σήμερον ὁ ἀκλινὴς τῷ ἰδίῳ οἰκέτῃ ὑποκλίνεται, ἵνα ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας ἐλευθερώσῃ. Σήμερον Βασιλείαν οὐρανῶν ὠνησάμεθα· τῆς γὰρ Βασιλείας τοῦ Κυρίου οὐκ ἔσται τέλος. Σήμερον γῆ καὶ θάλασσα τὴν τοῦ κόσμου χαρὰν ἐμερίσαντο, καὶ ὁ κόσμος εὐφροσύνης πεπλήρωται. Εἴδοσάν σε ὕδατα, ὁ Θεός, εἴδοσάν σε ὕδατα, καὶ ἐφοβήθησαν. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, θεασάμενος τὸ πῦρ τῆς Θεότητος, σωματικῶς κατερχόμενον, καὶ εἰσερχόμενον ἐπ' αὐτόν. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, θεωρῶν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐν εἴδει περιστερᾶς κατερχόμενον, καὶ περιϊπτάμενόν σοι. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, ὁρῶν τὸν ἀόρατον ὁραθέντα, τὸν Κτίστην σαρκωθέντα, τὸν Δεσπότην ἐν δούλου μορφῇ. Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ τὰ ὄρη ἐσκίρτησαν, Θεὸν ἐν σαρκὶ καθορῶντα· καὶ νεφέλαι φωνὴν ἔδωκαν, θαυμάζουσαι τὸν παραγενόμενον, φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, αὐτὸν δὲ τὸν τῆς παρακοῆς θάνατον, καὶ τὸ τῆς πλάνης κέντρον, καὶ τὸν τοῦ Ἅδου σύνδεσμον ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βυθίσαντα, καὶ Βάπτισμα σωτηρίας τῷ κόσμῳ δωρησάμενον. Ὅθεν κἀγὼ ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος δοῦλός σου, τὰ μεγαλεῖα τῶν θαυμάτων σου διηγούμενος, συνεχόμενος φόβῳ, ἐν κατανύξει βοῶ σοι.

Μετὰ δὲ τὴν συμπλήρωσιν, λέγει γεγονωτέρᾳ φωνῇ·

Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, καὶ οὐδεὶς λόγος ἐξαρκέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου. (ἐκ γ'.) Σὺ γὰρ βουλήσει ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν τὰ σύμπαντα, τῷ σῷ κράτει συνέχεις τὴν κτίσιν, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ διοικεῖς τὸν κόσμον. Σὺ ἐκ τεσσάρων στοιχείων τὴν κτίσιν συναρμόσας, τέτταρσι καιροῖς τὸν κύκλον τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστεφάνωσας. Σὲ τρέμουσιν αἱ νοεραὶ πᾶσαι Δυνάμεις· σὲ ὑμνεῖ

ἥλιος· σὲ δοξάζει σελήνη· σοὶ ἐντυγχάνει τὰ ἄστρα· σοὶ ὑπακούει τὸ φῶς· σὲ φρίττουσιν ἄβυσσοι· σοὶ δουλεύουσιν αἱ πηγαί. Σὺ ἐξέτεινας τὸν οὐρανὸν ὡσεὶ δέῤῥιν· σὺ ἐστερέωσας τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑδάτων· σὺ περιετείχισας τὴν θάλασσαν ψάμμῳ· σὺ πρὸς ἀναπνοὰς τὸν ἀέρα ἐξέχεας. Ἀγγελικαὶ Δυνάμεις σοὶ λειτουργοῦσιν· οἱ τῶν Ἀρχαγγέλων χοροὶ σὲ προσκυνοῦσι· τὰ πολυόμματα Χερουβίμ, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφίμ, κύκλῳ ἑστῶτα καὶ περιϊπτάμενα, φόβῳ τῆς ἀπροσίτου σου δόξης, καταλύπτεται. Σὺ γάρ, Θεὸς ὢν ἀπερίγραπτος, ἄναρχός τε καὶ ἀνέκφραστος, ἦλθες ἐπὶ τῆς γῆς, μορφὴν δούλου λαβών, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος· οὐ γὰρ ἔφερες, Δέσποτα, διὰ σπλάγχνα ἐλέους σου, θεᾶσθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννούμενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ ἦλθες, καὶ ἔσωσας ἡμᾶς. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν, κηρύττομεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν· τὰς τῆς φύσεως ἡμῶν γονὰς ἠλευθέρωσας· παρθενικὴν ἡγίασας μήτραν τῷ τόκῳ σου· πᾶσα ἡ κτίσις ὕμνησέ σε ἐπιφανέντα. Σὺ γάρ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθης, καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανεστράφης. Σὺ καὶ τὰ Ἰορδάνεια ῥεῖθρα ἡγίασας, οὐρανόθεν καταπέμψας τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἐκεῖσε ἐμφωλευόντων συνέτριψας δρακόντων. Αὐτὸς οὖν, φιλάνθρωπε Βασιλεῦ, πάρεσο καὶ νῦν, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, καὶ ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο (ἐκ γ᾽.)· καὶ δὸς αὐτῷ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως, τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἰορδάνου. Ποίησον αὐτὸ ἀφθαρσίας πηγήν, ἁγιασμοῦ δῶρον, ἁμαρτημάτων λυτήριον, νοσημάτων ἀλεξιτήριον, δαίμοσιν ὀλέθριον, ταῖς ἐναντίαις δυνάμεσιν ἀπρόσιτον, ἀγγελικῆς ἰσχύος πεπληρωμένον. Ἵνα πάντες οἱ ἀρυόμενοι καὶ μεταλαμβάνοντες ἔχοιεν αὐτὸ πρὸς καθαρισμὸν ψυχῶν τε καὶ σωμάτων, πρὸς ἰατρείαν παθῶν, πρὸς ἁγιασμὸν οἴκων, πρὸς πᾶσαν ὠφέλειαν ἐπιτήδειον. Σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι᾽ ὕδατος καὶ Πνεύματος ἀνακαινίσας τὴν παλαιωθεῖσαν φύσιν ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι᾽ ὕδατος κατακλύσας ἐπὶ τοῦ Νῶε τὴν ἁμαρτίαν. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ θαλάσσης ἐλευθερώσας ἐκ τῆς δουλείας Φαραώ, διὰ Μωϋσέως, τὸ γένος τῶν Ἑβραίων. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διαῤῥήξας πέτραν ἐν ἐρήμῳ, καὶ ἐῤῥύησαν ὕδατα, καὶ χείμαῤῥοι κατεκλύσθησαν, καὶ διψῶντα τὸν Λαόν σου κορέσας. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ δι᾽ ὕδατος καὶ πυρός, διὰ τοῦ Ἠλιού, ἀπαλλάξας τὸν Ἰσραὴλ ἐκ τῆς πλάνης τοῦ Βάαλ. Αὐτὸς καὶ νῦν, Δέσποτα, ἁγίασον τὸ ὕδωρ τοῦτο, τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ. (ἐκ γ᾽.). Δὸς πᾶσι τοῖς τε ἁπτομένοις, τοῖς τε χριομένοις (*), τοῖς τε μεταλαμβάνουσι τὸν ἁγιασμόν, τὴν εὐλογίαν, τὴν κάθαρ-

---

(*) Τὸ Χειρόγραφον ἐν μὲν τῇ Εὐχῇ, κεχρημένοις· ἐν δὲ τοῖς Εἰρηνικοῖς, χρωμένοις.

σιν, τὴν ὑγείαν. Καὶ σῶσον, Κύριε, τοὺς δούλους σου, τοὺς πιστοὺς Βασιλεῖς ἡμῶν. (ἐκ γ'.). Καὶ φύλαξον αὐτοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην σου ἐν εἰρήνῃ· ὑπόταξον ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον· χάρισαι αὐτοῖς πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (δεῖνος), καὶ παντὸς τοῦ Πρεσβυτερίου, τῆς ἐν Χριστῷ Διακονίας, καὶ παντὸς Ἱερατικοῦ τάγματος, καὶ τοῦ περιεστῶτος Λαοῦ, καὶ τῶν δι' εὐλόγους αἰτίας ἀπολειφθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ ἐλέησον αὐτοὺς καὶ ἡμᾶς, κατὰ τὸ μέγα σου ἔλεος. Ἵνα καὶ διὰ στοιχείων, καὶ διὰ Ἀγγέλων, καὶ διὰ ἀνθρώπων, καὶ διὰ ὁρωμένων, καὶ διὰ ἀοράτων δοξάζηταί σου τὸ πανάγιον ὄνομα, σὺν τῷ Πατρί, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν.

Καὶ ἡ Εὐχὴ παρὰ τοῦ Ἱερέως μυστικῶς·

Κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν. Ὁ ἐν Ἰορδάνῃ βαπτισθῆναι καταδεξάμενος, καὶ ἁγιάσας τὰ ὕδατα, εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς, τοὺς διὰ τῆς κλίσεως τῶν ἑαυτῶν αὐχένων σημαίνοντας τὸ τῆς δουλείας πρόσχημα· καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἐμπλησθῆναι τοῦ ἁγιασμοῦ σου, διὰ τῆς τοῦ ὕδατος τούτου μεταλήψεώς τε καὶ ῥαντισμοῦ· καὶ γενέσθω ἡμῖν, Κύριε, εἰς ὑγείαν ψυχῆς τε καὶ σώματος.

Ἐκφώνησις·

Σὺ γὰρ εἶ ὁ ἁγιασμὸς τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ εὐχαριστίαν, καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ εὐθύς, εὐλογῶν τὰ ὕδατα σταυροειδῶς, βαπτίζει τὸν τίμιον Σταυρόν, ὄρθιον αὐτὸν κατάγων ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἀνάγων, ψάλλων καὶ τὸ παρὸν

Τροπάριον. ἦχος α'.

Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου σου Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις· τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει σοι, ἀγαπητόν σε Υἱὸν ὀνομάζουσα· καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἴδει περιστερᾶς, ἐβεβαίου τοῦ λόγου τὸ ἀσφαλές. Ὁ ἐπιφανεὶς Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας, δόξα σοι.

(Ἐκ τρίτου.)

Καὶ ῥαντίζει πάντα τὸν Λαόν, ἐκ τοῦ ὕδατος. Εἰσερχόμενοι δὲ ἐν τῷ Ναῷ, ψάλλομεν τὸ παρὸν Ἰδιόμελον, εἰς Ἦχον πλ. β'.

Ἀνυμνήσωμεν οἱ πιστοί, τῆς περὶ ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ οἰκονομίας τὸ μέγεθος· ἐν γὰρ τῷ ἡμῶν παραπτώματι, γενόμενος ἄνθρωπος, τὴν ἡμῶν κάθαρσιν καθαίρεται ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ὁ μόνος καθαρὸς καὶ ἀκήρατος, ἁγιάζων ἐμὲ καὶ τὰ

ὕδατα, καὶ τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων, συντρίβων ἐπὶ τοῦ ὕδατος. Ἀντλήσωμεν οὖν ὕδωρ, μετ' εὐφροσύνης ἀδελφοί· ἡ γὰρ χάρις τοῦ Πνεύματος, τοῖς πιστῶς ἀντλοῦσιν, ἀοράτως ἐπιδίδοται, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἶτα ὁ Ψαλμός

Εὐλογήσω τὸν Κύριον.

Καὶ δίδοται τὸ κατακλαστόν· καὶ γίνεται τελεία Ἀπόλυσις.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ ΓΟΝΥΚΛΙΣΙΑΣ

ΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

ΕΣΠΕΡΑΣ.

Σημαίνει ταχύτερον διὰ τὴν τῆς γονυκλισίας Ἀκολουθίαν.

Μετὰ τὸν Προοιμιακὸν Ψαλμόν, Συναπτὴ μεγάλη ὑπὸ τοῦ Διακόνου, εἰ ἔστιν· εἰδὲ μή, ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης.

Ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ.

Ὑπὲρ τοῦ περιεστῶτος λαοῦ, τοῦ ἀπεκδεχομένου τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν κλινόντων τὰς καρδίας αὐτῶν ἐνώπιον Κυρίου καὶ τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ἐνισχυθῆναι ἡμᾶς πρὸς τελείωσιν εὐαρεστήσεως, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ καταπεμφθῆναι πλούσια τὰ ἐλέη αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ δεχθῆναι τὴν γονυκλισίαν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τῶν χρῃζόντων τῆς παρ' αὐτοῦ βοηθείας, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης.

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης.

Ἐκφώνησις παρὰ τοῦ Ἱερέως.

Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμή, καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ χορός·

Ἀμήν.

Εἰς τό, Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν Στίχ. ς'. καὶ ψάλλομεν τὰ παρόντα Στιχηρὰ Ἰδιόμελα γ'. δευτεροῦντες αὐτά.

Ἦχος δ'.

Παράδοξα σήμερον, εἶδον τὰ ἔθνη πάντα τὰ ἐν πόλει Δαυΐδ, ὅτε τὸ Πνεῦμα κατῆλθε τὸ Ἅγιον, ἐν πυρίναις γλώσσαις, καθὼς ὁ θεηγόρος Λουκᾶς ἀπεφθέγξατο,

Φησὶ γάρ· Συνηγμένων τῶν Μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, ἐγένετο ἦχος, καθάπερ φερομένης βιαίας πνοῆς, καὶ ἐπλήρωσε τὸν οἶκον, οὗ ἦσαν καθήμενοι· καὶ πάντες ἤρξαντο φθέγγεσθαι, ξένοις ῥήμασι, ξένοις δόγμασι, ξένοις διδάγμασι, τῆς ἁγίας Τριάδος. Δίς.

Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἦν μὲν ἀεί, καὶ ἔστι, καὶ ἔσται, οὔτε ἀρξάμενον, οὔτε παυσόμενον, ἀλλ᾿ ἀεὶ Πατρὶ καὶ Υἱῷ συντεταγμένον, καὶ συναριθμούμενον· ζωὴ καὶ ζωοποιοῦν· φῶς, καὶ φωτὸς χορηγόν· αὐτάγαθον, καὶ πηγὴ ἀγαθότητος· δι᾿ οὗ Πατὴρ γνωρίζεται, καὶ Υἱὸς δοξάζεται, καὶ παρὰ πάντων γινώσκεται, μία δύναμις, μία σύνταξις, μία προσκύνησις, τῆς ἁγίας Τριάδος. Δίς.

Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, φῶς καὶ ζωή, καὶ ζῶσα πηγὴ νοερά. Πνεῦμα σοφίας, Πνεῦμα συνέσεως, ἀγαθόν, εὐθές, νοερόν, ἡγεμονεῦον, καθαῖρον τὰ πταίσματα. Θεὸς καὶ θεοποιοῦν· πῦρ ἐκ πυρὸς προϊόν, λαλοῦν, ἐνεργοῦν, διαιροῦν τὰ χαρίσματα· δι᾿ οὗ Προφῆται ἅπαντες, καὶ Θεοῦ Ἀπόστολοι μετὰ Μαρτύρων ἐστέφθησαν. Ξένον ἄκουσμα, ξένον θέαμα, πῦρ διαιρούμενον, εἰς νομὰς χαρισμάτων.

Δίς

Δόξα, καὶ νῦν,

Ἦχος πλ. β΄.

Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρών, καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν, καὶ ζωῆς χορηγός· ἐλθέ, καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλῖδος, καὶ σῶσον ἀγαθὲ τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἴσοδος· τό,

Φῶς ἱλαρόν.

Καὶ τὸ Προκείμενον, Ἦχος βαρύς.

Τίς Θεὸς μέγας, ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν; σὺ εἶ ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος.

Στίχ. α΄. Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δύναμίν σου.

Τίς Θεὸς μέγας.

Στίχ. β΄. Καὶ εἶπα· Νῦν ἠρξάμην· αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου.

Τίς Θεὸς μέγας.

Στίχ. γ΄. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου, ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου.

Τίς Θεὸς μέγας.

Εἶτα λέγει ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ἡμῶν κλινάντων τὰ γόνατα ἐπὶ γῆς, καὶ ἀσκεπῶν ὄντων, ἀναγινώσκει ὁ Ἱερεὺς τὰς Εὐχὰς ἀπὸ τοῦ Βήματος μεγαλοφώνως, εἰς ἐπήκοον πάντων.

Ἄχραντε, ἀμίαντε, ἄναρχε, ἀόρατε, ἀκατάληπτε, ἀνεξιχνίαστε, ἀναλλοίωτε, ἀνυπέρβλητε, ἀμέτρητε, ἀνεξίκακε Κύριε· ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον· ὁ ποιήσας τὸν οὐρανόν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ δημιουργηθέντα ἐν αὐτοῖς· ὁ πρὸ τοῦ αἰτεῖσθαι τοῖς πᾶσι τὰς αἰτήσεις παρέχων· σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν, Δέσποτα φιλάνθρωπε, τὸν Πατέρα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ

Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δι ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντος ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντος ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς ἀειπαρθένου καὶ ἐνδόξου Θεοτόκου· ὅς, πρότερον μὲν λόγοις διδάσκων, ὕστερον δὲ καὶ ἔργοις ὑποδεικνύς, ἡνίκα τὸ σωτήριον ὑφίστατο πάθος, παρέσχεν ἡμῖν ὑπογραμμὸν τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου, δεήσεις προσφέρειν, ἐν αὐχένος καὶ γονάτων κλίσεσιν, ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων· αὐτὸς οὖν, πολυέλεε καὶ φιλάνθρωπε, ἐπάκουσον ἡμῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσώμεθά σε· ἐξαιρέτως δέ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῆς Πεντηκοστῆς, ἐν ᾗ, μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν εἰς τοὺς οὐρανούς, καὶ καθεσθῆναι ἐν δεξιᾷ σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, κατέπεμψε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους· ὃ καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες τῆς ἀκενώτου χάριτος αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησαν ἑτέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖά σου, καὶ προεφήτευσαν. Νῦν οὖν δεομένων ἐπάκουσον ἡμῶν, καὶ μνήσθητι ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ κατακρίτων, καὶ ἐπίστρεψον τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν, οἰκείαν συμπάθειαν ἔχων ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβεύουσαν. Δέξαι ἡμᾶς προσπίπτοντάς σοι καὶ βοῶντας τό, Ἡμάρτομεν. Ἐπὶ σὲ ἐπερρίφημεν ἐκ μήτρας, ἀπὸ γαστρὸς μητρὸς ἡμῶν· Θεὸς ἡμῶν σὺ εἶ· ἀλλ' ὅτι ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι ἡμῶν, γεγυμνώμεθα τῆς σῆς βοηθείας, ἐστερήμεθα ἀπὸ πάσης ἀπολογίας. Ἀλλὰ θαῤῥοῦντες τοῖς οἰκτιρμοῖς σου, κράζομεν· Ἁμαρτίας νεότητος ἡμῶν καὶ ἀγνοίας μὴ μνησθῇς· ἐκ τῶν κρυφίων ἡμῶν καθάρισον ἡμᾶς· μὴ ἀποῤῥίψῃς ἡμᾶς εἰς καιρὸν γήρως· ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχὺν ἡμῶν, μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς· πρὶν ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ἀποστρέψαι, ἀξίωσον ἡμᾶς πρὸς σὲ ἐπιστρέψαι, καὶ πρόσχες ἡμῖν ἐν εὐμενείᾳ καὶ χάριτι. Ἐπιμέτρησον ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν τοὺς οἰκτιρμούς σου· ἀντίθες τὴν ἄβυσσον τῶν οἰκτιρμῶν σου τῷ πλήθει τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν. Ἐπίβλεψον ἐξ ὕψους ἁγίου σου, Κύριε, ἐπὶ τὸν λαόν σου τὸν περιεστῶτα, καὶ ἀπεκδεχόμενον τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον ἔλεος. Ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί σου· ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καταδυναστείας τοῦ διαβόλου· ἀσφάλισαι τὴν ζωὴν ἡμῶν τοῖς ἁγίοις καὶ ἱεροῖς νόμοις σου. Ἀγγέλῳ πιστῷ φύλακι παρακατάθου τὸν λαόν σου· πάντας ἡμᾶς συνάγαγε εἰς τὴν Βασιλείαν σου· δὸς συγγνώμην τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σέ· ἄφες αὐτοῖς καὶ ἡμῖν τὰ ἁμαρτήματα· κάθαρον ἡμᾶς τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος· διάλυσον τὰς καθ' ἡμῶν μηχανὰς τοῦ ἐχθροῦ.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην τὴν Εὐχήν.

Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, Δέσποτα παντοκράτορ, ὁ φωτίσας τὴν ἡμέραν τῷ φωτὶ τῷ ἡλιακῷ, καὶ

τὴν νύκτα φαιδρύνας ταῖς αὐγαῖς τοῦ πυρός· ὁ τὸ μῆκος τῆς ἡμέρας διελθεῖν ἡμᾶς καταξιώσας. καὶ προσεγγίσαι ταῖς ἀρχαῖς τῆς νυκτός, ἐπάκουσον τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου καὶ πᾶσιν ἡμῖν συγχωρήσας τὰ ἑκούσια, καὶ τὰ ἀκούσια ἁμαρτήματα, πρόσδεξαι τὰς ἑσπερινὰς ἡμῶν ἱκεσίας, καὶ κατάπεμψον τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου καὶ τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου. Τείχισον ἡμᾶς ἁγίοις Ἀγγέλοις σου· ὅπλισον ἡμᾶς ὅπλοις δικαιοσύνης σου· περιχαράκωσον ἡμᾶς τῇ ἀληθείᾳ σου· φρούρησον ἡμᾶς τῇ δυνάμει σου· ῥῦσαι ἡμᾶς ἐκ πάσης περιστάσεως, καὶ πάσης ἐπιβουλῆς τοῦ ἀντικειμένου. Παράσχου δὲ ἡμῖν καὶ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν σὺν τῇ ἐπερχομένῃ νυκτί, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικήν, ἀναμάρτητον, ἀσκανδάλιστον, ἀφάνταστον, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου, Δεσποίνης ἡμῶν. κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Σὸν γάρ ἐστι τὸ ἐλεεῖν καὶ σώζειν ἡμᾶς, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν κτλ.

Ὁ Διάκονος·

Εἴπωμεν πάντες ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὁ δὲ Ἱερεὺς τὴν Ἐκφώνησιν·

Ὅτι ἐλεήμων καὶ φιλάνθρωπος Θεός.

Εἶτα ὁ διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἡμῶν δὲ ὁμοίως τὸ γόνυ κλινάντων· ὁ Ἱερεὺς ἐπεύχεται.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν σὴν εἰρήνην δεδωκὼς τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὴν τοῦ παναγίου Πνεύματος δωρεάν, ἔτι τῷ βίῳ καὶ ἡμῖν συμπαρών, εἰς κληρονομίαν ἀναφαίρετον τοῖς πιστοῖς ἀεὶ παρέχων· ἐμφανέστερον δὲ ταύτην τὴν χάριν τοῖς σοῖς Μαθηταῖς καὶ Ἀποστόλοις σήμερον κατάπεμψας, καὶ τὰ τούτων χείλη πυρίναις στομώσας γλώσσαις, δι' ὧν πᾶν γένος ἀνθρώπων τὴν θεογνωσίαν, ἰδίᾳ διαλέκτῳ, εἰς ἀκοὴν ὠτίου δεξάμενοι, φωτὶ τοῦ Πνεύματος ἐφωτίσθημεν, καὶ τῆς πλάνης, ὡς ἐκ σκότους, ἀπηλλάγημεν, καὶ τῇ τῶν αἰσθητῶν καὶ πυρίνων γλωσσῶν διανομῇ, ὑπερφυεῖ ἐνεργείᾳ, τὴν εἰς σὲ πίστιν ἐμαθητεύθημεν, καὶ σὲ θεολογεῖν, σὺν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, ἐν μιᾷ Θεότητι καὶ δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ, κατηυγάσθημεν. Σὺ οὖν τὸ ἀπαύγασμα τοῦ Πατρός, ὁ τῆς οὐσίας καὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ ἀπαράλλακτος καὶ ἀμετακίνητος χαρακτήρ, ἡ πηγὴ τῆς σοφίας καὶ τῆς χάριτος, διάνοιξον κἀμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ τὰ χείλη, καὶ δίδαξόν

με πῶς δεῖ, καὶ ὑπὲρ ὧν χρή, προσεύχεσθαι. Σὺ γὰρ εἶ ὁ γινώσκων τὸ πολὺ τῶν ἁμαρτιῶν μου πλῆθος, ἀλλ' ἡ σὴ εὐσπλαγχνία νικήσει τούτων τὸ ἄμετρον· ἰδοὺ γὰρ φόβῳ παρίσταμαί σοι, εἰς τὸ πέλαγος τοῦ ἐλέους σου τὴν ἀπόγνωσιν ἀποῤῥίψας τῆς ψυχῆς μου. Κυβέρνησόν μου τὴν ζωήν, ὁ πᾶσαν ῥήματι τὴν κτίσιν, ἀῤῥήτῳ σοφίας δυνάμει, κυβερνῶν, ὁ εὔδιος τῶν χειμαζομένων λιμήν, καὶ γνώρισόν μοι ὁδόν, ἐν ᾗ πορεύσομαι. Πνεῦμα σοφίας σου τοῖς ἐμοῖς παράσχου διαλογισμοῖς, Πνεῦμα συνέσεως τῇ ἀφροσύνῃ μου δωρούμενος· Πνεῦμα φόβου σου τοῖς ἐμοῖς ἐπισκίασον ἔργοις· καὶ Πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου· καὶ Πνεύματι ἡγεμονικῷ τὸ τῆς διανοίας μου στήριξον ὀλισθηρόν· ἵνα καθ' ἑκάστην ἡμέραν, τῷ Πνεύματί σου τῷ ἀγαθῷ, πρὸς τὸ συμφέρον ὁδηγούμενος, καταξιωθῶ ποιεῖν τὰς ἐντολάς σου, καὶ τῆς σῆς ἀεὶ μνημονεύειν ἐνδόξου καὶ ἐρευνητικῆς τῶν πεπραγμένων ἡμῖν παρουσίας· καὶ μὴ παρίδῃς με τοῖς φθειρομένοις τοῦ κόσμου τούτου συναπατᾶσθαι τερπνοῖς, ἀλλὰ τῶν μελλόντων ὀρέγεσθαι τῆς ἀπολαύσεως ἐνίσχυσον θησαυρῶν. Σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα, ὅτι περ ὅσα ἄν τις αἰτήσηται ἐν τῷ ὀνόματί σου, ἀκωλύτως παρὰ τοῦ σοῦ λαμβάνει (*) συναϊδίου Θεοῦ καὶ Πατρός· διὸ κἀγὼ ὁ ἁμαρτωλός, ἐν τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, τὴν σὴν ἱκετεύω ἀγαθότητα· Ὅσα ηὐξάμην, ἀπόδος μοι εἰς σωτηρίαν. Ναί, Κύριε, ὁ πάσης εὐεργεσίας πλουσιοπάροχος δοτὴρ ἀγαθός· ὅτι σὺ εἶ ὁ διδοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα. Σὺ εἶ ὁ συμπαθής, ὁ ἐλεήμων, ὁ ἀναμαρτήτως γεγονὼς τῆς σαρκὸς ἡμῶν κοινωνός, καὶ τοῖς κάμπτουσι πρὸς σὲ γόνυ ἐπικαμπτόμενος φιλευσπλάγχνως, ἱλασμός τε γενόμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· Δὸς δή, Κύριε, τῷ λαῷ σου τοὺς οἰκτιρμούς σου· ἐπάκουσον ἡμῶν ἐξ οὐρανοῦ ἁγίου σου· ἁγίασον αὐτοὺς τῇ δυνάμει τῆς σωτηρίου δεξιᾶς σου· σκέπασον αὐτοὺς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου· μὴ παρίδῃς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. Σοὶ μόνῳ ἁμαρτάνομεν, (*) ἀλλὰ καὶ σοὶ μόνῳ λατρεύομεν· οὐκ οἴδαμεν προσκυνεῖν Θεῷ ἀλλοτρίῳ, οὐδὲ διαπετάζειν πρὸς ἕτερον Θεὸν τὰς ἑαυτῶν, Δέσποτα, χεῖρας. Ἄφες ἡμῖν τὰ παραπτώματα· καὶ προσδεχόμενος ἡμῶν τὰς γονυπετεῖς δεήσεις, ἔκτεινον πᾶσιν ἡμῖν χεῖρα βοηθείας· πρόσδεξαι τὴν εὐχὴν πάντων, ὡς θυμίαμα δεκτόν, ἀναλαμβανόμενον ἐνώπιον τῆς σῆς ὑπεραγάθου βασιλείας.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην.

Κύριε, Κύριε, ὁ ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς βέλους πετομένου ἡμέρας, ῥῦσαι ἡμᾶς καὶ ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου. Πρόσδεξαι θυσίαν ἑσπερινὴν τὰς τῶν χειρῶν ἡμῶν ἐπάρσεις

(*) Τὰ Χειρόγραφον, λήψεται.

(*) Ἁμαρτάνουσιν ἐν τῷ Χειρογράφῳ· οὕτω καὶ τὰ καθεξῆς, μέχρι τοῦ βοηθείας, κατὰ τρίτον πρόσωπον.

Καταξίωσον δὲ ἡμᾶς, καὶ τὸ νυκτερινὸν στάδιον ἀμέμπτως διελθεῖν, ἀπειράστους κακῶν· καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ταραχῆς καὶ δειλίας, τῆς ἐκ τοῦ διαβόλου ἡμῖν προσγινομένης. Χάρισαι ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν κατάνυξιν, καὶ τοῖς λογισμοῖς ἡμῶν μέριμναν, τῆς ἐν τῇ φοβερᾷ καὶ δικαίᾳ σου κρίσει ἐξετάσεως. Καθήλωσον ἐκ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας ἡμῶν, καὶ νέκρωσον τὰ μέλη ἡμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ἵνα, καὶ ἐν τῇ καθ' ὕπνον ἡσυχίᾳ, ἐμφαιδρυνώμεθα τῇ θεωρίᾳ τῶν κριμάτων σου. Ἀπόστησον δὲ ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν φαντασίαν ἀπρεπῆ, καὶ ἐπιθυμίαν βλαβεράν. Διανάστησον δὲ ἡμᾶς ἐν τῷ καιρῷ τῆς προσευχῆς ἐστηριγμένους ἐν τῇ πίστει, καὶ προκόπτοντας ἐν τοῖς παραγγέλμασί σου.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεὸς τῇ σῇ χάριτι.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Εὐδοκίᾳ καὶ χάριτι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εἶτα τό,

Καταξίωσον, Κύριε.

Μετὰ δὲ τοῦτο λέγει ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι, κλίναντες τὰ γόνατα, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς τὴν Εὐχήν.

Ἡ ἀεννάως βρύουσα ζωτικὴ καὶ φωτιστικὴ πηγή, ἡ συναΐδιος τοῦ Πατρὸς δημιουργικὴ δύναμις, ὁ πᾶσαν τὴν οἰκονομίαν, διὰ τὴν τῶν βροτῶν σωτηρίαν ὑπερκάλλως πληρώσας, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν· ὁ θανάτου δεσμοὺς ἀλύτους, καὶ κλεῖθρα ᾅδου διαρρήξας, πονηρῶν δὲ πνευμάτων πλήθη καταπατήσας· ὁ προσαγαγὼν σεαυτὸν ἄμωμον ὑπὲρ ἡμῶν ἱερεῖον, τὸ σῶμα δοὺς τὸ ἄχραντον εἰς θυσίαν, τὸ πάσης ἁμαρτίας ἄψαυστόν τε καὶ ἄβατον, καὶ διὰ τῆς φρικτῆς ταύτης καὶ ἀνεκδιηγήτου ἱερουργίας, ζωὴν αἰώνιον ἡμῖν χαρισάμενος· ὁ εἰς ᾅδου καταβάς, καὶ μοχλοὺς αἰωνίους συντρίψας, καὶ τοῖς κάτω καθημένοις ἄνοδον ὑποδείξας· τὸν δὲ ἀρχέκακον καὶ βύθιον δράκοντα, θεοσόφῳ δελεάσματι ἀγκιστρεύσας, καὶ σειραῖς ζόφου δεσμεύσας ἐν ταρτάρῳ, καὶ πυρὶ ἀσβέστῳ, καὶ σκότῳ ἐξωτέρῳ, διὰ τῆς ἀπειροδυνάμου σου κατασφαλισάμενος ἰσχύος· ἡ μεγαλώνυμος σοφία τοῦ Πατρός· ὁ τοῖς ἐπηρεαζομένοις μέγας ἐπίκουρος φανείς, καὶ φωτίσας τοὺς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένους· Σύ, δόξης ἀενάου Κύριε, καὶ Πατρὸς ὑψίστου Υἱὲ ἀγαπητέ· ἀΐδιον φῶς, ἐξ ἀϊδίου φωτός· ἥλιε δικαιοσύνης, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου, καὶ ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου, τῶν προκεκοιμημένων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ λοιπῶν συγγενῶν κατὰ σάρκα, καὶ πάντων τῶν οἰκείων τῆς πίστεως, περὶ ὧν καὶ τὴν μνήμην ποιούμεθα νῦν· ὅτι ἐν σοὶ πάντων τὸ κράτος, καὶ ἐν τῇ χειρί σου κατέχεις

πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς. Δέσποτα παντοκράτορ, Θεὲ Πατέρων, καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους, γένους θνητοῦ τε καὶ ἀθανάτου, καὶ πάσης φύσεως ἀνθρωπίνης δημιουργὲ συνισταμένης τε καὶ πάλιν λυομένης, ζωῆς τε καὶ τελευτῆς, τῆς ἐνταῦθα διαγωγῆς, καὶ τῆς ἐκεῖθεν μεταστάσεως· ὁ χρόνους μετρῶν τοῖς ζῶσι, καὶ καιροὺς θανάτου ἱστῶν, κατάγων εἰς ᾅδου καὶ ἀνάγων, δεσμεύων ἐν ἀσθενείᾳ, καὶ ἀπολύων ἐν δυναστείᾳ· ὁ τὰ παρόντα χρησίμως οἰκονομῶν, καὶ τὰ μέλλοντα λυσιτελῶς διοικῶν· ὁ τοὺς θανάτου κέντρῳ πληγέντας, ἀναστάσεως ἐλπίσι ζωογονῶν· Αὐτὸς, Δέσποτα τῶν ἁπάντων, ὁ Θεὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπὶς πάντων τῶν περάτων τῆς γῆς, καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν, ὁ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐσχάτῃ, καὶ μεγάλῃ, καὶ σωτηρίῳ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς τὸ Μυστήριον τῆς ἁγίας, καὶ ὁμοουσίου, καὶ συναϊδίου, καὶ ἀδιαιρέτου, καὶ ἀσυγχύτου Τριάδος ὑποδείξας ἡμῖν, καὶ τὴν ἐπιφοίτησιν καὶ παρουσίαν τοῦ ἁγίου καὶ ζωοποιοῦ σου Πνεύματος, ἐν εἴδει πυρίνων γλωσσῶν, ἐπὶ τοὺς ἁγίους σου Ἀποστόλους ἐκχέας, καὶ Εὐαγγελιστὰς αὐτοὺς θέμενος τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν Πίστεως, καὶ ὁμολογητὰς καὶ κήρυκας τῆς ἀληθοῦς ἀναδείξας Θεολογίας· ὁ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ παντελείῳ Ἑορτῇ καὶ σωτηριώδει, ἱλασμοὺς μὲν ἱκεσίους, ὑπὲρ τῶν κατεχομένων ἐν ᾅδῃ, καταξιώσας δέχεσθαι, μεγάλας δὲ παρέχων ἡμῖν ἐλπίδας, ἄνεσιν τοῖς κατοιχομένοις τῶν κατεχόντων αὐτοὺς ἀνιαρῶν, καὶ παραψυχὴν παρὰ σοῦ καταπέμπεσθαι· Ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν ταπεινῶν καὶ οἰκτρῶν δεομένων σου· καὶ ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου τῶν προκεκοιμημένων, ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἔνθα ἀπέδρα πᾶσα ὀδύνη, λύπη, καὶ στεναγμός· καὶ κατάταξον τὰ πνεύματα αὐτῶν ἐν σκηναῖς Δικαίων, καὶ εἰρήνης καὶ ἀνέσεως ἀξίωσον αὐτούς· ὅτι οὐχ' οἱ νεκροὶ αἰνέσουσί σε, Κύριε, οὐδὲ οἱ ἐν ᾅδῃ ἐξομολόγησιν παῤῥησιάζονται προσφέρειν σοι, ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες εὐλογοῦμέν σε καὶ ἱκετεύομεν, καὶ τὰς ἱλαστηρίους εὐχὰς καὶ θυσίας προσάγομέν σοι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην τὴν Εὐχήν.

Ὁ Θεός, ὁ μέγας καὶ αἰώνιος, ὁ ἅγιος καὶ φιλάνθρωπος, ὁ καταξιώσας ἡμᾶς καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ στῆναι κατενώπιον τῆς ἀπροσίτου σου δόξης, εἰς ὕμνον καὶ αἶνον τῶν θαυμασίων σου, ἱλάσθητι ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις δούλοις σου· καὶ παράσχου χάριν, τοῦ μετὰ συντετριμμένης καρδίας ἀμετεωρίστως προσενεγκεῖν σοι τὴν τρισάγιον δοξολογίαν, καὶ τὴν εὐχαριστίαν τῶν μεγάλων σου δωρεῶν, ὧν ἐποίησας, καὶ ποιεῖς πάντοτε εἰς ἡμᾶς. Μνήσθητι, Κύριε, τῆς ἀσθενείας ἡμῶν, καὶ μὴ συναπολέσῃς ἡμᾶς ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν, ἀλλὰ ποίησον ἔλεος μετὰ τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν· ἵνα, τὸ τῆς ἁμαρτίας σκότος διαφυγόντες, ἐν ἡμέρᾳ δικαιοσύνης περιπατήσωμεν· καὶ ἐν-

δυσάμενοι τα όπλα του φωτός, ἀνεπιβουλεύτως διατελέσωμεν ἀπὸ πάσης ἐπηρείας τοῦ πονηροῦ, καὶ μετὰ παῤῥησίας δοξάσωμεν ἐπὶ πᾶσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν καὶ φιλάνθρωπον Θεόν. (*) Σὸν γὰρ ὡς ἀληθῶς, καὶ μέγα ὄντως μυστήριον, Δέσποτα τῶν ἁπάντων καὶ ποιητά, ἥ τε πρόσκαιρος λύσις τῶν σῶν κτισμάτων καὶ ἡ μετὰ ταῦτα συνάφεια καὶ ἀνάπαυσις ἡ εἰς αἰῶνας. Σοὶ χάριν ἐπὶ πᾶσιν ὁμολογοῦμεν, ἐπὶ ταῖς εἰσόδοις ἡμῶν ταῖς εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, καὶ ταῖς ἐξόδοις, αἳ τὰς ἐλπίδας ἡμῖν τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς ἀκηράτου ζωῆς, διὰ τῆς σῆς ἀψευδοῦς ἐπαγγελίας, προμνηστεύονται· ἧς ἀπολαύσαιμεν ἐν τῇ μελλούσῃ δευτέρᾳ παρουσίᾳ σου. Σὺ γὰρ εἶ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἡμῶν ἀρχηγός, καὶ τῶν βεβιωμένων ἀδέκαστος καὶ φιλάνθρωπος κριτής, καὶ τῆς μισθαποδοσίας Δεσπότης καὶ Κύριος· ὁ καὶ κοινωνήσας ἡμῖν παραπλησίως σαρκὸς καὶ αἵματος, διὰ συγκατάβασιν ἄκραν, καὶ τῶν ἡμετέρων ἀδιαβλήτων παθῶν, ἐν τῷ ἑκουσίως εἰς πεῖραν καταστῆναι, προσλαβόμενος σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, καὶ ἐν ᾧ πέπονθας πειρασθεὶς αὐτός, τοῖς πειραζομένοις ἡμῖν γενόμενος αὐτεπάγγελτος βοηθός· διὸ καὶ συνήγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν σὴν ἀπάθειαν. Δέξαι οὖν, Δέσποτα, δεήσεις καὶ ἱκεσίας ἡμετέρας, καὶ ἀνάπαυσον πάντας τοὺς πατέρας ἑκάστου, καὶ μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀδελφούς, καὶ ἀδελφάς, καὶ εἴ τι ἄλλο ὁμογενὲς καὶ ὁμόφυλον, καὶ πάσας τὰς προαναπαυσαμένας ψυχὰς ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου· καὶ κατάταξον τὰ πνεύματα αὐτῶν καὶ τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς, ἐκ κόλποις Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, ἐν χώρᾳ ζώντων, εἰς βασιλείαν οὐρανῶν, ἐν Παραδείσῳ τρυφῆς, διὰ τῶν φωτεινῶν Ἀγγέλων σου εἰσάγων ἅπαντας εἰς τὰς ἁγίας σου μονάς, συνεγείρων καὶ τὰ σώματα ἡμῶν ἐν ἡμέρᾳ, ᾗ ὥρισας, κατὰ τὰς ἁγίας σου καὶ ἀψευδεῖς ἐπαγγελίας. Οὐκ ἔστιν οὖν, Κύριε, τοῖς δούλοις σου θάνατος, ἐκδημούντων ἡμῶν ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ πρὸς σὲ τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐνδημούντων, ἀλλὰ μετάστασις ἀπὸ τῶν λυπηροτέρων ἐπὶ τὰ χρηστότερα καὶ θυμηδέστερα, καὶ ἀνάπαυσις καὶ χαρά. Εἰ δὲ καί τι ἡμάρτομεν εἰς σέ, ἵλεως γενοῦ ἡμῖν τε καὶ αὐτοῖς, διότι οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ ῥύπου ἐνώπιόν σου, οὐδ' ἂν μία ἡμέρα ᾖ ἡ ζωὴ αὐτοῦ, εἰμὴ μόνος σύ, ὁ ἐπὶ γῆς φανεὶς ἀναμάρτητος, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ πάντες ἐλπί-

(*) Ἐνταῦθα μὲν συμπληροῦται ἡ Εὐχὴ ἐν τῷ Χειρογράφῳ· ἕπεται δὲ ἀμέσως· Εὐχὴ ἑτέρα· «Σὸν ὡς ἀληθῶς » καὶ μέγα ὄντως μυστήριον, Δέσποτα » κτλ.» ἐν ᾗ, μετὰ τὰς τελευταίας λέ» ξεις «καὶ τῆς βασιλείας σου ἀξίους » ἡμᾶς ποίησον» ἀναγινώσκεται κατὰ » συνέχειαν «Σὺ γὰρ εἶ ἡ ἀνάπαυσις » τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, » καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν » τῷ ἀνάρχῳ σου καὶ συναϊδίῳ Πατρί, » καὶ τῷ ὁμοουσίῳ, καὶ παναγίῳ, καὶ » ἀγαθῷ, καὶ παντοδυνάμῳ, καὶ ζωο» ποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεὶ κτλ.

ζομεν ἐλέους τυχεῖν καὶ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν. Διὰ τοῦτο ἡμῖν τε καὶ αὐτοῖς, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεός, ἄνες, ἄφες, συγχώρησον τὰ παραπτώματα ἡμῶν, τὰ ἑκούσια, τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει, τὰ ἐν ἀγνοίᾳ, τὰ πρόδηλα, τὰ λανθάνοντα, τὰ ἐν πράξει, τὰ ἐν διανοίᾳ τὰ ἐν λόγῳ, τὰ ἐν πάσαις ἡμῶν ταῖς ἀναστροφαῖς καὶ τοῖς κινήμασι· καὶ τοῖς μὲν προλαβοῦσιν ἐλευθερίαν καὶ ἄνεσιν δώρησαι, ἡμᾶς δὲ τοὺς περιεστῶτας εὐλόγησον, τέλος ἀγαθὸν καὶ εἰρηνικὸν παρεχόμενος ἡμῖν τε καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου, καὶ ἐλέους σπλάγχνα καὶ φιλανθρωπίας διανοίγων ἡμῖν, ἐν τῇ φρικτῇ καὶ φοβερᾷ σου παρουσίᾳ· καὶ τῆς βασιλείας σου ἀξίους ἡμᾶς ποίησον.

Ἐπισυνάπτει καὶ ταύτην·

Ὁ Θεός, ὁ μέγας καὶ ὕψιστος, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὁ πᾶσαν τὴν κτίσιν ἐν σοφίᾳ δημιουργήσας, ὁ διαχωρήσας ἀναμέσον τοῦ φωτός, καὶ ἀναμέσον τοῦ σκότους, καὶ τὸν μὲν ἥλιον θέμενος εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας, σελήνην δὲ καὶ ἀστέρας εἰς ἐξουσίαν τῆς νυκτός· ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλούς, καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης ὥρας προφθάσαι τὸ πρόσωπόν σου ἐν ἐξομολογήσει, καὶ τὴν ἑσπερινήν σοι λατρείαν προσαγαγεῖν· αὐτός, φιλάνθρωπε Κύριε, κατεύθυνον τὴν προσευχὴν ἡμῶν, ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου, καὶ πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. Παράσχου δὲ ἡμῖν τὴν παροῦσαν ἑσπέραν, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, εἰρηνικήν· ἔνδυσον ἡμᾶς ὅπλα φωτός· ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ φόβου νυκτερινοῦ, καὶ ἀπὸ παντὸς πράγματος ἐν σκότει διαπορευομένου· καὶ δὸς ἡμῖν τὸν ὕπνον, ὃν εἰς ἀνάπαυσιν τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν ἐδωρήσω, πάσης διαβολικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον. Ναί Δέσποτα τῶν ἁπάντων, τῶν ἀγαθῶν χορηγέ· ἵνα, καὶ ἐπὶ ταῖς κοίταις ἡμῶν κατανυγόμενοι, μνημονεύωμεν καὶ ἐν νυκτὶ τοῦ παναγίου ὀνόματός σου· καὶ τῇ μελέτῃ τῶν σῶν ἐντολῶν καταυγαζόμενοι, ἐν ἀγαλλιάσει ψυχῆς διαναστῶμεν πρὸς δοξολογίαν τῆς σῆς ἀγαθότητος, δεήσεις καὶ ἱκεσίας τῇ σῇ εὐσπλαγχνίᾳ προσάγοντες, ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· ὃν, ταῖς πρεσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου, ἐν ἐλέει ἐπίσκεψαι.

Ὁ Διάκονος·

Ἀντιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον, ἀνάστησον, καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός. κτλ.

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερευλογημένης, κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Σὺ γὰρ εἶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (*)

Ὁ Διάκονος·

Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινήν, κτλ.

Ὁ Ἱερεὺς τὴν Ἐκφώνησιν.

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος κτλ.

(*) Τὸ Χειρόγραφον ἐνταῦθα ἔχει, Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν κτλ.

Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Λαός·

Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος·

Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Λαός·

Σοὶ Κύριε·

Καὶ ὁ Ἱερεὺς εὔχεται τὴν εὐχὴν ταύτην μυστικῶς·

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ κλίνας οὐρανούς, καὶ καταβὰς ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἔπιδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ ἐπὶ τὴν κληρονομίαν σου· σοὶ γὰρ τῷ φοβερῷ καὶ φιλανθρώπῳ Κριτῇ οἱ σοὶ δοῦλοι τὰς ἑαυτῶν ἔκλιναν κεφαλάς, τοὺς δὲ αὐτῶν ὑπέταξαν αὐχένας, οὐ τὴν ἐξ ἀνθρώπων ἀναμένοντες βοήθειαν, ἀλλὰ τὸ σὸν περιμένοντες ἔλεος, καὶ τὴν σὴν ἀπεκδεχόμενοι σωτηρίαν· οὓς διαφύλαξον ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν ἑσπέραν, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νύκτα, ἀπὸ παντὸς ἐχθροῦ, ἀπὸ πάσης ἀντικειμένης ἐνεργείας διαβολικῆς, καὶ διαλογισμῶν ματαίων, καὶ ἐνθυμήσεων πονηρῶν.

Εἶτα ἐκφωνεῖ·

Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον, τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ ψάλλομεν τὰ Ἰδιόμελα τοῦ στίχου.

Ἦχος γʹ.

Νῦν εἰς σημεῖον τοῖς πᾶσιν, ἐμφανῶς αἱ γλῶσσαι γεγόνασιν· Ἰουδαῖοι γάρ, ἐξ ὧν κατὰ σάρκα Χριστός, ἀπιστίᾳ, νοσήσαντες, θεϊκῆς ἐξέπεσον χάριτος, καὶ τοῦ θείου φωτὸς οἱ ἐξ ἐθνῶν ἠξιώθημεν, στηριχθέντες τοῖς λόγοις τῶν Μαθητῶν, φθεγγομένων τὴν δόξαν τοῦ εὐεργέτου τῶν ὅλων Θεοῦ· μεθ᾽ ὧν τὰς καρδίας σὺν τοῖς γόνασι κλίναντες, ἐν πίστει προσκυνήσωμεν, τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι στηριχθέντες, Σωτῆρι τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Στίχ. Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός.

Νῦν τὸ Παράκλητον Πνεῦμα, ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἐκκέχυται· Ἀποστόλων γὰρ χορείας ἀρξάμενον, ἐξ αὐτῶν κατὰ μέθεξιν τοῖς πιστοῖς τὴν χάριν ἐφήπλωσε, καὶ πιστοῦται αὐτοῦ τὴν κραταιὰν ἐπιφοίτησιν, ἐν πυρίνῳ τῷ εἴδει τοῖς Μαθηταῖς διανέμον τὰς γλώσσας, εἰς ὑμνῳδίαν καὶ δόξαν Θεοῦ. Διὸ τὰς καρδίας νοερῶς ἐλλαμπόμενοι, ἐν πίστει στηριχθέντες τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, δυσωποῦμεν σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Στίχ. μὴ ἀποῤῥίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου.

Νῦν περιβάλλονται κράτος, οἱ Χριστοῦ ἀφ᾽ ὕψους Ἀπόστολοι· ἐγκαινίζει γὰρ αὐτοὺς ὁ Παράκλητος, ἐν αὐτοῖς καινιζόμενος, μυστικῇ καινότητι γνώσεως· ἣν ταῖς ξέναις φωναῖς, καὶ ὑψηγόροις κηρύττοντες, τὴν ἀΐδιον φύσιν τε καὶ ἁπλῆν, τρισυπόστατον σέβειν τοῦ εὐεργέτου τῶν ὅλων Θεοῦ, ἡμᾶς ἐκδιδάσκουσι. Διὸ φωτισθέντες τοῖς ἐκείνων διδάγμασι, Πατέρα προσκυνήσωμεν, σὺν Υἱῷ καὶ Πνεύμα-

τι, δυσωποῦντες σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Δόξα, καὶ νῦν.

Ἦχος πλ. δ'.

Δεῦτε λαοί, τὴν τρισυπόστατον Θεότητα προσκυνήσωμεν, Υἱὸν ἐν τῷ Πατρί, σὺν Ἁγίῳ Πνεύματι. Πατὴρ γὰρ ἀχρόνως ἐγέννησεν Υἱόν, συναΐδιον καὶ σύνθρονον, καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦν ἐν τῷ Πατρί, σὺν Υἱῷ δοξαζόμενον· μία δύναμις, μία οὐσία, μία Θεότης, ἣν προσκυνοῦντες πάντες λέγομεν· Ἅγιος ὁ Θεός, ὁ τὰ πάντα δημιουργήσας δι' Υἱοῦ, συνεργείᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· Ἅγιος ἰσχυρός, δι' οὗ τὸν Πατέρα ἐγνώκαμεν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπεδήμησεν ἐν κόσμῳ. Ἅγιος ἀθάνατος τὸ παράκλητον Πνεῦμα, τὸ ἐκ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, καὶ ἐν Υἱῷ ἀναπαυόμενον. Τριὰς ἁγία, δόξα σοι.

Εἶτ,

Νῦν ἀπολύεις.

Τρισάγιον· καὶ τό, Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς.

Εὐλογητὸς εἶ Χριστέ....

Ἐκ γ'.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν οὕτως·

Ὁ ἐκ τῶν πατρικῶν κόλπων κενώσας ἑαυτόν, καὶ τὴν ἡμετέραν ὅλην ἀνθρωπείαν προσλαβόμενος φύσιν, καὶ θεώσας αὐτήν, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς οὐρανοὺς αὖθις ἀνελθών, καὶ ἐν δεξιᾷ καθίσας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, τό, τε θεῖον καὶ ἅγιον, καὶ ὁμοούσιον, καὶ ὁμοδύναμον, καὶ ὁμόδοξον, καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους, καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτούς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς παναχράντου καὶ παναμώμου ἁγίας αὐτοῦ Μητρός, τῶν ἁγίων, ἐνδόξων, πανευφήμων, Θεοκηρύκων, καὶ πνευματοφόρων Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι ἡμᾶς διὰ τὴν ἑαυτοῦ ἀγαθότητα. Ἀμήν.

ΕΥΧΑΙ

Εἰς Γυναῖκα Λεχώ, μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας.

Τῇ δὲ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ, τὸ Παιδίον πάλιν προσάγεται τῷ Ναῷ ἐπὶ τῷ ἐκκλησιασθῆναι, εἴτουν ἀρχὴν λαβεῖν τοῦ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· προσάγεται δὲ παρὰ τῆς Μητρός, ἤδη κεκαθαρμένης καὶ λελουμένης οὔσης, παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος ἀναδέχεσθαι τοῦτο κατὰ τὸ Βάπτισμα.

Ἱσταμένης δὲ αὐτῆς μετὰ τοῦ Παιδὸς πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ, ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς Εὐλογητόν. Τρισάγιον· τό,

Παναγία Τριάς· Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι σοῦ ἐστιν.

Εἶτα τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας τὸ τυχόν, ἢ τοῦ λαχόντος Ἁγίου.

Δόξα, καὶ νῦν· Τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε, πάντων τῶν Ἁγίων.

Καὶ κλινούσης τῆς μητρὸς τὴν κεφαλήν, ἅμα τῷ Βρέφει, ποιεῖ ὁ Ἱερεὺς

τὴν τοῦ Σταυροῦ σφραγίδα ἐπ' αὐτῷ· καὶ ἀπτόμενος τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, λέγει τὴν Εὐχὴν ταύτην (*).

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πᾶσαν φύσιν λογικήν τε καὶ ἄλογον, διὰ τοῦ λόγου σου δημιουργήσας· ὁ πάντα ἐξ οὐκ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγών, σοῦ δεόμεθα, καὶ σὲ παρακαλοῦμεν. Ἣν τῷ σῷ θελήματι διέσωσας δούλην σου (τήνδε), καθάρισον ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας, καὶ ἀπὸ παντὸς ῥύπου προσερχομένην τῇ ἁγίᾳ σου Ἐκκλησίᾳ· ἵνα ἀκατακρίτως ἀξιωθῇ μετασχεῖν τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων.

Ἰστέον ὅτι, ἕως ὧδε λέγεται ἡ παροῦσα Εὐχή, εἰ οὐ ζῇ τὸ Βρέφος· εἶτα ἐκφώνως·

Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις.

Εἰ δὲ ζῇ, καὶ ἔστιν ἀφώτιστον. ἀναγινώσκεται ἕως τέλους.

Καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς τεχθὲν Παιδίον (**) εὐλόγησον, αὔξησον, ἁγίασον, συνέτισον, σωφρόνισον, καλοφρόνισον, ὅτι σὺ παρήγαγες αὐτό, καὶ ἔδειξας αὐτῷ τὸ φῶς τὸ αἰσθητόν, ἵνα καὶ τοῦ νοητοῦ καταξιωθῇ φωτὸς ἐν καιρῷ ᾧ προώρισας, καὶ συγκαταριθμηθῇ τῇ ἁγίᾳ σου ποίμνῃ, διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς·

Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ.

Εὐχὴ εἰς τὴν Μητέρα τοῦ Παιδίου.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ παραγενόμενος ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, παραγενοῦ καὶ ἐπὶ τὴν δούλην σου (τήνδε), καὶ καταξίωσον αὐτήν, διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ τιμίου Πρεσβυτερίου, καταφυγεῖν ἐν τῇ ἁγίᾳ σου Καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς εἰσόδου τοῦ Ναοῦ τῆς δόξης σου (*)· καὶ ἀξίωσον αὐτὴν μεταλαβεῖν τοῦ τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ σου. Ἀπόπλυνον αὐτῆς τὸν ῥύπον τοῦ σώματος, καὶ τὸν σπῖλον τῆς ψυχῆς, ἐν τῇ συμπληρώσει τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν· ὅπως, ἀξιωθεῖσα εἰσελθεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ Ναῷ σου, δοξάσῃ σὺν ἡμῖν τὸ πανάγιον ὄνομα σοῦ τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

(*) Ἀκριβέστερον ἴσως ταῦτα ἐν τῷ » Χειρογράφῳ· «Ἔχουσα δὲ ἐν ταῖς » ἀγκάλαις τὸ βρέφος, ἡ μήτηρ κλίνει » τὴν κεφαλήν, ἅμα τῷ βρέφει, πρὸ τῶν » πυλῶν τοῦ Ναοῦ, καὶ τὴν τοῦ τιμίου » Σταυροῦ σφραγίδα ποιῶν ὁ Ἱερεύς, ἁ» πτόμενός τε τῆς κεφαλῆς, αὐτῆς λέ» γει· Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.»

(**) Τὸ Χειρόγραφον ἔχει· «Καὶ τοῦ» το δὲ τὸ ἐξ αὐτῆς γεγεννημένον Παι» δίον..... »—Οὕτω, καί, λαλοφρόνισον, ἀντὶ τοῦ, καλοφρόνισον.

(*) Τὸ ἀσύντακτον τῆς περιόδου ἐ» πανορθοῦται ἐκ τοῦ Χειρογράφου οὕ» τω· «καταξίωσον αὐτήν, διὰ τοῦ τι» μίου Πρεσβυτερίου, τῆς εἰσόδου τοῦ » Ναοῦ τῆς δόξης σου.»

Ἕως ἐνταῦθα ἀναγινώσκεται, εἰ οὐ ζῇ τὸ Βρέφος, καὶ γίνεται καὶ ἡ ἑπομένη Ἀπόλυσις. Εἰ δὲ ζῇ, ἀναγινώσκεται Εὐχὴ ἑτέρα εἰς τὸ Παιδίον, ἥνπερ ὁ Ἱερεὺς, σφραγίζων αὐτό, ἐπεύχεται.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις Βρέφος τῷ νομικῷ Ναῷ προσαχθεὶς ὑπὸ Μαρίας τῆς ἀπειρογάμου καὶ ἁγίας σου Μητρός, καὶ ἐν ταῖς ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθείς· αὐτός, Δέσποτα παντοδύναμε, καὶ τὸ προσαχθὲν τοῦτο Βρέφος ἐμφανισθῆναί σοι τῷ πάντων Ποιητῇ, εὐλόγησον, καὶ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ σοὶ εὐάρεστον αὔξησον, ἀποσοβῶν ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν ἐναντίαν δύναμιν, διὰ τῆς σημειώσεως τοῦ τύπου τοῦ Σταυροῦ σου· σὺ γὰρ εἶ ὁ φυλάσσων τὰ νήπια, Κύριε· ἵνα, καταξιωθὲν τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, τύχῃ τῆς μερίδος τῶν ἐκλεκτῶν τῆς Βασιλείας σου, φυλαττόμενον σὺν ἡμῖν, τῇ χάριτι τῆς ἁγίας, καὶ ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος. Σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, καὶ εὐχαριστία, καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρί, καὶ τῷ παναγίῳ, καὶ ἀγαθῷ, καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Θεός, ὁ Πατήρ, ὁ Παντοκράτωρ, ὁ διὰ τοῦ μεγαλοφωνοτάτου τῶν Προφητῶν Ἡσαΐου προκαταγγείλας ἡμῖν τὴν ἐκ Παρθένου σάρκωσιν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν· ὃς ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, εὐδοκίᾳ σῇ, καὶ συνεργίᾳ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τὴν τῶν βροτῶν σωτηρίαν, ἀμέτρῳ εὐσπλαγχνίᾳ ἐξ αὐτῆς νηπιάσαι καταδεξάμενος, καὶ κατὰ τὸ εἰθισμένον ἐν Νόμῳ τῷ ἁγίῳ σου, μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ καθαρισμοῦ, τῷ Ἱερῷ προσαχθῆναι ἠνέσχετο, ἀληθὴς Νομοθέτης ὑπάρχων, καὶ ἐν ἀγκάλαις τοῦ δικαίου Συμεὼν βασταχθῆναι κατεδέξατο· οὗπερ μυστηρίου τὴν προτύπωσιν, ἐν τῷ προλεχθέντι Προφήτῃ, διὰ τῆς λαβίδος τοῦ ἄνθρακος δηλωθεῖσαν ἐπέγνωμεν· οὗ καὶ ἡμεῖς οἱ πιστοὶ τὴν μίμησιν ἐν χάριτι κατέχομεν· αὐτὸς καὶ νῦν, ὁ φυλάσσων τὰ νήπια, Κύριε, εὐλόγησον τὸ Παιδίον τοῦτο, ἅμα τοῖς γονεῦσι καὶ ἀναδόχοις αὐτοῦ, καὶ καταξίωσον αὐτὸ ἐν καιρῷ εὐθέτῳ, καὶ τῆς δι' ὕδατος καὶ Πνεύματος ἀναγεννήσεως· συγκαταρίθμησον αὐτὸ τῇ ἁγίᾳ σου ποίμνῃ τῶν λογικῶν προβάτων, τῶν ἐπικεκλημένων τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ σου. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρί, καὶ τῷ Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

Εἶτα, λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τὸ Παιδίον, σχηματίζει Σταυρὸν μετ' αὐτοῦ πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ, λέγων·

Ἐκκλησιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ (ὁ δεῖνας), εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Εἶτα εἰσάγει αὐτὸ ἐν τῷ Ναῷ, λέγων·

Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου, προσκυνήσω πρὸς Ναὸν ἅγιόν σου.

Καὶ εἰσέρχεται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, λέγων·

Ἐκκλησιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ κτλ.

Εἶτα λέγει·

Ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.

Εἶτα εἰσάγει αὐτὸ πρὸ τῶν πυλῶν τοῦ Θυσιαστηρίου, λέγων·

Ἐκκλησιάζεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ κτλ.

Καὶ εἰσάγει αὐτὸ εἰς τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον, εἰ μὲν εἴη ἄρρεν· εἰδὲ θῆλυ, ἕως τῶν ὡραίων Πυλῶν, λέγων τό, Νῦν ἀπολύεις.

Καὶ μετὰ ταῦτα τίθησιν αὐτὸ παρὰ τὰς θύρας τοῦ Θυσιαστηρίου. Καὶ οὕτως ὁ Ἀνάδοχος, προσκυνήσας τρίς, λαμβάνει αὐτό, καὶ ἐξέρχεται.

Καὶ ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ, ὡς ἔθος, Ἀπόλυσιν.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

Τῆς καθημερινῆς ΑΚΟΛΟΥΘΙΑΣ Τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

Τῇ Δευτέρᾳ τῆς α΄. ἑβδομάδος, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας μέχρι τέλους τοῦ μεγάλου Ἀποδείπνου τῆς αὐτῆς Δευτέρας.

Τῇ Κυριακῇ τῆς Τυρινῆς ἑσπέρας, εἰς τὸ Λυχνικόν.

Μετὰ τὸν προοιμιακὸν Ψαλμόν, ἄνευ ἄλλης στιχολογίας, ψάλλομεν τό, Κύριε ἐκέκραξα, τὰ Στιχηρὰ Κατανυκτικὰ τῆς Ὀκτωήχου δ΄. (ζήτει περὶ τὸ τέλος τοῦ Τριῳδίου, εἰς τὸν ἦχον τῆς σειρᾶς), τοῦ Τριῳδίου γ΄. καὶ τοῦ Μηναίου γ΄. Δόξα, καὶ νῦν. Θεοτοκίον Προσόμοιον. Εἴσοδος, μετὰ τοῦ θυμιατοῦ, (διὰ τὸ μέγα Προκείμενον). Φῶς ἱλαρόν. Προκείμενον· Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου· μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ (α). Εἰς τὸν Στίχον ψάλλεται τὸ Ἰδιόμελον· Ἔλαμψεν ἡ χάρις σου Κύριε, δίς, καὶ τὸ Μαρτυρικόν. Δόξα, καὶ νῦν, Θεοτοκίον. Νῦν ἀπολύεις, Τρισάγιον, καὶ τὰ Τροπάρια· ἦχος πλ. ά. (β)

Θεοτόκε Παρθένε . . . .

Βαπτιστὰ τοῦ Χριστοῦ . . .

Δόξα Πατρί.

Ἱκετεύσατε ὑπὲρ ἡμῶν . . .

Καὶ νῦν. Θεοτοκίον.

Ὑπὸ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν . . . . (γ)

Τό, Κύριε ἐλέησον μ΄. εἶτα,

Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς

(α) Δεῖ γινώσκειν, ὅτι ἀπὸ τῶν δύο μεγάλων Προκειμένων· τοῦ, Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου· καὶ τοῦ, Ἔδωκας κληρονομίαν, μετὰ τῶν Στίχων αὐτῶν, ὡς προγέγραπται, ἓν παρ' ἓν ψάλλονται κατὰ Κυριακὴν ἑσπέραν ἀπὸ τῆς παρούσης μέχρι τῆς ε΄. Κυριακῆς τῶν ἁγίων Νηστειῶν, ἤτοι ἐναλλάξ.

(β) Ἰστέον ὅτι τό, Θεοτόκε Παρθένε κτλ. μετὰ μέλους ψάλλονται ἐν ὅλαις ταῖς τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς Κυριακαῖς ἑσπέρας, ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ Κυριακῇ τῶν Βαΐων· τὰς δὲ λοιπὰς ἡμέρας τῆς μεγάλης ἑβδομάδος χῦμα λέγονται.

(γ) Γνώμη τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Κυρίου Κ. Γρηγορίου τοῦ ς΄.

ἡμῶν πάντοτε, νῦν, καὶ ἀεί, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἡ παροῦσα εὐχή,

Ἐπουράνιε Βασιλεῦ, τοὺς πιστοὺς βασιλεῖς ἡμῶν στερέωσον· τὴν πίστιν στήριξον· τὰ ἔθνη πράϋνον· τὸν κόσμον εἰρήνευσον· τὴν ἁγίαν Ἐκκλησίαν (ἢ τὴν Μονὴν) ταύτην καλῶς διαφύλαξον· τοὺς προαπελθόντας πατέρας καὶ ἀδελφοὺς ἡμῶν ἐν σκηναῖς δικαίων τάξον· καὶ ἡμᾶς ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει παράλαβε, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος.

Τὰς γ'. μεγάλας μετανοίας, καὶ ἀπόλυσις. (ὅρα ταύτην ἐν σελ. 11).

Εἶτα ψάλλεται ὑπὸ τοῦ δευτέρου χοροῦ τό, Πάντων προστατεύεις ἀγαθή· ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς (εἰ πάρεστι) δίδει τὴν συγχώρησιν, εἶτα τό, Δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου Δεσπότου κτλ. καὶ τέλος.

Τῇ Δευτέρᾳ τῆς α'. ἑβδομάδος.

Τῷ πρωῒ εἰς τὸν Ὄρθρον, Μεσονυκτικὸν οὐ λέγεται, διὰ τὴν τῆς ἑσπέρας Παράκλησιν. Ἀλλ' ἅμα εἰσελθὼν ὁ Ἱερεὺς εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα, καὶ λαβὼν τὸ θυμιατόν, ἵσταται ἐνώπιον τῆς Ἁγίας Τραπέζης, καὶ θυμιῶν σταυροειδῶς, λέγει· Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν· εἶτα τὸ Τρισάγιον κτλ. Τὸ Κύριε ἐλέησον ιβ'. καὶ εὐθὺς τό, Δόξα τῇ ἁγίᾳ καὶ ὁμοουσίῳ· καὶ ἀναγινώσκεται ὁ Ἑξάψαλμος, μετὰ φόβου Θεοῦ, καὶ πάσης προσοχῆς. Μετὰ δὲ τὴν Συναπτὴν καὶ τὴν ἐκφώνησιν, (ἴδε ταύτην ἐν σελ. 7) ψάλλεται τό, Ἀλληλούϊα γ', εἰς τὸν τυχόντα ἦχον τῆς ἑβδομάδος λεγομένου πρότερον τοῦ στίχου· Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου κτλ. (ὅρα μέγα Ὡρολόγιον σελ. 42). Εἶτα τὰ Τριαδικά, εἰς τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον τέλος, Προστασίαις, Κύριε, τῶν Ἀσωμάτων· εἰς δὲ τὸ γ', Διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς. Ἔπειτα ἡ Στιχολογία τοῦ Ψαλτηρίου· Αἴτησις καὶ ἐκφώνησις, Ὅτι σὸν τὸ κράτος· καὶ εὐθὺς τὰ κατανυκτικὰ Καθίσματα μετὰ τοῦ Θεοτοκίου (ὅρα ταῦτα ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου)· ἔπειτα τὰ ἕτερα Καθίσματα, «Τῆς Νηστείας τῇ θείᾳ ἀπαρχῇ» εἰς τὴν σειρὰν των. Ὁ Ν' καὶ ἡ συνήθης εὐχή· Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου· (ὅρα ταύτην ἐν σελ. 8)· καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν εὐθὺς εἰς τὰς ᾠδάς, Τῷ Κυρίῳ ᾄσωμεν, κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, (ὅρα ταύτας ἐν τῷ Ὡρολογίῳ σελίδας 48—63)· ἔπειτα τοὺς Κανόνας τοῦ Μηναίου καὶ Τριῳδίου, (ἐπειδὴ δὲ τὸ Τριῴδιον ἔχει πρώτην ᾠδήν, παραλείπομεν τὴν τοῦ Μηναίου, ὡς καὶ εἰς τὴν Η' καὶ Θ' οὕτω ποιοῦμεν ἐφ' ὅλην τὴν ἁγίαν Τεσσαρακοστήν). Μετὰ δὲ τὴν Γ' ᾠδὴν τὸν Εἱρμόν, τὴν Αἴτησιν καὶ ἐκφώνησιν, Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν· τὸ κάθισμα τοῦ Μηναίου καὶ καθεξῆς. Μετὰ δὲ τὴν ς' τὸν Εἱρμὸν τοῦ Τριῳδίου Δεῦτε λαοὶ ᾄσωμεν. Αἴτησις καὶ ἐκφώνησις, Σὺ γὰρ εἶ ὁ Βασιλεύς. Εἶτα τὸ Μαρτυρικὸν (ὅρα τοῦτο ἐν τῷ τέλει τοῦ Τριῳδίου κάτωθι τῶν Κατανυκτικῶν ἅπερ εἴπομεν ἀνωτέρω), τὸ Κοντάκιον καὶ καθεξῆς· μετὰ δὲ τὴν ἐννάτην, Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, ψάλλεται ὁ εἱρμὸς τῆς Η'. «Τὸν πάλαι δροσίσαντα κτλ.» καὶ εὐθύς, Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός. Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον κτλ. Τὴν τιμιωτέραν· ἔπειτα τὸν εἱρμὸν τῆς ἐννάτης, «Τὴν ὑπερφυῶς σαρκί, συλλαβοῦσαν ἐν γαστρί». Ἄξιον ἐστὶν ὡς ἀληθῶς. Αἴτησις καὶ ἐκφώνησις, Ὅτι σὲ αἰνοῦσι. Εἶτα τὸ Φωταγωγικὸν τοῦ ἤχου κατὰ τὴν τάξιν αὐτοῦ (ὅρα Ὡρολόγιον σελ. 94)· καὶ εὐθὺς Σοὶ δόξα πρέπει· τὴν Δοξολογίαν, καὶ τό, Πληρώσωμεν τὴν ἑωθινὴν δέη-

σιν κτλ. (ὅρα ἐν σελ. 20). Μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν καὶ ἐκφώνησιν ψάλλομεν τὰ ἰδιόμελα «Ἐλήλυθεν ἡ Νηστεία κτλ.» Εἶτα τό, Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι· τὸ Τρισάγιον, τό, Ἐν τῷ Ναῷ ἑστῶτες· τό, Κύριε ἐλέησον μ΄. Τὴν τιμιωτέραν κτλ. Ὁ ὢν εὐλογητός· καὶ ἡμεῖς τό, Ἐπουράνιε Βασιλεῦ· (ὡς ἀνωτέρω, σελ 134)· μετὰ δὲ τὰς μετανοίας ἀρχόμεθα ψάλλειν τὰς Ὥρας κατὰ τὴν τάξιν αὐτῶν, ἤτοι τὴν Α΄ καὶ Γ΄ εἰς δὲ τὴν ς΄ μετὰ τὸ εἰπεῖν, Ὅτι οὐκ ἔχομεν παῤῥησίαν ἀναγινώσκεται τὸ τροπάριον τῆς Προφητείας, Κύριε, Κύριε, ὃν πάντα φρίσσει καὶ τρέμει· καὶ ἀναγινώσκομεν τὴν Προφητείαν, τὸ προκείμενον, καὶ εὐθὺς λέγομεν, Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν· καὶ καθεξῆς. Εἶτα, Δεῦτε προσκυνήσωμεν, τὴν Θ΄. Πληρωθείσης δὲ ταύτης, μετὰ τὸ εἰπεῖν τό, Ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς (ἢ τό, Δι' εὐχῶν), ποιοῦμεν τὰς μεγάλας μετανοίας, καὶ ἀνιστάμενοι εὐθὺς λέγομεν τοὺς μακαρισμοὺς κτλ. τὰ Κοντάκια, Ἀπολυτίκια, τὸ Μαρτυρικόν, τό, Κύριε ἐλέησον μ΄. κτλ. Μετὰ δὲ τό, ὁ Θεὸς οἰκτειρήσαι ἡμᾶς· τὰς μετανοίας καὶ τὴν εὐχήν, Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ. (ὅρα ἐν τῷ Ὡρολογίῳ σελίδα 118). Εἶτα ἀρχόμεθα, τό, Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ λέγομεν τὸν προοιμιακὸν ψαλμὸν τοῦ ἑσπερινοῦ κτλ. Πληρωθέντος δὲ τοῦ ὅλου ἑσπερινοῦ, μετὰ τό, Νῦν ἀπολύεις, τό, Τρισάγιον κτλ. Ὅτι σοῦ ἐστιν· καὶ τὰ Τροπάρια, Θεοτόκε Παρθένε κτλ. τό, Ἐπουράνιε Βασιλεῦ (ὡς ἀνωτέρω σελ. 134), καὶ τὰς μετανοίας, τό, Κύριε ἐλέησον ιβ΄, καὶ τὴν εὐχήν, Παναγία Τριάς τὸ ὁμοούσιον κράτος· καὶ μετ' αὐτήν, Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἐκ γ΄ καὶ τὸν ψαλμόν, Εὐλογήσω τὸν Κύριον κτλ. Δόξα, καὶ νῦν· καὶ ἀπόλυσις.

Τῇ αὐτῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας

Ἀναγινώσκεται τὸ Μέγα Ἀπόδειπνον (ὅρα Ὡρολόγιον σελ. 128—153) καὶ μετὰ τὴν Δοξολογίαν ψάλλεται ὁ μέγας Κανών. Μετὰ δὲ τό, Ἀσπόρου συλλήψεως, τὸ Τρισάγιον κτλ. ψάλλεται τό, Κύριε τῶν Δυνάμεων· μετὰ τῶν στίχων αὐτοῦ, καὶ καθεξῆς. Μετὰ δὲ τό, Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ, τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ μετὰ τό, Εἰς πολλὰ ἔτη, ὁ Ἀρχιερεύς, (εἰ πάρεστι) τό, Εἰρήνη πᾶσι· ὁ Ἱερεύς, Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν· καὶ ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν εὐχήν, Δέσποτα Πολυέλεε· ὁ δὲ Ἱερεύς, Εὐξώμεθα ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ κόσμου· (ὅρα ἐν τῷ Ὡρολογίῳ σελ. 151—153) καὶ λαμβάνομεν πάντες συγχώρησιν παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως, ἐν τούτοις ψάλλει ὁ β΄ χορὸς τό, Πάντων προστατεύεις ἀγαθή· καὶ μετὰ τοῦτο τό, Δι' εὐχῶν· καὶ τέλος(α).

Τῇ Παρασκευῇ τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος.

– Τὸ ἑσπέρας, Ἀπόδειπνον μικρόν· μετὰ δὲ τό, Πιστεύω, Ἄξιον ἐστίν· εὐθὺς ψάλλεται ὁ Κανών, Ἀνοίξω τὸ στόμα μου· ἀνὰ ς΄ ἐν ἑκάστῃ ᾠδῇ· καὶ μετὰ τὴν θ΄ ψάλλεται ἀργῶς ὑπὸ τῶν χορῶν, Τῇ ὑπερμάχῳ· καὶ ἀναγινώσκεται ἡ Α΄ στάσις τῶν Οἴκων τῆς Θεοτόκου· καὶ αὖθις, Τῇ ὑπερμάχῳ, ἀργοσύντομον, καὶ προσκυνεῖ ὁ Ἀρχιερεὺς τὴν ἁγίαν Εἰκόνα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Μετὰ δὲ τό, Εἰς πολλὰ ἔτη, τό, Τρισάγιον, κτλ. τὸ Κοντάκιον τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, Πίστιν Χριστοῦ ὡσεὶ θώρακα... χῦμα. Κύριε ἐλέησον μ΄. Ὁ ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ εὐθὺς τό, Ἄσπιλε ἀμόλυντε, Καὶ δὸς ἡμῖν Δέσποτα, Ὑπερένδοξε ἀειπάρθενε, Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ, Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου, τὸ Εὐαγγέλιον· καὶ ἅμα, Δόξα σοι Χριστὲ ὁ Θεός· Εὐξώ-

---

(α) Ἡ αὐτὴ τάξις γίνεται μέχρι τῆς Πέμπτης ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἑβδομάδος.

μεθα ὑπὲρ εἰρήνης, Τὸν Δεσπότην καὶ Ἀρχιερέα· καὶ τέλος (α).

Τῇ Παρασκευῇ τῆς Β' Ἑβδομάδος.

Τὸ ἑσπέρας, Ἀπόδειπνον μικρόν, καὶ ἀναγινώσκονται οἱ Οἶκοι τῆς Θεοτόκου τῆς Β' στάσεως, ὡς εἴθισται· εἶτα τὸ Τρισάγιον κτλ. Κοντάκιον, Ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως, (ἐνταύτῃ τε καὶ ἐν ταῖς ἑπομέναις δύο Παρασκευαῖς) καὶ καθεξῆς.

Τῇ Παρασκευῇ τῆς Γ' Ἑβδομάδος.

Τὸ ἑσπέρας Ἀπόδειπνον μικρόν, καὶ ἀναγινώσκονται οἱ Οἶκοι τῆς Θεοτόκου τῆς Γ' στάσεως, ὡς εἴθισται, καὶ καθεξῆς.

Τῇ Παρασκευῇ τῆς Δ' Ἑβδομάδος.

Τὸ ἑσπέρας, Ἀπόδειπνον μικρόν, καὶ ἀναγινώσκονται οἱ Οἶκοι τῆς Θεοτόκου τῆς Δ' στάσεως, ὡς σύνηθες.

Περὶ τοῦ Μεγάλου Κανόνος.

Ὅταν ψάλληται ὁ Μέγας Κανὼν εἰς τὴν ά ὥραν τῆς νυκτὸς γίνεται ἡ παροῦσα τάξις· Μετὰ τὸν Εὐλογητόν, Δόξα σοι ὁ Θεός, Βασιλεῦ Οὐράνιε, Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον ιβ'. Δεῦτε προσκυνήσωμεν, καὶ τοὺς δύο ψαλμούς, ἤτοι τό, Ἐπακούσαι σου Κύριος, καὶ τό, Κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου, (ὅρα ἐν τῷ Ὡρολογίῳ σελίδα 33—34)· τό, Τρισάγιον, Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου κτλ. Δόξα τῇ Ἁγίᾳ· καὶ λέγεται ὁ Ἑξάψαλμος. Εἶτα ἀρχόμεθα ψάλλειν τό, Ἀλληλούϊα ιβ' κατὰ τὸν τυχόντα ἦχον, καὶ τὰ Τριαδικά· εἰς τὸ πρῶτον τέλος, Πρεσβείαις τῶν Ἀποστόλων καὶ σῶσον ἡμᾶς· εἰς τὸ β', Πρεσβείαις τοῦ Ἱεράρχου· εἰς δὲ τὸ γ', Διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς· Αἴτησις· τὰ Καθίσματα τοῦ ἤχου, ὁ Ν' καὶ εὐθὺς τὸν Μέγαν Κανόνα· μετὰ δὲ τὴν γ' ᾠδήν, τὸν Εἱρμόν· Αἴτησις καὶ ψάλλονται τὰ γ' Καθίσματα· εἶτα ἄρχεται ὁ β' χορὸς τὸν Εἱρμόν, Εἰσακήκοα Κύριε, εἰς ϛ' καὶ τὰ ἕτερα μετὰ τοῦ Εἱρμοῦ εἰς ϛ' Στίχ. Ἀπόστολοι τοῦ Χριστοῦ. Δόξα, καὶ νῦν. Ἔπειτα ὁ Μέγας Κανὼν μέχρι τῆς ϛ' ᾠδῆς. Εἶθ' οὕτω ψάλλεται ἐκ δεξιῶν τὸ Κοντάκιον, Ψυχή μου, ψυχή μου. Αἴτησις, τὸν Οἶκον χῦμα, κτλ. Μετὰ δὲ ταῦτα ἄρχεται ὁ β' χορὸς τὸν στίχον, Ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου μνήσθητι ἡμῶν Κύριε· καὶ ψάλλει Λῃστὴν τοῦ Παραδείσου. Ὁ δεξιός, Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, καὶ καθεξῆς. Ὁ β' χορὸς τό, Δόξα, μετὰ δὲ τό, Καὶ νῦν, ἅμα τὴν ζ' τοῦ Μεγάλου Κανόνος. Εἶτα ἄρχεται ὁ β' χορὸς τὸ Τριῴδιον, Τὸν Ἄναρχον Βασιλέα τῆς δόξης, εἰς ϛ' καὶ ἕτερα εἰς ϛ'. Μετὰ τό, Καὶ νῦν, αὖθις ὁ β' τὸν Μέγαν Κανόνα τῆς η' ᾠδῆς. Ἀντὶ δὲ τοῦ, Δόξα, Εὐλογοῦμεν Πατέρα· μετὰ τό, Καὶ νῦν, Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, καὶ ψάλλεται ὁ Εἱρμός, Ὧν στρατιαί, καὶ ἡ ἐκφώνησις, Τὴν Θεοτόκον καὶ Μητέρα τοῦ Φωτός· τὸ Τριῴδιον, Κυρίως Θεοτόκον, ἀνὰ ϛ', μετὰ δὲ τό, Καὶ νῦν, ἀρχόμεθα τῆς θ' τοῦ Μεγάλου Κανόνος· Στίχ. Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς ἐλέησόν με· Ὁ νοῦς τετραυμάτισται· ἀπὸ δὲ ταύτης ψάλλεται ὁ

(α) Ἰστέον, ὅτι ἐν πάσαις ταῖς Παρασκευαῖς τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς ἑσπέρας, εἰς τὸ Ἀπόδειπνον μετανοίας οὐ ποιοῦμεν, ἀλλὰ τό, Δόξα σοι ὁ Θεός, τό, Εὐξώμεθα, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἱρμός, Ἀσπόρου συλλήψεως. Αἴτησις· τὸ Φωταγωγικὸν χῦμα. Σοὶ δόξα πρέπει· πληρώσωμεν τὴν Ἑωθινὴν δέησιν· (σελ. 20). Εἶτα ψάλλεται τὸ ἰδιόμελον, Ταῖς ληστρικαῖς ἐφόδοις, (δίς), τὸ Μαρτυρικόν, Δόξα, καὶ νῦν, Δέχου τὰς φωνὰς τῶν οἰκετῶν σου, Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι. Τρισάγιον, Κύριε ἐλέησον ιβ΄. Ἐπουράνιε Βασιλεῦ (σελ. 129)· τὰς γ΄ μεγάλας μετανοίας· Δόξα σοι Χριστὲ ὁ Θεός, καὶ Ἀπόλυσις· (ὅρα σελ. 11).

Τὸ δὲ πρωΐ, μετὰ τὸ Ψαλτήριον ἀναγινώσκονται αἱ Ὧραι, ὡς εἴθισται (α)· καὶ καθεξῆς ἡ θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων, κατὰ τὴν τάξιν, (ὅρα ταύτην ἀπὸ σελ. 92—106).

Τῇ δὲ Παρασκευῇ τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ψάλλεται ἡ Ἀκολουθία, ὅπως ἐστὶ τετυπωμένη ἐν τῷ Τριῳδίῳ

(α) Μόνον εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, τοῦ Προδρόμου, τῶν ἁγίων Μ΄ Μαρτύρων, (ἐκτὸς Σαββάτου καὶ Κυριακῆς ὅταν τύχωσι) καὶ τῇ μεγάλῃ Ἑβδομάδι, λίταὶ ἀναγινώσκονται αἱ Ὧραι, οἱ δὲ Μακαρισμοὶ ψάλλονται.

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΝ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ

ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΕΝΙΑΥΤΟΥ

Ἵνα ὁδηγῆται ὁ ἱερεύς, ποίου ἁγίου ὄνομα πρέπει νὰ μνημονεύσῃ· τόσον εἰς τὴν Προσκομιδήν, ὅσον καὶ εἰς τὰς Ἀπολύσεις.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

1. Ἡ Σύναξις τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασηνῶν· τῶν ἁγίων, Συμεὼν τοῦ Στυλίτου· Ἀειθαλᾶ· τῶν μ΄ γυναικῶν· Ἀμμοῦν διακόνου· Καλλίστης, Εὐόδου, καὶ Ἑρμογένους τῶν μαρτύρων καὶ αὐταδέλφων, καὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ.

2. Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ, καὶ Μάμαντος μάρτυρος.

3. Τοῦ ὁσίου Θεοκτίστου, καὶ Ἀνθίμου ἱερομάρτυρος.

4. Τοῦ προφήτου Μωϋσέως, καὶ Βαβύλα ἱερομάρτυρος.

5. Τοῦ προφήτου Ζαχαρίου.

6. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χώναις θαύματος παρὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

7. Σώζοντος μάρτυρος.

8. Τὸ γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

9. Τῶν δικαίων Θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης.

10. Τῶν μαρτύρων, Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυμφοδώρας.

11. Θεοδώρας τῆς ὁσίας.

12. Αὐτονόμου μάρτυρος.
13. Κορνηλίου μάρτυρος.
14. Ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ.
15. Νικήτα μάρτυρος.
16. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος.
17. Τῶν μαρτύρων, Σοφίας, καὶ τῶν τριῶν θυγατέρων αὐτῆς, Πίστεως, Ἀγάπης καὶ Ἐλπίδος.
18. Εὐμενίου Γορτύνης τοῦ θαυματουργοῦ.
19. Τροφίμου, Σαββατίου, καὶ Δορυμέδοντος τῶν μαρτύρων.
20. Εὐσταθίου μεγαλομάρτυρος.
21. Κοδράτου τοῦ Ἀποστόλου, καὶ Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου.
22. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος.
23. Ἡ σύλληψις τοῦ Προδρόμου.
24. Θέκλης τῆς μεγαλομάρτυρος.
25. Εὐφροσύνης τῆς ὁσίας.
26. Ἡ μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.
27. Καλλιστράτου μάρτυρος.
28. Χαρίτωνος τοῦ ὁμολογητοῦ.
29. Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ.
30. Γρηγορίου ἱερομάρτυρος.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ.

1. Ἀνανίου τοῦ ἀποστόλου, καὶ Ῥωμανοῦ τοῦ μελῳδοῦ.
2. Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρος, καὶ Ἰουστίνης μάρτυρος τῆς παρθένου.
3. Διονυσίου ἱερομάρτυρος τοῦ Ἀρεοπαγίτου.
4. Ἱεροθέου ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.
5. Χαριτίνης μάρτυρος.
6. Θωμᾶ τοῦ Ἀποστόλου.
7. Σεργίου καὶ Βάκχου τῶν μαρτύρων.
8. Πελαγίας τῆς ὁσίας.
9. Ἰακώβου Ἀλφαίου τοῦ ἀποστόλου, καὶ τοῦ ὁσίου Ἀνδρονίκου καὶ τῆς συμβίας αὐτοῦ.
10. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας τῶν μαρτύρων.
11. Φιλίππου, ἀποστόλου, ἑνὸς τῶν ἑπτὰ Διακόνων, καὶ Θεοφάνους τοῦ Γραπτοῦ.
12. Πρόβου, Ταράχου, καὶ Ἀνδρονίκου τῶν μαρτύρων.
13. Κάρπου καὶ Παπύλου τῶν μαρτύρων.
14. Ναζαρίου, Γερβασίου, Προτασίου, καὶ Κελσίου· καὶ τοῦ ὁσίου Κοσμᾶ τοῦ Ποιητοῦ.
15. Λουκιανοῦ ὁσιομάρτυρος.
16. Λογγίνου μάρτυρος τοῦ ἑκατοντάρχου.
17. Ὠσηὲ τοῦ προφήτου· καὶ Ἀνδρέου τοῦ ἐν Κρήτῃ.
18. Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.
19. Ἰωὴλ τοῦ προφήτου, καὶ Οὐάρου μάρτυρος.
20. Ἀρτεμίου μεγαλομάρτυρος· καὶ τοῦ ὁσίου Γερασίμου.
21. Ἱλαρίωνος τοῦ μεγάλου.
22. Ἀβερκίου τοῦ θαυματουργοῦ.
23. Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου καὶ ἀποστόλου.
24. Ἀρέθα μαρτυρος καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.
25. Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου τῶν μαρτύρων.
26. Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ Μυροβλύτου.
27. Νέστορος μάρτυρος.
28. Τερεντίου καὶ Νεονίλλης τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ ὁσίου Στεφάνου καὶ Σαββαΐτου.
29. Ἀναστασίας Ῥωμαίας τῆς μεγαλομάρτυρος, καὶ Ἀβραμίου τοῦ ὁσίου.
30. Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας τῶν μαρτύρων. Στάχυος, Ἀπελλοῦ, Ἀμπλία, Οὐρβανοῦ, Ἀριστοβούλου, Ναρκίσσου τῶν ἀποστόλων, καὶ Ἐπιμάχου μάρτυρος.
31. Στάχυος, κτλ. Ἀποστόλων ἐκ τῶν 70.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1. Τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων, Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ.
2. Ἀκινδύνου, Πηγασίου, Ἀφθονίου, Ἐλπιδοφόρου καὶ Ἀνεμποδίστου τῶν μαρτύρων.
3. Γεωργίου μεγαλομάρτ. τοῦ ἐν Λύδῃ· καὶ Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ, τῶν μαρτύρων.
4. Ἰωαννικίου τοῦ ὁσίου· καὶ Νικάνδρου, Ἑρμαίου τῶν ἱερομαρτύρων.
5. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν μαρτύρων.
6. Παύλου ἀρχιεπισκόπου τοῦ ὁμολογητοῦ.
7. Τῶν τριάκοντα μαρτύρων, τῶν ἐν Μελιτινῇ, καὶ Λαζάρου τοῦ ὁσίου.
8. Ἡ Σύναξις τῶν Ταξιαρχῶν, Μιχαὴλ, Γαβριὴλ, καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων Ἀσωμάτων.
9. Ὀνησιφόρου καὶ Πορφυρίου τῶν μαρτύρων· καὶ Ματρώνης, Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας, τῶν ὁσίων.
10. Ὀλυμπᾶ, Ῥοδίωνος, Σωσιπάτρου, Τερτίου, Ἐράστου, καὶ Κουάρτου τῶν ἀποστόλων· καὶ Ὀρέστου μάρτυρος.
11. Μηνᾶ, Βίκτορος καὶ Βικεντίου τῶν μαρτύρων, καὶ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.
12. Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, καὶ Νείλου τοῦ ὁσίου.
13. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.
14. Φιλίππου τοῦ ἀποστόλου.
15. Γουρία, Σαμωνᾶ, καὶ Ἀβίβου τῶν μαρτύρων.
16. Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.
17. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας.
18. Πλάτωνος καὶ Ῥωμανοῦ τῶν μαρτύρων.
19. Βαρλαὰμ ἱερομάρτυρος καὶ Ἀβδιοῦ τοῦ προφήτου.
20. Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου, καὶ Πρόκλου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
21. Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.
22. Φιλήμονος τοῦ ἀποστόλου, καὶ Καικιλίας μάρτυρος.
23. Γρηγορίου Ἀκραγαντίνων καὶ Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου τῶν ἱεραρχῶν.
24. Κλήμεντος Πάπα Ῥώμης, καὶ Πέτρου Ἀλεξανδρείας τῶν ἱερομαρτύρων.
25. Αἰκατερίνης καὶ Μερκουρίου τῶν μεγαλομαρτύρων.
26. Ἀλυπίου τοῦ Κιονίτου, Νίκωνος τοῦ Μετανοεῖτε, καὶ Στυλιανοῦ τοῦ Παφλαγόνος, τῶν ὁσίων.
27. Ἰακώβου μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου.
28. Εἰρηνάρχου καὶ Στεφάνου τῶν μαρτύρων.
29. Παραμόνου καὶ Φιλουμένου τῶν μαρτύρων.
30. Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ ἀποστόλου.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1. Ναοὺμ τοῦ προφήτου.
2. Ἀββακοὺμ τοῦ προφήτου.
3. Σοφονίου τοῦ προφήτου.
4. Βαρβάρας τῆς μεγαλομάρτυρος καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ.
5. Σάββα τοῦ ἡγιασμένου.
6. Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις.
7. Ἀμβροσίου τοῦ ὁσίου.
8. Παταπίου τοῦ ὁσίου.
9. Ἡ σύλληψις τῆς ἁγίας Ἄννης.
10. Μηνᾶ, Ἑρμογένους, καὶ Εὐγράφου τῶν μαρτύρων.
11. Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου.
12. Σπυρίδωνος τοῦ θαυματουργοῦ.
13. Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου, καὶ Ὀρέστου τῶν μαρτύρων· καὶ Λουκίας μάρτυρος τῆς παρθένου.

14. Θύρσου, Λευκίου, Φιλήμονος, Ἀπολλωνίου, καὶ Ἀῤῥιανοῦ τῶν μαρτύρων.

15. Ἐλευθερίου ἱερομάρτυρος.

16. Ἀγγαίου τοῦ προφήτου.

17. Δανιὴλ τοῦ προφήτου, τῶν τριῶν Παίδων, καὶ Διονυσίου ἐπισκόπου Αἰγίνης.

18. Σεβαστιανοῦ μάρτυρος,

19. Βονιφατίου μάρτυρος.

20. Ἰγνατίου ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου.

21. Ἰουλιανῆς μάρτυρος.

22. Ἀναστασίας μάρτυρος τῆς Φαρμακολυτρίας.

23. Τῶν δέκα μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ·

24. Εὐγενείας ὁσιομάρτυρος.

25. Ἡ κατὰ σάρκα Γέννησις τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

26. Ἡ σύναξις τῆς Θεοτόκου Ἰωσὴφ τοῦ Μνήστορος, καὶ Εὐθυμίου ἱερομάρτυρος.

27. Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου, καὶ Θεοδώρου τοῦ Γραπτοῦ.

28. Τῶν ἁγίων Δισμυρίων μαρτύρων.

29. Τῶν ἁγίων ιδ' χιλιάδων Νηπίων.

30. Ἀνυσίας ὁσιομάρτυρος, καὶ Ζωτικοῦ τοῦ ὁσίου.

31. Μελάνης τῆς ὁσίας.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ.

1. Ἡ Περιτομὴ τοῦ Χριστου, καὶ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.

2. Συλβέστρου Πάπα Ῥώμης.

3. Γορδίου Μάρτυρος, καὶ Μαλαχίου τοῦ προφήτου.

4. Ἡ σύναξη τῶν ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων, καὶ Θεοκτίστου τοῦ ὁσίου.

5. Θεοπέμπτου, Θεωνᾶ τῶν μαρτύρων, καὶ Συγκλητικῆς τῆς ὁσίας.

6. Τὰ ἅγια Θεοφάνεια τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7. Ἡ Σύναξις τοῦ Προδρόμου.

8. Γεωργίου τοῦ Χοζεβίτου, Δομνίκης τῆς ὁσίας, καὶ Αἰμιλιανοῦ τοῦ ὁμολογητοῦ.

9. Πολυεύκτου μάρτυρος.

10. Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης, Μαρκιανοῦ πρεσβυτέρου, καὶ Δομετιανοῦ ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

11. Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.

12. Τατιανῆς μάρτυρος.

13. Ἑρμύλου καὶ Στρατονίκου μαρτύρων.

14. Τῶν ἐν Ῥαϊθῷ καὶ Σινᾷ ἀναιρεθέντων ὁσίων πατέρων.

15. Παύλου τοῦ ὁσίου, καὶ Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου.

16. Ἡ προσκύνησις τῆς ἁλύσεως τοῦ ἀποστόλου Πέτρου.

17. Ἀντωνίου τοῦ μεγάλου.

18. Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας.

19. Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου, καὶ Ἀρσενίου Κερκύρας.

20. Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου.

21. Νεοφύτου μάρτυρος, καὶ Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

22. Τιμοθέου τοῦ ἀποστόλου, καὶ Ἀναστασίου ὁσιομάρτυρος τοῦ Πέρσου.

23. Κλήμεντος ἱερομάρτ. καὶ Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος.

24. Ξένης τῆς ὁσίας, καὶ Διονυσίου τοῦ ἐν Ὀλύμπῳ.

25. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

26. Ξενοφῶντος τοῦ ὁσίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ.

27. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.

28. Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου.

29. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου.

30. Τῶν τριῶν ἱεραρχῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἱππολύτου Πάπα Ῥώμης.

31. Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ.

1. Τρύφωνος μάρτυρος.

2. Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Χριστοῦ.

3. Συμεὼν τοῦ Θεοδόχου

4. Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.

5. Ἀγάθης μάρτυρος.

6. Βουκόλου ἐπισκόπου Σμύρνης.

7. Παρθενίου ἐπισκόπου Λαμψάκου, καὶ Λουκᾶ τοῦ ὁσίου.

8. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Στρατηλάτου, καὶ Ζαχαρίου τοῦ προφήτου.

9. Νικηφόρου μάρτυρος.

10. Χαραλάμπους τοῦ ἱερομάρτυρος.

11. Βλασίου ἱερομάρτυρος, καὶ Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης.

12. Μελετίου ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας.

13. Μαρτινιανοῦ τοῦ ὁσίου.

14. Αὐξεντίου τοῦ ὁσίου.

15. Ὀνησίμου τοῦ ἀποστόλου.

16. Παμφίλου μάρτυρος.

17. Θεοδώρου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τίρωνος.

18. Λέοντος Πάπα Ῥώμης.

19. Ἀρχίππου τοῦ ἀποστόλου.

20. Λέοντος ἐπισκόπου Κατάνης

21. Τιμοθέου τοῦ ὁσίου.

22. Ἡ εὕρεσις τῶν λειψάνων τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου μαρτύρων.

23. Πολυκάρπου ἱερομ. ἐπισκόπου Σμύρνης.

24. Ἡ πρώτη καὶ δευτέρα εὕρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου

25. Ταρασίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

26. Πορφυρίου ἐπισκόπου Γάζης.

27. Προκοπίου τοῦ ὁμολογητοῦ.

28. Βασιλείου τοῦ ὁμολογητοῦ.

29. Κασσιανοῦ τοῦ ὁμολογητοῦ.

ΜΑΡΤΙΟΣ.

1. Εὐδοκίας ὁσιομάρτυρος.

2. Ἡσυχίου μάρτυρος.

3. Εὐτροπίου, Κλεονίκου, καὶ Βασιλίσκου τῶν μαρτύρων.

4. Γερασίμου τοῦ ὁσίου.

5. Κόνωνος ὁσιομάρτυρος.

6. Τῶν ἐν τῷ Ἀμορίῳ 42 μαρτύρων.

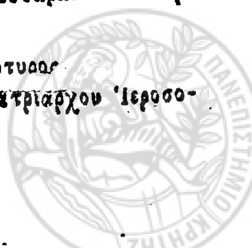
7 Βασιλέως. Ἐφραίμ, Εὐγενίου, Καπίτωνος, καὶ Αἰθερίου τῶν μαρτύρων.

8. Θεοφυλάκτου ἐπισκόπου Νικομηδείας.

9. Τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων.

10. Κοδράτου μάρτυρος.

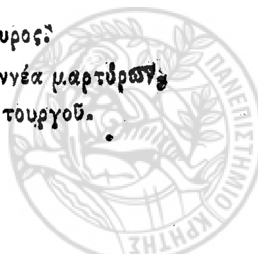
11. Σωφρονίου πατριάρχου Ἱεροσολύμων.

12. Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ.
13. Νικηφόρου Κωνςαντινουπόλεως.
14. Βενεδίκτου τοῦ ὁσίου.
15. Ἀγαπίου τοῦ μάρτυρος.
16. Σαβίνου μάρτυρος, καὶ Χριστοδούλου τοῦ ἐν Πάτμῳ.
17. Ἀλεξίου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.
18. Κυρίλλου πατριάρχου Ἱεροσολύμων.
19. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας μαρτύρων.
20. Τῶν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Σάβα ἀναιρεθέντων Πατέρων.
21. Ἰακώβου ὁσίου τοῦ ὁμολογητοῦ.
22. Βασιλείου ἱερομάρτυρος.
23. Νίκωνος ὁσιομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
24. Ζαχαρίου τοῦ ὁσίου
25. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.
26. Ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.
27. Ματρώνης τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ.
28. Ἱλαρίωνος τοῦ νέου ὁσίου.
29. Μάρκου ἐπισκόπου Ἀρεθουσίων, Κυρίλλου Διακόνου, Ἰωάννου καὶ Βαραχησίου τῶν μαρτύρων.
30. Ἰωάννου Συγγραφέως τῆς Κλίμακος.
31. Ὑπατίου ἐπισκόπου Γαγγρῶν.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

1. Μαρίας ὁσίας τῆς Αἰγυπτίας.
2. Τίτου ὁσίου τοῦ θαυματουργοῦ.
3. Νικήτα τοῦ ὁσίου, καὶ Ἰωσὴφ τοῦ Ὑμνογράφου.
4. Γεωργίου ὁσίου τοῦ ἐν τῷ Μαλεῷ.
5. Κλαυδίου, Διοδώρου, Οὐΐκτορος, Οὐϊκτορίνου, Παππίου, Νικηφόρου, καὶ Σεραπίωνος τῶν Μαρτύρων.
6. Εὐτυχίου πατριάρ. Κωνσταντινουπόλεως.
7. Καλλιοπίου μάρτυρος.
8. Ἡρωδίωνος, Ἀγάβου, Ῥούφου, Ἑρμοῦ, Φλέγοντος, Ἀσυγκρίτου, ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστόλων.
9. Εὐψυχίου μάρτυρος.
10. Τερεντίου, Πομπηΐου, Μαξίμου, Μακαρίου, καὶ Ἀφρικανοῦ τῶν μαρτύρων.
11. Ἀντίπα ἐπισκόπου Περγάμου.
12. Βασιλείου ἐπισκόπου Παρίου.
13. Μαρτίνου Πάπα Ῥώμης.
14. Ἀριστάρχου, Πούδη, καὶ Τροφίμου, ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα ἀποστόλων.
15. Κρήσκεντος μάρτυρος.
16. Εἰρήνης, Ἀγάπης, καὶ Χιονίας, τῶν μαρτύρων καὶ παρθένων.
17. Συμεὼν τοῦ ἐν Περσίδι.
18. Ἰωάννου τοῦ ὁσίου, καὶ Ἰωάννου νεομάρτυρος τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων.
19. Παφνουτίου ἱερομάρτυρος.
20. Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ.
21. Ἰανουαρίου ἱερομάρτυρος.
22. Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου ἐπισκόπου Ἀναστασιουπόλεως.
23. Γεωργίου μεγαλομάρτυρος τοῦ Τροπαιοφόρου.
24. Σάββα μάρτυρος, καὶ Ἐλισάβετ τῆς ὁσίας.
25. Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ
26. Βασιλέως ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Ἀμασείας.
27. Συμεὼν ἱερομάρτυρος.
28. Τῶν ἐν Κυζίκῳ ἐννέα μαρτύρων, καὶ Μέμνονος τοῦ θαυματουργοῦ.

29. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου τῶν αποστόλων.

30. Ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου, ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

ΜΑΙΟΣ

1. Ἱερεμίου τοῦ προφήτου.

2. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου.

3. Τιμοθέου καὶ Μαύρας τῶν μαρτύρων.

4. Πελαγίας τῆς ὁσιομάρτυρος.

5. Εἰρήνης τῆς μεγαλομάρτυρος.

6. Ἰὼβ δικαίου τοῦ πολυάθλου.

7. Ἀκακίου καὶ Κοδράτου τῶν μαρτύρων.

8. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ, καὶ Ἀρσενίου τοῦ μεγάλου.

9. Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, καὶ Χριστοφόρου μάρτυρος.

10. Σίμωνος ἀποστόλου τοῦ ζηλωτοῦ.

11. Μωκίου ἱερομάρτυρος.

12. Γερμανοῦ πατριάρχ. Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κύπρου.

13. Γλυκερίας μάρτυρος.

14. Ἰσιδώρου μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ

15. Ἀχιλλίου ἐπισκόπου Λαρίσσης, καὶ Παχωμίου τοῦ μεγάλου.

16. Θεοδώρου τοῦ ὁσίου.

17. Ἀνδρονίκου τοῦ ἀποστόλου, καὶ Ιουνίας τῆς ἰσαποστόλου.

18. Πέτρου, Διονυσίου, Ἀνδρέου, Παύλου, Χριστίνης, Ἡρακλείου, Παυλίνου, καὶ Βενεδίκτου τῶν μαρτύρων.

19. Πατρικίου ἐπισκόπου Προύσης τοῦ ἱερομάρτυρος.

20. Θαλελαίου μάρτυρος, καὶ ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ ἐν Μύροις.

21. Τῶν ἁγίων μεγάλων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης.

22. Βασιλίσκου μάρτυρος.

23. Μιχαὴλ ἐπισκόπου Συννάδων.

24. Συμεὼν τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ ὄρει.

25. Ἡ τρίτη εὕρεσις τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου

26. Κάρπου τοῦ ἀποστόλου.

27. Ἑλλαδίου ἱερομάρτυρος.

28. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτ. ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

29. Θεοδοσιας μάρτυρος.

30. Ἰσαακίου ἐκ τῆς μονῆς Δαλμάτων.

31. Ἑρμείου μάρτυρος.

ΙΟΥΝΙΟΣ

1. Πύῤῥου ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνου τοῦ φιλοσόφου.

2. Νικηφόρου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

3. Λουκιλλιανοῦ μάρτυρος

4. Μητροφάνους ἀρχιεπισκόπ Κωνσταντινουπόλεως.

5. Δωροθέου ἱερομάρτυρος ἐπισκόπου Τύρου.

6. Ἱλαρίωνος τοῦ νέου, καὶ Βησσαρίωνος τοῦ θαυματουργοῦ.

7. Θεοδότου Ἀγκύρας ἱερομάρτυρος.

8. Ἡ ἀνακομιδὴ Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου·
9. Κυρίλλου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.
10. Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης μαρτύρων.
11. Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα τῶν ἀποστόλων.
12. Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου τῶν ὁσίων.
13. Ἀκυλίνης μάρτυρος.
14. Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου, καὶ Μεθοδίου πατριάρχου Κωνσταντ. τοῦ ὁμολογητοῦ.
15. Ἀμὼς τοῦ προφήτου.
16. Τυχωνος ἐπισκόπου Ἀμάθοῦντος.
17. Ἰσαύρου, Βασιλείου, Ἰννοκεντίου, Ἑρμείου, Φήλικος, Περιγρίνου, Μανουὴλ. Σαβὲλ καὶ Ἰσραὴλ τῶν μαρτύρων.
18. Λεοντίου μάρτυρος.
19. Ἰούδα τοῦ ἀποστόλου.
20. Μεθοδίου ἐπισκόπου Πατάρων
21. Ἰουλιανοῦ μάρτυρος τοῦ Ταρσέως.
22. Εὐσεβίου ἱερομάρτ. ἐπισκόπου Σαμοσατων.
23. Ἀγριππίνης μάρτυρος.
24. Τὸ Γενέσιον τοῦ Προδρόμου.
25. Φεβρωνίας οσιομάρτυρος.
26. Δαβὶδ τοῦ ὁσίου ἐν Θεσσαλονίκῃ.
27. Σαμψὼν τοῦ ξενοδόχου.
28. Ἡ ἀνακομιδὴ τῶν ἁγίων Ἀναργύρων, Κύρου καὶ Ἰωάννου.
29. Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Κορυφαίων.
30. Ἡ σύναξις τῶν ΙΒ' ἀποστόλων.

ΙΟΥΛΙΟΣ

1 Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων.
2· Ἡ κατάθεσις τῆς τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις.
3. Ὑακίνθου μάρτυρος.
4. Ἀνδρέου ἐπισκόπου Κρήτης.
5. Λαμπαδοῦ, καὶ Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄθῳ τῶν ὁσίων.
6. Σισώη ὁσίου τοῦ μεγάλου.
7. Κυριακῆς μεγαλομάρτυρος καὶ Θωμᾶ ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεῷ.
8. Προκοπίου μεγαλομάρτυρος.
9. Παγκρατίου ἐπισκόπου Ταυρομενίας.
10. Τῶν ἐν Νικοπόλει 45 μαρτύρων
11. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος.
12. Πρόκλου καὶ Ἱλαρίου τῶν μαρτύρων.
13. Ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ. καὶ Στεφάνου τοῦ Σαβαΐτου
14. Ἀκύλα τοῦ ἀποστόλου, καὶ Ἰωσὴφ Θεσσαλονικης.
15. Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης τῶ μαρτύρων.
16. Ἀθηνογένους ἱερομάρτυρος.
17. Μαρίνης μεγαλομάρτυρος.
18. Αἰμιλιανοῦ μάρτυρος.
19. Μακρίνης καὶ Δίου τῶν ὁσίων.
20. Ἠλιοὺ τοῦ προφήτου.
21. Συμεὼν τοῦ διὰ Χριστὸν σαλοῦ, καὶ Ἰωάννου τῶν ὁσίων.
22. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.
23. Φωκᾶ ἱερομάρτυρος, καὶ Ἰεζεκιὴλ τοῦ προφήτου.
24 Χριστίνης μεγαλομάρτυρος.
25. Ἡ Κοίμησις τῆς ἁγίας Ἄννης

26. Παρασκευῆς ὁσιομάρτυρος, καὶ Ἑρμολάου ἱερομάρτυρος.

27. Παντελεήμονος μεγαλομάρτυρος.

28. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενᾶ τῶν ἀποστόλων.

29. Καλλινίκου καὶ Θεοδότης μαρτύρων.

30. Σύλα καὶ Συλουανοῦ τῶν ἀποστόλων.

31. Εὐδοκίμου τοῦ Δικαίου.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

1. Τῶν ἑπτὰ Μακκαβαίων, καὶ του διδασκάλου αὐτῶν Ἐλεαζάρου, καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν Σολομονῆς.

2. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ Λειψάνου τοῦ πρωτομάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου Στεφάνου.

3. Ἰσαακίου, Δαλμάτου, καὶ Φαύςου τῶν ὁσίων.

4. Τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἑπτὰ Παίδων.

5. Εὐσυγνίου μάρτυρος.

6. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.

7. Δομετίου μάρτυρος.

8. Αἰμιλιανοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου.

9. Ματθία τοῦ ἀποστόλου.

10. Λαυρεντίου μάρτυρος καὶ ἀρχιδιακόνου.

11. Εὔπλου μάρτυρος.

12. Φωτίου, Ἀνικήτου τῶν μαρτύρων.

13. Μαξίμου τοῦ ὁμολογητοῦ.

14. Μιχαίου τοῦ προφήτου.

15. Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.

16. Δομετίου μάρτυρος.

17. Μύρωνος μάρτυρος.

18. Φλώρου καὶ Λαύρου τῶν μαρτύρων.

19. Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλάτου κα μάρτυρος.

20. Σαμουὴλ τοῦ προφήτου.

21. Θαδδαίου τοῦ ἀποστόλου.

22. Ἀγαθονίκου μάρτυρος.

23. Λούπου μάρτυρος.

24. Εὐτυχοῦς ἱερομάρτυρος.

25. Βαρθολομαίου καὶ Τίτου τῶν ἀποστόλων.

26. Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας τῶν μαρτύρων.

27. Ποιμένος τοῦ ὁσίου.

28. Μωϋσέως τοῦ Αἰθίοπος.

29. Ἡ ἀποτομὴ τοῦ Προδρόμου.

30. Ἀλεξάνδρου, Παύλου, καὶ Ἰωάννου τῶν πατριαρχῶν.

31. Ἡ κατάθεσις τῆς τιμίας Ζώνης τῆς Θεοτόκο.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΛΟΓΙΟΥ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ

ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἐν τῇδε τῇ Φυλλάδι

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ.

